Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1826; Vol. 34
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Digitaliseret af | Digitised by

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2 S 57 8°
1 1 57 0 8 001044

Det Kgl. Bibliotek
130025952279

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

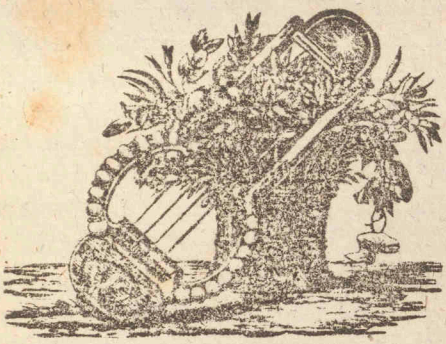

Fire og tredivte Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1826.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Mindeværdigheder af Fyrst Leopold af Anhalt-Dessau's Liv.....1
Katzianerne (Slutning).....30
Jomfruen af Orleans's Død.....57
Dødninghovedet. En Reisescene af Lotz.....61
Den blinde Mester. Fortælling af Fr. Kind.....68
Kun Dyd gjør lykkelig. (En Prøve af et nyt Skuespil.)...94
Wallenstein's Page. Novelle af Tromlitz.....103
Kong Frederik's Drøm.....171
Erik Rosenkrantz.....173
Digte: Reliqvier af Baggesen.....174
Thalia. En Epilog af Zahle.....175

Slotsbranden.....177
Horn, Baner og Torstenson.....199
Valeria. En Novelle af Frederike Lohmann....205
Jødernes falske Messiasser.....246
Et Reise-Eventyr.....250
Den Døvstumme.....253
Frøken Agiee.....257
Jean Paul Richter's Frierie.....260
Tordenskjold i Sverrig.....262
Keiser Alexander's sidste Sygdom.....272
Christian IV første Bekjendtskab med Kirstine Munk....278
Bakkenbarternes Oprindelse.....290

Side
Theodor v. Adeler 291
Svenske Prøvenætter 292
Den melankolske Søe i Norge 293
Trøst for hæslige Mandfolk 294
Bibelske Legender af Herder 295
Sangerdød 301
Hyldetræet 303

Keisermorderen. Histor. Fortælling af Blumenhagen 305
Livet er Alvor. Original Fortælling af Sophia Voigt 350
Den Forviste i Siberien 379
Svanesangen. En Novelle af Helmina von Chezy 389
Enken paa Waterloo's Valplads 411
Politiet i Wien 415
Forborgne Kræfter i Menneskет 419
Iphigenia Desille 423
Duellen 426
De hellige tre Jomfruer. Et jydsk Folkesagn 437
Mindetale over Jean Paul, af Dr. Börne 443
Ridderne af Lysekronen 445
Dukkernes Oprindelse 447
Et afraget Skjægs vidunderlige Virkninger 448
Færgemandsdatteren i Montereau 449
Noget for Gigtpatienter 451
Mode-Daarskab 455
Pudseerlige Dods-Anmeldelser 456
Barneglæde i Julen 458
Aftenvandring 459

Mindeværdigheder af Fyrst Leopold af Anhalt-Dessaus Liv.

Leopold fødtes den 3die Juli 1676. Han skulde, det var Faderens Villie, ikke lide mindste Tvang i nogen Ting; alle hans Ønsker og Luner skulde opfyldes, alle hans Tilbøieligheder have deres frie Løb. Med hans Legems Styrke udviklede sig hans Aands, og alt i hans spæde Alder fortalte man Yttringer af Kraft og Mod om ham. Hans Villie viste sig snart heftig og ubøielig, hans Sjel taalte ingen Skranker, hans bydende Trods ingen Modsigelse. Ustraffet fulgte han sine Lidenskabers Indskydelse. Krigsvæsenet var hans Yndlingsemne. At bivaane Soldaternes Øvelser, at høre paa Krigshistorier, selv at føre Vaaben og vove det Farligste, blev hans eneste Lyst og Sysfel, man var ei engang istand til at bibringe ham de sædvanlige Skolevidenskaber. Fra sit 9de Aar gik han paa Jagt med sin Fader, deelte alle de Voxnes Besværligheder, og laae mangen Nat under aaben Himmel i Mark og Skov. Hans afgjordte Lyst og hans kraftfulde An-

læg til Krigsstanden gjorde ham tidligt navnkundig og vakte de overordentligste Forventninger. Keiser Leopold blev herved bevæget til at udnævne den først elleveaarige Dreng til Oberst for et Infanteriregiment. Under bestandige Vaabenøvelser naaede han sit syttende Aar, da han, heel uventet, ved sin Faders Død kaldtes til Regjeringen, som han dog, ved sin Mindreaarighed, hindredes fra at tiltræde.

Enkefyrstinden overtog da Formynderskabet, og det saae Leopold gjerne, thi hans Hu stod blot til at være Soldat. Men hvor heftig end denne hans Lidenskab var, gav han dog snart en anden Rum, som henrev ham med samme Magt. En smuk Borgerpige, Anna Louise Fösin, en Apothekerdatter i Dessau, havde været hans Barndoms Legesøster. Hun var den Eneste, som kunde formilde hans Trods og tæmme hans Vildhed. Allerede tidligt fattede han en ubeskrivelig Godhed for hende, og deraf blev, med tiltagne Aar, en lidenskabelig Kjærlighed, som truede med det voldsomste Udbrud. I Begyndelsen meente man, den Lue vilde snart slukkes, men man feilede. Den sextenaarige Pige havde Fatning og Styrke nok til at modstaae den elskende Ynglings og tilkommende Regents stormende Banner. Leopold derimod, hvis Villie med Jernkraft holdt det engang Grebne fast, blev saameget fyrigere i sin Lidenskab. Ved den Elskedes Klogskab og Sædelighed overbeviistes han endnu inderligere om hendes Værd. Han fattede derfor den Beslutning, at ægte hende, og meddeelte en Dag sin Moder dette uforanderlige Forsæt. Yderst foruroliget ved den uventede Vending, Sagen truede at tage, tænkte Fyrstinden paa

Midler til at hindre en saa usømmelig Forbindelse. Hun haabede, at Fraſtand skulde adskille det elskende Par, og fik Leopold til at gaae paa Reiser, hvortil han ogsaa, mod al Forventning, var gandske villig. Under Navn af Grev von Walderſee forlod han Dessau 1693.

Han kom til Venedig. Her fandt han riig Næring for sine lidenskabelige Begjerligheder. Han hengav sig de vildeste Tilbøieligheder, de heftigste Udbrud. Hans Hovmeſter maatte gjøre hvad han vilde — Intet virkede. En Morgen kom Leopold, efter en vildtgjennemsværmet Nat, drukken hjem, hvor Hovmeſteren, dybtbekymret, havde ventet paa ham fra Aftenen af. Men han vilde ingen Bebreidelse høre. Rasende løb han efter sine Pistoler, trængte med spændt Hane ind paa Hovmeſteren, og skreeg: „Nu myrder jeg Dig, Du Hund!“ — Med frygtløs Fatning svarte Denne: „Gjør det kun, men betænk først, hvorlunde denne smukke Daad engang vil tage sig ud i Fyrsterne af Anhalts Historie, der indeholder saamangen hæderlig Bedrift!“ — Denne alvorlige Tiltale afvæbnede Ynglingen. Beskjæmmet kastede han Pistolerne bort, omfavnede Hovmeſteren, og bad ham om Forladelse, idet han raabte: „Ja, De har Ret! Nær havde jeg begaaet en skjændig Gjerning!“

Efter fjorten Maaneders Fraværelse kom han tilbage til Dessau. Han ilte først til sin Elskede, for hvem han endnu nærede den samme Lidenskab, som før, og derpaa til sin Moder. Leopold havde udviklet sig paa sine Reiser, men ikke forandret sig. Hans Tilbøieligheder vare blevne stærkere, hans Villie ubøieligere. Hans

Forsæt, at ægte Apothekerdatteren, var fastere, end nogensinde. Hans Moder var saare bekymret derover, og tænkte endnu stedse paa at afvende denne Misalliance. En skrækkelig Begivenhed skulde snart overtyde hende om, at hun gandske maatte opgive al Haab derom. Han blev skinsyg, og fattede Mistanke til sin Elskedes Troskab. En ung Læge, hendes Frænde, var kommen tilbage fra en Udenlandsreise, og viste hende megen Opmærksomhed. Leopold havde længe, bevæget af onde Indskydelser, været forbittret paa ham. En Dag seer han i Forbigaaende den unge Mand staae hos Pigen i Vinduet i en fortrolig Stilling. Dette Syn, som rimeligviis var foranlediget af Andre, satte hans Blod i Fyr og Flamme. Rasende styrter han ind i Huset, overfalder den unge Mand med dragen Kaarde, naaer den Flygtende i et afsides Gemak, og støder ham ned. Dette græselige Mord udbredte Frygt og Rædsel trindtomkring ham. Ingen vovede at optræde imod ham. Man skjalv for at vække hans Vrede. Paa hans Kjærlighed til Pigen havde denne Begivenhed ikke mindste Indflydelse.

1698 blev Leopold høitideligen hyldet af Stad og Land. Kun Krigen havde en Tidlang opholdt, men ikke svækket hans Kjærlighed. Nu fremtraadte hans gamle Beslutning med fornyet Kraft, og uden at bekymre sig om sin Moders Bebreidelser, eller om andre Hoffers Mishilligelse, gjorde han, i samme Aar, den Elskte til sin retmæssige Gemalinde. Dette Ægteskab var saare lykkeligt. Den ømmeste og troeste Tilbøielighed forbandt begge Ægtefæller indtil deres Livs Ende. Efter tre Aars Forløb, da de alt havde to Sønner,

bragte Leopold det saavidt, at de, ved keiserligt Patent, bleve erklærede for berettigede til Arvefølge, men Moderen selv blev, i de ærefuldeste Udtryk, ophøiet til Rigsfyrstinde af Anhalt.

Soldatervæsenet var Leopolds Lyst og Liv. Dernæst elskede han Jagten. Men ogsaa som Regent var han saare virksom. Hans urolige Aand behøvede uafladelig Bevægelse. Mange almeennyttige Anstalter satte han i Værk med gjennemgribende Kraft. Hvad han vilde, vilde han altid fuldstændigt og ubetinget. Saavidt Magt rækkede, var der ikke let nogen Hindring for ham; Andres Forhold og Rettigheder maatte bøie sig under hans Tykke. Han var falden paa, at ville være Enebesidder af alle i hans Fyrstendomme beliggende Riddergodser. Hvo som nu ikke vilde afhænde sin Eiendom for en rimelig Betaling, hjemsøgtes af saamange Byrder og Qvælerier, at de omsider maatte sælge den. Stundom forjog han dem ogsaa med Magt fra deres Hjem; de maatte klage for Rigskammerretten, ja, anraabe fremmede Magters Beskyttelse — det hjalp ikke. Altid havde han rede Penge mellem Hænder, og dog forøgede han ikke de offentlige Byrder.

Under Frederik Wilhelm den Første blev Preussen en Krigsstat. Leopold var, i alle Krigssager, Kongens Læremester, og Denne bar stor Ærefrygt for sin erfarne Feltmarskalk. Han havde selv været Vidne til Leopolds glimrende Tapperhed, og havde et høit Begreb om hans Fortjenester. Som General havde han, formedelst Forseelser i Tjenesten, gjerne ladet sig sætte i Vagten af Feltmarskalken, hvis Denne havde agtet det fornødent. Leopold blev da Sjelen i det preussiske Krigsvæsen, og

kun i dets Former syntes hele Staten at ville fremstille sig. Hvad der ikke var Soldat, blev ringeagtet. Naar Trommen rørtes, lagdes alt Andet tilside; Krigstjenestens Aand greb Alt med ubetinget Magt. Fra Sol stod op, til Sol gik ned, bleve Soldaterne svede, deres Mondur, deres Vaaben synede. For Feilgreb paa Geværet, sletpudsede Kjoleknapper, Pletter paa de hvide Støvletter o. s. v. gaves umaadelige Stokkeprygl. Disse bleve saa almindelige, at de syntes at høre til Tjenesten, og ingen Exercits kunde skee uden dem.

Leopolds Hovedmeed var, at skaffe de preussiske Tropper en afgjort Overlegenhed i Geværilden. Han indførte Jernladestokkene, denne vigtige Forbedring, som han havde opfundet. For at ikke Bajonetten, ved Ladning og Skydning, skulde tages af, som tilforn var skeet, forandrede han den, og lod den forlængede Klinge bøie til Siden. Tropperne selv, der før stilledes i fire Geleder, som ikke Alle kunde fyre, ordnede han i tre.

Alt holdt Preussen 60,000 krigsfærdige Mand under Vaaben, og deres Tal forøgedes stedse. Halvdelen af disse Tropper vare Udlændinger, som paa alle Maader skaffedes hid. Anseelig Høide og et godt Udvortes maatte de Alle have; Kæmpeskikkelser hvervedes, med stor Bekostning, i alle Verdensegne, for Kongens Yndlingsskare.

Som Fyrste i sit eget Land vedblev Leopold at føre den strengeste Forvaltning. Paa alle Maader søgte han at forøge sine Indkomster og at samle rede Penge. Riddergodsers og andre Grundeiendommes Kjøb fortsatte han med stor Iver. Han meente at have den første Ret

til at være Grundeier i sit Fyrstendømme. Mange Adelsmænd maatte overlade ham deres skjønne Godser for Kammertaxten, og med bitter Smerte forlade deres kjære, fædrenearvede Hjem. Ogsaa en Mængde Bondergaarde og Møller tilegnede han sig paa denne Maade, ja, Landsbypræster maatte, mod en ringe Godtgjørelse, afstaae ham deres Jorder. En Borger eiede en Gaard paa Landet, som Kongen ønskede. Borgeren vilde ikke af dermed. Derfor vidste man Raad. Nogle Soldater yppede Klammerie med ham; det kom til Slagsmaal. Manden blev sat fast, og gjort til Soldat. Man piinte ham saalænge, til han var færdig at fortvivle, Omsider, da han en Dag stod Skildvagt ved Porten, reed Leopold ham hændelsesviis forbi, tiltalte ham venligt, og spurgte ham, om han ikke vilde sælge sin Gaard. Den Ulykkelige gav nu efter, og blev fri. Alle Forestillinger og Bønner, al Trods og Modstand frugtede intet mod denne voldsomme Fremfærd. Keiseren selv taug dertil. Efter nogen Tids Forløb havde Leopold drevet sin Villie igjennem; Landet Dessau frembød, i Midten af det tydske Rige, det sjeldne Syn: et Fyrstendømme uden Adel. Al Grund var Krongods; Indbyggerne bestode kun af Embedsmænd, Forpagtere og Haandværksfolk. Følgen var, at al ægte Velstand ophørte. Kun Jøderne stode sig godt — dem tillodes det, mod en høi Afgift, at opholde sig i Landet. Skjønbt Leopold var meget sparsom, var han dog gavmild, naar der var Nød og Trang paa Færde. Collekter for afbrændte Kirker taalte han ikke, men gav af egne Midler hele den fornødne Sum. Hermed harmonerer ikke hans umaadelige Lidenskab for Jagten. Den var en

sand Plage for hans Undersaatter. Hele Landet indeholdt en uhyre Mængde Vildsviin, Hjorte, Daadyr og Harer. Ustraffet ødelagde de Haver og Marker. Hvo som forjog eller dræbte et Stykke Vildt blev straffet som Vildttyv med Fængselpaa Livstid. De utallige Jagthunde stode paa Foder hos Bønderne, som, under haard Straf, skulde staae til Ansvar derfor.

Efter Leilighed og Træf traadte Leopold ofte i fortroligt Samfund med de Ringeste af Folket; men ei engang den Fornemste gik fri for Virkningen af hans onde Stemning. En Fylde af sund Menneskeforstand, djerv Vittighed og kraftfuldt Lune udmærkede ham somoftest ogsaa i hans raae Handlinger. Han havde Intet imod, at Andre bare sig ad som han; gik de af med Profitten, lod han det være deres Sag. Blandt den simpleste Folkeklasse i Dessau havde han mange Favoriter, mestendeels underlige Patroner, med hvilke han levede paa en sælsom Fod. Hvo som kunde spille den Anden de galeste Puds, glædede sig ved Seiren. Sagerne toge tidt en kun lidet spøgefuld Vending, og for den Ære, at være saa fortrolig med deres Fyrste, maatte de arme Mennesker ikke sjelden betale med Hud og Haar. En Skalk af Bager, med hvem han især omgikkes gjerne, havde engang spillet ham et overhaands lystigt Puds — det vilde han betale ham. En Aften kjørte han forbi hans Gadedør. Bageren stod indenfor med opsmøgede Skjorteærmer og med bare Fødder i Toflerne. Leopold vinkede ham til sig, sagde, han gad nok slaaet en lille Basseralle af med ham, bad ham stige ind og kjøre med en lille Tour. Den smigrede Forfængelighed kunde ikke modstaae. Under lystige Sam-

taler gik det, i rask Løb, to Miil ind i Landet. Pludseligen lod Leopold Kudsken holde, Vogndøren blev aabnet. Fyrsten yttrede, han vilde nu kjøre allene videre, han takkede for behagelig Underholdning, og vilde ikke holde den kjære Mand længer hjemme fra — hans Kone og Børn længtes vist efter ham. Den forundrede Bager saae vel, at han var narret, men hvad var at gjøre? I sin lette Dragt maatte han, i det fletteste Veir, stige ud, og vandre allene den lange Vei tilbage i Mulm og Mørke, famlende sig frem, næste Dag en Spot og Latter for hele Byen. Værre endnu end denne Bager, gik det en dessauisk Præsident, som havde listet sig bort fra et Drikkelag paa en Tid, da han troede, at hele Selskabet var beskjænket. Leopold og hans vilde Drikkebrødre hentede ham tilbage; sat paa en Oxe og ført gjennem Staden, maatte den arme Præsident taale den bittreste Spot, indtil det tærgede Dyr omsider kastede ham af. En voldsom Spøg af anden Art traf Raadet og Borgerskabet i Dessau ved et Borgemestervalg. Leopold vilde bestemme Valget til Fordeel for En af sine Favoriter, en Franskmand, ved Navn Bonnafox, som var Postmester i Dessau, men ikke yndet af sine Medborgere. Han torde derfor ikke vente een eneste Stemme. For Leopold var det en let Sag, at forskaffe ham Alle. Dermed gik han saaledes tilværks: Ved Valget indtog han selv Forsædet, og bød de vælgende Raadsherrer give ham deres forseglede Stemmesedler. Han sad foran en Kaminild, og tog imod dem, en efter anden. Da de vare samlede, greb han en af Hoben, aabnede den, læste: „Bonnafox," og kastede Sedlen i Ilden. Det samme gjorde han ved den anden, den tredie, og

saaledes læste han: „Bonnafox," hele Rækken igjennem. Altsaa var Bonnafox eenstemmigen valgt til Borgemester. I Begyndelsen troede Raadsherrerne, at nogle af dem virkeligen havde skrevet dette Navn, men da der slet ikke forekom andet end det samme, mærkede de vel omsider, at han ikke havde faaet een eneste Stemme.

Deelte Leopold, ved slige Leiligheder, rigeligen ud, saa maatte han ogsaa stundom tage rundeligen ind igjen. Naar han uden Bytte kom hjem fra Jagten, vovede Gadedrengene larmende og hujende at anfalde den frygtede Hersker og at forfølge ham gjennem hele Byen til hans Slot, med det Udraab: „See, han har Intet! Æ, han har Intet!" Om en Bondekone fortæller man, at hun falbød Smør i det fyrstelige Kjøkken og fordrede af Leopold, som just kom til, en Priis, der i hans Tanker var altfor høi. I lystig Harme befalede han, at man skulde blotte Kjællingen saameget, som behov gjordes, holde paa hende, og kaste hende Smørret i Enden, til Betaling, fordi hun havde villet tage ham ved Næseu. Hylende sankede Konen sine mishandlede Vare op, og listede sig bort dermed. Nogen Tid efter seer Leopold den samme Kone igjen, og spørger haanligt, om hun ikke har dyrt Smør at sælge idag. „Nei, svarte hun, idet hun pegede ind i Kjøkkenet med trodsig Latter: det jeg havde, har jeg solgt der for længe siden. Seer Han vel, jeg solgte det en Skilling ringere Pundet, og saa har Han maat' æd'et alligevel!" Han var færdig at vorde rasende, men det Puds var alt for meget i hans Smag til at han ikke skulde have undt Kjællingen den Satisfaction, hun havde taget sig selv.

Dristig List og Uret var, meente han, sin Lon værd. Hvad han havde gjort ved Borgemestervalget lod han ogsaa Andre gjøre mod ham selv. En af sine Favoriter blandt Almuen havde han givet Anviisning paa nogle Favne Brænde. Tilfældigviis gik han forbi, just som Brændet kom, og istedetfor nogle Favne, seer han et uhyre Forraad. „Knegt! tilraabte han Manden: Hvormeget Brænde har jeg anviist Dig?" — „Ak, det var saa lidet, svarte Denne med et fortroligt Smiil: og saa har jeg sat et lille Rul til!" — Og Rullet stod ved Magt.

Men den rette Tumleplads for alle hans Egenheder og Kræfter var Soldatervæsenet. Deri var han hjemme med Liv og Sjel. Han var en egentlig Soldaterfyrste, hele den preussiske Hær var ligesom hans Folk. Med den frygteligste Strenghed og vilkaarligste Grusomhed forbandt han den ommeste Forsorg, det fortroligste Omgangsvæsen. Hans Omgang med Soldaterne var en bestandig Afvexling af lystige Indfald og Pudserier, af sælsomme Prover og Fristelser og af ubarmhjertige Qvaler. Kjærregn, gevaltige Stokkeprygl og runde Gaver hørte ligeledes til Dagens Orden. Han selv tog tiltakke med den djærveste Spøg, og den samme Soldat, som, fordi han mistænktes for, at nære gjenstridige Tanker, fik de uhyreste Prygl i Tjenesten, kunde paa en anden Tid, ustraffet give sin hele Vrede Luft mod Feltherren selv. Efter Omstændighederne frygtet, elsket og forbandet af Soldaterne, var Leopold dog, som Feltherre, altid en Gjenstand for deres høieste Beundring. De holdt sig, under hans Anførsel, for uovervindelige, ham selv for et Slags Hexe-

mester, for kuglefast. Hans lakoniske Kraftsprog, blandet med djærve Eeder, hvorigjennem dog gode Følelser glimtede, gjennemfoer Gemytterne som et tændende Lyn. Foran Fjenden, vidste de, var ingen Skaansel, og aldrig har en Feltherre lettere ført sine Skarer i den visse Død. Altid deelte han Nød og Fare med dem, nøiedes med samme Kost, samme Leie. I Soldaternes Mund heed han kun den gamle Dessauer, eller den gamle Fyrste, for at skille ham fra hans fem Sønner, som Alle tjente i den preussiske Hær. Men som oftest kaldtes han slet og ret Snurbarten eller den gamle Schwerenöther. Hans eget Regiment, som siden 1713, var forlagt til Halle, blev gandske særdeles plaget ved hans uophørlige Besøg og bestandige Opsigt. Hele Regimentets Mandskab bestod af lutter høie og smukke Folk, som udmærkede sig ved uhyre Knebelsbarter. Soldaten levede fra Morgen til Aften i Tjenesten. At hver Ordre udførtes med Punktlighed og Færdighed, tilfredsstillede ikke mere. Den Ulastelige skulde være endnu ulasteligere og førtes med Forsæt i Fristelse, for, i mangfoldiggjorte Straffe, stedse at bringe Tjenesten velbehagelige Offre. Leopold indlod sig ofte i fortrolig Samtale med Soldater, som han kjendte, og forlangte smaae Villigheder af dem, som de ikke kunde opfylde, uden at forsømme et og andet i Tjenesten. Hvo som bestod i Prøven, blev roest og fik en anseelig Skjenk, den Ulykkelige derimod, som gav efter for Fristelsen, blev, med samme Strenghed, som den forsætligste Forbryder, dømt til den haardeste Straf. Ofte stillede Leopold Skildvagterne paa Prøve, bød dem Forærninger, lod dem, som stode udenfor

hans egen Dør, byde Mad og Drikke fra sit Taffel. Vee Den, som meente at kunne troe saadan Godhed! Hvo som derimod bød ham Spidsen, gav ham dygtigt paa Pelsen, og bød ham pakke sig Fanden i Vold, eller, hvis han var alt for paatrængende, truede at sætte ham ved Vingebenet, han var hans Mand. Midt i al hiin Grusomhed opstod paa denne Maade en opmærksom Kappelyst, en snu Omgang, et Slags aandrig Tone, mellem Leopold og hans Soldater, blandt hvilke unægteligen fandtes de mest forslagne Hoveder. Utallige Historier herom ere komne i Omløb; mange af dem ere saaledes beskafne, at de ei engang lade sig fortælle for høviske Øren. Dygtigt Folkevid finder man overalt deri. Engang træffer Leopold udenfor Porten en Soldat siddende ved Veien i Begreb med at skille sig ved sit Utøi. „Karl, hvad gjør Du der?" tilraabte han ham. — „Jeg luser mig!" svarte Hiin i barsk Tone, og Leopold svarte gandske tilfreds, gribende i Lommen: „Deri gjør Du vel, min Søn! Tag den Daler, og kjøb Dig en ny Skjorte!" — Det har en anden Soldat hørt, han lister sig ihast forud, sætter sig, et Stykke videre frem, lige ved Veien, hvor Leopold strax maa forbi, og lægger Haand paa samme Forretning. Men Snurbarten har allerede gjennemskuet hele Sagen. „Hvad gjør Du, Karl?" spørger han ogsaa Denne. — „Jeg leder efter Lus!" svarte han, allerede vis paa sin Daler. — „Saa? tog Leopold Ordet: Nu, saa behøver Du blot at gaae hen til ham derhenne — her pegede han tilbage paa den Første — han har en svær Mængde!"

Altid var Leopold i Bevægelse, overalt speidede han selv, saae og hørte, hvad der gik for sig, og kunde han

end ikke være allevegne, saa kunde man dog heller ingensteds gjøre Regning paa hans Fraværelse. Hvor man ventede ham allermindst, treen han pludselig frem, ofte i den meest skuffende Forklædning. Engang havde nogle unge Desserauere, for at slippe Soldaterstanden, valgt et Smuthul i Sachsen, hvor allerede mange havde fundet et Fristed. I Følelsen af deres Sikkerhed sadde de veltilmode i en Kro, og drak; en Lirendreier spillede op for dem. Pludseligen heed det, Leopold nærmede sig med Soldater — i slige Tilfælde pleiede han just ikke at respectere Landets Grændser. Verten gjemte hele Selskabet i en underjordisk Kjælder, hvis Indgang ikke kunde opdages udenfra, og paabød den dybeste Tavshed, indtil Stormen var forbi. Et Øieblik efter var Vertshuset fuldt af preussiske Tropper; med Støien og Banden gjennemsøgtes hver en Krog, Verten blev forhørt og truet — men Maalet naaede man ikke. Alt haabede man, at see de vilde Gjæster drage bort med uforrettet Sag, som de havde maattet gjøre saatidt tilforn. Da lod Lirendreieren pludseligen sit Spil lyde, og forraadte derved det lønlige Tilflugtsted. De Beængstede fore op, og truede at aflive ham, hvis han dreiede sin Lire een eneste Gang endnu. Men han vedblev at spille op af alle Kræfter, og gav sig derpaa tilkjende med sin Tordenstemme, thi Lirendreieren var ingen Anden, end — Leopold, som kjækt havde begivet sig i den personligste Fare, for, ved den snedigste Streg af Verden at gjøre en Ende paa Desertionerne. Soldaterne brøde ind, de ulykkelige Svende bleve grebne og bortførte tilligemed Verten. At de dyrt maatte be-

tale den Uleilighed, de havde voldt Leopold, begriber man let.

Det var, som om Skjebnen havde bestemt Leopold til at være streng. Endogsaa hvor han stundom vilde skaane, forvandlede sig hans Mildhed til forøget Grusomhed. To Soldater vare deserterede til Sachsen, bleve indhentede udenfor Grændsen, tilbagebragte, og ved en Standret dømte til Galgen. Den Ene var gammel og uanseelig, med ham havde man ingen Medynk; den Anden var en smuk ung Knøs, og ham ønskede Leopold at redde. Han dømte, at kun den Ene af dem skulde dø, og at Loddet skulde afgjøre, hvo. Der bragtes Tromme og Terninger — den Gamle vandt, tvertimod hans Ønske. Leopold gjorde Vold paa Lodkastningen, og raabte vredt: „Kanailler, det kan aldrig gjelde! Kaster endnu engang!" — Tregange efter hinanden vandt den Gamle. Det var formeget for Leopold. Den Gamle vilde han ikke benaade, den Unge kunde han ikke. „Skurk, nu kan jeg ikke hjelpe Dig mere!" raabte han ærgerlig, og lod strax Begge hænge i en Piil.

Hvorlunde Leopold altid beholdt sin eiendommelige Maneer, og, selv hos Damer, naar han meente at være ret artig, lod sit Galanterie ligesom frembruse i Storm, viser en Begivenhed, der af de gamle Krønikeskrivere fortælles saaledes:

I August 1723 lod den kursachsiske Oberst Marche sit Infanterieregiment kampere i Nærheden af Merseburg, og dagligen øve i Vaaben, under stort Tilløb af Fremmede. Mandagen den 16de August, Klokken

halvfem om Morgenen, passerede hans Durchlauchtighed, den regjerende Fyrste af Anhalt-Dessau, med tre af sine Prindser, samt nogle preussiske Officerer, deels tilvogns, deels tilhest, gjennem Merseburg, og indfandt sig i det kamperende Regiments Leir. Dette Regiment marscherede derpaa ud paa Exerceerpladsen, og gjorde sine Ting saa mesterligt, at Fyrsten forærede det 200 Daler at gjøre sig lystigt for, ei at tale om de mange Dukater, Dalere og Gylden, han desforuden spanderede paa Grenaderne. Efter endt Exercits blev Fyrsten, tilligemed sine Prindser og Officerer, herligt tracteret af Oberst Marche i hans Telt, hvilket varede til Klokken Et. Efter Middagsmaaltidet gik Fyrsten, med Regimentets samtlige Grenaderer, 60 til 70 i Tallet, midt igjennem Staden, ad Slottet til. Han havde ordentligen deelt dem i Geledder. De to ældste Prindser gik foran, han selv i Midten, Officererne bagved. Han og Prindserne havde den blanke Kaarde i Haanden, og ledsagedes af en uhyre Menneskevrimmel. Paa Slottet vare de durchlauchtige Herskaber, tilligemed de fremmede fyrstelige og andre høie Standspersoner, som just vare tilstæde, i Begreb med, at gaae til Middagstaflet, da Fyrsten kom med sine Prindser, Officerer og Soldater. Man havde iforveien bedt ham tiltaffels, men derpaa havde han svart, han betakkede sig, han maatte spise med sine Lige, med Soldaterne nemlig. Fyrsten gik med sit hele Følge til Spisestuen, hvor det høie Selskab befandt sig. Her førte Fyrsten Grenaderne, samt et Korps af Infanterie, som Oberst Marche havde hidbragt, noglegange omkring Taflet, derpaa gjorde han allehaande Exercitser med dem, og en-

deligen begyndte han at drikke Skaaler. Under Paukers og Trompeters Lyd og hele Regimentets Feltmusik gaves saa svære Salver med Geværet ud af Vinduerne, at ei alene Vinduerne og de skjønne Taffelruder sprang sønder, men endogsaa hele Slottet og Domkirken rystede, ja, hele Staden gjenlød af det stærke Knald. Dette varede til over Fire. Damernes og Kavalerernes kostbare Klæder lede stor Skade, saavel ved Krudtdampen, som ved Trængslen. Nu begyndte Fyrsten med sine Prindser og Officerer at dandse. Han selv greb den regjerende Hertuginde af Merseburg; de Øvrige Arveprindsessen af Barby og andre fornemme Damer. Alle havde den blanke Kaarde i den venstre Haand, Damen i den høire, og sprang omkring til Feltmusiken paa Soldatermaneer. Dette Divertissement varede til Klokken sex — Grenaderne og Musketererne maatte imidlertid gjøre Parade, og fik derfor anseelige Douceurer. Endeligen bleve begge Korpserne dimitterede, efter at de, nede i Slotsgaarden, havde givet tre Salver endnu, til fuld Musik. Fyrsten diverterede sig derpaa med de andre Herskaber, deels ved at spille, deels ved at discurrere, indtil man, om Aftenen Klokken otte, satte sig tiltafels. Klokken ti begav Fyrsten sig, med sin Svite, tilbage til Halle. Hans Heste, Vogne og Betjente imidlertid holdt fra Morgen til Aften paa Domladsen, hvilket ikke kom dem fremmed fore, da de forlængst vare vante til at vente efter ham mange Timer, ja hele Dage og Nætter paa eet og samme Sted, uden at spise eller fodre ordentligen.

Først paa Aaret 1724 gjorde Leopold en Reise til Franken og Schwaben. Hans Hensigt var, at blive ukjendt under et fremmed Navn, men hans Ansigtstræk vare alt for bekjendte, hans hele Væsen for paafaldende til, at hans Inkognito skulle have kunnet bestaae. Overalt saae han sig hilset som Fyrste af Dessau, og paa alle hans Veie hidtrængte sig et stort Tillob af Mennesker, som ønskede at see den underlige Krigshelt, om hvem Folket vidste at fortælle saa mangehaande. Man betragtede ham som et vildt Dyr, med Frygt og Nysgjerrighed. Øvrighederne kappedes om at vise ham den ham tilkommende Ære. Raadet i den frie Rigsstad Nürnberg vilde modtage ham saa høitideligt som muligt, men han frabad sig det altsammen, og forlangte blot at see Rigsklenodierne, som bleve forvarede der. En Rigsfyrste kunde man ei med Føie afslaae slig en Bøn. De fædrelandske Helligdomme bleve derfor fremlagte for hans Blik. Han tog Alt i Øiesyn. Men Intet fængslede hans Opmærksomhed mere, end Karl den Stores Sværd. Han tog det begjerlig i Haanden, og prøvede Vægt og Sving. Han vilde ogsaa sætte Klingens Skarphed og Smidighed paa Prøve, og begyndte alt de farligste Bevægelser dermed; men Raadsherrerne bleve derover saare bestyrtede. De frygtede, at komme i stort Ansvar for det hellige romerske Rige, hvis Staalet tog Skade, og bade derfor indstændigst, Fyrsten vilde lade alle videre Forsøg fare, og ikke udsætte dem for den Ulykke, som let kunde hænde. Han tog Hensyn til deres rørende Forestillinger, og lod det beroe ved at bøie Klingen en Smule. Men den ud-

standne Fare havde til Følge, at Raadet i Nürnberg fattede den Beslutning, herefter ei heller at lade nogen Rigsfyrste tage Sværdet i Haanden, men kun tilstæde dets stille Beskuelse. I November samme Aar formælede Leopold sin ældste Datter Louise med den regjerende Fyrste af Anhalt-Bernburg, ved hvilken Leilighed ogsaa Kongen af Preussen kom til Dessau.

Hans Regiments Station i Halle var behagelig nok, men dog ogsaa forbunden med stor Ulempe. Universitetet sammesteds stod i fuld Flor, de talrige Studenter var oplagte til alskens Vildskab. I Trods-Overmod og Magt gave de ikke Soldaterstanden det mindste efter. Uafladelige Klammerier, der ikke sjelden udartede til blodige Slagsmaal, forstyrrede Stadens Rolighed. Leopold kunde ikke lide, at Studenterne, som han kaldte insolente Personer, indfandt sig som Tilskuere ved Rekruternes Øvelse; de skulde bie, sagde han, til der blev exerceret bataillonsviis. Heraf reiste sig Drillerier paa begge Sider; Magt trodsede Magt. Hvor den værgeløse Borger sukkede og taug, der fremtraadte den vaabenøvede Student med sin Pallask til blodig Tvekamp. Men hvad der lagde Leopold ud med hele Universitetet, var den Vilkaarlighed, hvormed hans Hververe, saasnart det behagede dem, opsnappede enkelte Studenter og presfede dem til Soldater. Denne Skjebne traf i Almindelighed de største og smukkeste Karle, og havde de først Monduren paa, saa hjalp hverken Indsigelse eller Forbøn. Derimod bød ogsaa Soldaterstanden de Studenter, som havde forbrudt sig mod den lovlige Or-

den, et sikkert Fristed. Følgende Træk viser nokſom, hvorledes det gik til ved slige Tvistigheder. En Student, som, formedelst endeel slette Streger, skulde relegeres, meldte sig til Soldat. Leopold fandt Behag i den raske, velvoxne Knøs, lovede ham Beskyttelse, og befalte ham, at han forinden skulde hilse det akademiske Senat paa samme Maade, som Götz von Berlichingen lod Rigstroppernes Høvedsmand hilse. Leopold paatog sig alt Ansvar derfor. Næste Dag indfandt Studenten sig trøstig, efter foregaaende Tilsigelse, i Senatets Forsamling, hørte stille og rolig paa, hvad der blev ham forelæst, og da han havde faaet sin Dom, sagte han, kort og kraftigt, den ærværdige Forsamling, hvad der var ham paalagt — derpaa iilte han ud af Døren. Professorer og Pedeller styrtede rasende efter ham. Da traadte Leopold dem imøde fra sit Skjul, tiltordnede dem det Spørgsmaal: „Hvad er der paa Færde, mine Herrer? Hvorhen saa iilsomt?" — „Eders Durchlauchtighed! lød Svaret: En Student, som vi maatte relegere, har nysſens sagt til os, vi skulde ligge hans **" — "Ei, svarte Leopold koldt: har det da saadan Hast, mine Herrer?" — Studenten havde imidlertid faaet et stort Forspring; Professorerne vege beskæmmede tilbage, og Leopolds Skalkhed frydede sig ved den kosteligste Tilfredsstillelse.

Ogsaa med Borgerskabet laae han i evig Kjævl og Strid, og det er begribeligt, at de fredsommelige Borgermænd altid gik af med Profiten. Leopold vilde have Dompladsen til Exerceerplads. Borgerskabet vilde ikke indrømme ham hans høist ubillige For-

dring, fordi de skjønne Træer, som prydede Pladsen, vilde lide Skade derved. Denne Grund vidste Leopold at hæve. Et Vink blot — og i een Nat vare alle Træerne omhugne af hans Soldater. Sukkende maatte Borgerne finde sig deri. Endnu den Dag i Dag fortæller man i Halle mange deels haarde, deels lystige Streger, hvori den gamle Snurbarts uudtømmelige Lune udgjød sig. Især harmedes han over den Nysgjerrighed, som trængte sig om ham allevegne. Hans Beenklæder holdtes kun oppe af een eneste Knap. Saae han nu, ved Troppeovelserne, eller naar han gik gjennem Gaderne, en Hob gabende Damer nærme sig ham, behøvede han kun at løsne den ene Knap, flux havde han Ro for de Paatrængende.

Hans Pudserier af denne Art overskrede alle Skranker. Midt i et Selskab af Herrer og Damer lod han sig engang bringe en Rapport af en Grenadeer, som var fuldstændigen bevæbnet, forsynet med Patrontasse, Hue og Støvletter, efter Reglementets strængeste Forskrift, men iøvrigt gandske nøgen. Leopold paastod, at som Soldat var Karlen gandske komplet, saa Ingen kunde have noget paa ham at udsætte.

Men alvorligere Tildragelser, voldsomme Indgreb og grove Fornærmelser foranledigede Borgerskabet og Universitetet til hyppige Klager for Kongen, fra denne Side maatte Leopold ofte taale de bitreste Bebreidelser. Aar 1731 var der atter, ved en Officeers Brøde, udbrudt store Stridigheder med Studenterne. Dennesinde forlangte Universitetet streng Fyldestgjørelse, og var i Begreb med, gandske at opløse sig. Da befalede Kongen, at Regimentet skulde for-

lægges. Leopold raste, han satte Alt i Bevægelse, men forgjæves. Det blev ved Kongens Ordre. Mange Dages Forurettelser gjengjeldtes ved den ene Dags Skjændsel, da Leopold, i høieste Forbittrelse og dybeste Beskjæmmelse, maatte marschere udaf Halle med sit Regiment. Dog varede Skilsmissen ikke længe. Man gav gode Ord paa begge Sider, der blev stiftet Forliig, og kort efter vendte Regimentet tilbage.

Samme Aar blev Leopold truffen af et huusligt Uheld, som bevægede ham dybt, dybere, end man skulde troet, da han ellers var saa haardhjertet. Hans Datter Louise laae dødssyg. Hun ønskede, endnu engang fra sit Slots Vinduer at see sin Fader i Spidsen for sit Regiment. Dette Ønske kunde Leopold ikke andet, end opfylde. I dybeste Sørgmodighed brød han, med hele sit Regiment, op fra Halle til Bernburg. Neppe var han indrykket her før han lydthulkende kastede sig til Jorden og bad af Hjertensgrund:

„Herre, jeg er ikke det Menneske, som indkommoderer Dig med mine Bønner ved hvert Hundsfotterie! Jeg kommer ikke tidt, jeg skal ei heller komme saa snart igjen, naar Du blot nu vil hjelpe mig og lade min Datter vorde karsk igjen!"

Imidlertid rykkede Regimentet, under fuld Musik, over Slotsgaarden. Fyrstinden blev hjulpen hen til Vinduet, saae ned, og viste sig saare tilfreds med de skjønne Tropper, som Leopold, hylende og grædende, lod exercere. Herpaa blev Regimentet bevertet med Øl og Brød; Officererne spiste ved det fyrstelige Taffel. Men Leopold sneg sig bort, satte sig paa Rækværket ved Saalbroen, og græd. Fyrstinden overle-

vede ikke dette Skuespil mange Dage. Fuld af Kummer vendte Fyrsten med sit Regiment tilbage til Halle. Adskillige Aar efter indbød Fyrsten af Anhalt-Bernburg ham til sig. Leopold lovede at komme, og begav sig paa Veien derhen med et stort Følge. Men aldrig saasnart vinede han Slottet, for han standsede, og vendte hovedrystende om, idet han sagde: „Jeg vil ikke see det Sted mere, hvor min Louise maatte døe."

Fire Aar efter blev han, i Hovedqvarteret i Neiße, haardttruffen ved det ulykkeligste Budskab hjemmefra. Der kom et Tilbud fra Dessau, som meldte, at Fyrstinden var bleven meget syg; nogle Timer efter kom et andet med Efterretningen om hendes Død. Hun var bleven 68 Aar gammel. Aldrig havde Leopold erfaret et haardere Slag. Men ogsaa her maatte hans dybeste Følelse give sig Luft i de raaeste Udtryk; han havde kun een Maade at tale paa om alle Ting. To af hans Sønner befandt sig just hos ham i Neiße; den Ene af dem laae syg. Med hylende Heftighed stormede han ind i Sygestuen, og forkyndte Ulykkesbudskabet, idet han hulkende raabte: „Moritz, Fanden har annammet Din Moder!" Men hvad han dog følte ved disse Ord, viste hans dybe Kummer. Hele Dage lukkede han sig inde, græd og klagede uden Ophør, ingen Søvn kom i hans Øine, intet vilde han spise. Han tog vienskyligen af, og kun Krigsanliggenderne kunde bringe hans Sorg til at dulme.

Frederik den Anden sad nu paa Preussens Throne. Skjøndt denne Konge erkjendte Heltens Fortje-

nester af gandske Hjerte, maatte der dog, mellem saa forskjellige Characterer, ofte opstaae de misligste Forhold. Leopold spændte Strengen høit; det leed Kongen ikke. Dog toge Misforstaaelserne paa begge Sider ofte en spøgefuld Vending. Leopold heed, som han selv ret vel vidste, ei blot i Soldaternes Mund „den gamle Snurbart." Ogsaa Kongen og Prindsen kaldte ham med dette og andre Øgenavne, f. Ex. „den gamle Foermand", fordi de paastode, at han, i Udseende og Manerer, mere lignede en Foermand, end en Feltmarskalk. Engang skjenkede Kongen ham, som en smigrende Amindelse om det Slag, Leopold havde vundet ved Kasselsdorf, en nøiagtig Plan deraf, ligesaa smukt tegnet, som prægtigt udsmykket. Som Skjoldholder var paa Titelen i det ene Hjørne anbragt en gammel Hankat med en uhyre Bart — en Spøg, som i sig selv var tydelig nok, men dog ikke blev ilde optagen.

I den følgende Tid opholdt Leopold sig sjelden i Berlin, næsten altid i Dessau. I sin høie Alderdom arbeidede han, ligesaa driftigt som tilforn, paa sine Godsers og Indkomsters Forøgelse. Heri understøttedes han virksomt af en ung Mand, som her maa omtales med nogle Ord. Frants von Brenkenhof var, i sin tidlige Ungdom, kommen til Leopold som Page. Denne opdagede snart de sjeldneste Anlæg hos ham, og fældte denne Dom over ham: Enten vorder han en stor og brugbar Mand, eller en gjennemdreven Skjelm. For at gjøre ham til det første, valgte han en egen Vei. Dybt foragtende al lærd Underviisning i Videnskaber og Sprog, som han selv ret

godt havde kunnet være foruden, gav han hele hans Opdragelse en practisk Retning. Men ogsaa heri gik han sin egen Gang. I de første Aar maatte Brenkenhof bestaae den strengeste Indgetogenheds og den virksomste Lydigheds stærkeste Prøver. Dag og Nat maatte han være i Leopolds Forgemak, ventende hans Vink, rede til hver Tjeneste. Ingen Omgang maatte han have, uden med sin Herre, i hvis Villie hans egen gandske maatte tabe sig. Da han voxte til, og syntes prøvet og hærdet nok, gav Leopold ham mere Frihed, fattede snart en ubetinget Tillid til ham, og betroede ham sine vigtigste Forretninger, saavel i Finantssager som i Krigsanliggender. Intet skete i hele Fyrstendømmet, at jo Brenkenhof medvirkede dertil ved Raad og Daad; hans Beretninger troedes altid; hans Dom gjorde altid Udslaget. Denne Page havde ei allene en Ministers Anseelse, men ogsaa en Ministers Arbeid. At han, i denne mislige Stilling, i lige Grad besad sin Herres Tilfredshed og Folkets Høiagtelse og Kjærlighed, retfærdiggjorde nokfom den Menneskekundskab, hvormed Leopold havde truffet dette Valg. Da den schlesiske Krig udbrød, maatte Brenkenhof, i Pageuniform, forrette en Generaladjudants Tjeneste, og viste sig ligesaa brugbar i Krigsvæsenet, som i Forvaltningssager. Ofte maatte han, med nogle Husarer, udspeide Fjenden, og hans Beretninger vare altid de paalideligste. Han ønskede at vorde Officeer, men Leopold meente, at hvis han da, som let kunde skee, blev tagen til Fange, vilde han blive holdt tilbage; som Page derimod vilde han strax vorde frigiven — altsaa beholdt han

ham som Page. Engang faldt den nu tyveaarige Yngling Kongen i Øinene formedelst sin Høide. Majestæten spurgte, hvorfor han endnu ikke var Officeer? Leopold svarte ved en Udflugt, men sendte øieblikkeligen sin Page tilbage til Dessau, at sligt ikke skulde skee tiere. Overvunden af Ynglingens egne Bønner, gjorde han ham omsider til Premierlieutenant, men kort efter angrede han det, og alt efter fireogtyve Timers Forløb lod han ham hente tilbage fra Regimentet, og være — Page som før. Det blev han til sit femogtyvende Aar, da han pludseligen (1745) avancerede fra Page til Overstaldmester, og nu, ogsaa ifølge Rangen, indtraadte i de høiere Forhold, hvori han længe tilforn i Gjerningen havde været indviet. Brenkenhof blev siden Interessent i de Leverancer, Schimmelmann havde overtaget for den preussiske Hær, og vandt store Penge derved. Derpaa traadte han som Geheime-Overfinantsraad i preussisk Tjeneste, hvor hans rastløse Virksomhed og velsignede Nidkjærhed have aabenbaret sig i tusind almeennyttige Anstalter og Indretninger.

Leopold nød en fast Sundhed, og hverken Alder eller Strabadse syntes at have svækket hans Aand eller Styrke. Aar 1747, den 7de April, overfaldt ham, umiddelbart efter Middagstaffiet, et heftigt Slagflod, der pludseligen berøvede ham alle hans Sandsers Brug. Af denne smerteløse Bevidstløshed vaagnede han ikke mere, men hensov to Dage efter, i sin Alders 71de Aar. Hans Liigbegængelse feiredes den 25de Juli, uden synderlig Pragt, men med krigerst Høitideelighed, som han selv havde forordnet.

I en Kiste af Tin, hvorunder Grenaderer, som syntes at bære den, vare anbragte i halv Mandshøide, blev Liget udstillet i et Kapel, og den Afdødes Regiment maatte marschere forbi, paa det hver Soldat kunde see sin fordums Feltherre endnu engang. Liigtale havde han frabedt sig.

Hans Person beskrives saaledes: Leopolds Høide naaer over den almindelige, han er anseelig og velskabt. Udtrykket i hans Ansigt har noget lykkeligt og dybt, men tillige noget frygteligt, som man gjerne undviger. Af hans Øine lyser en Ild, som strax siger, hvad Mod der boer i ham. Hans Ansigt er sort, deels af Krudtdamp, deels af den raae Luft og brændende Solhede. Hans Stemme er gjennemtrængende kraftig; vorder han vred, saa ere hans Ord som en Torden. Sine sorte Haar bærer han i et Pidskebaand, hvilken Pynt, efter hans Mening, fortrinsviis egner sig for Soldaten, der maa være meget i Bevægelse. En sort Knebelsbart og lange, frit nedhængende Sidehaar forøge den Frygt, hans Person indgyder. I sin Klædedragt holder han sig ligesaa simpel som den gemene Soldat; i Almindelighed bærer han en blaa Klædeskjole, graae Beenklæder af grovt Lærred og ligedan Vest. Hans Bryst var altid blottet.

Sand Velvillie fandt, naar den opsteeg i Leopolds Hjerte, intet andet Udtryk hos ham, end hans dagslige Soldatersprogs. Som et Exempel af denne Art maa følgende Træk endnu finde en Plads her. Paa et af sine Felttog fordrede Leopold engang i Romnitz, en schlesisk Landsby, en Veiviser, og man anviste

ham Svinehyrden, som den veikyndigste Mand. Fyrsten bød ham stige ind i Kariolen. Stodderen stod der gandske beklemt, og vovede ikke, at stikke Benene ind. En Stund saae Desfaueren taalmodig til, men derpaa overfnoflede han Veiviseren, alt i den bedste Mening: „Svinehund, stik Poterne herind, som sig hør og bør! Tænker J maaskee, at mine ere af Marcipan?"

Paa samme Maade yttrede sig hans Religiositet. Han hørte til den reformeerte Kirke. De enkelte Troesartikler lod han staae ved deres Værd, og afsandt sig hellere med vor Herre i det Hele. Hans ovenfor anførte Bøn ved sin Datters Sygdom characteriserer ham gandske i denne Henseende. Under Kong Frederik Wilhelm den Første udgjorde Bøn og Kirkebesøg en Deel af Tjenesten i den preussiske Hær, og Leopold taalte ingen Uefterretteligbed heri. Under Frederik den Store gik det lunkent til i gudstjenstlige Anliggender; dermed var Leopold meget utilfreds, og sagde tidt: „En Soldat uden Gudsfrygt er en lumpen Karl!" — Til at udtale det hjertelige Velbehag, han fandt i Luthers Psalme: „Vor Gud han er saa fast en Borg!" havde han intet kraftigere Ord, end at han kaldte den: Vor Herres Dragonermarsch. Tonekonsten agtede Leopold for saavidt den lod sig anvende paa Krig og Jagt. Een eneste Melodie kunde han: det var Desfauermarschen. Efter den sang han i Kirken alle mulige Psalmer, til Menighedens høieste Forundring. Engang hørte han med stor Fornøielse paa sin Regimentsmusik. Pludseligen seer han, at to Valdhornister ophøre at blæse. Med funklende Øine træder han hen imod dem. „Kanailler, hvi blæse J

ikke?" spurgte han heftigt. — „Eders Durchlauchtighed undskylde, svarte den Ene: vi pausere nu." — „Tov Du, Kanaille! raabte han: Jeg skal lære Dig at pausere i Tjenesten!" Og nu regnede Stokkeprygl ned paa de arme Musikanter. — Hans Secretairer havde deres store Nod med ham. I Aaret 1745 gav det kgl. Generaldirectorium i Berlin ham Digteren Gleim til Stabssecretair. I Oranienbaum lod Leopold, i bare Skjorte, staaende med Ryggen mod Kaminen, den Anbefalede komme for sig, og overfnøstede ham med sin gevaltige Stemme: „Naa, er Han den Karl, som skal være Skriver?" Gleim fattede sig, og svarte kort og barsk, i samme Tone. Leopold studsede, men da han, nogen Tid efter, bad Secretairen gaae Fanden i Vold med alle de Papirer, han bragte til Underskrift, fordi det ikke var ham beleiligt nu, og Gleim derimod, i buldrende Tone, paastod, nu maatte, nu skulde det skee, lod han sig det gefalde, og agtede Manden kun desto høiere.

Leopold havde med sin Gemalinde fem Sønner og fem Døttre. Moritz, den yngste Søn, var Faderens Favorit. Ham lod han opvoxe uden mindste Undervisning, for at see, hvad Naturen paa egen Haand, vilde gjøre af ham. Alt i hans syvende Aar holdt han et Kompagnie Drenge til ham, og Kong Frederik Wilhelm lønnede det ligesom andre Tropper. Moritz voxte op under Krigsleeg og Krigsalvor, uden at faae ringeste Kundskab om andre Ting, og kunde selv som General hverken læse eller skrive.

(K. A. Varnhagen von Ense.)

Katzianerne.

(Slutning.)

I en Hyrdes usle, midt i Bjergegnen beliggende Straahytte vaagnede Oberst Katzianer af en ond Sygdoms tunge Feberdrømme. Hos ham sad den troe Franciscus, og Hyrdens Kone kogte Balsom for hans næsten lægte Vunder.

Snart havde Ynglingens Legeme gjenvundet sin fordums Kraft, og nu sagde han: „Lader os bryde op til Fædrelandet, Frands; Ermuda græmmer sig tildøde! Ogsaa min Fader kan behøve min Bistand, hvis ikke min Ahnelse skuffer mig."

Da bragte Franciscus to Munkedragter, som Mailat Ibrahim havde udsøgt til dem af den tydske Leiers Bytte, for at sikkre deres Hjemreise. Han fremviste en fyldt Pung, som Mailat, da han maatte skilles fra den Dødssyge, havde lagt paa hans Seng; han fremtog et Silketørklæde, hvori Grev Ladrons Ordenskjæde laae tilligemed en Sølvlok af det faldne Hoved.

„Gid vi nu indaandede den tydske Luft! sukkede han: Siden Tyrkeynglen har feiret sin fordomte Seiersfest, har jeg hverken Fred eller Ro. Slige Uhyrer burde have hjemme i de brændende Sandørkener, og alle Europas Konger skulde reise sig mod disse Helvedskabninger, som, til Menneskehedens Skjændsel, besmitte vor Verdensdeels Paradiis med Vederstyggeligheder. Var jeg Keiser eller Konge, saa taalte jeg ikke, at slig en Skarprettermester kaldte sig Fyrste. Op,

min Broder! Tilbage til det Land, hvor Menneskelighed boer, hvor Loven dømmer, og ikke Mordlyst!"

„Skrækkeligt, at jeg for første Gang skjælver for Loven, for første Gang maa frygte den faderlige Fyrstes Aasyn, skjøndt jeg intet Ondt er mig bevidst!" sukkede Michael.

Studsende saae Vennen paa ham, men strax forstod han hans Hjerte, og svarte: „Ja, ja, Generaloberſten har udentvivl en haard Dyst. Nu, med Guds Hjelp slipper han vel igjennem, thi hans Anklagere slumre ved Essegg og Juvanchen."

Reisen tiltraadtes, men gik langsomt, og rum Tid forløb der, inden Vennerne vinede Borgen Katzensteins. Ingen Trompet lød, da de nærmede sig. Paa deres gjentagne Raab viste sig omsider et sønnigt Ansigt i Lufthullet over Vindebroen, og da Oberſten nævnede sig, forsvandt den gamle Tjener, og foer tilbage, som om han havde seet et Spøgelse. Men snart blev det levende i Borgen, og da Lænkebroen sank, viste Kastellanen sig i Porten, for at overtyde sig om det Underværk, at Michael, som man troede død, var blandt de Levendes Tal. „Er min Fader hjemme?" spurgte Denne.

„Hans Naade er forlængst i Wien!" lød Svaret. Kastellanen lukkede Pragtsalen op, og lyste de Kommende ind. Men som berørt af en Tryllestav, stod Michael ubevægelig ved det første Blik, han kastede gjennem den hvalte Sal. Katzensteinernes store forgyldte Vaaben var tilhyllet med Sorgeflor; alle de blanke Rustninger ligesaa.

„Hvo har befaler det?" spurgte Oberſten barſk. — „Hr. Landshøvdingen ſelv! ſvarte Kaſtellanen: Hs. Excellence ſørgede vel bittert over den kjære Søns Død. Eders Farbroder Frants, den høiværdige Biſkop i Laibach, har læſt mange Sjelemesſer for Eder, ædle Junker, da J, ſom man troede, var faren hen uden Sakrament."

Med ſtærke Skridt gik Oberſten hen til Vaabenet, og rev Floret af. „Ingen Sorg her! raabte han: Her ſtaaer en Katzianer, ſom frit tør oploſte den ubeſmittede Haand og med Stolthed ſige: jeg forſonede Faderens Brøde!"

„Hvad taler J der for gruelige Ord? ſpurgte Kaſtellanen forfærdet: Altſaa forholder det ſig dog, ſom Rygtet har ſagt? O, ſaa lad kun Floret blive." — „Hvilket Rygte? ſpurgte Franciscus, da han ſaae, hvor vildt Michaels Øine begyndte at rulle: Siig frem, hvor er Borgherren?"

„Den naadige Landshøvding var kun kort Tid her paa Borgen! fortalte Kaſtellanen med ængſtelig Mine: Heftigere og mere forſtemt have vi aldrig ſeet ham. Halve Dage lukkede han ſig inde med den høiværdige Biſkop, og derpaa ſendte de Curt til Wien med Relationen om Felttoget. Ikke længe efter hidkom Gardecapitain von Brandenſtein med en kongelig Skrivelſe, og begge vore Herrer brøde ſtrax op til Keiſerſtaden, for at forſvare deres Sag for Kongen. Curt er ſiden kommen tilbage; han hjembragte den Rædſelspagt, at Herren i Wien er anklaget for Landsforræderie, at han er kaſtet i Hofborgtaarnet, og at der holdes Rettergang paa Liv og Død. Folk i Wien

meente, Kongen var yderst opbragt, og Herren vilde ikke undgaae Retterøxen."

„Dommer over Skyerne! raabte Oberſten, ſom ude af ſig ſelv: Kaſt ei Mere paa mit Bryſt, end jeg kan bære! — Op, Kaſtellan! Bring os Viin og Brød, ſadl to Heſte for os!"

„Hvad beſlutter Du, Broder? Og betænker Du ikke Dit ſyge Legeme?" ſpurgte Steinbrunn, da Kaſtellanen var bortgangen. — „Og Du ſpørger? ſpurgte Michael heftigt: I Wien ved min Faders Side, der er min Plads. Kan Kongen ikke forſones, ſaa kan dog maaſkee hans Liv reddes ved en Kamp paa Liv og Død."

I Grev von Ladrons Pallads i Wien laae Frøken Ermuda, i ſit ſtille Bedekammer, for den Korsfæſtedes Billed. Sørgedragt tilhyllede hendes yndige Skikkelſe. Roſerne paa hendes Kinder vare blegnede, men i det dunkle Øiepar brændte et høiere Liv, end denne Jords, og et høiere Haab, end herneden kan opfyldes.

Sagte bankede det nu paa Døren. Langſomt ſtod hun op, og aabnede den. Ind treen Pater Bernhardus, en Dominikaner og hendes Skriftefader. Ydmyg bøiede hun ſit Hoved for ham, og han ſignede hende med det hellige Kors, medens hans Ledſager blev ſtaaende i Døren, og udaf Munkekutten betragtede den fromme Pige med glødende Øine.

„Endnu saa silde besøger J Eders Datter? spurgte Ermuda: Har J maaskee en god Tidende for mit sønderrevne Hjerte? Har Rædselsbudskabet ikke bekræftet sig? Er der kommen Efterretning fra Slavonien? Lever min Fader?" — „Og har Ermuda Ingen begrædt, uden sin Fader? Har Ermuda's Hjerte ellers Ingen savnet?" spurgte Dominikaneren.

Jomfruen kastede sig paa Knæ for Munken. „J vilde bringe mig Trøst, raabte hun: o, hvi borer J da nye Dolke i mit blødende Bryst? Er det ikke skrækkeligt nok, at min hedenfarne Elsker bar et Navn, som jeg kun med Gysen kan nævne? Var ikke hans Fader min Faders Morder?"

„Ermuda, hvilke Ord udsiger der Din fromme Mund?" raabte pludseligen Dominikanerens Ledsager, idet han kastede Munkekutten, og fremtraadte for hende. — „Michael! Min Michael!" skreg Frøkenen, idet hun halvafmægtig sank i hans Arme.

„Nei, han vredes ei, Din ædle Fader, han vredes ei, fordi Dit Hjerte slaaer mod mit! sagde Katzianeren med Vemod: Hans forklarede Skygge seer mildelig ned paa hans forenede Børn, hvis Pagt han velsignede faa Minuter før han opgav sin Aand."

„Altsaa dog død! jamrede Ermuda: Og Michael kunde ikke beskjerme, ikke redde ham?" — „Hans Ord var det, som opholdt mit Liv! svarte Michael: Hans Ord opfordrede mig til at leve og lide. Han bad mig leve for Dig, idet hans Blod bestænkede min Kollert." — „Hans Blod? raabte hun: Disse Pletter paa Din Kollert hans Blod?" Hun trykte utallige Kys paa hans Skindvams.

„Jeg bringer Dig Mere! sagde han: Her hans Ridderkjæde — han hængte den om hendes Hals — her en Lok af hans hellige Hoved! Lad Dine Taarer dryppe paa de kostelige Reliqvier. Græd Dig mæt, Du arme Pige. Taarer give Lindring."

Ermuda greb hastigt efter Kjæde og Haar, trykte sine Læber snart paa hiin, snart paa dette, snart paa Giverens Haand; hendes Taarekilde aabnede sig. „O Michael! sukkede hun langt om længe: Hvi har Din Fader paadraget sig den svare Brøde?"

„Dom ikke, Pige! svarte han med Heftighed: Dom ikke, hvor jeg kun seer Gaader, jeg, som dog har været Vidne til alle disse Rædsler! Johan Katzianer har stedse staaet mellem os som et stort og herligt Heltemønster; han kan ikke have fordunklet sit Livs hele Glorie med slig en Rustplet. Men, Ermuda, Du er lykkeligere, end jeg. Ikke for at trøste Dig, kom jeg til Dig, men for at begjere Trøst af Dig."

„Og hvormed kan jeg mildne Din Smerte?" spurgte hun med et huldsaligt Blik. — „Ermuda! vedblev han: Du er lykkeligere, end jeg. Din Fader faldt som en Helt; hans Navn er berømt i Fædrelandet, ogsaa Barbarerne prise hans Mod. See gjennem Vinduet hist, hvor Maanen beskinner Hofborgens Taarne. Der ligger min Fader, ogsaa en hoihjertet Krigsmand, som man kaldte Keiserstadens Redningsmand, den nedskrænkede Feltherre, den navnkundige Landshøvding, der ligger han paa Forbryderens Straaleie, i Samfund med Tyve og Mordere. Blodige Skygger forjage hans Søvn, og alt er Træet fældet til Retterstedet,

hvorpaa hans Skjold skal sønderbrydes og hans Hoved falde for Bøddelhaand. Ermuda! Kan en Søn bære det, uden at tilintetgjøres? Ermuda, Du har svoret mig Troskab. Jeg beder Dig nu, red Din Vens Sjel fra Fortvivlelse. Ermuda, red min Fader!"

Pigen sprang op. „Jeg? raabte hun skjælvende: Jeg redde min Faders Morder? Gud er retfærdig! Og kunde jeg, evigt Had, evig Forbandelse — —

„Tie! raabte Michael, og drog hende mod sit Bryst: Din Faders Aand omsvæver os. Han hidsendte mig med sin Velsignelse, skjøndt jeg var hans Fjendes Søn. Allerede deri laae Tilgivelse og Forsoning for hver Katzensteiner. Ermuda, blide, fromme Væsen! Giv mig til Velkomst, hvad jeg beder om! Døde en Katzianer paa Retterstedet, da var det ude med mit Liv. Jeg kunde træde frem for Kong Ferdinand, jeg kunde beraabe mig paa fuldgyldige Vidnesbyrd, og kaste min Fortjeneste i Vægtskaalen. Men endnu har ingen Katzensteiner pralet for en Fyrste med sin opfyldte Pligt. Kongen er god, men heftig; eet ondt Ord vækker hans Vrede, og han er saare opbragt, det veed jeg. Derfor maa jeg forblive død, til min Faders Baand ere løste, til han selv kan forsvare sig frit mod sine Fjender. Denne ene Pligt ligger klart for mine Øine; at see videre frem, vover jeg ikke. Hjelp mig at opfylde denne Pligt, Ermuda! Vi have jo byttet Sjel og Hjerte; jeg har handlet, som om jeg var en Ladron; nu staaer det til Dig, at handle, som om Du var en Katzensteinerinde!"

Ermuda aandede dybt; derpaa rakte hun den Elskede, fastbesluttet, sine Hænder. „Kan en Qvinde

opfylde, hvad Du ønsker, sagde hun: saa vil jeg det."

„Ermuda, Du er mit Livs Engel! raabte Oberſten bevæget: Du vil ogsaa vorde en Engel for den Nedſtyrtede hist i Borgens Mørke. Og har han syndet mod Venskab og Ære, saa maa han vende om til sin Gud og til det Rette, naar Du viser Dig for ham med Palmen og med Huſvalelsens Kalk. Den ærværdige Fader her vil ledsage Dig paa den tunge Vei, Du har at vandre."

En mørk, stormfuld Nat rugede over Keiserſtaden. To tilhyllede Skikkelser nærmede sig forsigtigt en uhyre Steenmasse, som ragede frem af Mulmet. Det syntes at være en Præst og en Page; idetmindſte lod den lille Fjerhat og den hvide Kappe formode slig en Knøs i den lille, ſiinbygte Skikkelse.

„I skjælver, Frøken! sagde den Første halvhøit: Nu, frydelig er denne Vandring ingenlunde. Men I gaaer en christelig Gang, og det maa opretholde Eders Mod."

„Jeg skjælver ikke af Frygt, men Natten er kold, og Vindstødene ere som Jis! svarte Ermuda von Ladron, thi hun var skjult under Kappen: Mit Hjerte slaaer heftigt, jeg skal jo see den Mand, som har —

„Stille, min Datter! afbrød Dominikaneren hende: Tænk kun paa den brave Oberſt, hvorlunde han iler tilbage, og med sit Sværd og Skjold dækker Eders Fader i Mordstunden, indtil han segner med ham i sit eget

Blod." — „Jeg tænker kun paa ham! hviskede Ermuda: Lader os gaae til!"

„Vidste Dronningen, vedblev Dominikaneren: hvortil vi ville bruge dette Pergament, som hun, paa Eders Begjering, forskaffede Eder, da havde hun ikke bedt sin høie Gemal derom. Men høit havde hun agtet Eder derfor. Ikke Had, som hun maa mene, fører Eder i Fængslet; som en Haabs-Stjerne viser I Eder for den stolte Fange."

Vagten ved Borgporten raabte dem an. Munken forevisste Capitainen sit Indgangspas; Denne hidkaldte Slutteren, og gjennem lange Gange, opad smale Vindetrapper, fulgte de deres Veivisers dunkle Lygte, indtil han aabnede en Jerndørs raslende Laase, lukkede dem ind i et matoplyst Kammer, og tillaasede Døren efter dem. De stode i et Taarns halvrunde Hal; gjennem en lav Dør saae man ind i et snevert Sidegemak, hvor en Lampe stod ved Siden af en usel Seng. „Hr. Landshøvding von Katzenstein! raabte Munken: Er I endnu blandt de Levende?"

En lang, skjægget Mand med blegt Ansigt, reiste sig rask, satte sig opret i Sengen, og sendte vilde Blikke mod de uventede Gjæster. „Har Kong Ferdinandus ikke nok i, at udøse Forsmædelse over sin Feltherre? spurgte han barsk: Affender han nu ogsaa sine Bødler, at forstyrre den Syges Nattero?"

„Jeg er en Herrens Præst, svarte Dominikaneren blidt: og med mig kommer en Engel i Menneskeskikkelse. Eders Excellents behage kun at see op, og I vil strax gjenkjende Pater Bernhardus, som engang var Capellanus paa Eders Stamslot."

Med Kraft stod Generaloberſten op fra ſit Leie, ſtillede ſig foran Begge, og belyſte dem opmærkſomt med ſin Lampe. „Jeg ſeer Dig med Forundring! ſvarte han: Kommer Du at beſøge Din Patron i den Morderkule, hvori kongelig Utaknemmelighed har nedſtødt ham? Og hvad vil Knøſen der?"

Ermuda rakte Haanden frem under Kappen, og gav den Overraſkede et Brev. Skarpt ſaae han paa hende, derpaa greb han Brevet, og treen hen til Lampen. „Mit Vaaben? ſpurgte han, ſtirrende paa Seglet: Er der endnu, blandt de Levendes Tal, en Katzenſteiner, ſom med ſin Sværdknap kan paatrykke dette Vaaben? O Michael, ukloge Dreng, Du kan ikke mere kommandere Dine Sorte frem til Din Faders Redning!" — „Læs kun!" bad Munken.

Endnu blegere blev Riddersmanden, da han havde udfoldet Skrivelſen, og gjenkjendte Trækkene. „Michael er kommen tilbage! Michael er mig nær! raabte han med Ild: Saa har jeg en Redningsmand, eller dog en Hævner idetmindſte! — Han er min Søn! afbrød han ſig ſelv, idet han læſte: Han vil redde mig — han ſpørger, hvorledes det er muligt — han ſværger, at hans Liv hører mig til — Lys i min Nat! Hævngud, jeg hører Dit Jernſkridt! Katzianeren ſkal gjennembryde diſſe Mure, og da vee den Utaknemmelige, da vee Dig, Ferdinandus!"

Et Øieblik betænkte han ſig. Derpaa vedblev han: „Og hvi kommer min Søn ikke ſelv? Kunde I føre denne Dreng ind til mig, hvorfor da ikke ogſaa ham? En frygtelig Miſtanke opſtiger i mig. Den bundne Løve frygter Ingen mere. Og hvi tilhyller den Dreng

sig saa ængsteligt? Af med Maſken, hvis jeg ſkal fatte Tillid!"

Da lod Ermuda Kappen ſynke, tog Hatten af de dunkle Lokker, og ſtod nu der i Sørgedragt, alvorlig, uden Bevægelſe. Med et dybt Skrig traen den gamle Katzenſteiner tilbage, og ſatte ſig, ſom ſlagen af en uſynlig Haand, paa Sengen.

„Froken von Ladron? ſtammede han: Hvad vil J her? — Haan og Spot? — Forræderi og Hævn? Ha, ſpildt ſkal denne Glæde være! Disſe mine Arme ſkulle qvæle Eder, den bundne Samſon ſkal døe med ſine Fjender!" — Han foer op med oploftede Arme og knyttede Hænder, men da hans Blik traf Ermuda's fromme Anſigt, forlod al Kraft de mægtige Muſkler; hans Arme ſank, han ſegnede ned paa Sengen igjen.

Med Mod og Værdighed traadte Frokenen ham et Skridt nærmere. „Skrækkelige, ſindsforvirrede Mand! ſagde hun: Har Ulykken endnu ikke tæmmet Din Vildhed og betvunget Dit Overmod? Ja, den Mands Datter, Du har overantvordet til Døden, ſtaaer for Dig her. Viid, jeg hadede Dig, ſkjønt Kjærlighed driver mig til Dig. Hvor kunde jeg ogſaa være Dig huld? Men Du har en Søn, og for at lønne ham, bringer Ladrons Datter Dig Forſoning; for at gjøre ham lykkelig, ſporger hun Dig: hvorledes kan Du reddes?"

Langſomt ſtod Landshøvdingen op, tog Michaels Brev, og ſtirrede længe deri. „Nøler J endnu? ſpurgte Dominikaneren: J har næret Mistillid til Menneſkeligheden; Mistro har ledſaget Eder paa Eders

glorværdige Bane. Havde I ikke villet staae allene, glimre allene, da stod I endnu, da glimrede I endnu!"

„Hvo siger, at jeg ikke staaer mere, at min Glands er slukket? spurgte den Fangne barsk: Katzensteinerens Lys skal paany oprinde, skal med Cometild skride frem paa Firmamentet, og vee dem, dens Flammeriis berører." Mildere vendte han sig derpaa til Ermuda: „Du er et godt Barn, sagde han: og jeg vilde ønske, min Ildvei ikke var gangen gjennem Dit Huus. Min Michael erstatte Dig, hvad Krigsguden bersovede Dig. Vend tilbage til ham, sig ham, at jeg ikke behøver hans Hjelp, for at komme udenfor disse Mure; men lette skal han mig min Vilgrimsfart herfra."

„I taler i Gaader! sagde Bernhardus: Vil I trodsig forsmaae Hjelpen, som bydes Eder? Vil I lade Eders Stolthed føre Eder did, hvor Blodret og Boddel vente Eder?" — „Ingenlunde! svarte Krigsmanden bittert: Tvertimod, jeg har besluttet en Gang paa fri Felt med denne Konge. Han har jo selv skjenket mig Tid og Eensomhed til at vælge mig de bedste Vaaben til den glimrende Turnering. Til at gjøre sig fri har en Katzensteiner altid Styrke nok. See her! vedblev han, idet han løftede sit Sengeteppe: Under denne Seng er Gulvet huult; Stenene ligge løse, og Brædderne under dem ere gjennemskaarne. Mine Bødler havde glemt, at deres Fange engang var Høvedsmand paa denne Borg, og at han kjender hver Vraa inden disse Mure. Den mørke Gang under dette Gemak har et ubevogtet Vindue mod Østen, derunder løber Volden, og Egnen udenfor er øde."

Han tog Lampen, og førte Begge tilbage til den halvrunde Hal. „Seer Vinduet hist, sagde han: derfra seer man ud over Muren til Landsbyen Simoning. Der er en høitliggende Eng. Siig nu til Oberst Michael, at han der, hver Nat, skal holde to dygtige Heste rede, og at han, hver Midnat, skal stille en tro Vagt paa Volden, hvorfra man seer dette Vindue. Naar denne Lampe blusser tæt bag Gitteret, da gjør Katzensteineren Redningsspringet; nedenfor Taarnet maa Sønnen vente paa sin Fader, og sørge for, at skaffe ham ud af Portene til Hestene. At gjøre Mere for mig, tillader jeg ham ikke, thi mislykkes Flugten, vil jeg ikke drage Nogen i min Fordærvelse."

„I er en forvoven Helt! svarte Munken: Hvilken drabelig Krigsmand har ikke Østerrigs Krone mistet i Eder ved eet eneste Øieblik!" — „Hvad vil I sige? afbrød Katzensteineren ham med stikkende Blikke: Ferdinandus og hans Hofsnoge laae paa bløde Bolstre, medens vi bleve vaade af Slagregnen, og ikke fandt saameget som en Plet, hvorpaa vi kunde hvile vore mødige Been. Hvor kunne slige Pragtjunkere være Dommere over Krigens Bedrifter? Gaaer nu. Hils min Søn, Frøken, og ræk mig Eders Haand, at jeg kan medgive Eder mit velsignende Haandtryk til ham."

Frøken von Ladron foer sammen, da den tørre Haand, som syntes hende at være farvet med Faderens Blod, udstrakte sig mod hende. Da sagde Dominikaneren: „Gud er barmhjertig!" og fattende sig, lagde hun hurtigt sin Haand i Generaloberstens.

Derpaa skred Denne tilbage i sin Celle, og kastede sig paa sin Seng. Dominikaneren bankede paa Fæng-

felsdøren, Slutteren kom, ihast forlode de den mørke Hal, og kom ubehindret tilbage til Palladset, hvor Michael tilligemed Biskoppen af Laibach ventede dem med Længsel.

Alt havde de Forbundne tilbragt to Nætter i ængstelig Bekymring og forgjæves stirret efter det midnatlige Signal. Ingen i Wien vidste andet, end at Michael var død. Naar Natten skumrede, gik han allene ud, gandske indhyllet i Jern, indtog selv Posten paa den øde Vold, og omvandrede Taarnet, som et Spøgelse. Udenfor Staden ventede imidlertid Generaloberstens Broder, Biskoppen af Laibach. Et nærliggende Kloster skjulte ham om Dagen, og sine bedste Livheste holdt han om Natten beredte for Fangen. Ved den tredie Nats Indbrud kom Franciscus von Steinbrunn til Froken von Ladron. Han havde forlængst meldt sig hos Kongen og igjen tiltraadt sin Tjeneste i Regimentet. „Jeg bringer en glædelig Tidende, Hr. Broder! tilraabte han Michael, som heel dybsindig sad i Frøkenens Gemak: Skuffer min Ahnelse mig ikke, da skeer inat, hvad vi ønske. Jeg har idag Vagt ved Kärntherporten, og det sorte Rytterregiment afgiver Piketten ved Slagbommen; altsaa behøve vi hverken Vold eller Bestikkelse."

Neppe var Obersten ved Midnatstid stegen op paa den forfaldne Vold, før han saae Lampen blusse bag Gitteret. Med vingede Fjed nærmede han sig Taarnvæggen, og lænede sig mod den gamle Muur. Han hørte en sagte Puslen over sig, og saae op. Høit blus-

sede Lampen endnu, men lavere, udaf en aaben Luge, flagrede et langt Baand ligened til Jorden; kort efter raslede det ned, og Faderen laae i Sønnens Arme.

„Saa sees vi igjen? Men — velkommen tilbage til Livet! sagde den Gamle beklemt, da Michael greb hans Haand, og bukkede sig for at føre den mod sine Læber: Før mig bort herfra, Luften er forpestet her!"

Oberſten førte den Befriede gjennem nogle Gader til Portalen af et Pallads, hvor en Livtjener forsynede den Letklædte med Pandser, Hjelm og Kappe, og derpaa iilte Begge til Kärntherporten. Steinbrunn kom dem imøde, førte dem forbi Vagterne, lukkede selv Gitterporten op for dem, og ønskede dem Held til deres Reise. Med iilsomme Fjed gjennemvandrede de Udenværkerne, og nu stode de ved Slagbommen, hvor to sorte Ryttere holdt Vagt. Oberſt Michael treen dem rask under Øine, Faderen fulgte.

„Parolen!" raabte den Ene af Soldaterne, idet han skuldrede Sværdet og traddte dem iveien. „Jeg og Øieblikket mod To!"*) svarte Michael, efter Steinbrunn's Forskrift.

„Og Eders Navn, Hr. Ridder?" spurgte Rytteren videre.

„Lad Dig nøie med Parolen, Kammerat! svarte den Spurgte: Jeg reiser i hemmelig Hoftjeneste. Op med Bommen; Du har gjort Din Pligt."

I reiser i Hoffets Tjeneste! tog Rytteren Ordet: I er væbnet fra Isse til Fod, og dog uden Ganger. Desuden kjender I ikke den Artikel i den nye Comman-

*) Keiser Carls Valgsprog.

dobog, som siger, at hver Post skal melde de Udpas-seredes Navne ved Aflosningen? Forlad mig, I maa uleilige Eder til Vagthuset."

Den gamle Landshovding greb allerede efter Sværdet; men Obersten treen Soldaten endnu et Skridt nærmere. „Du vil høre mit Navn, Bastian Raab? spurgte han høit og heftigt: Saa see i mit Ansigt, og nævn Dig det selv!"

Han slog Visiret op, og stirrede, belyst af den just fremtrædende Maane, Soldaten lige i Øinene. Men kun et Øieblik saae Denne nysigen paa ham. Allerede Rosten havde bragt ham til at studse; nu skreg han med Forfærdelse: „Martin, en Gjenganger, et Spøgelse! Vor faldne Oberst! Han er vred, vi ere forlorne!"

Og med et: „Maria og Joseph, beskjermer os!" korsede Vagterne sig, og styrtede afsted hen til Blokhuset, hvor deres Kammerater sov. Michael slog Bommen op, og ubehindret kom de til den Plads, hvor Biskoppen af Laibach ventede med Hestene. Brødrene Frants og Johan hilste hinanden hjerteligt; men Generalobersten var den Første, som, uden Bistand, svang sig paa Hesten. „Hvad vil Du med os?" spurgte han med mørkt Aasyn, da Frants kastede sin Præstekaabe, og nu stod der i ridderlig Dragt, ligeledes bestigende en Hest.

„Navnet Katzianer er berygtet i Landet, indtil vi omgive det med ny Glorie, eller gjøre den gamle Glorie gjældende ved Din Retfærdiggjørelse! svarte Biskoppen med Fasthed: Skulle Drengene i Wien pege med Fingre ad den Undvegnes Broder? Jeg forlader

Dig ikke før Du er i fuldkommen Sikkerhed. Jeg seer ikke mit Bispedømme eller Hoffet igjen, før Katzensteinerne atter ere ligesaa rene, som deres Ahner. Desuden maa jeg jo være Din Skatmester paa Reisen, thi fra Taarnet har Du vel ingen Penge medbragt."

Landshøvdingen saae med mørkt Blik op mod Maanen, mumlede uforstaaelige Ord, trykte Sporerne i Dyrets Side, og, ledsagede af ligesaamange haandfaste Svende, fløi de tre Katzensteinere, ad velbekjendte Veie, over Markerne, og snart forsvandt bag dem Wiens Taarne i Nattens usikkre Lys.

Uden Hvile fortsattes Reisen, saa hurtigt Hestene kunde trave, stedse sydpaa. Om Dagen stege de af i afsidesliggende Herberger, og deres Marscher fuldendte de under den sommerlige Dæmrings Beskyttelse. Saaledes passerede de Edinburg, satte over Leithafloden, rede forbi Grätz, og kom ved Pettau over Drau. Forlængst var Oberst Michael bleven opmærksom paa, at den mørke, ordknappe Fader, i de sidste Qvarterer, adskillige Gange havde taget betydelige Summer af Biskoppens Pung, skrevet lange Breve, og gandske hemmeligt afværdiget de to Svende dermed. Biskoppen spurgte vel, men den gnavne Broder svarte: „En Feltherre holder sin Plan hemmelig til den er moden. Beed Du for Udførelsen." Og, høitagtende Johans Forstand saavelsom hans Mod, taug den fromme Biskop. Ogsaa Obersten havde hidtil tiet af sønlig Ærefrygt, men nu tog han Mod til sig. Mens de hvilte i en Bjergegn, treen han hen til Landshøvdin-

gen, som just var i Begreb med, ogsaa at bortsende den tredie Tjener med et Brev.

„Fader! sagde han: Ofte har I, ved Eders Tillid, erklæret mig myndig paa blodig Valplads; I har givet mig Æren for Eders Redning. Saa tillad mig ogsaa nu, at spørge Eder, hvilken Plan Eders Snildhed har udtænkt. Det maa være en klar og fast Plan, da I synes at handle saa bestemt derfor. I bygger paa gamle Venner, paa Vaabenbrødre, som det lader. Troe Ingen for vel."

Den Gamle greb Sønnens Haand, og gik afsides med ham. „Du er min Fortrolighed værd! sagde han: Anseer Du maaskee den gamle Katzensteiner for saa uerfaren, at han endnu engang skulde kaste sin Skjebne i de falske Ridderes Haand, som omgive denne troløse Konge?"

„Men hvorhen gaaer da denne Reise? spurgte Michael: Skulde vi ikke hellere drage til vor Fædrenesborg? I hele Maaneder kan den trodse selv en keiserlig Hær, og imidlertid maa Eders Retfærdiggjørelse have fundet Veien til Thronen." — „Hvad er her at retfærdiggjøre? spurgte den Gamle igjen med vildtlu-ende Heftighed: Ridderens, Soldatens krænkede Ære tvættes kun reen i Fornærmerens Blod."

„For Himlens Skyld, min Fader! raabte Obersten: Han er Eders Fyrste, Eders Konge, Eders Keisers Broder. Majestæten kan ei fornærme Undersaatten." —„Har Du allerede lært hans Hofsnoges Sprog? spurgte Landshøvdingen: Hvad var der bleven af denne Konge og hans Wien uden mig? Troløs og utaknemmelig har han bedøvet sin Hukommelse! Derfor vil

ogsaa jeg kaste Alt, hvad jeg før agtede Helligt, udaf min arrede Pandeskal! Hævn er min Tanke, Hævn min Idræt. Taarnhelvedet har udruget, hvad der før kun havde berørt min Hjerne som en sød Drøm. Kongen selv har, med sin Fængselslampe, belyst min Drøm, til den blev mig klar, som Mordbrandsflamme. Jeg tænker at gjøre en Blodgang med ham, aabenbar for al Verden, at Fyrsterne kunne vaagne og ikke træde Fortjenesten under Fødder ydermere. Og est Du en Katzensteiner, der i mig føler sin Stammes Navn vanæret, saa vil Du stande ved min Side, naar jeg med Josuas Trompeter hilser Ferdinandus udenfor hans vaklende Kongeborg, og kalder ham herud til blodig Dødsgang!"

Michael saae bestyrtet paa Faderen. „I taler i Vildelse! sagde han skjælvende: Hvad kan I gjøre Majestæten, I, en landflygtig Mand? Og hvilke Trompeter kan I mene?"

Fortrolig lagde den Gamle sin Arm paa Oberstens Skulder, og støttede sig paa ham, idet en forunderlig Glæde overstraalte hans rynkede Ansigt. „Spørger Du, hvad to Mænd kunne, som vi? svarte han med fælsom Rolighed: Du er en tapper, selvstændig Soldat. Du er Oberst i Østerrigs Hær. Jeg, den landflygtige Fader, den affatte Feltherre, har Intet over Dig at sige, og selv maa Du afgjøre, rask og flux, hvad Partie Du vil tage. Selv havde jeg adspurgt Dig endnu i denne Nat. Da jeg opholdt mig paa Katzenstein, og udkastede min Relation til denne Ferdinand, besøgtes jeg af to fornemme Siebenbürgere, som overnattede paa min Borg. De havde, for store Sum-

mer, løskjøbt sig af deres Fangenskab, og reiste til deres Fædreland. I Fortrolighed advarede mig de vakkre Mænd, sagde mig, hvorledes Hoffet var stemt imod mig, tilbøde mig et Fristed, forvisede mig om en glimrende Modtagelse hos Johannes Woiwoda, forsikkrende mig, at selve Tyrken, Mahomet-Bey, ærede mit Navn, og med Glæde vilde tælle mig blandt Sine, hvis min Skjebne skulde fordre en saadan Tilflugt."

„Grueligt! raabte Michael, og foldede Hænderne i dybeste Sjeleangst: En tydsk Ridder vilde vorde en Forræder mod Keiserhuset, vilde — forfærdelige Tanke! — gaae over til Troens Fjender og Forfølgere, vilde løsrive sig fra sin Forløser, bortkaste sin Sjels Salighed, og formørke sin gamle Glorie med Navn af Renegat! Fader, I prøver mig kun. Ikke sandt? Thi var det ikke saa, da vilde jeg ønske, at vi Begge nu laae i Wienertaarnet, og ventede en naadig Dom."

Den Gamle satte et frygteligt Stridsansigt op, dog længe dæmpede han sin Harme, og svarte med let Spot: „Tyrken har jo ogsaa sin Gud og sit Paradiis. Men nei, Michael! Slet saa slemme ere de ei heller, de sorte Tanker, som denne Ferdinand har vakt i min Sjel. Kun et Sværdhug maa jeg bibringe den Utaknemmelige, og det tæt ved Hjertet. Mine Bud ere afgangne til Johannes Woiwoda; min Gesandt er paa Veien til Niclas Zriny. Han har lært Tjeneesten under mig ved Wiens Beleiring; jeg har behandlet ham som en Søn — nu har han Leilighed

til at gjengjelde mig det. Han har ofte yttret sin Misfornøielse med det tydske Fyrstehuus. Croatien løsreven fra Østerrig, Ungarn i Oprør, foruden Soleiman's endnu en anden, en lykkeligere Marsch mod Keiserstaden! Maaskee da en Hertugskrone paa dette forhaanede Hoved! — Skjælv, Ferdinandus, naar Katzensteineren fører sine Kæmper mod Dine vaklende Borgmure!"

Oberst Michael rystede sig, som en Febersyg. Derpaa vendte han sig bort fra Faderen, kastede sig i hans Favn, rev sig atter løs fra ham, og sagde derpaa med mandigt Alvor: „Jeg gaaer i Døden med Eder, men aldrig ad denne Vei. Lev vel, Fader! Det ahner mig, at vi aldrig sees mere, men mit Hjerte byder mig, at skilles fra Eder. Som Christen, som tydsk Riddersmand, som Kongens Officeer, har jeg allerede hørt for meget. Jeg betroer Eder til to Engles Varetægt. Biskop Frants vil helbrede Eders syge Sjel; den heltemodige Grev Zriny vil aabne Eders forblindede Øine. Jeg gaaer til Kongen, og forsvarer vort Navn. Lev vel, Fader. For Eders Person er I sikker; Zriny's Gjæstevenskab er Eder Borgen derfor. Lad mig høre fra Eder i Wien. Jeg gaaer. Saa sandt Gud hjelpe mig, jeg kan ei Andet."

Med raske Skridt fjernede Obersten sig. Landshovdingen knyttede Haanden. Han vilde kalde, men betænkte sig. „Atter en Utaknemmelig!" loe han bitterr, seende mod Himlen, og fulgte langsomt efter. Alt havde Michael besteget Hesten. „Farbroder, for-

lad ikke min Fader!" tilraabte han Biskoppen, og iilte bort.

Med Forundring traadte Biskoppen Landshøvdingen imøde. „Ogsaa Michael sender Du bort? spurgte han bebreidende: Det er for overmodigt og forvovent af Dig. Han er det troeste Hjerte og den tappreste Mand i hele Østerrig. Kom nu en fjendtlig Forfølger efter os, vare vi forladte og forlorne."

„Piner Frygten Dig, Biskop, saa bestig Din Hest, og gjør som han!" svarte Katzianer mork. — „Han forlod os mod Din Villie? spurgte Frants med stigende Uro: Altsaa behagede Dine Planer ham ikke?"

„Ungdommen føler, tænker, dømmer anderledes, end Alderdommen! svarte Landshøvdingen: Gud velsigne og bevare ham! Nu ride vi over Carlstadt ind i Croatien. Jeg har sat Zriny Stævne paa hiint Sted, hvor der, som Du veed, staae tre Kors, som Mindesmærke om et Brodermord." — „Det er intet godt Sted, intet godt Tegn! sagde Biskoppen: Men ligemeget, jeg forlader Dig ikke."

Taage fordunklede Solen, da de ulige Brødre, aarle om Morgenen, naaede det betegnede Sted, hvor det afsendte Bud allerede ventede dem, Slottet Castanowitz stod truende paa Høien ligeovenfor. Johan Katzianer gik urolig, med korslagte Arme, op og ned ved Skoven, og saae forventningsfuld over

til Borgen hvert Øieblik. Biskoppen havde sat sig paa et af Steenkorsene, og læste sin Morgenbøn.

Den indbudne Borgherre lod ikke vente længe paa sig. Snart nedsteeg af Høien Grev Niclas Zriny, en heroisk Skikkelse, med characteerfuldt, skjægget Ansigt, Liv i Øiet, Alvor paa Panden, i alle Træk visende den Adel og de krigerske Dyder, der havde gjort ham til Ungarernes Afgud, til Fjendernes Skræk. Kun en Livtjener ledsagede ham.

Katzensteineren gik ham rask imøde, førte ham, efter Kys og Haandtryk, afsides, og med ængstelig Spænding ventede Biispen Udgangen af deres lange Samtale. Katzensteineren talte heftigt, opmærksomt hørte Zriny til. Nogiegange lynede den Sidstes Øine i sælsom Ild, næsten fortærende, og hans Venstre faldt paa Sabelgrebet. Katzensteineren udlagde disse Bevægelser til sin Fordeel, og blev endnu heftigere i sin Tale. Med et Haandtryk adskiltes Begge, og Grev Niclas vendte tilbage til sin Borg.

„Han er min! jublede Landshøvdingen: Han deler min Harme. Han modtager os paa sit Slot. Men ikke vil han, at vi skulle holde vort Indtog i denne simple Dragt. Han sender os Klæder, som vi med Ære kunne fremtræde i, og til Middag gjæste vi ham paa Borgen."

Greven holdt Ord. Fjerhat, broderet Vams, Silkekappe, Galdvaaben, og Steenkjæder smykkede Generaloberstен, da han travede over Vindebroen. Hæderlig var hans Modtagelse. En Vagt af Husarer saluterede ham, og i Pragtsalen hilste Greven ham i et Selskab af Riddere og Junkere. Tasiet

var fyrsteligt. Johan von Katzenstein havde rystet alle Sorger af sig. Biskoppen derimod blev stillere, jo oftere den store Familiepokal gik omkring, thi han saae, hvorlunde Grev Zrinv, stedse fjendtligere, stedse mere brændende, fæstede sine fyrige Øine paa Broderen, naar Denne fordybede sig i Samtale med En af sine Naboer.

Pludseligen stod Greven op, og greb det for ham staaende grønne Pasglas. „Venner og Herrer! sagde han med høitklingende Stemme: I kjende den tappre Gjæst, som hædrer vort Maaltid her. Jeg har talt med Eder om hans Skjebne, om Kongens Dom og om hans Flugt til os. Ungarns og Croatiens ædleste Ridderskab er her forsamlet; han opfordrer os Alle til, med ham at udfægte hans Hævn mod det stolte Keiserhuus, som vi have svoret undersaatlig Lydighed. Han vil forene os med Christenhedens Fjende, med den blodtørstige Soleyman; med ham vil han føre os som Fjender mod Wiens Mure. Hvad siger Blomstret af Ungarns og Croatiens Ridderskab hertil? Dette Bæger være Løsenet for og imod! Hvad mig angaaer, da raaber jeg: Vivat Ferdinandus! Troskab mod Kongen, Forbandelse over Forræderen!"

Den gamle Katzensteiner havde reist sig ved Talens Begyndelse; stedse behageligere blev hans Mine; men da han nu hørte dens uventede Slutning, hørte tredive Munde efterordne Zrinv's Dom, studsede han, blev bleg som Døden, sparkede sin Stol tilbage, og saae sig om efter det bortlagte Sværd. Men inden han kunde fremføre et Ord, havde en ung Ungar blottet sin Klinge, og løb den bagfra i den Ulykkeliges

Liv, saa han lydløs sank i Biskoppens Arme, og udøste sit Liv i en Strøm af Blod. „Saa skulle alle Østerrigs Fjender falde!" raabte Zriny.

Men Bispen opløftede sin Røst og sagde: „Nidingsdaad uden Lige! Brodermord, Kainsgjerning! Hvo har indsat Eder til Bloddommere? Hvo vidnede om et saa djævelsk Tankespil i Katzensteinerens Hjerne?" — „Hans eget Ord, hans egen Haand, hans Skrifttræk, hans Indsegl! svarte Zriny alvorsfuld, og tog et Brev af sin Barm: Ferdinandus domme, om jeg har handlet uret!"

„Ræven bød Tranen til Gjæst, for at myrde ham! raabte Bispen: Men jeg seer Ulven komme og sønderrive Ræven, jeg seer Eders Hoveder hentørres i Solbrand, seer Din Ætling, overmodige Zriny, blode under Bøddelsværdet, thi hvo Skarntyde planter, skal drikke den selv!"

Nogen Tid efter sad Kong Ferdinand, alvorlig og tankefuld, i sit Gemak, gjennemlæsende et stort Brev, der, som det syntes, gjorde et mægtigt Indtryk paa ham. Ved et Bord, hvorpaa der stod en med et sort Klæde tilhyllet Kurv, stottede to ungarske Herrer sig paa deres Sabler.

„Grev Zriny har meent det vel, skjøndt han har gjort Indgreb i Vort Embed og berøvet Os Vor skjønneste Ret, Benaadelsens Ret! sagde Kongen, idet han vendte sig til de Fremmede: Hellere havde Vi ønsket, at see den Haardtanklagede for Os som Fange. Melder ham det, Grev Nadasti, og I, Ridder Pethai.

Forvisser ham om Vor kongelige Naade, thi skjøndt det ikke staaer i Vor Magt, at opfylde hans Begjering, og skjenke ham den Hjelslagnes Godser til Belønning, saa kan han dog vente at see sin Tjeneste erkjendt af Os."

„Her er det nyeste Vidne om hans Troskab! Forførerens Hoved, som Grev Zriny sender Eders Majestæt ved os!" svarte Nadasti med en Bassstemme, og tog det sorte Klæde, som skjulte den gamle Katzensteiners blodige Hoved. Med kjendelig Afsky vendte Kongen sig bort fra det græsselige Syn. „Vi er ingen Bassa, ingen Tyrkekeiser! sagde han heftigt: Vort Øie frydes ikke ved sligt et Skuespil. I Herrer fra Ungarn behager at bære ud igjen, hvad der oprører Vort Hjerte; overantvorder det til Kastellanen, at han kan sørge for dette Hoveds ærlige Begravelse, dette Hoveds, siger jeg, der saa tidt har lyst seierrigt foran Vore Hære! Gaaer nu, jeg hører Dronningen komme, og dette Syn vilde oprøre hende endnu mere, end Os." De gik. Fløidørrene aabnede sig, og ind traen Dronning Anna, ledsaget af Frøken Ermuda og Oberst Michael von Katzenstein. Dybtaanbende gik Kongen dem imøde.

„I lever, min Oberst? Lovet være Gud derfor! tiltalte Ferdinand den unge Helt, og stod for ham med nedslaget Blik og mørke Miner: I veed det alt? Eders Fader er falden."

„Og jeg stod ikke ved hans Side, jeg kunde ikke dække ham med mit Legeme, ikke udøse mit Blod for ham, ikke som Hævner, æske hans forræderske Venners Blod! raabte Michael med inderlig Harme:

Det vil blive Skorpionen i mit Bryst, til Døden samler mig med den Fuldendte." — Hulkende kastede Ermuda sig i den Dybtbøiedes Favn; men Ferdinand greb begge hans Hænder. „Ikke saa, Du Prøvede! sagde han høitideligt: Vi takke Skjebnernes Herre, at han i Dig har bevaret Os en Støtte for Vort Rige, at Vi i Dig see to hedengangne Heltes Fortrin samlede, Johan's Tapperhed, Ladron's vise Forsigtighed. Kom til Vort kongelige Hjerte, Du Vor General, Du Michael Greve von Katzenstein! Hvad Du har tabt, skal Du gjenfinde i Vor Favn."

„Min naadige Fyrste!" raabte Michael overrasket, og bøiede sine Knæe for den milde Hersker. Dronning Anna omfavnede Frøkenen, og sagde med Inderlighed: „Det Bedste paa Jorden har I tabt som Offer i Kongehusets Tjeneste, men gode Konger forgjætte aldrig, de vide at gjengjelde."

(W. Blumenhagen.)

Jomfruen af Orleans's Død.

(Af authentiske Kilder.)

— Man forkyndte den Ulykkelige hendes nærforestaaende Ende og den Dødsmaade, hvortil hun var dømt. En uhyre Rædsel greb Jomfruen ved Tanken om, levende at brændes. Hun tabte, mod Sædvane, al sin Fatning, og udbrød i de ynkeligste Klager. „Vee! raabte hun: Handler man da saa grædseligt mod mig, at mit rene, jomfruelige Legeme, som aldrig er vorden besmittet, idag skal forvandles til Aske. Vee mig! Hellere vilde jeg lade mig syvgange halshugge, end bestige Baalet. Jeg beraaber mig paa Gud; han skal dømme den store Uret og Troløshed, hvormed man behandler mig." Hertil føiede hun endnu de bitreste Klager over sine Vogteres usædelige Adfærd.

Dog lykkedes det snart hendes Skriftefader, igjen at bringe Pigens rystede Sjel i den forrige skjønne Ligevægt. I dybeste Ydmyghed skriftede hun, og begjerte derpaa Absolution og Nadvere. Høitideligen bares det Allerhelligste ind i Fængslet, omstraalet af mange Lys og omtonet af hellige Sange, hvorimellem den præstelige Formaning lød: Beder for hende! — I den meest rørende Ydmyghed, henflydende i Taarer, annammede hun det høiværdige Sakrament.

Kort efter indtraadte Bispen af Beauvais med sit Følge, og strax tiltalte hun ham med de Ord: „Biskop, jeg dør ved Eder!" — I hans Følge saae hun Doctor Peter de Morice. Ham tilraabte hun: „Ak,

Mester Peter! Hvor bliver jeg af idag?" — „Har I ikke et godt Haab til Herren?" spurgte han igjen. Fattet svarte hun: „Jo vel. Og med Guds Hjelp skal jeg idag være i Paradiis!"

Klokken slog 9 — den til Opbrud bestemte Time. Johanna besteeg en med fire Heste forspændt Vogn. Adskillige fromme Mænd ansaae det for deres Pligt, ei at forlade hende i Døden. Som Vogtere trængte sig over ottehundrede Krigsmænd om Vognen, væbnede med Stridsøxer, Sværd og Landser. En Rose blandt Torne!

Paa Veien til Retterstedet var Jomfruen hensunken i vemodigfromme Bønner. Stundom kom ogsaa en ængstelig Frygt over hendes Sjel, og man hørte de Ord af hendes Mund: „Rouen! Rouen! Skal jeg da lade mit Liv her!"

Paa det gamle Torv vare tre Stelladser opførte. Et for de geistlige og verdslige Dommere, et andet for adskillige tilstedeværende Prælater. Et tredie, opført af Kalk og Flintesteen, med en Muurpille i Midten, bar det for Offeret bestemte Baal. En stor Menneskeskare bølgede trindtomkring; Mange knurrede og sagde, man gjorde Johanna himmelraabende Uret.

Den frygtelige Høitidelighed aabnedes med en Formaningstale, som Nicolaus Middy, Doctor i Theologien, holdt til den Dømte. Han tog til Text følgende Ord af det første Brev til Corintherne, Cap. 12, V. 26: „Lider eet Lem, lide alle Lemmerne med —" Resten af Verset: „Holdes eet Lem i Ære, glæde alle Lemmerne sig med —" forbigik

han. De Manuscripter, som angaae Processen, have intet videre optaget af denne Prædiken. Johanna hørte stille til, uden at yttre mindste Uvillie. Efter Prædiken sagde Nicolaus Middy: „Johanna, gak hen i Fred! Kirken kan ikke forsvare Dig længer; den overantvorder Dig nu til den verdslige Myndighed." Derpaa optraadte Bispen af Beauvais, og formanede Jomfruen til, ved Anger og Bod at sørge for sin Salighed. Men Johanna knælede i inderlig Bøn til Gud. Hun anraabte den hellige Treenighed om Forladelse for sine Synder og om Naade til det evige Liv. Lydt bekjendte hun den saliggjørende Tro, og bad alle Mennesker, mod hvilke hun kunde have forsyndet sig, ret ydmygeligen, de vilde tilgive hende og bede for hende. Tillige tilgav hun Alle, hvad de havde forbrudt imod hende. Saaledes vedblev hun at tale en halv Time. Bisidderne i Retten og andre Tilstedeværende brast i hede Taarer.

Nu oplæste Bispen af Beauvais den kirkelige Forsamlings Dom over hende. Fuld af Andagt forlangte hun herpaa et Kors. En nærstaaende Engellænder, som hørte dette, skjar et lidet Kors i Enden af sin Stok, som han rakte hende. Hun tog derimod, kyssede Korset, og udøste sit Hjerte i rørende Klager. Hun beholdt Korset i sine Arme, indtil man bandt hende til Pillen. Mange af Tilskuerne vare saa rørte, at de maatte begive sig bort. Paa hendes Hoved satte man Inquisitionsrettens forsmædelige Hue, hvorpaa læstes følgende Ord:

„Kjætterske, Frafalden, Afgudstjenerinde."

Og paa en Tavle foran Retterstedet læstes følgende Ord:

„Johanna, som lod sig kalde Jomfruen, Løgner„ske, Forførerske, Troldomskyndig, Gudsbespotter„ske, Vrangtroende, Pralerske, Afgudstræl, Ukydsk, „Djævlebesværgerinde, Kjætterske."

Da hun nu var bunden til Muurpillen, traadte Bødlen nedenfor til Baalet med en Brand i sin Haand. Da saae Johanna, hvorlunde Flammen greb Vedet, og udraabte med høi Stemme Navnet: „Jesus!" paakaldende sin evige Hjelper i den sidste timelige Nød. Strax efter bad hun sin Skriftefader, han skulde forlade Retterstedet, da Luen nu begyndte at gribe om sig. Dog bad hun ham tillige stille sig ligeoverfor hende nedenfor, holdende Herrens Kors iveiret, at hun kunde see det til sit sidste Øieblik.

Ild og Røg begyndte at indhylle den døende Jomfru. Man hørte hende forlange Vievand. Ogsaa gjentog hun ofte, klart og tydeligt, den Allerhelligstes Navn, saa de fleste Tilstedeværende kunde høre det. Klagende sine Lidelser for ham og hans Helgene, bøiede hun sit Hoved, raabte endnu engang: „Jesus!" og — døde.

Endnu havde hun ikke fyldt sit nittende Aar. Mange Øienvidner bares det fore, som om det hellige Navn, hun døende paakaldte, straalte synligen i Røg og Flammer.

Saasnart Gjerningen var fuldbragt, maatte Bødlen adspritte Ilden, for at Folket kunde see det halvforkullede Legeme. Derpaa ragede man atter Bran-

dene sammen, og den dødelige Deel af Heltinden forvandledes næsten gandske til Aske. Kun Hjertet og Indvoldene vilde ikke brænde, hvormegen Umage end Bøddelen gjorde sig dermed. Denne sælsomme Tildragelse anmeldtes for Cardinalen af Winchester, som lod disse Levninger nedsænke i Seinefloden.

(Fr. de la Motte Fouqué.)

Dødninghovedet.

Familieanliggender nødte mig til at foretage en Reise til de böhmiske Bjergegne. Ubehindret naaede jeg min Reises Maal. Her pleiede jeg, næsten hver Aften, at gjøre en Lystvandring, og paa en saadan Udflugt overraskede Natten mig engang i en Skov. Fordybet i Tanker vandrede jeg videre, uden at tænke paa, hvorhen mine Skridt førte mig. Da jeg omsider vaagnede af mine Drømmerier, bemærkede jeg, at jeg var faren vild. Jeg forsøgte at komme paa ret Vei igjen, men forgjæves. Pludseligt hørte jeg noget rasle i Nærheden. I Maanskinnet saae jeg en Mand staae for mig, som spurgte mig, hvorhen jeg vilde. Jeg nævnte ham mit Opholdssted, og bad ham vise mig den nærmeste Vei did. Nogle Øieblikke tang han; derpaa sagde han: „Der er langt did, og jeg kan ikke ledsage Dem nu — men vil De overnatte hos mig, saa følg mig.“ Jeg betænkte mig ikke paa at tage mod hans

Tilbud, og taus skred han nu frem ved min Side, uden at besvare noget af mine Spørgsmaal. Omsider syntes han at finde sit Mæle igjen. „De har ikke opholdt Dem længe her i Egnen?" spurgte han. — „Nei! svarte jeg: Men hvorfra slutter De det?" — „Fra Deres egen Adfærd." — Jeg standsede, og saae paa ham med dyb Forundring. — „I denne Skov boe Røvere, vedblev min Ledsager: og De synes slet ikke at frygte." — „Hvorfor skulde jeg frygte? Jeg har Intet hos mig, som kunde friste nogen Røver." Her greb den Ubekjendte fyrigt min Haand. „De har heller intet at frygte, unge Mand! sagde han: De Røvere som boe i denne Skov, ere ikke Mordere."

Under denne Samtale vare vi komne til et Huus, som laae i den tætteste Deel af Skoven. Han bankede tregange paa Døren, og en raa Stemme indenfor spurgte: „Hvem der?" — „En Nattens Søn!" svarte min Ledsager. Døren aabnedes. Vi traadte ind i en rummelig, af een eneste Lampe svagtoplyst Stue, paa hvis sorte Vægge der hang alskens Vaaben. Nogle faa Stole og Borde udgjorde hele Meublementet. Det ene Bord stod under et Speil, og var behængt med et Klæde, hvorpaa et Dødninghoved laae.

„Jacob! sagde min Veiviser til en Mand af vildt Udseende: Læg Ild i Kaminen, og skaf min Gjæst noget at spise." — Inden faa Minuter blussede en klar Ild paa Arnestedet. Vi toge Plads ved Varmen. Nu havde jeg først Leilighed til at betragte min Vert. Bekjende maa jeg, aldrig at have seet et

mandigskjønnere Ansigt; dog bar det et umiskjendeligt Udtryk af den dybeste Smerte og Tungsindighed.

I Løbet af den Samtale, vi nu knyttede med hinanden, udviklede han en saa dannet Aand, at jeg uvilkaarligen følte mig dragen til ham. Endeligen slog Uhret i et Sideværelse tolv, og Øieblikket efter hørte jeg et Skud falde udenfor. Jeg foer sammen. „Det er Signal til Middagsmaaltidet! sagde min Vert: Vi gjøre Dag til Nat, og Nat til Dag. De skal nu ret strax sidde tilbords med Menneskehedens Udskud, med en Røverbande, men De har Intet at frygte. Hos os ere Gjæstfrihedens Rettigheder hellige og uforkrænkelige." Han greb min Haand, og førte mig til en udenfor Huset staaende Eeg, hvorunder stod et dækket Bord. Jeg satte mig hos ham; atten andre Mænd toge Plads trindtomkring, og nøde med os det simple Maaltid, som kun krydredes ved deres Høvdings Fortællinger. Da dette var tilende, gik jeg med min Vert ind i Stuen igjen. Atter begyndte vi en Samtale, men ikke med det forrige Liv. Alt hvad han nu talte, bar Præget af mørk Tungsindighed. De sorte Vægge havde vakt min Opmærksomhed. Jeg spurgte ham, hvi han havde valgt denne natlige Farve. „Den nedstemmer Sjelen, sagde jeg: og Mennesket skal være muntert." — „De kan have Ret, svarte han: naar De taler om Dem selv; jeg kjender kun Glæden af Navn — den er bleven mig aldeles fremmed. Væggenes sorte Farve vækker Deres Forundring. Det er min Skjebnes Farve — ak, gid det ogsaa var mit Hjertes!" — „I Sandhed, et sælsomt Ønske!" bemærkede jeg. — „Saa synes

det kun! svarte han: Med et sort Hjerte var jeg maaskee bleven lykkelig — nu er jeg elendig — elendig over al Beskrivelse! Min hele Rigdom bestaaer i hiint Dødningehoved. Det er mit Eneste og mit Alt! Naar jeg, fuld af Græmmelse, betragter det, og saa igjen trøster mig ved den Tanke, at ogsaa min Tilværelse snart skal ophøre — da, da er jeg riig — rigere, end en Fyrste. Dem er Døden en Rædsel, mig er den en Vinding!" —

Nu slog Klokken To. Min Vert foer sammen. „Alt saa silde!" raabte han heftigt; men hurtigt besindede han sig, og vedblev i mildere Tone: „Tilgiv mig, at jeg har holdt Dem oppe saalænge. Inde i dette Kammer staaer min Seng — læg Dem deri, sov roligt, og frygt Intet."

Med Hjertelighed greb jeg hans Haand. „De har sagt mig for Meget! begyndte jeg: De har vakt min hele Deeltagelse. Tør jeg bede Dem meddele mig Deres Historie."

„Min Historie, svarte han med et bittert Smiil: vilde ikke smykke Deres Søvn med søde Drømme — og smerteligen vilde De angre Deres Bøn. Saaledes tør jeg ikke krænke Gjæstfrihedens Ret. Min Gjæst maa sove roligt under mit Tag. Men imorgen, imorgen, inden De bryder op, skal De erfare mit Livs Historie."

Jeg kastede mig paa mit Leie, men kunde ingen Søvn finde. Fra Tid til anden hørte jeg Noget rasle i Sideværelset, men strax blev Alt stille igjen. Endeligen slog Klokken fem, og nu kunde jeg ikke mere styre min Længsel efter, at erfare mere om min hemme-

lighedsfulde Vert. Jeg sprang op, og aabnede Døren til Sidestuen. Roverhøvedsmanden sad endnu for Kaminen og stirrede paa de halvdøde Kul. „De har ikke sovet! tiltalte han mig: Er da denne Bolig fordømt til at jage Søvnen fra Alles Øine?" Derpaa bad han mig tage Plads, og paa hans Vink bares en landlig Frokost ind. Vor Samtale varede længe. Klokken var allerede henimod syv, da jeg lavede mig til Opbrud, thi ikke for al Verden havde jeg villet minde min Vert om et Løfte, hvis Opfyldelse syntes ham saa smertelig. Da begyndte han selv:

„Jeg vil holde mit Løfte, De skal erfare mit Livs Historie. Jeg er en stor Mands eneste Søn. Min Fader anvendte Meget paa min Opdragelse, og jeg tør smigre mig med, at det ikke var spildt. Kort efter jeg forlod Universitetet, fik jeg strax et ærefuldt Embed, og havde den skjønneste Udsigt til, snart at beklæde en af de første Statsmænds Embede i dette Kongerige. En umættelig Ærgjerrighed opfyldte min Faders Bryst; han elskede mig kun, fordi han haabede, ved mig at see sit Navns Glands forøget. Saadan var min Stilling. Omgiven af de meest glimrende Udsigter troede jeg, uerfaren som jeg var, at kunne læse i Fremtidens Bog, hvorvel dog ei den viseste og erfarneste Mand er istand til at vende et Blad deri. Jeg lærte at kjende en ung Pige af simpel Stand. Hiin uimodstaaelige Lidenskab, som alt har nedstyrtet saamangen dygtig Statsmand, saamangen tapper Helt, fra Ærens Spidse, greb ogsaa mig. Jeg kastede mig for min Faders Fødder, omfavnede hans Knæe, og bad ham

samtykke i, at jeg ægtede min Elskede. „Er Du gal, Dreng? tiltordnede han mig, idet han stødte mig fra sig med sine Fødder: En Pige af den laveste Pøbel — min Svigerdatter! Hellere vilde jeg see baade Dig og hende paa Retterstedet, end for Altret!" — Hvad Haab havde jeg nu tilbage? Langsomt randt et halvt Aar hen; sjelden saae jeg min Elskede, men min Lidenskab for hende steeg med hver Dag. I rolige Øieblikke overveiede jeg vel enhver Hindring som stillede sig iveien for en saadan Forbindelse; men hvad Magt har vel Fornuften over det Hjerte, som fortæres af Kjærlighed? Underliggende i denne Kamp, flyede jeg med hende til en af Kongerigets fjerneste Provindser, hvor en Præst sammenføiede vore Hænder. For de faa Penge jeg havde taget med mig, kjøbte jeg en Bondegaard. Her levede nu Rosalie og jeg af vore Hænders Gjerning. Det var vort Livs lykkaligste Dage. Under min Hyttes lave Tag var jeg lykkeligere end Fyrsten paa Thronen, lykkeligere end Helten med laurbærkronet Tinding! — Men bort, bort Erindring, fra disse henrykkende, længstforsvundne Timer! Efter et Aars Forløb trykte jeg et Pant paa vor Kjærlighed til mit Bryst, og endnu to Aar nød jeg den reneste huuslige Glæde.

En Aften, da jeg kom hjem fra Jagten, fandt jeg min Fader i min Hytte. Synet af ham vakte Følelser i mit Bryst, som jeg ikke er istand til at beskrive. Brændende af Taknemmelighed favnede Rosalie hans Knæe; min Søn vædede hans Haand med barnlig Kjærligheds Taarer. Henrykkelsen kastede mig hartad bevidstløs til hans Bryst, thi kun hans Samtykke fat-

tedes endnu, for at gjøre min Lykke fuldkommen. Med eet Ord, det var en Kjærligheds- og Taknemmelighedsfest."

Her taug Røverhøvedsmanden; fuldt af Tungsindighed fæstede sig hans Blik paa Jorden, og først efter en lang Pause tog han atter Ordet: „Slutningen af min Fortælling er kort — sagde han i frygteligtgribende Tone — tre Dage efter døde min Hustru og mit Barn af Gift, som min Fader havde bibragt dem — Dagen efter blødte denne Fader under sin Søns Dolk!"

Ved de sidste Ord trykte han voldsomt min Haand, og Taarerne, som nedtrillede af hans brune Kind, bare Vidne om Sandheden af hans Fortælling. „Lev vel, Fremmede! sagde han, da vi skiltes ad: Lev vel! Dødninghovedet hist, er — min Hustrues!"

Bestormet af mangehaande Følelser og greben af den inderligste Medynk med den Ulykkelige, ilte jeg bort, og kom, ledsaget af En af hans Folk, lykkeligen ud af Skoven, men Mindet om denne Nat vil aldrig forsvinde af min Sjel."

(Georg Lotz.)

Den blinde Mester.

(Af Orphea 1827.)

Den konstrige Maler, Mathias Wermuth, stod i den mandige Alders Modenhed, og hans Vaars Forhaabningsblomster begyndte at forvandle sig til gyldne Frugter. Rastløs Flid, i Forening med den rigeste Opfindelsesgave, havde hævet ham over alle Medbejlere, endogsaa over den velske Mester Manfred, med Tilnavnet „Lægen", som hadede ham paa det bittreste. Men hvad der kronede hans Lykke, var et Hverv, som blev ham til Deel, usøgt og uventet.

For kort siden havde der nemlig, i Wermuths Hjem, nedsat sig en bedaget Fremmed, hvis usle Dragt og umiskjendelige Selvpiinsel vakte hele Nabolagets Opmærksomhed, saameget mere, som han var Eier af umaadelige Rigdomme. Hans Byrd og sande Navn kjendte Ingen; selv kaldte han sig Juda Penator, og gav at forstaae, at han, under sit lange Ophold i Østerland, havde erhvervet sine Rigdomme, deels ved Giftermaal, deels ved Handel. Hans eneste Datter, Siona, priste Alle, som havde havt den Lykke, at see hende uden Slør.

Alt i nogle Maaneder havde Juda, skjøndt pustende og dybtbøiet, aarle om Morgenen vandret fra Staden til en liden Høi og herfra igjen til et forfaldent Gravkapel; ogsaa pleiede han vel, at vælte tunge Stene fra det ene Sted til det andet. Skjøndt nu Alle, som mødte ham, stiltiende gik af Veien for den mørke, folkesky Olding, begyndte man dog at spotte den Kar-

righed, hvormed den rige Mand udøvede sine Bodsgjerninger. Men nu fremkom Juda for Øvrigheden med den Begjering, at maatte gjenopbygge det øde Kapel og forbinde det med et Hospital. Det Hele skulde da kaldes St. Josephs Stiftelse.

Øvrigheden samtykkede deri, og nu saae Alle sig beskjæmmede, som før havde beskyldt Oldingen for Karrighed. Thi Juda lod sig ikke nøie med, at forskrive en Mængde Bygningsarbeidere allevegnefra, men han udvalgte ogsaa, til Kirkens Udsmykkelse med bibelske Malerier, den vidt og bredt navnkundige Mester Wermuth. Det Hele skulde fuldendes i Løbet af fem Aar, og Kirkens Indvielse blev foreløbigen fastsat til første Paaskedag.

Nu var Wermuth ret salig. Til Guds Ære, til Verdens Gavn og Glæde, til Lidendes Pleie, skulde han fuldføre en Bygning, uden at trykkes af nogen Lænke, thi Juda havde givet ham uindskrænket Fuldmagt. Hvad høiere kunde han begjere? — Men ak! hvad der syntes bestemt til, at gjøre ham ret lykkelig, blev ogsaa en Foranledning til langvarige Lidelser.

Alt længe ragede Stelladserne mod Sky; Tømmer- og Muurfolk arbeidede muntert. Udkastet med skarptberegnende Klogskab, begyndt med Iver, rykkede Værket frem. Ikke sjelden tænkte Wermuth med brændende Uro paa Udførelsen af de for Kirken bestemte Billeder. Et Aar omtrent efterat Bygningen var begyndt, just Skjærtorsdagsmorgen, udsandt han, efter lang Grublen, Tilberedelsen af en længe ønsket Guld-

fernis, som skulde tjene til Grund for et, Frelserens Opstandelse forestillende Maleri, der skulde pryde Hovedaltret. Først paa Paaskeløverdag fik han Tid til at gjøre et Forsøg dermed. Han sysselsatte sig dermed paa Kirkegaarden, beskyttet af en endnu staaende Deel af Kirkemuren, næsten hele Natten igjennem, og først da Morgenen dæmrede, bød han sin Medhjelper ophøre at lægge Kul til.

Nu sendte han sin Lærling Engelbert, som Bagtalelsen udgav for hans Søn, med det Budskab, at et lykkeligt Udfald kunde ventes, til sin Hustru, den bekymrede Gertrud, og bød de Øvrige, som vare hos ham, forføie sig bort. Men selv kastede han sig, med foldede Hænder, paa sine Knæe, takkede Gud for al Bistand, og bad derom fremdeles.

Stedse ivrigere bedende, løftede han sine Hænder mod Morgenskyerne; med fuld Glands traadte Solen nu i en af Kirkeruinens Vinduesaabninger, og sendte tusinde Elskovsblikke til den endnu slumrende Jord. Under dens Kugle samlede sig dunkle Taager, og dannede en frygtelig Kæmpeskikkelse, liig Afgrundens Dæmon. Men Glorien seirede, og i dens Skin opsvang sig Guds Søn, triumpherende over Helvedes Porte, med den hvide, flammende Seiersfane i sin Haand!

„Død, hvor er Din Braad? Helved, hvor er Din Seier?" raabte Wermuth begeistret — derpaa fulgte en Hvislen, et Knald, et Lyn, som opklarede hele Himlen — Mesteren sank tilbage i det duggede Græs.

Her fandt hans Medhjelpere ham, efter lang Ventten, vel udvortes ubeskadiget, dog lig en af Torden Bedøvet. Gertrud ilte hid ved Engelbert's Haand. Hvilken Angst og Bestyrtelse greb Alle! Selv vidste han, efterat være kommen lidet til sig selv, ei at sige Andet, end at et Lys pludseligen havde blændet ham saa stærkt, at han endnu ikke var istand til at see en Haand for sig.

Man ledte ham hjem; man opbød alle bekjendte Midler, for at styrke hans Øines Lys, men skjøndt han selv ofte trøstede Sine med de Ord: „Har Herren blindet mig, som Paulus, saa vil han ogsaa sende mig en Ananias, allerhelst da jeg dog aldrig har forfulgt de Troende, men foretaget Alt til hans Ære!" — Skjøndt Engelbert opsendte de hedeste Bønner og Gertrud de hjerteligste Suk til Himlen — hengik dog een Uge efter en Anden, uden at der sporedes mindste Bedring, og efter en Maaneds Forløb viste det sig klart, at Mesteren havde tabt sit Syn ved Dampen af den til Guldfernissen anvendte Gift.

Efterretningen herom udbredte sig strax i Staden; den ivrige Bygherre Juda beklagede ham vel, men da Manfred tilbød sig at fortsætte og fuldføre Værket, og han, næst Wermuth, dog altid ansaaes for den Dygtigste, blev Arbeidet ham betroet.

Vel søgte man at skjule dette for Wermuth, men i Længden var det umuligt. Han fattede Mod til at bære det Uundgaaelige. Det faldt ham tungt, at opgive sit Livs skjønneste Haab, saameget tungere, som han vidste, at Manfred pralede med en Dygtighed, han ikke besad. Dog overvandt han denne bittre Følelse. Men nu bestormedes han af andre. Tonekonst-

nerens Hjerte hviler, paa en vis Maade i Øret, Malerens i Øiet. Det sidste var, i fuldeste Betydning, Tilfældet med Wermuth, især da han, mere af Erkjendtlighed, end af lidenskabelig Kjærlighed, havde ægtet den meget ældre Gertrud, og ingen Børn havde. Saa blev da Naturen hans Elskte: Morgenrøden og Aftenskumring, Klippe og Træ, Menneske og Dyr, Vandfald og Tordensky, Blad og Moos — alt Dette blev Gjenstanden for hans anstrengte, kjærlighedsfulde Betragtning. Men nu maatte han undvære disse Tings Beskuelse; for ham var intet Lys, ingen Farve mere; nu sad han i evigt Mørke, kun trøstede af Drømme, som han ofte holdt for himmelske Syner.

Maaskee var han dog bukket under i Kamp med Skjebnen, hvis ikke to trøstende Engle havde staaet ved hans Side: ægteskabelig Troskab og til sønlig Kjærlighed grændsende Taknemmelighed. — Og hvo havde vel havt helligere Forpligtelse til den sidste, end den nu til kraftig Yngling og dygtig Konstner modnede Engelbert? Han havde jo Wermuth og hans Gertrud at takke, om ei for Livet, saa dog for Opdragelse og Underviisning. Det Nærmere herom erfare vi af en Samtale, som paa denne Tid blev holdt i Wermuth's Sygestue, foranlediget ved et Besøg af en Steenhugger, som gjerne lod sig kalde Billedhugger.

Denne, med Gave til at indsmigre sig rigeligen udstyrede Mand — Felbinger var hans Navn — erkyndigede sig, i de meest deeltagende Udtryk, om Wermuth's Tilstand, og beklagede ham saa veltalende,

at Mesteren, som ikke gjorde meget af komme Ord, omsider yttrede, han var dog langt lykkeligere, end Job, thi hans Gertrud og Engelbert vege aldrig fra ham.

„Ja, tog Felbinger Ordet, idet han trykte begge de Nysnævntes Hænder: det er unægteligen en Sandhed, at I besidder en sjelden Skat i dette ædle Par. Men da vi nu engang ere komne paa Tale om de Dele — der gaae saamange ret forunderlige Rygter om Maaden, hvorpaa I er kommen til denne Lærling — selv har I endnu aldrig villet sige noget derom — en opmuntrende Aftenunderholdning vilde virke velgjørende paa Eder — sig mig dog, hvorledes det egentligen hænger sammen!"

Wermuth ansaae det for bedre, at aabenbare Sandheden, end ved Taushed at bekræfte et løgnagtigt Rygte. Han opfordrede derfor Engelbert til, uden Forbeholdenhed at berette sin tidligste Ungdoms Erindringer, og strax tog Ynglingen saaledes til Orde: „Hvad min Hukommelse har opbevaret mig af hine første Dage, bestaaer blot deri, at jeg, tilligemed min Moder, en rank, bleg Kone paa omtrent fyrretyve Aar, boede i et ret smukt Huus; at hun eiede meget Sølv, Guldkjæder, Perler og Ringe, samt at hun, da jeg omtrent kunde være fem Aar, blev farlig syg. Ikke sjelden yttrede hun for den Pige, som pleiede hende, en næsten ængstelig Længsel, at hendes afdøde Mands Broder, til hvem hun havde skrevet, maatte komme før hendes Bortgang. Men dette Ønske blev uopfyldt. En Morgen vakte Pigen mig, og sagde medynksfuld: „Stakkels Dreng, nu er Du baade fader-

og moderløs. Hvorlidet jeg end forstod disse Ord, udgjød jeg dog, da jeg saae min Moder ligge der saa bleg og maalløs, de bitreste Taarer. Det trøstede mig kun lidet, at min saalænge ventede Farbroder, Reinhard, hidkom, skjøndt han kjærtegnede mig, kaldte mig sit Barn, og lovede mig, at jeg skulde følge med ham til en langt smukkere Stad. Først efterat min Moder var begraven, begyndte jeg at give mig tilfreds. Saasnart Reinhard havde ordnet den Afdødes Efterladenskab, kjørte han bort med mig paa en sværtbepakket Vogn. Alt det Nye, jeg saae, opmuntrede mig; efter nogle Dages Forløb fattede jeg et Slags Fortrolighed til min Onkel, og blev atter ved gandske godt Mod. Hos Reinhard derimod syntes det Modsatte at finde Sted; han sad tidt i dybe Tanker, og var meget gnaven. En Middag lod han Kudsken kjøre forud; til mig sagde han, at der, i en Flække i Nærheden, var et Marked, som han vilde besøge med mig — vi kom tidsnok til Natteherberget endda. Jeg glædede mig ret dertil; men alt som vi gik videre, hensank han i mørke Grublerier, og bemærkede tilsidst, at han havde forfeilet den rette Vei. Kort efter befandt vi os i en vild Klippedal; en smal Sti løb hen mellem en steil Steenvæg og et sort, stillerindende Bjergvand. Reinhard bad mig gaae forsigtigt frem ad den farlige Vei, men da jeg engang saae mig om efter ham, gruede jeg for hans vilde, stivstirrende Blik. Dog skred jeg uforsrøden frem. Vi kunde vel være Halvveien, da Reinhard, med det Udraab: „Engelbert, Du falder!" greb mig i Skulderen. Jeg rystede, men han ogsaa. Saaledes stode vi nogle angstfulde Øieblikke, og holdt os

ved det skrobelige Rækværk. Da lød fra den modsatte Bred, en skingrende Musik. Reinhard strøg sig det sorte, stride Haar af Panden, og saae derpaa mun-trere op, som om en svær Byrde var væltet af hans Sjel. „Gaae videre, sagde han: snart komme vi blandt Mennesker.“ Og det var, som han sagde. Snart stødte vi paa en Sværm eventyrligt klædte Mennesker, som deels laae stille, deels dreiede sig omkring i vilde Hvirvler, efter Paukers og Pibers Lyd. Vi kunde ikke undvige dem, men vi havde, som det siden viste sig, heller Intet at frygte af dem. De besvarte vor Hil-sen paa det venligste, og indbød os til, at tage Deel i deres Lystighed. Vi bleve. Reinhard underholdt sig en Tidlang med Nogle af Anførerne og med Trop-pens Oldemoder. Solen gik allerede ned, og Rein-hard samtykkede i, at overnatte her. Jeg blev, deels ved den søde Drik, deels ved Musik, Sang og Dands, overmaade lystig, og en, paa den gule Ansigtsfarve nær, ret smuk Pige, lod mig, da jeg blev søvnig, sove paa sine Knæe, og lagde mig omsider paa et Knippe Straa, overladende mig til Søvnen, som strax lukkede mine Øine igjen. Da jeg, høit paa Dagen, vaagnede, kunde jeg neppe overbevise mig om, at jeg ikke drømte endnu. Trindtomkring herskede den dybeste Stil-hed. Mine Overklæder, som jeg, for at skaane dem, halvt i Søvne havde trukket af og lagt ved Siden af mig, vare borttagne. Angstfuld kaldte jeg paa Rein-hard, men istedetfor ham kom den gamle Kone, og ka-stede nogle grove Pjalter til mig, og befalte mig at tage dem paa. En gnul Farve til mit Ansigt skulde hun koge med det første, sagde hun. Jeg forlangte at tale med

Reinhard, jeg græd, jeg vilde løbe min Vei, men hun lod mig vide, at Reinhard havde overladt mig til dem, og at jeg herefter skulde gjøre Alt, hvad hun bød mig. Jeg var nødt til at finde mig deri, og saaledes vandrede jeg da med hende over Mark og Eng, indtil vi om Aftenen naaede en Skov. Her var det, den ædle Mester fandt mig."

„Dagen iforveien — tog Wermuth Ordet — var jeg vandret til en Landsbykirke, hvor jeg skulde restaurere en Alterтavle. Da jeg nu, Dagen efter, alt i Skumringen, vilde begive mig paa Hjemveien, saae jeg en stor Ild i Skoven. En stor Kjedel, som hang over Ilden, forsøgede det Eventyrlige i Synet. En gammel Hexegestalt sneg sig frem og tilbage ved Baalet. Et Par Skridt gik jeg videre frem ad min Vei, gandske stille. Der sad, bag en Busk, en Dreng i Tiggerdragt, bitterliggrædende. Jeg tiltalte ham mildt, og det Lidet, han svarte mig, var nok til at vække min inderligste Medynk. Kom og tie! tilhviskede jeg ham: jeg vil redde Dig, om jeg kan! — Jeg tog ham paa mine Arme, og betraadte en Sidesti, som førte til en Landsby. Lykkeligen kom jeg did. Min Gertrud havde stedse ønsket sig et Barn; jeg tog derfor Drengen hjem med mig, og besluttede, at være ham i Faders Sted. Gertrud fik ham snart ligesaa kjær, som jeg. Vi hang vort hele Hjerte ved denne Plejesøn; naar jeg skulde male Drenge- eller Engle-Hoveder, anbragte jeg altid hans deriblandt. Saaledes er han da voxen op, og — "

„Og forlader Eder aldrig, saalænge der er Liv og Aande i ham! afbrød Engelbert ham med Fyrighed:

O, min ædle Mester! min Velgjører, min Fader, min Lærer! Kunde jeg give mine Øine for Eders!"

Alle Tilstedeværende, ogsaa Felbinger, følte sig grebne. Den Rysnævnte gik, efterat have udtømt sig i Lovtaler. Engelbert, hos hvem Gertrud i den sildigere Tid troede at have bemærket en paafaldende Uro, maatte lyse ham ned. Han kom tilbage, dybsindig, med forstyrrede Ansigtstræk og blege Kinder. Ogsaa i de næstfølgende Dage viste han sig saare urolig og heftig. Midt i Ugen — var Engelbert, tilligemed en stor Deel Beregninger og Tegninger, forsvunden af Huset.

„Det er umuligt!" sagde den blinde Mester, da Gertrud ikke længer var istand til at dølge det for ham. Og da hun nu endogsaa beraabte sig paa de manglende Planer og Haandtegninger, for at give den Mistanke Vægt, at Engelbert maaskee, som saamange Andre, var gangen over paa Manfreds Side, vedblev Mesteren med stor Heftighed: „Nei, nei, siger jeg! Ikke et Ord videre! Er Engelbert en Forræder, saa vil ogsaa Du forraade mig engang!"

Var nu end, paa den ene Side, Gertrud's Mistanke ingenlunde ugrundet, saa var dog, paa den anden, ei heller Wermuths Tro paa det Bedre i Menneskets bygget paa Sand. Engelbert led, ligesiden hiin Paaskemorgen, den dybeste Smerte over Mesterens Uheld; lønlig Kjærligheds Qval kom dertil, og trykkede ham næsten til Jorden.

Ovenfor have vi fortalt, at den nye Bygning, efter Bygherrens Villie, skulde bære Navn af St. Josephs Stiftelse. Han forlangte ydermere, at der, paa

to Sidealtre, skulde anbringes saavel Joseph af det gamle, som han af det nye Testament. Wermuth spurgte Bygherren, om han ikke kunde ønske, at see sit og Siona's Portrait anbragt paa disse Malerier. „Hvad mig angaaer, svarte Juda: saa vilde jeg, ikke af verdslig Forfængelighed, men med sønderknust Hjerte, have bedet Eder, i Henhold til mit Navn, fremstille mig i Skikkelse af Juda, Jacobs Søn; men ogsaa min Datter kan I blande mellem de ved Frelserens Gravlæggelse tilstedeværende Qvinder.

Nu berammedes en Dag, hvorpaa Wermuth skulde afmale den fortryllende Østerlænderinde. Da den var kommen, bar Engelbert Værktøiet efter Mesteren. Wermuth vistes ind i et pragtfuldt Værelse, lagde Baret og Kappe, og lod Engelbert opstille Staffeliet. Da indtraadte Siona, endnu tilsløret, ledsaget af en Slavinde. „Behag, at lade mig skue Eders milde Ansigt!" sagde Wermuth smilende, og gav Lærlingen et Vink, at sætte en Stol tilrette for hende. Engelbert rakte Mesteren Paletten, og vilde gaae efter Stolen, da Ternen løftede Siona's Slør, og Denne nu stod der i sin himmelske Skjønheds hele Tryllerie, i en riig Østerlænderindes glimrende Smykke. Engelbert stod ubevægelig, som om Paradisets Porte havde opladt sig for ham. Først da Mesteren tiltalte ham, kom han til sig selv, men idet han gik, standsede han ved Døren, og kastede endnu et brændende Blik paa Siona.

Den skjønne, blondlokkede Ungersvend syntes ogsaa at have gjort Indtryk paa hende. Idetmindste besaae hun herefter Bygningen meget ofte, og indlod sig i lange Samtaler med ham. Naturligt, at han be-

gjerligen indsugede den første, forgudende Kjærligheds søde, fortærende Gift.

Da Wermuth mistede sit Syn, havde Engelbert intet mere med Bygningen at gjøre. Saaledes afskjæres ham al Leilighed til at see den Elskede. Var det derfor et Under, at Længslen vaagnede brændende i ham, efterat han havde maattet tilbringe saamangen Maaned i Mesterens Sygestue? At han følte, hvor trykkende Uvirksomheden er? At han hemmeligen misundte den Simpleste af de Haandlangere, som arbeidede under Manfreds Øine?

Imidlertid havde dog alt Dette ikke kunnet forlede ham til et Skridt, der kunde udlægges som Utaknemmelighed eller Troløshed, hvis ikke Fristeren havde nærmet sig ham fra en anden Side, og bemægtiget sig ham saa listigt, at det, der før syntes ham det Pligtstridigste af Verden, nu syntes ham den helligste Pligt.

Med hvormegen Glæde og Anmasselse Manfred end var traadt i Wermuth's Sted, bemærkede han dog snart, at han havde tiltroet sine Kræfter for meget, og at han ikke vilde være istand til, efter Wermuth's Plan at udføre den begyndte Bygning. Han tænkte hid og did, hvorledes han bedst skulde hjelpe sig; at tage Wermuth paa Raad med sig, tillod hans Hovmod ham ikke; men han vidste jo, at Engelbert var indviet i alle haus Hemmeligheder — altsaa kom det blot an paa, at lokke Denne til sig. Men for dog at gaae forsigtigt tilværks, maatte der først udforskes, hvorvidt hans Forpligtelse mod Mesteren gik, og hertil var

Ingen dueligere, end Felbinger. Denne listede sig, som vi have hørt, hen til Wermuth, erfarede, hvad han vilde, og bad Engelbert, da Denne fulgte ham til Døren, gandske hemmelighedsfuld, han skulde dog engang med det første, men uden at tale til sin Mester derom, følge med ham til Manfred, da Denne gjorde særdeles meget af ham.

Engelbert ansaae det for en Snare, og vilde slet ikke indlade sig derpaa; men da Felbinger, med forstilt Redelighed, forsikkrede ham om, at hele Wermuths lykkelige Fremtid beroede paa denne Samtale, lod han sig tilsidst bevæge, og aftalte Tiden, hvorpaa han skulde indfinde sig.

Med tungt Hjerte lod han sig føre til Manfred, og modtoges af ham med nedladende Høflighed. Efter nogle ligegyldige Spørgsmaal gik Samtalen over til den nye Bygning, og Manfred roste Engelbert's almeenbekjendte Ærlighed. Snart gik han over til store Løfter, hvis Engelbert vilde være ham behjelpelig med Arbeidets Fuldendelse. Men da han stedse undveeg, ja, tilsidst ligefrem yttrede sin Foragt, rykkede Manfred frem med et Andrag, han ligesom havde forbeholdt sig til den sidste Storm.

Med et Slags Salvelse sagde han: „Unge Mand, jeg agter og ærer Din urokkelige Troskab mod Din Lærer; ja, havde Du lettere ladet Dig vinde, vilde Du være sjunken dybt i min Agtelse. Men da jeg nu har fundet Dig værdig en høi, uskatteerlig Priis, saa vid, at Du aldrig bedre kan vise Din Taknemmelighed mod

Din Mester, end ved en Forbindelse med mig, thi jeg er istand til, at skaffe ham hans Øines Lys igjen."

„Du mistroer mine Ord — vedblev han — og jeg kan ikke fortænke Dig stort deri. Din Mester har sagtens dømt ligesaa haanligt om min lægevidenskabelige Dulighed, som om mine Malerier. Nu, lad ogsaa være, at mine egne Opdagelser kun have underordnet Værd, saa veed jeg dog, at min Fader, Ludovico, uimodsigeligen var En af Italiens første Læger. Sin Navnkundighed skyldte han især en Balsom, som helbreder enhver Øiensygdom; om dens Virksomhed kan jeg fremlægge skriftlige Vidnesbyrd fra Nogle af Datidens høieste og frommeste Personer."

Efter disse Ord gik Manfred hen til et kostbart, med Dodninghoveder, Stjernebilleder og mangehaande gaadefulde Signaturer udsmykket Skab, og fremtog deraf en blaagrøn, med Guldskrue forsynet Phiole, samt adskillige Breve, som han rakte Engelbert til Gjennemsyn. I Brevene havde saavel Cardinaler og Biskopper, som verdslige Fyrster og navnkundige Hærførere paa det dyreste bevidnet, at Ludovico, paa en til det Vidunderlige grændsende Maade, havde givet adskillige dem velbekjendte Blinde deres Syn igjen.

Engelbert kunde ikke længer tvivle om Sandheden. Hans Kinder blussede, hans Hjerte bankede næsten hørligt. Med Inderlighed trykte han Manfreds Haand mod sit Bryst, og udraabte: „O, naar saa er, ædle, af Gud velsignede Mester, saa vil I

ikke tøve et Øieblik med at hjelpe Eders blinde Broder!"

„Din Tillid, sagde Manfred i afmaalt Tone: er hæderfuld for os Begge, og intet Øieblik skulde jeg betænke mig paa at retfærdiggjøre den, hvis ikke min Fader salig var død, inden han kunde meddele mig denne Hemmelighed. Men nu har han kun efterladt mig en liden Deel af den alt tillavede Øienbalsom; paa mine Reiser har jeg hjulpet Adskillige af disse Ulykkelige dermed, og har nu ikke mere tilbage, end der udfordres til at gjengive een Eneste Synets ædle Gave. Du indseer da vel, at denne Rest ikke er tilfals for Guld, at en saadan Ulykke kan tilstøde enhver Dødelig, en Maler allerlettest, altsaa ogsaa mig selv — ei at tale om, at jeg, ved Wermuths Helbredelse maatte frygte, at see ham stillet ved Siden af mig, om ikke over mig,"

Yngtingen blev iiskold ved at høre disse Ubarmhjertighedens og Selvkjærlighedens Yttringer. Han forsøgte at bevæge Manfred ved de meest rørende Forestillinger — men Alt var forgjæves. „Troer Du det tilladt, tog Manfred til Gjenmæle: ja, pligtmæssigt, af saakaldt Menneskekjærlighed maaskee at opoffre en Deel af sin egen Fremtid for en Fremmeds Bedste, velan! saa skjænk mig et Par af Dine unge Aar, forlad Din Mester, og hjelp mig at fuldende Bygningen i hans Aand. Saasnart dette er skeet, men mærk vel, ingen Time før, skal Du — det lover jeg Dig ved Alt, hvad helligt er — faae den Rest af min Underbalsom, som indeholdes i denne Flaske, og det staaer da gandske til Dig selv, hvad enten Du

vil bevare den til Din egen Sikkerhed, eller overlade En af Jordens Store og Vældige den mod høi Betaling, eller, som fordum den unge Tobias, helbrede Din Lærer og anden Fader dermed. Jovrigt forstaaer det sig selv, at denne Overeenskomst forbliver en Hemmelighed mellem os; saasnart vi vorde enige, skal jeg give Dig alle Midler ihænde til vor Plans Udførelse."

Engelbert bad om kort Betænkningstid; stiltiende gik han op og ned, medens Manfred, med naturlig eller forstilt Kulde, sysselsatte sig med nogle Tegninger. Han saae mod Himlen, og vred sine Hænder. Det var ham klart, at Manfred ikke vilde lade sig overtale til at tage mod anden Betingelse. „Saa tag mig da, Haardhjertede! udraabte han fortvivlet — jeg sælger ei min Mester for Sølvpenge — kun Tag og Kost modtager jeg af Eder — til Bygningen er fuldendt, er jeg Eders!" Nu lod han Manfred angive den Maade, hvorpaa Hemmeligheden skulde blive skjult.

Nogen Tid efter kom der til Manfred en italiensk Munk, ved Navn Fra Bartolomeo, en Nærbeslægtet af Bygmesteren, som Denne havde forskrevet til sin Understøttelse. Kort efter hans Komme skred Bygningsarbeidet, som her og der var gaaet i Staa, atter fremad, ja, Hospitalet fuldendtes gandske. Men den fremmede Klosterbroder selv begyndte lidt efter lidt at drage Opmærksomheden paa sig. Man-

fred havde ladet indrette en afsidesliggende Bolig til ham, hvor han levede som en Eremit; han talte med Ingen, uden med Manfred selv; kun aarle om Morgenen, for Nogen af de Andre havde begyndt sit Dagværk, fandtes han i Kirken, og det altid tilhyllet. Manfred udgav dette for Virkningen af et strengt Løfte; men man troede ham ikke. Man ansaae snarere hans Paastand for Skaansel, og begyndte at antage den gaadefulde Fremmede for stum, ja, for vanvittig. Og virkeligen syntes, idetmindste for en Deel, den sidste Mening grundet, især fra den Tid, da Siona engang, for at see den unge, tungsindige Munk, havde besøgt Kirken saa hemmeligt, som muligt.

Det var en smuk Sommermorgen. Fra Bartolomeo var, som sædvanligt, med Morgenrødens første Skjær i Kirken, hvor han arbeidede paa et Muurmaleri. Han stod paa et høit Stellads, og havde, for at nedkæmpe sin Grædmmelse, gandske fordybet sig i sit Arbeid. Sig selv ubevidst, skjød han den sorte Munkehætte tilbage. Pludseligen raabte, i nogen Frastand, en yndig Stemme: „Hellige Moder, Engelbert!" og da han saae ned, bemærkede han Siona, som halvafmægtig laae i sin Ledsagerindes Arme. Han sprang ned af Stigen, iilte til Siona, og bøiede et Knæe for hende. Men hun fattede sig med Magt, og spurgte, idet en næsten fortærende Ild flammede af hendes Øine: „Veed Eders Mester, at I er her?" — Da blev Engelbert, af Skam og Forvirring, først blussenderød, derpaa gandske bleg. Han ihukom det Løfte, han havde givet Manfred, vovede ingen Lyd, lagde kun Haanden paa Hjertet,

og vidste, da Siona tilkastede ham et gjennemborende, ja foragteligt Blik, intet bedre at gjøre, end ihast at tilhylle sig og flye.

Hvormeget det forøgede Engelbert's Smerte, at see sig miskjendt og forkastet af hende, som han elskede over Alt, lader sig let tænke. Derimod maae vi her udtrykkeligen omtale en Følge af denne Sammenkomst. Ved den, som hun troede, troløse Lærling, blev Siona nemlig levende erindret om hans blinde Mester. Hun spurgte omhyggeligen efter ham, og erfarede, at Wermuth og Gjertrud, hartad forladte og forglemte af Alle, efterhaanden vare nedsjunkne i Armod. Hun lod sig ikke nøie med, hemmeligen at understøtte dem, men bragte det ogsaa, ved sin Forbon hos Faderen, saavidt, at Wermuth, under Navn af Forstander, blev den første Hospitalit i det Huus, hvortil han selv havde lagt Grunden.

Endeligen vare de fem Aar forløbne. Paa Palmesøndag stod Kirken der, herligen fuldendt. Dagen efter, traadte Engelbert, gandske aarle og uventet, ind i Manfreds Værelse. „Jeg har nu, tiltalte han ham med fast Stemme: saalænge det behøvedes, tjent Eder næsten som en Livegen, og som I vel under fire Øine maa indrømme mig, ikke unde stor Nytte for Eder. Alt er færdigt. Giv mig nu den lovede Løn!"

Overrasket ved Engelberts uventede Komme og dristige Fordring, saae Manfred forlegen hen for sig. Men hvor ondt end hans Hjerte var, hvor gjerne han end havde søgt Udflugter, saa saae han dog sit Rygte gandske i Engelbert's Magt. „Velan, sagde han, efter kort Betænkning, idet han aabnede Skabet: her er den kostelige Øienbalsom. Der behøves intet videre, end at fortynde den med Rosenvand, og saa bestryge de syge Øine dermed, tre Dage i Rad. Dog — ogsaa I husker vel Eders Eed; I indseer vel, at Wermuth vilde kjende Eder, selv i denne Forklædning, og at I altsaa ikke selv kan foretage Øienkuren."

„Jeg har betænkt alle Ting! svarte Engelbert: Jeg har udseet mig En, som kan træde i mit Sted. Tillige kan I paa den af mig udtænkte Maade, gjøre Eder Venner med den uretfærdige Mammon. Vid da, at min Mester, efter at være bleven blind, ofte mener at skue Syner med den indre Sands. Og da det var en Skjærtorsdag, Tanken om den uheldbringende Fernis først oprandt i ham, faster han de tre næstfølgende Dage. Men ikke nok dermed, han lader sig ogsaa, i Morgendæmringen, lede til den Plads, hvor hans Uheld ramte ham, for der at bede."

„Altsaa kan en Tredie nærme sig ham der, sagde Manfred: men hvem har I udseet dertil?" — „Hende! raabte Engelbert ildfuld: Der synes nedsendt fra Himlen, som de Lidendes hufvalende Engel, Siona! Gaae til hende, giv hende Phiolen, nævn hende Fremgangsmaaden, sig hende Tid og Sted, fortæl hende, at inderlig Medynk med Wermuth dri-

ver Eder til denne Handling, at J, da han er Eders Uven, ikke selv vil hjelpe ham, for ikke at beskjæmme ham, at J ikke veed, at betroe det i bedre Hænder, end i hendes — sig hende, hvad J vil — blot at J paa denne Maade opfylder Eders Løfte!"

Manfred indsaae, at hans Anseelse vilde vinde derved, at han ei allene vilde synes en velgjørende, høimodig Mand i Siona's Øine, men ogsaa en Mirakelmand i Folkets. Han lovede derfor Engelbert, troligen at iværksætte alle hans Ønsker.

Den welske Bygmester begav sig da, selvsamme Formiddag, til Juda's Huus, lod Siona bede om en hemmelig Samtale, og blev strax indladt. Nu fortalte han den fortryllende Østerlænderinde Alt, hvad Engelbert havde indgivet ham, og det med mueligste Veltalenhed, idet han beskedent hentydede paa sin egen Fortjeneste og sit høimodige Hjerte. Han sluttede med den Bøn, at hun vilde krone det skjønne Værk og ligesom ved et Underværk forherlige Indvielsens Fest.

Længe havde Siona hørt paa ham, snart med Forundring, snart med et lønligt Smiil. Men som det ofte gaaer, at Falskhed slaaer sin egen Herre paa Halsen, og den trohjertigste Uskyldighed forvirrer den snedigste Synder, saa gik det ogsaa her. „Er det muligt? spurgte Siona ikke uden Heftighed, idet hun tog Balsamflasken: J har kjendt en saadan Lægedom, og først beredt den nu? Nu, da J har fuldendt Bygningen i Wermuth's Sted?" — „Ingenlunde, svarte

Manfred med usikker Stemme: den var forlængst beredt —

„Og ikke benyttet? faldt hun ham i Ordet med funklende Øine: I har ladet den ædle Mester famle i Mørke saalænge — ?"

„Ligesaalidet, ædle Jomfru! stammede Manfred, uden at kunne oploste sine Øine fra Jorden: Det var kun — jeg havde — jeg fik den først idag af min dyrebare Frænde, da Denne nu vender tilbage til sit Fædreland, af Fra Bartolomeo!"

„Fra Bartolomeo!" raabte Siona med oploftede Øine og Hænder. „Fra Bartolomeo!" gjentog hun, vendte sig mod Vinduet, kastede sig paa Knæ og bad. Manfred, som ikke kunde forklare sig denne Adfærd, vidste ikke, om han skulde blive eller gaae. Men hun reiste sig igjen, saae ham stivt i Øinene, og sagde med bydende Stemme: „Givet Eder, eller fortjent af Eder? Jeg kjender Eder; mig er Alt nu klart! Ikke blot Wermuths Syn, ogsaa min Fred, min Tro paa Menneskeheden, har I givet mig tilbage. Trøst Eder dermed; men gaae nu, jeg beder Jer, gaae!"

Langfredagmorgen var oprunden. Wermuth lod sig af den trofaste Gertrud føre til Begravelsespladsen, bad hende lade ham være allene en Stund, og saa komme igjen, at hente ham.

Da hun kom tilbage, fandt hun ham særdeles styrket, og da hun spurgte ham om Aarsagen, fortalte han hende, der havde været en Engel hos ham, som med velgjørende Haand havde berørt hans Øien-

laage. Gertrud anſaae det Hele for en Virkning af hans levende Indbildningskraft, for et Drømmebillede, men vilde ikke berøve den Ulykkelige denne uſkyldige Troſt.

Løverdagmorgen gik det ligeſaa. Da hun Paaſkemorgen atter førte den Blinde til det Sted, hvor han pleiede at bede, ſkjulte hun ſig nysgjerrig bag et Hjørne af Kirkemuren. Og ſee, neppe havde hun ſkjult ſig, før hun, bag en ligeoverfor ſtaaende Maibuſk, ſaae tre til fire Hoveder af hvidtilſlørede Skikkelſer. En af dem ſvævede frem til den Blinde, foldede Hænderne et Øieblik, beſtrøg hans Øine, ſvævede ſaa atter bort, og forſvandt med de Andre. Gertrud iilte frem, og ſpurgte, hvad ham var vederfaret.

„Ak, kjære, trofaſte Sjel — begyndte han — hvorledes ſkal jeg fortælle Dig det? Den milde Engel kom ogſaa ned til mig idag, forat vedergvæge mig, og da jeg, med inderlig Tak, greb efter hans Haand, forſvandt han, ſom et af Vinden bevæget Silkeſlør. Men for mine Øine begyndte det at dæmre. Der blinkede atter et Lyn, liigt det, der berøvede mig Synet; det bares mig fore, ſom jeg ovenfor mig hørte forunderlige Stemmer, der tilraabte mig: Han er visſeligen opſtanden! Og Solen var oprunden ſaa ſtraalende over Gravene, at jeg var nødt til, at bedække mine Øine.“

Han tog Hænderne fra Øinene og udraabte ſjeleglad: „See, ſee, kjære Moder! Hiſt langs Muren flagrer en Sommerfugl — o, den før ſaa usle Orm er opſtanden — ogſaa jeg ſkal opſtaae, alt herneden!“

Da mærkede Gertrud, at Wermuth havde faaet sit Syn igjen: „O, min elskede Mand! raabte hun: min Lykke og min Stolthed! Ja, Du er gjengiven Jorden, og nu, Du er opstanden, vil heller ikke Din Konst blive i Graven."

Den som ved et Underværk Helbredte tog nu Gertrud's Haand, som før havde ledet ham, og førte hende tilbage til Hospitalet. Men udenfor deres Dør stod en Vandrer, med Reisestaven i Haanden og Ranselen paa Ryggen. Begge gjenkjendte Engelbert, og Wermuth udraabte dybtbevæget: „Seer Du nu, Gertrud, at min Tro ikke har skuffet mig! Den forlorne Søn er gjenfunden, og vil nok vide at retfærdiggjøre sig."

Men Engelbert kyssede med utallige Taarer Wermuth's Haand, og sagde saa: „Naar den store, almindelige Paaskemorgen engang oprinder, da skal ogsaa det Brændemærke, som nu skjæmmer min Pande, forsvinde, og i Kjærlighed skal I tilgive mig min Utaknemmelighed."

Da mærkede Mesteren, at en Eed bandt hans Tunge, og vilde ikke besvære hans Samvittighed, men sluttede ham i sine Arme, og viste sig imod ham, som om der, i den hele Mellemtid, slet Intet var forefalden.

Snart forkyndte Klokkeringning og Musik, at Toget til Josepshkirken begyndte at sætte sig i Bevægelse. Manfred anførte det, ledsaget af alle Bygningsfolkene, med vajende Faner. Herefter fulgte

Præsterne med brændende Kjerter, Stadens fornemmeste Indbyggere, Juda og Siona. Processionen kom først til Sidealtret paa venstre Haand, hvor man, da Billeddørene bleve aabnede, strax gjenkjendte Bygherrens Datter i Josephs af Arimathia.

Herfra skred man videre til Hovedaltret, paa hvis Malerie den opstandne Frelser, som Seiervinder over Grav og Helvede, velsignende svang Bannret mod Menigheden. Der opstod en Tummel blandt Folket; thi Adskillige havde gjenkjendt Wermuth, som knælede her med Gertrud og Engelbert; de tvivlede ikke, at han jo var bleven seende ved et Underværk, og priste den guddommelige Naade. Men han reiste sig op, og raabte med høi Røst: „Ære være Gud! Alt er fuldendt, som jeg skuede det i Aanden, skjøndt min svage Haand ikke har hjulpet dertil; og bortkaldte hans guddommelige Villie mig i dette Øieblik, saa vilde jeg lovprisende sige med Simeon: Herre, nu lade Du Din Tjener fare i Fred! Ære være Gud, og den Mester, ved hvis Haand Alt er fuldført saa vel!"

Da raabte Felbinger, med Adskillige af Bygningsarbeiderne: „Ære være Manfred, den høie, fortræffelige Mester!" Men Andre tilføiede: „Og Fra Bartolomeo!" Bevæget herved, traadte Manfred selv, i den prægtigste Dragt, smykket med gyldne Kjæder, op paa et af Altertrinene, og sagde: „Ja, Ære være ogsaa min dyrebare Frænde, Fra Bartolomeo, som har staaet mig saa trolig bi i Alt, men nu er paa Tilbageveien til sit Fædreland, udenat kunne dele denne Dags Glæde med os, da den Høieste, alt fra

hans Ungdom af, har hjemsøgt ham med en dyb Sjelslidelse!"

Men neppe havde han udtalt, før Bygherrens skjønne Datter stod hos ham. Den kostelige Krands af orientalske Perler, hvormed hun var smykket, tog hun af de herlige, langt nedbølgende Lokker, og lagde den paa Altret. „Fjern eller nær! sagde hun med beskeden sødtonende Stemme: Denne Krands vier jeg Himlens og Jordens høibenedidede Dronning for Fra Bartolomeo — Gud give ham Fred!"

Den urolige Bevægelse, som herved foraarsagedes, afbrødes snart, thi foran det tredie Alter, som Toget imidlertid havde nærmet sig, reiste sig en langt heftigere og høiere Tummel. Maleriet her forestillede nemlig, som ovenmeldt, Josephs Historie af det gamle Testament, hvorlunde han igjen trækkes op af Brønden af sine Brødre, og paa Juda's Raad sælges til de forbidragende Medianiter. Og skjøndt Bygherren havde ladet sig selv afbilde derpaa, skjøndt han ofte havde omtalt, at han vilde besee Billedet, havde han dog, med et Slags hemmelig Uvillie, stedse undveget det. Nu stod han der, stirrede paa Maleriet, og raabte med skjælvende Røst: „Vee mig! Hvo har gjort mig det? Guds Dom! Guds Dom!" og sank nedtornet til Jorden. Siona og Flere styrtede hid. Man stræbte at bringe ham til sig selv ved stærke Essentser, men han syntes ramt af et Slag, og maatte bringes hjem, inden den egentlige Indvielses-Ceremonie kunde tage sin Begyndelse.

Da han næste Morgen nogenlunde var kommen til sig selv, forlangte han, at man skulde sende et

Tilbud efter Fra Bartolomeo, som havde malet hiin Altertavle. Siona sagde ham, hvad hun formodede og hvad hun allerede vidste. Engelbert blev nu fremkaldt. Længe stirrede Juda paa ham, tørrede Svedraaberne af sin Pande, og spurgte ham omsider med skjælvende Stemme, om han havde malet den unge Josephs Billed blot af Indbildningskraften. „Ingenlunde! svarte Engelbert: Fra Bartolomeo har malet det efter en Tegning af min Mester, som forestiller mig selv, da jeg endnu var en Dreng."

Da foer det som Krampe i den Gamles Lemmer; han holdt sig for Øinene, og blev saaledes liggende en Tidlang, uden at mæle et Ord. Først efter en Times Forløb reiste han sig op, greb Engelberts Haand, og sagde vemodig: „Tilgiv mig, at ogsaa Du engang kan annamme Tilgivelse! Joseph, Fra Bartolomeo, Engelbert — ja, I ere Alle kun Een, men jeg, jeg er Din Onkel Reinhard, som paa det skjændigste misbrugte den døende Søsters Tillid. Af syndig Begjerlighed efter Din rige Arvelod vilde jeg stødt Dig ned i Skovbækken, men da Samvittighedsangst holdt mig tilbage, overlod jeg Dig til en omvankende Zigeunerhorde. Den Formue, jeg frarøvede Dig, anvendte jeg til at udvide min Handel, blev med hver Dag rigere, drog til Østerland, for at vinde endnu mere, forøgede her mine Skatte hundred-, ja, tusindfold, og var maaskee aldrig vaagnet af min Syndesøvn, hvis ikke Lynet havde ihjelslaget min eneste Søn, Siona's Broder, for mine Øine. Uskyldig har han bødet for min Misgjerning, og Halvdelen af mine Rigdomme vorde Dig et Pant paa min

stedsevarende, nagende Anger, og paa min Taknemmelighed mod Gud, fordi han vendte til det Gode, hvad jeg tænkte at gjøre ilde!"

Vi have intet videre at tilføie, end at Engelbert og Siona vare det første Brudepar som blev viet i St. Josephskirken. Saavel Wermuth som hans tro Discipel har, til Guds Ære og til Menneskenes Glæde, fuldbragt mangt et ypperligt Værk endnu, men Manfred er spørløs forsvunden af Jorden.

(Fr. Kind.)

Kun Dyd gjør lykkelig.

En Prøve af et nyt Skuespil.

I.

Forpagter Gutmann. Bønder.

Gutmann. Lad mig være allene! Inden jeg begynder mit Dagværk, vil jeg overlade mig til mine egne Tanker, og udøse mit fulde Hjerte i Naturens Skjød. (Bønderne gaae.) — Hvad er dog Menneskket for et ophøiet Væsen! Verden agter ham som Konge, Skabningen er ham underdanig, den giver ham Husly, Føde, Klæde. Hele den levende Natur tvinger han til Hoveri. Den uhyre Sol staaer

op af Havet, saasnart Morgenrøden kalder; den lyser for os, saalænge det er Dag, og naar Dagen er forbi, gaaer den ned. Men da skinne utallige Verdener frem paa Himlen, Syvstjernen og Maaneden og Carlsvognen og Sirenus, og saa videre frem i det Uendelige! Og for alle disse velgjørende Dele fordres Intet af Menneskет, Intet, uden — Dyd! — Hvad er Dyden? Nei, saaledes var det ikke — hvad er Livet? Et Puft i Sivet, et Spil af Kræfter, som stræber efter en Evighed! — Kun Dyd adler, kun Dyd gjør lykkelig. O, hvem er saa forhærdet, at han ikke skulde ville være dydig? Det Menneske maatte have et Gemyt som Karduuspapiir. O J, som forskandse Jer bag Stadens tykke Mure, J vide kun lidt deraf, for Eder taler jeg i Gaader, naar jeg siger, at Dyden er ulige skjønnere end Lasten, og at et ædelt Hjerte hæver sig over Skafottet! Hvi følge J ikke den redelige Digters velmeente Raad: „Jeg vil min Tak Naturen yde?" Ak, ingensteds er der skjønnere end i Naturen, naar Lærken er kommen, og Bogfinken bygger Rede i dens Skjød, og man begynder at pløie til Vikkehavre! (Han synker i dybe Tanker.) — Jeg har unægteligen ikke benyttet min Ungdom som den burde været benyttet — og hvad man i Ungdommen nemmer, man i Alderdommen ikke forglemmer. — Skylden er ikke gandske paa min Side. Mine Forældre, vel gode og redelige, men ukultiverede Mennesker, lod mig ikke lære noget, og den engang henrundne Tid lader sig ikke indhente, med mindre man vilde løbe over sin Evne, og gjennemvaage urimelig mange Nætter. Saa kostbarig er Tiden! Hm,

hm! ja — Tiden — Tiden — o, kostbarige Tid! (Han fordyber sig gandske i sine Tanker.)

II.

Gutmann. Berg. Stein.

Begge de Indtrædende. Om Forladelse! Have vi den Ære, at see Forpagter Gutmann?

(Pause.)

Begge andengang. Om Forladelse! Have vi den Ære, at see Forpagter Gutmann?

(Pause.)

Begge trediegang. Om Forladelse! Have vi den Ære, at see Forpagter Gutmann?

Gutmann. (Pludseligt vaagnende af sine Drømme.) Til Tjeneste, mine Herrer! Ak — hvor var jeg i dette Øieblik? — Tør jeg spørge, med hvem jeg har den Ære at tale?

Berg. Jeg hedder Berg.

Stein. Mit Navn er Stein.

Gutmann. Det glæder mig, at have den Ære, at gjøre Deres Bekjendtskab.

Berg og Stein. Ogsaa vi takke det gunstige Tilfælde, som skjænker os Deres.

Gutmann. Hvorledes befinder De Dem?

Berg og Stein. Takker ærbødigst, ret vel, Gud skee Tak!

Stein. Og De?

Gutmann. Meget forbunden for Deres Opmærksomhed — ret vel. Mine Herrer, jeg seer vel, at jeg har med to meget dannede Mennesker at gjøre, hvilket er mig saare behageligt, eftersom jeg stedse

søger det Dannede. Men jeg maa bede Dem om Forladelse, fordi De traf mig i saa dybe Tanker. Dette hidrører fra en Mangel i min Opdragelse. Mine Forældre, vel gode og redelige, men ukultiverede Mennesker, lode mig Intet lære — tør jeg imidlertid spørge, hvad der bringer Dem til mig? Kan jeg tjene Dem i noget, da har De at befale over hele min Indflydelse.

Stein og Berg. Vi komme —

Gutmann. Nu?

Stein. Ak!

Gutmann. Mine Herrer?

Berg. Læs det i vore Kinders Rødme! Forskaan os for at tale derom.

Gutmann. Mine Herrer! Da De henvender Dem til mig, har De da ikke følt Noget, som man kalder Tillid? Den maa nødvendigen finde Sted blandt gode Mennesker. Hvorfor undertrykker De den nu?

Berg. Velan, jeg har Tillid, da jeg føler, at jeg har med et godt Menneske at gjøre. Saa hør da min Tilstaaelse — jeg elsker!

Stein. Jeg ogsaa.

Berg. Deres Datter.

Stein. Jeg ogsaa.

Gutmann (forundret). Mine Herrer!

Berg. Længe have vi næret denne Kjærlighed i Hjertets Løndom. Uden at vide det, ere vi blevne hinandens Medbeilere, men vi vare stedse een Sjel og eet Hjerte, og ville blive det fremdeles.

Gutmann (fornærmet). Een Sjel? Eet Hjerte? Hvilket forbandet Vaas er det! Jeg veed jo dog,

De er to Mandfolk, og mere end een Mand kan ingen honet Pige tage i en christelig Stat.

Stein (meget høflig). Tør jeg bede Dem lade mig tale ud.

Gutmann (besinder sig). Jeg beder om Forladelse, mine Herrer! Min Heftighed er en Feil, som hidrører fra min tidlige Opdragelse. Mine Forældre, vel gode og redelige, men ukultiverede Mennesker — o, det er tungt, i Alderdommen at glemme, hvad man i Ungdommen har nemmet! Havde man dog, allerede som Barn, den Forstand, som først pleier at indfinde sig i den modnere Alder — !

Stein. Venskab og Kjærlighed ere de skjønneste Himmelgaver. De skjænke os Dyd og Lykksalighed. Jeg føler deres hele Værd, og ønsker at tilegne mig dem. Min Ven ligesaa. Derfor svore vi, saasnart vi betroede hinanden vor Kjærlighed, aldrig at opoffre vort Venskab for den.

Berg. Vi have svoret det, vi ville holde det.

Stein. Derfor komme vi til Dem nu, og beile til Deres Datter, som Venner og Medheilere uden Svig, Avind og Falskhed. Nu foretrække Deres Datter Den af os, hun har letteſt ved at elske!

Gutmann. Jeg falder i Forundring over Deres Hjerters Høimodighed, mine Herrer! Jeg saae det strax paa Dem, da de traadte ind. Men hører nu ogsaa, hvad jeg har at sige: Under denne grove Kjole slaaer et ædelt Hjerte, som ikke lader sig gaae paa i Høimodighed! Her kommer min Datter. Deres Lod vil snart være kastet, thi jeg lader hende frit Valg.

III.

De Forrige. Eulalia.

Eulalia. Ak, Fader! Jeg henflyder i Taarer! Min Hund er død! O, min elskede Mopsling!

Gutmann. Trøst Dig, min Datter. Herneden er vort Levnet en Kjæde af Tab og Savn og Taarer. Trøst Dig, jeg vil kjøbe Dig en Anden.

Eulalia. En Anden? Kan da denne gjenvaagne til Livet derved? Ak, den var mig saa hengiven, ak, den elskte mig saa saare! Hvorfor skulde Dødningkniven sig i dette Hjerte bore! I dette Hjerte, som slog saa varmt for det Sande, det Skjønne, det Gode! — O, jeg kjender Jer Mænd, jeg veed, hvor ubarmhjertigt I omgaaes Dyrene, hvorledes I tvinge dem til haardt Arbeide og mishandle dem, vel endogsaa dræbe dem, som om de ikke ligesaavel vare følende Væsener, som vi. O, disse Følelser nærer kun en qvindelig Barm!

Gutmann. Mit Barn, last ikke alle Mandfolk for mine Feils Skyld. Betænk dog, hvad jeg saa ofte har sagt Dig, at dengang stod Skolevæsenet paa en meget slet Fod. Mine Forældre skylder jeg Livet. De vare gode og redelige, men ukultiverede Mennesker; derfor blev min Opdragelse forsømt.

Eulalia. Lad mig klage og sørge.

Gutmann. Nei, jeg vil sige Dig Noget, som skal glæde og fryde Dig.

Berg. Kunde hun elske en ufornuftig Hund saa høit, hvorledes vil hun da elske sin Ægtefælle — mig maaskee!

Gutmann. Velan da, min Datter! See her to Mænd, hvis ædle Hjerter brænde for Dig. De elske hverken Din Skjønhed, eller Din Rigdom, men kun Dit ædle Hjerte.

Stein. Bedste Jomfru! Engang øvede I en Velgjerning i det Skjulte — Ingen saae den, uden Gud og jeg. En Betler bad Eder om en Almisse. I saae Eder om, om Ingen bemærkede Eder. Men trods Eders Forsigtighed undgik I dog ikke mit Falkeøie. I gav Betleren en riig Almisse, og da han vilde takke, svarte I: „Ingen Tak! Her sidder en indvortes Dommer, som lønner og straffer mig, eftersom jeg fortjener det." Og fra den samme Stund opsteeg det Ønske i min Sjel, at eie en Viv med slig en indvortes Dommer.

Berg. Jeg saae Eder vandre over Blomsterengen med Eders kjære Fader. I førte allehaande nyttige Samtaler. Da spurgte den dyrebare Fader Eder: „Datter, elsker Du mig ogsaa?" — „Fader! svarte I: I dette Hjerte boer kun Gud og I!" Og fra denne Dag af nærer jeg det inderligste Ønske, ogsaa at boe deri.

(Pause.)

Gutmann. Min elskede Datter! Her seer Du to Mænd, som Hjertet sidder paa det rette Sted. De elske Dig, ikke for Din Skjønheds, ikke for Din Rigdoms Skyld, ei heller af kjødelige Drifter, men kun for Din Dyds Skyld. Svar, for hvem af dem stemmer Dit Hjerte?

Eulalia. Jeg har intet Valg, naar min Fader er tilstede.

Gutmann. Kjæreste Barn; Valget er Dit. Jeg tør ikke paalægge Dit Hjerte Tvang som en Tyran. Var det en Æsel, Du fik, saa kom jeg nok til at drikke det ved hver en Leilighed, saalænge jeg levede — Gud forlade mig, hvad jeg nu vilde sige — Det egner sig ikke Dyden, at handle som en Skjelm.

Eulalia. Skal da Ægget lære Hønen? Barnet Faderen? Den være Min, som skjænkes mig ved min Faders Valg!

Gutmann. Ingenlunde — min Villie maa staae tilbage for mit Barns Lykke.

Eulalia. Barnlig Pligt byder, at jeg skal lade min Lykke være afhængig af min Faders Villie.

Gutmann. Jeg har Intet at bestemme.

Eulalia. Jeg har intet Valg.

(Alle see spørgende paa hinanden. Der opstaaer en lang Pause).

Stein (som vaagnende af en Drøm). Ja, jeg føler det, et Offer maa her bringes. Velan da, jeg vil være dette Offer. Pige! Jeg elsker Dig uendeligt, evigt, med en Ild, som er den eneste i sit Slags! Men veed Du, hvo min Medbeiler er? Min Medbeiler er min Ven — saa tag ham da — tag ham væk! (Han kaster Eulalia i Bergs Arme.) Værer lykkelige, lykkeligere end Den som skabte Eders Lykke — dog nei, jeg er meget lykkelig, thi jeg har øvet en dydig Handling. O, at øve Dyden er den ædleste Lyst! O, hvor det styrker og udvider mit Bryst, at jeg kan sige om mig selv: Jeg er et godt Menneske! O, jeg kunde omfavne Millioner, jeg vil give den hele Verden dette Kys!

Berg. Hold inde, uegennyttige Ven! Vil Du allene øve Dyd? — Tag hende, jeg fornægter mig selv! (Han kaster Eulalia tilbage i Steins Arme.)

Stein. Lad mig være lykkelig i min Dyd. Vær Du det i Kjærligheden! (Han kaster Eulalia tilbage i Bergs Arme.)

Berg (som forhen). Er Du min Ven, saa und mig Dyden, og behold Du Kjærligheden!

Stein (som forhen). Mig Dyden!

Berg (som forhen). Mig Dyden!

Gutmann. O, holder inde med Eders ædle Veddestrid, den rører mig til Taarer. (grædende) Slige ædle Mennesker har jeg endnu aldrig fundet paa min Bane.

Eulalia. O, hvor smerter det mig, at jeg ikke kan gjøre dem Begge lykkelige! Dog, (elskovsfuld) den Ene være min Mand, den Anden (smt) min Ven!

Stein (med et Blik paa Eulalia). Hvilken Henrykkelse, om jeg vorder lykkelig! (med et Blik paa Berg) Hvilken Henrykkelse, om jeg vorder ulykkelig!

(Schiff.)

Wallenstein's Page.

Fortælling af A. v. Tromlitz.

(Udaf Frauentaschenbuch 1827.)

I Wallensteins Pallads i Prag lode Pauker og Trompeter i Høisalen. Alt, hvad Skjønt og Ædelt Bøhmens Hovedstad havde at opvise, bevægede sig her i broget Blanding. Som om dette var det eneste Sted, hvor Krigens Jammer ikke herskede, belyste tusind Kjerter Pragt og Overflod. Drabanter, klædte i lyseblaat Fløiel og Guld, stode med deres Hellebarder ved de høie Fløidøre og ved Marmortrapperne; endnu rigere klædte Pager iilte gjennem de glimrende Sale, agtende paa deres Herres Vink. En Hær af Tjenere stod ved Skjænkebordene. Gjæsterne vare just indtraadte i den klart oplyste Sal, for at begynde Dandsen. Nu gav Hertugens Overkæmmereer, Grev Harrach, et Vink — Trompeterne raug; Violinspillerne og Fløitenisterne lode sig høre, Dandsen begyndte, Par og Par svævede i en smuk Allemandes langsomme Takt gjennem den høie Sal.

Mangen yndig Qvinde, mangen opblomstrende Jomfru viste sig her i sin Skjønheds Glands, men Alle overstraaltes af Festens Dronning, Mathilde, Grevinde Terska, Hertugens Niece, som anførte Rækken ved Marquis del Guastro's Haand. Det var hendes sextende Fødselsdag, Hertugen feirede idag. Naar man undtager hans eneste Datter, den tretten aarige Maria Elisabeth, vare hun og hendes Mo-

der de eneste Medlemmer af hans Familie, som han interesserede sig for.

Øverst i Salen sad han selv, paa en Forhøining, paa en med Fløiel overtrukken Armstol, omgiven af sine gamle Officerer og den bøhmiske Adel. Hertuginden sad ved hans Side. Han saae med tilsyneladende Deeltagelse paa Dandsen. Alle hans Omgivelser stode stiltiende bag ham, kun den gamle Grevinde Terzka talte med ham af og til.

Paa den modsatte Side af Salen saae man to saare forskjellige Figurer, som Begge syntes hensjunkne i dybe Betragtninger. Den Ene, en liden Mand med skaldet Pande, i sort spansk Dragt, med en liden Sølvkaarde ved Siden og en Baret med afstudsede, uordentligt hængende Fjer, i Haanden, saae rolig, men alvorlig, hen for sig, og syntes derhos skarpt at betragte ethvert forbidandsende Par. — Den Anden var en Yngling paa tyve Aar. Hans blaa, med Guld broderede Fløielskollert viste, at han var En af Hertugens Pager; den gyldne Halskjæde lagde for Dagen, at han var yndet af Herren og havde ledsaget ham i Felten. Han var af meer end almindelig Høide, hans lange gule Haar hang lokket ned over de kraftige Skuldre, hans mørkeblaa Øine stirrede fremad — det var vanskeligt at sige, om hans ungdommeligfriske Ansigt udtrykte Glæde eller Kummer; kun naar Mathilde Terzka dandsede forbi ham, brændte Øiet af dobbelt Ild. Dog slog han det strax til Jorden, og vovede ei at følge den huldе Skikkelse, som heller ikke syntes at bemærke ham.

Just som Grevinde Mathilde svævede dem forbi, klappede den lille Mand Ynglingen paa Skulderen. „Georg! sagde han: det kommer mig fore, som Grevinde Terzka — forstaaer sig — den gamle — søger Jer! Gaae hen til hende, og naar I taler med hende, da stig hende, at jeg gik bort og at denne Nat gjemmer vigtige Ting i sit Skjød. See, hun vinker Jer!" — „Og min Constellation, Mester Seni?" spurgte Ynglingen. — „Den ligger vel tydeligere i Eders Hjerte nu, end i Stjernerne, Ven Rothkirch! sagde Seni: Gaae kun!"

Georg Rothkirch gik. Grevinden treen ind i et Sidegemak. Mester Seni havde seet ret. „Følg mig!" sagde hun til Pagen. — Gjennem en Række af Værelser fulgte han hende med bankende Hjerte til hendes Gemak. Her aabnede hun sit Skrivebord, fremtog en stor Nøgle, og rakte ham den. „Gaae, Georg! sagde hun mildt: gaae til Porten, som fører til Kapucinerklostret, luk den op, men indlad Ingen. Naar der kommer en Rytter, som nævner Eder Ordet: „Gitschin" saa før ham ad Løntrappen op i Herrens grønne Værelse — men luk Porten igjen. Naar I har gjort det, saa vend tilbage til Salen — Eders Komme skal være mig Svar. Gaae, min Søn, vedblev hun i den godmodigste Tone: gaae og indhyl Dig i Din Kappe, thi Natten er kold og stormende." — Han gik gjennem Gaardene langs Muren, aabnede Porten, og traadte ud.

Fra Forsiden af Palladset svævede Musikens Toner over til ham; tydeligt kunde Pagen høre, at en brusende Vals begyndte. „Mon hun atter dandser med

Italieneren?" brummede han hen for sig, svøbte sig tættere ind i sin Kappe, og satte sig paa en Steen, som stod ved Hjørnet af den lille Kapuzinergade. Natten var maanelys, men stormende. Floiene klirrede, Vinden suste; men han hørte Intet uden Musikens Toner i Friedlænderens store Pragtsal. Skyerne joge forbi, og indhyllede Alt i Mørke; han saae Intet, uden den deilige Mathilde.

En Stund havde han siddet saa, da hørte han Fodtrin nærme sig. Han sprang op, lagde Haanden paa sit Sværdfæste, og skjulte sig i Portfordybningen. Fodtrinene kom nærmere. To i Kapper indhyllede Skikkelser gik ham forbi. Men pludseligt standsede de.

„Hiistoppe ved Hertugens Banket, der er han sikkert!" sagde en dyb Stemme. — „Idag er det dog for silde, Fader! Kom, lad os vende tilbage til Herberget!" svarte den Anden. — „Hvorfore det? Ved Festen vare vi vist velkomne?" sagde den Første. — „Kom, o kom! bad den Anden: Ellers finde vi Døren lukket i den gyldne Drue; vær ikke saa iilfærdig, Fader! Hævnen rammer ham vist."

Da glimtede Maanen gjennem Skyerne, og belyste de natlige Vandrere; Georg saae en fintbygget Yngling og en bedaget Mand. Begge gik nu tilbage, samme Vei de vare komne.

„Et Par Ulykkelige! sagde Ynglingen stille hen for sig, og satte sig paa sin Steen igjen: Men hvor finder man ei dem i denne skjebnesvangre Tid? — Hævn søge de — derfor snige de sig om Palladset! raabte han pludseligt. Dog nei, vedblev han efter en kort Betænkning: Hertugen, min naadige Herre, gjaldt

denne Trudsel ikke. De sagde jo udtrykkeligen, at Den, de søgte, maatte være ved Hertugens Banket — altsaa ikke ham selv." Han lukkede sine Øine, og tænkte paa Mathilde. Hans Indbildningskraft fulgte hende overalt. „Og her maa jeg sidde og vente, mens hun svæver deroppe som en Engel! raabte han: Ak, havde jeg blot en af hendes blaa Sløifer — ak — havde jeg blot — —

„Daare! raabte han pludseligt, og sprang op: Havde Du blot Fornuft nok til, af Dit Bryst at forjage de uopnaaelige Ønsker — det var meget bedre for Dig!" Han skred heftigt op og ned, han vilde stride mod sin Phantasie — forgjæves — Mathilde stod evigt for ham.

Da vakte Hestetramp ham af hans Drømme. Han lagde Øre til. En Rytter kom hidjagende. „Holdt! tilraabte Georg ham: Et Ord?" — „Gitschin!" svarte han, nedspringende af sin Hest. — „Junker Rothkirch! tilraabte han Pagen nu: Før mig i Hast til Hertugen — thi derfor staaer I dog vel her? Jeg bringer gode Tidender." — „Det glæder mig, Hr. Sesyna!" sagde Pagen, og førte ham gjennem Porten.

Da Rothkirch igjen traadte ind i Salen, tang just Musiken. Hans Blik traf den gamle Grevinde Terzka, som forstod ham, og strax tilhviskede Hertugen nogle Ord.

Wallenstein blev rolig siddende paa sin Stol, og begyndte en kort Samtale med sin Gemalinde. Derpaa stod han op, og gav Grev Harrach et Vink, at Musiken atter skulde begynde.

„Don Balthasar! sagde han nu, vendende sig til Maradas, som treen frem af Mængden: Har I ingen Efterretning om Tilly og Sneekongen? Begges Hære staae, troer jeg, i Sachsen?" — „Saa lode de Efterretninger, Eders Høihed for nogle Dage siden havde den Naade, at meddele mig!" sagde Maradas, ikke uden Betydning. — „Og I skulde ingen nærmere Efterretninger have, end dem, jeg kan meddele Eder? spurgte Hertugen, og hans Mund forrak sig til et Haansmiil: Keiserens Feltherre i Böhmen burde dog vel bedre vide, hvor Fjendens Hær staaer, end jeg, der lever som Privatmand i min Indgetogenhed under Eders Beskyttelse." — Don Balthasar bukkede — men taug.

„Grev Harrach! raabte Hertugen nu, saa alle Omstaaende kunde høre det: Jeg fjerner mig paa nogle Øieblikke, men vil, at Festen skal gaae sin Gang uforstyrret." Han bøiede sit Hoved næsten umærkeligt for Forsamlingen, skred gandske allene gjennem Gjæsternes Rader, og forlod Salen.

Georg Rothkirch havde imidlertid med stor Utaalmodighed seet sig om efter Mathilde. Ingensteds fandt han hende. Endeligen saae han hende staae i en Vindesfordybning, i alvorlig Samtale med Marquis del Guastro. Hans Hjerte bankede stormende, alt løftede han Foden, for at nærme sig dem, da fremtraadte den gamle Grev Adam Terska og førte sin Datter tilbage blandt Gjæsterne, samme Øieblik, Hertugen forlod Salen. Musiken begyndte. I flyvende Vals bevægede sig Mathilde, dog ikke ved del Guastro's Side. Georg stod atter hensjunken i Salighed, da den gamle

Grevinde Terska nærmede sig ham og sagde: „Lys mig, Rothkirch!" Han greb et Lys, og skred gjennem Pragtværelserne. Da de vare Hertugens Gemak nær, sagde den gamle Dame venligt til Pagen: „Georg, vær dog ikke saa tankefuld paa denne muntre Fest. Drømme, veed I vel, gaae sjelden i Opfyldelse!" Dermed gik hun ind i Værelset.

„Drømme gaae sjelden i Opfyldelse? raabte Rothkirch, og strøg Haaret af Panden: Du har Ret, gamle Moder, især hvis Du meente mine Drømme." Han gik tilbage til Salen, og stillede sig paa en eensom Plet — da svævede hun forbi ham. To Roser faldt fra hendes Bryst paa Gulvet. Flux tog Rothkirch dem op, nærmede sig hende — da Dandsen just var tilende nu — med Ærefrygt, og rakte hende Blomsterne. „Jeg takker Eder!" sagde Frøkenen, tog Blomsterne — sagte berørte hendes Haand hans, mildtrødmende vendte hun sig hurtigt, og lod den ene Rose blive i Yngslingens Haand.

Var det Tilfælde — var det Hensigt? tænkte Rothkirch; en usigelig Salighed gjennembævede ham, han listede sig ud af Salen, traadte ned i Slotsgaarden, saae de blinkende Stjerner paa den natlige Himmel, opløftede Rosen og raabte: „Du mit Livs Stjerne! Klarere, herligere straaler Du mig, end alle Himmelstjernerne hist! Hviil her, saalænge det slaaer!" Til sit Hjerte trykte han Rosen, og gik op og ned, ude af Stand til at beherske sine Følelser.

Da bemærkede han et sparsomt Lys i det lille Kammer paa det østlige Taarn. „I Nat eller aldrig!" raabte han pludseligt, og steeg op ad Vindetrappen.

Udenfor en liden Dør standsede han et Øieblik; derpaa bankede han sagte paa.

„Hvo er udenfor?" raabte en Stemme fortrædelig. — „Jeg, Georg Rothkirch! svarte Ynglingen: Luk op, kjære Mester!" — „Tov, og bekjæmp Eders Længsel!" raabte Seni indenfra. Ynglingen ventede rolig udenfor Døren. Alt var stille omkring ham. Han satte sig ned paa Trappen og væbnede sig med Taalmodighed.

Men Capucinernes Uhr slog — Tolv, og endnu forholdt Mesteren sig saa stille, som om han havde glemt den Ventende. Klokken slog — Et, og endnu var Alt stille. Da sagde Rothkirch halvfortrædelig: „Vil Du ikke løfte mig Fremtidssløret, Mester, saa vil jeg idetmindste drømme om min Skjebne." Han tog Rosen af sin Barm, trykte den mod sine Læber, mod sit Hjerte, og lukkede Øinene. For ham svævede Mathilde, rækkende ham Rosen, og vinkede ham. Han fulgte hende over smilende Enge og vilde Bjerge til et eensomt Kapel. Det aabnede sig — og han var indslumret! —

„Nu, Sesyna! sagde Hertugen, efter at have tillaaset sit Gemak: Hvad Budskab bringer Du?" — „Godt Budskab, Eders Høihed! Tilly er slagen ved Leipzig, og har taget sin Retirade ad Halberstadt. Hans Hær er tilintetgjort"

„Godt! — Godt for os!" sagde Wallenstein.

„Feltmarskalk Arnim anbefaler sig Eders Høihed. Han har medgivet mig dette Brev —

„Fat Eder i Korthed!" afbrød Hertugen ham. — „— Og mundtligt givet mig det Hverv."

„Har da Kongen Intet givet Jer?" afbrød Wallenstein ham endnu engang.

„Dette Brev, Eders Høihed!"

„Daare! sagde Hertugen vred: Hvi gav I mig ikke dette først?"

Han læste — Glæden straalte fra hans Ansigt. Med rolig Mine vendte han sig til Sesyna, og sagde: „Gustav lover at sende mig Grev Thurn med 12000 Mand! Saa — men lad det være godt! — Endnu i denne Nat maa I tilbage. Hvor finder I Kongen?"

„Paa Veien til Franken."

„Og hvor Arnim?"

„Paa Veien til Schlesien."

„Falsk, falsk! raabte Hertugen! Dog — det finder sig nok."

Da bankede det tregange paa Døren, gandske sagte. Wallenstein kjendte Tegnet, han aabnede, Grevinde Terzka traadte ind. „Godt, at I kommer, Grevinde!" sagde Hertugen, og meddeelte hende de modtagne Efterretninger. „Skal Arnim rykke til Schlesien?" spurgte Grevinden, efterat have læst de indløbne Breve. — „Nei! sagde Hertugen efter kort Betænkning: Han drager ad Bøhmen! Til ham gaaer I først! vedblev han, idet han vendte sig til Sesyna: Siig ham paa mine Vegne, at han skal marschere til Prag. Ingen Mand skal modsætte sig ham, uden Sværdslag skal han drage herind. Thurn skal Kongen, tilligemed de belovede 12000 Mand, sende til Schlesien — der

er Schafgosch, Goetz, jeg selv. Siig Kongen, hvor høilig hans Skrivelse har frydet mig, og forvis ham om, at han kan gjøre Regning paa mig."

„Vil Eders Høihed ikke medgive mig en Svarskrivelse til Hs. Kongelige Majestæt?" — „Nei! sagde Wallenstein barsk: Fange de Keiserlige Jer med slig en Skrivelse, saa hænge de Jer, og mig kan det koste mit Hoved. Nei, nei, jeg skriver ikke!"

„Men — tog Grevinden Ordet: vil Kongen ikke tage det ilde op, at I ikke svarer? Han tilskriver Eder først, og I værdiger ham ikke et skriftligt Ord igjen, eller maaskee vover I det ikke."

„Vove?" raabte Wallenstein, og saae vildt paa Grevinden.

„Eders Høihed —!" bad Sesyna.

„Hr. Sesyna von Rieseburg! sagde Friedlænderen nu i bydende Tone, og hans Blik brændte, hans Mund aabnede sig til det foragtelige Smiil, som var ham saa egent, naar han følte sin Overvægt over Andre: Ingen Bemærkning, I kjender min Villie. Jeg behøver intet Raad! — Først til Feltmarskalk Arnim, saa til Kongen. I veed min Intention. I Gitschin træffer I mig. Gud befalet!" Han vinkede. Grevinden tog en Kjerte, og lyste ham ned ad Løntrappen. „Seni!" tilhviskede Sesyna Grevinden. — „I har Ret! svarte hun: Det hjelper ikke — vi maa svømme med Strømmen. Reis hurtigt, og kom snart igjen!"

Da hun kom tilbage til Hertugen, fandt hun ham siddende med Haanden under Kinden, i dybe Tanker. Hun blev staaende ved Døren. Da opløftede Hertugen langsomt sit Hoved, og sagde mørk: „Menneskets

Vidskab er ringe, hans Villie bunden, hans Skjebne knyttet til — Stjernerne! Tilfældet hans Gud! Ha, Grevinde Terzka! foer han op, da hans Øie faldt paa hende: „Jeg vil ikke gjerne hidkalde en Tjener, for ei at sysselsætte de nysigne Hoveder i Salen — Rothkirch er vel ikke ved Haanden? Hav dog den Godhed, at sende Seni til mig. Jeg behøver ham i dette vigtige Øieblik. Jeg føler det, denne Nat kan afgjøre min Skjebne."

„Hvad skal Seni? svarte Grevinden: I selv har jo kastet Loddet. Sesyna er borte, Eders Beslutning staaer ei meer til at forandre, Stjernerne maa nu sige, hvad de ville." Wallenstein saae mørkt paa hende. „Og om det end skulde gjelde mig Eders Venskab, vedblev Grevinden modig: saa maa jeg dog endnu engang bede Eder tage Jer i Agt for denne Italiener. Fra Ferdinand's Hof kaldte I denne Seni, engang Jesuiternes bedste Ven, til Eder, og skjenkede ham Eders Tillid. I følger, mod bedre Indsigt, hans Ord, og fæster Tro til Stjernernes skuffende Indflydelse." Hertugen stod op. „I troer hans tvetydige Orakelsprog, vedblev hun: hvormeget de end stride mod Eders Aands Høihed! I — —

„Hav den Godhed, at gaae! Send mig Seni! afbrød Wallenstein hende med roligt Alvor: Gaae, Grevinde Terzka!" Hun kjendte Hertugens Jernvillie, som ogsaa hun maatte bøie sig for. Hun vidste, hvor hemmeligen han holdt sine natlige Sammenkomster med Seni. Hun gik, at hidkalde den forhadte Astrolog.

Med en Blindlygte i Haanden gik Grevinden op i Taarnet, hvor Mester Seni boede. Hun undredes ved at finde en Sovende udenfor hans Dør. Forsigtigt lyste hun Denne i Øinene, saae, at det var Rothkirch, og studsede ved at finde ham her. Da saae hun Rosen i hans Haand, ved hans Bryst. Smilende bøiede hun sig over ham, tog Blomsten sagte fra ham, og bankede nu paa Mesterens Dør. „Nu kommer jeg, Junker!" raabte Denne indenfor, aabnede, og undredes ikke lidet ved at see Grevinden for sig. Hun pegede paa den Sovende, gav ham et Vink at tie, og meddeelte ham sagte Hertugens Befaling. Seni lukkede Døren, og fulgte Grevinden. Georg vedblev at sove trygt.

„Lykkelige Constellationer har jeg bemærket i Nat! sagde Seni: Klokken to er der skeet noget Vigtigt." — „Vel muligt!" sukkede Grevinden. — „Hvad min naadige Herre har begyndt, er til hans Lykke!" vedblev han. — „Jeg troer det neppe!" sagde Grevinden uvilkaarligt. — „I, Frue Grevinde, vedblev Seni, og stedse videre gik de i det lange Gallerie: I troer ikke paa Stjernernes Indflydelse — jeg veed det — og dog har jeg, mod Eders Villie, stillet Eders Horoskop." — „Og hvad har det sagt Jer?" spurgte Grevinden haanligt. — „Tillad mig, at fortie det, da I ikke troer derpaa!" sagde Mesteren alvorlig. Han steeg op ad Løntrappen, og lod Grevinden alene i Buegangen. „Denne Rose, sagde hun ved sig selv: denne Rose, som jeg fratog den Sovende, skulde den —? Sikkert, sikkert, det er en af dem, Guastro

sendte min Datter idag. Sikkert, thi Rosen er en sjelden Blomst paa denne Tid."

Hun gik ind i Dandsesalen. Her fandt hun Mathilde, Haand i Haand med Marie Elisabeth, staaende for Hertuginden. Hun nærmede sig Gruppen. Men da Datteren saae Rosen i Moderens Haand, blev hun selv en purpurrød Rose. Hun kyssede den moderlige Haand, og vilde just fremstamme nogle Ord, da Marqvis del Guastro traadte til, og, ikke uden bitter Betydning, spurgte Mathilde: „Hvilken lykkelig Haand har gjenfundet det Forlorne?"

„Min kjærlige Moders Haand! svarte Mathilde: Det fryder mig, at have modtaget denne Rose af en saa dyrebar Haand, Hr. Marqvis!" Hun kyssede endnu engang den moderlige Høire, og da hun saae op, stod Rothkirch for hende, og saae med stirrende, hartad vilde Blikke paa Rosen, som hun nu, nedslaaende sine Øine, stak til de øvrige Blomster paa sit Bryst.

Gjæsterne havde fjernet sig, Salen var tom, kun enkelte Kjerter brændte endnu. Rothkirch stod endnu stedse ved den høie Pille og stirrede mod Døren, ved hvilken Mathilde, idet hun gik, havde seet sig om, og, som han troede, tilnikket ham Godnat. Da nærmede Huushofmesteren sig ham, og sagde godmodig: „Kjære Junker, vil I da ikke til Hvile?

Jeg maa slukke Lysene, og lukke Værelserne. Sov vel. Godnat!"

Langsomt steeg Georg ned ad Marmortrappen. Han saae op til det mørke Vindue i Seni's Taarn. „Han sover allerede — nu, saa faaer han vaagne!" — Op ad Vindetrappen famlede han, nu stod han ved Døren, og bankede paa. Ingen Lyd, ingen Bevægelse fornam han; da blinkede Lys op fra Trappen, han hørte sagte Trin, og Mesteren stod for ham. „Ha, er det Jer, Junker, og endnu her? sagde Seni: I har sovet klækkeligt, og kan vel trænge til mere. Nu, Godnat!"

„Nei, Mester! sagde Ynglingen med Ild: Jhar lovet mig saa tidt, at stille mit Horoskop. Idag, jeg føler det, er det en vigtig Dag i mit Liv; idag gav en mild Skjebne mig Meget, og en umild berøvede mig det igjen."

Mester Seni lukkede op. „Træd ind, unge Mand! sagde han: Hvad I ønsker, skal skee." Han tændte en stor Lampe, bød Ynglingen sætte sig, og gik ind i et Sidegemak. Da han igjen indtraadte, var han indhyllet i en lang sort Kappe, som fastholdtes under Brystet af et gyldent Belte, og holdt en hvid Stav i sin Haand. Taus stillede han sig ligeoverfor Ynglingen, og betragtede ham længe med dybtforskende Blik. Derpaa sagde han: „Vor Skjebne regjeres, næst den Almægtige, af to Elementar-Aander. Den Ene leder den i det indvortes Livs snevre, den Anden i det udvortes Livs vide Kreds. Begge føre Mennesket, om ogsaa ad forskjellige Veie, til to Endepunkter, hvorved Valfarten standser — til

Lykke eller Ulykke — Himmel eller Helved! Georg Rothkirch, svar mig, hvilken af begge Aander vil Du, jeg skal adspørge?"

„Den, som leder min indvortes Skjebne!" sagde Rothkirch. Et ynksomt Smiil spillede om Astrologens Mund, han vendte sig, og gik atter ind i Sideværelset.

„Georg Rothkirch! sagde han, da han, efter en Stunds Forløb, kom tilbage: Dit Horoskop er stillet. Tie og hør! Vandrende Ridder! Op! op, over Klipper og Fjelde! Styrt Dig i Skovbækkens brusende Strøm, bekjæmp Riser og Drager! Agt ei de Vunder, Torne ridse i Din Haand, ei heller dem, Riserne slaae Dig! Bryd gjennem Ilden, Dragerne spye! Op, immer frisk op, min modige Ridder! Hist paa Høien stander Rosen — et kjækt Spring over Afgrunden, som skiller Dig derfra! — Saa, det lykkedes! — Rosen bøier sig mod Dig, Du udstrækker Haanden derefter!" —

„Mildelig lade Du Sløret falde, deeltagende Aand!" raabte Seni bevæget, og saae paa Ynglingen med et vemodigt Blik.

„Sløret op! raabte Georg begeistret: Sløret op! — Jeg udstrækker Haanden efter Rosen —

„Yngling! sagde Astrologen med dybtbevæget Stemme: Lad det være nok for idag. Hvad der skjulte sig bag Sløret, er den anden Aand hjemfalden, Dit indre Liv sammensmeltes med Dit ydre, og dette maa jeg nu fortie. Kun Saameget tør jeg sige Dig endnu: Gaae ved den niende Time af næste Dag til Herberget „den gyldne Drue," der vil Du finde en

kjærlig Haand, som hjelper Dig at træde Rosen nærmere."

„I den gyldne Drue?" raabte Georg forundret. Han tænkte paa de formummede Skikkelser i Kapucinergaden. — „Godnat, Rothkirch!" sagde Astrologen, istedet for at svare, rakte ham Haanden, skjød ham sagte ud af Døren, og lukkede den igjen.

Der stod Ynglingen. Mørk laae Natten for ham, som hans Skjebne. Rosen skinnede ham imøde, lig Hesperus. „Og kommer jeg nogensinde til at bryde den? raabte han: til at kalde den Min?"

„Aldrig!" lød det, som oppe fra Taarnet, i frygtelig Tone. — „Aldrig?" raabte Ynglingen. Det rislede ham iiskoldt gjennem alle Aarer, det drev ham ned af Trappen, over Gaarden, op paa hans Kammer. „Aldrig? aldrig?" raabte han endnu stedse, og det kom ham fore, som om den frygtelige Fremtids Tordenrøst ogsaa forfulgte ham her.

Alt stod Solen høit næste Morgen, da Hushofmesteren vakte den Nysindslumrede. „Sagde jeg det ikke nok, kjære Junker, begyndte han bebreidende: at I havde gjort bedre i, at gaae for tilsengs. Nu har I ikke udsovet, og vi skulle reise." — „Reise?" raabte Rothkirch. — „Alt i Eftermiddag, til Gitschin! sagde Hushofmesteren: Der faaer jeg stakkels plagede Mand atter nogle sure Dage." — „Gaaer da hele Hoffet til Gitschin?" spurgte Georg. — „Ja, undtagen Grevinde Terzka — hun kommer først efter i Morgen; jeg skal bede Marqvis del Gua-

stro ledsage hende did. Jeg har saa lidt Tid, kjære Junker — gjør mig den Tjeneste, at udrette det paa mine Vegne." — „Send den ringeste Tjener! afbrød Rothkirch ham harmfuld, og sprang op: Han er mere end god nok, at sende til denne Italiener. Forskaan mig for sligt et Ærinde, Herre!" — „Nu, nu!" brummede Hushofmesteren, og gik.

Georg klædte sig paa, ihukom Astrologens Ord, og begav sig paa Veien til den gyldne Drue, et temmelig uanseeligt Herberg. Da han indtraadte og forlangte et Bæger Vin, studsede Verten ikke lidet ved at see den smukke unge Herre af Friedlænderens Hofstat hos sig. Rygtet om Hertugens hastige Afreise fra Prag havde allerede gjennemlsbet Staden, og man ahnede en vigtig Begivenhed.

Georg sad der heel forventningsfuld. Intet Menneske viste sig. Utaalmodig spurgte han omsider Verten, om der ikke igaar var hidkommen et Par Fremmede, Fader og Søn.

„Vel er der det, ædle Herre! svarte han: Et Par reisende Mestersangere fra Nürnberg, fattige Personer, kan jeg mærke." — „Hvad Tid kom de i Gaar?" — „Mod Aften; men neppe havde de nydt deres knappe Maaltid, før de listede sig ud, vor Herre veed hvorhen. Først silde kom de tilbage. Der staae de Begge i Forstuen, gjennem dette Vindue kan I see dem."

Rothkirch saae en Mand, vel gammel, dog kraftig endnu. Hans Øie var udtryksfuldt, og saae dristigt omkring; dog syntes det omtaaget af Kummer. Den Yngre var et fortræffeligt Johannesbillede. For-

underligt følte Georg sig dragen til ham. Han nærmede sig, hilste mildt, og indbød Begge til at drikke et Bæger Viin med ham. Han bad saa hjerteligt, at den Gamle ikke kunde modstaae. „Kom, Rudolph! sagde han til den Yngre: Vi ville drikke et Bæger Viin med Herren; hans Høflighed betale vi med en Sang, og saa ere vi qvit.“

De traadte ind. Verten fyldte tre Bægre med Ungarviin, rakte Gjæsterne dem, og traadte lyttende i Værelsets Baggrund. „Hr. Vert! tilraabte Georg ham: Naar Friedlænderens Page behøver Eders Tjeneste, skal han nok lade Jer kalde. Eders Viin ønske vi, men ikke Eders Øren.“ Brummende gik Verten.

„Din Lykke!“ raabte nu Georg, og klinkede med Ynglingen. — „Den blomstrer ingensteds! svarte Denne alvorlig: Jeg maa nøies med Haabet.“ — „Jeg ogsaa! sukkede Rothkirch: Jeg ogsaa!“

„Og hvad Bedre kan jeg ønske Eder Begge, sagde Mesterfangeren, idet han løftede Bægret: end Elskovslykke!“

Blussende klinkede Rothkirch med ham. Han tænkte paa Rosen. Men Ynglingen satte sit Bæger ned, og sagde bedende: „Fader! Jeg beder Eder, tie!“

Ogsaa Denne satte Bægret mørk hen for sig. Rothkirch betragtede Begge nøie. I den Gamles Øie brændte en vred Ild; i den Unges bævede en stor Taare. Da kom han den forgangne Nat ihu. Han vilde have Vished, om han ogsaa var i Selskab med hine Nattevandrere. Høit løftede han sit Bæger. „Lad os komme det paa en lykkelig Hævn!“ raabte han, og raskt

grebe Begge efter deres Bægre; men Begge satte dem ogsaa strax igjen.

„Hvad mener I dermed, unge Herre? spurgte den Gamle, betragtende ham skarpt: En sælsom Skaal er det, hvortil I opfordrer os."

„Og har I ikke selv lagt mig den i Munden, svarte Georg: da I, forgangen Nat, nærmede Eder min naadige Herres Pallads, i det Haab, der at finde Offret for Eders Hævn?"

„Herre, hvo er I?" spurgte den Gamle med mørkt Blik, medens den Yngre saae ængsteligt paa ham.

„Jeg er Rothkirch, en schlesisk Adelsmand, Hertugen af Friedlands Page, og rede at tjene Jer, hvor og naar jeg kan, saasnart Eders Plan ikke er rettet mod min Herre eller hans ophøiede Huus."

„Nei, sagde den Gamle: det sværger jeg Eder, at den ikke er. Det Eneste, hvorom vi bede Eder, er, at det maa vorde os tilladt, ved en eller anden fesilig Leilighed at fornøie Eders Herre med vor Konst."

„Hvis blot ikke Hertugen endnu idag forlod Prag med sit Hof, og drog til Gitschin!" sagde Georg. — „Det er ilde!" brummede den Gamle. — „Følg med derhen!" afbrød Rothkirch Tausheden. — „Hvormange af de fremmede Gjæster følge Hertugen?" spurgte Mesterfangeren rask. — „Alle, saavidt jeg veed!" svarte Pagen. — „Godt! sagde den Gamle: Jeg følger Eder. Men — tilgiv nu — en nødvendig Forretning kalder mig bort — i Gitschin min Tak for Eders Godhed. Kom, Rudolph!"

Ynglingen stod op, og rakte Rothkirch sin Haand til Afsked. „Ogsaa jeg takker Eder, kjære Herre!"

sagde han, og saae derhos saa inderligvemodig paa ham, at Georg uvilkaarligt sluttede ham i sine Arme. Beskjæmmet og skjælvende vristede han sig af Georg's stormende Favntag. „Overmorgen sees vi igjen!" sagde den Gamle smilende, og gik. Ynglingen fulgte ham hoitrødmende.

Da Rothkirch traen ind i Slotsgaarden, kom Mester Seni just ned fra Taarnet, indhyllet i sin Pelts, og vilde bestige en Bærestol, som ventede paa ham. Han standsede, hidvinkede Georg, og spurgte ham smilende: „Har Du fundet den venlige Haand, som vil hjelpe Dig at komme Rosen nærmere?"

„Kun en Mesterfanger med sin Søn har jeg fundet. De ønske, at lade sig høre ved Hertugens Hof. Hjelp mig, at opfylde deres Ønske!"

„Gjerne, Junker! sagde Seni: Men skynd Jer nu til Hertugens Forgemak. Der venter man Jer."

Da Rothkirch traadte ind i Forgemakket, gav en Kammerherre ham Befaling, strax at gaae til Hertugen. — Han gik ind, ikke synderlig glad i Hu, thi han frygtede Friedlænderens Vrede, som ikke tilgav den mindste Forsømmelse i Tjenesten. Wallenstein stod, støttende sig ved et Bord, og saae paa Døren. „Rothkirch! tilraabte han Denne med huldrig Mine: Hvor var Du imorges? Du har ladet vente længe paa Dig."

„Mester Seni! — " stammede Ynglingen. — „Jeg veed Alt! afbrød Hertugen ham: Træd nærmere, min Søn!"

„Georg traen frem for ham. I denne nedladende Tone havde han endnu aldrig talt med ham,

skjønt han brugte ham næsten til hver Sendelse af Vigtighed, og foretrak ham for alle sine øvrige Pager.

„Rothkirch! sagde Hertugen, lagde Haanden paa hans Skulder, og saae ham stivt i Øiet: Du er født under en lykkelig Konstellation, Du stræber efter det Høie — det roser jeg — Du er mig tro til Din Død — det veed jeg — og er Dig derfor synderlig bevaagen, Dig, fremfor Nogen af alle mine Tjenere. Jeg troer at kunne meddele Dig en Hemmelighed, som kun Grevinde Terzka og Seni hidtil have vidst."

„Eders Høihed!" sagde Pagen, bøiede sig dybt, og lagde Haanden paa Hjertet. —

„Jeg troer, uden Forsikkring, at enhver af mine Hemmeligheder er velforvaret i Dit Bryst. Marqvis del Guastro er min Nieces bestemte Brudgom. Forhold lade mig ønske denne Forbindelse. Dog synes Grevinde Mathilde ikke at være ham god. Moderen frygter, at en hemmelig Tilbøielighed er Aarsag deri. Giv Agt, læg Mærke til hendes Skridt, udspeid, hvo den forvovne Daare er, som, uden min Villie, tør oplofte sine Øine til hende — han skal ikke døe i Synden! Jeg stoler paa Dit Blik — for Sligt har Du et skarpt Øie. Derved vil Du ogsaa forbinde Dig Grevinden, som vil Dig vel, og er underrettet om Alt. Gaae. I Gitschin tales vi videre ved."

Rothkirch bøiede sig dybt, for at skjule den Ild, som farvede hans Kinder purpurrøde. Han vilde fjerne sig, men Hertugen kaldte ham tilbage.

„Seni er Din Ven! sagde han, idet han, med synderlig Opmærksomhed, betragtede Ynglingen end-

nu engang: Skjøn derpaa, og følg hans Raad!" Han vinkede, og Pagen gik.

I Gitschin's Slotshave vandrede Georg grublende op og ned i de høie Buegange, ihukommende Hertugens Ord. Dette Slags Fortrolighed var ham gandske nyt: han skulde vaage over Grevinde Terzka's Skridt? Udspeide hendes Hjertes dybeste Lumbom? Nei, nei, det var ikke Meningen! Dette Hertugens Ord var en naadig Herres advarende Røst, som havde gjennemskuet hans Inderste. Alt Haab maatte han nu sige Godnat. Og — vidste han da, at Mathilde ogsaa følte for ham? Kunde det ikke være blind Forfængelighed, der lod ham tage det for Kjærlighed, som maaskee kun var almindelig Godmodighed? „Vær Mand! Vær taknemmelig mod Din Velgjører, som nedstiger fra sin stolte Høide til Dig, hartad til Dig allene, behandler Dig som et Barn, og taler advarende til Dig, hvor hans retfærdige Vrede forlængst havde sønderkunst hver Anden! Vær Mand!" raabte han høit.

„Ret saa! afbrød en Stemme ham: Vær Mand, kjære, unge Ven! Fortjen Sporerne, det er Tid, at I træder ud af de Tjenendes Kreds!" Forfærdet saae Rothkirch sig om — Astrologen stod for ham.

„Mester! sagde han, idet han fattede sig: Hvor min Herres Naade stiller mig, der staaer jeg, og er tilfreds. Efter høie Ting stræber mit nøisomme Hjerte ikke."

„Yngling! sagde Astrologen: I Dit unsisomme Hjerte stræber Du efter høie Ting. Kom Rosen ihu, løft dristig Din Haand, for at bryde den! — Kun den Modige kroner Seiren, kun for den faste Villie bøier sig det jernhaarde Fatum!"

Langsomt gik han Ynglingen forbi. Da hørte han Vogne rasle ind i Slotsgaarden. Georg styrtede did. „Det er hende! raabte han: Hende og Marqvis del Guastro!" — „Mod! Mod! raabte han efter en Pause: Mod, til at undergaae, om saa skal være!"

Efterretningen om det tabte Slag ved Leipzig havde bestemt Wallenstein til, paa nogen Tid at forlade Prag. Han kunde ikke sørge over Tilly's, den forhadte Medbeilers, Uheld, men sin Glæde vovede han dog ei heller offentligt at yttre. Ved sin Reise til Gitschin trak han sig ud af al Forlegenhed.

Grevinde Terzka, som kjendte hans hemmeligste Planer, havde han ladet blive tilbage i Prag et Par Dage, for ved hende at erfare, hvad Indtryk det tabte Slag gjorde paa Böhmerne.

Neppe var hun derfor kommen, før hun iilte til Hertugen, som glædede sig inderligt, da hun fortalte ham, hvor gunstigt Böhmerne vare stemte for hans Planer. „Endnu — vedblev hun — endnu har jeg to vigtige Ting at fortælle Eder. Fra Wien er der kommen En af Fyrst Eggenberg's Tjenere til Mester Seni, og skal endogsaa være fulgt ham hid."

„Fyrsten er min Ven! Seni er mig tro som Guld!" afbrød Hertugen hende. — „Ogsaa har jeg erfaret — vedblev Grevinden: at Georg Rothkirch — I veed, hvor høit jeg elsker ham —

„Elskede ham!" faldt Hertugen hende i Ordet. „— At Georg Rothkirch, fortalte hun: samme Morgen I reiste, har havt en lønlig Samtale med to Mestersangere fra Nürnberg. Ogsaa de skulle have fulgt Eder hid."

„I vil fjerne Ynglingen fra mig! sagde Hertugen alvorsfuld: Men vid, i den sidste vigtige Nat har Mesteren forsikret mig, at en lykkelig Stjerne staaer over os Begge, at samme Skjebne rammer os, og at hans Liv er uadskilleligt fra mit. I under ham ikke denne Plads i mit Hjerte. En uforsigtig, en barnagtig Tilbøielighed hos ham har fortørnet Eder. Jeg har fulgt Eders Raad, jeg har advaret ham — for den schlesiske Adelsmand, min Tjener, staaer Hertugen af Friedlands Niece endnu for høit. Men naar hans Lykke hæver sig med min, hans Stjerne skinner ved min, naar han modig følger mig paa den høie Bane, naar een Skjebne rammer os — da, Grevinde, gjorde han Ret, om han, ahnende sin Lod, kjæk og modig stræber efter det Høieste og agter sig det værd." Han vendte hende Ryggen, og gik ind i sit Kabinet Grevinden forlod Hertugens Værelse.

Hun saae klarere ind i Fremtiden. Hun frygtede Seni, hans Forbindelse med Wien, med Jesuiterne. Georg Rothkirch, som hun før havde havt saa kjær, var hende nu, og det af dobbelt Grund,

imod. Hun kunde ikke udgrunde, hvad Hensigt Astrologen havde, idet han saaledes indflettede hans Skjebne i hendes Broders.

Georg sad eensom i et Lysthuus i Slotshaven. En Raslen forstyrrede ham i hans alvorlige Betragtninger. Et talrigt Dameselskab nærmede sig. Han iilte bort, som han troede, uden at sees af Nogen. Men Mathilde, som kort efter, tilligemed Flere, traen ind i Lysthuset, havde bemærket ham. Neppe var hun bortgangen med sine Ledsagerinder, før ogsaa Rothkirch kom tilbage igjen. Paa Bænken saae han Noget ligge. Han greb det — det var en visnet Rose, og dog — ja, ja! — det var den Rose, som havde hvilt ved hans Hjerte, og en simpel Forglemmigei var slynget derom! Løvhytten blev ham for trang, han styrtede ud, forlod Haven, iilte ud paa den aabne Mark, ubekymret, om Hertugen skulde savne ham. Hun havde jo givet ham et Tegn paa sin Kjærlighed — hvad bekymrede han sig videre om Nogen i hele Verden?

„Herre! afbrød en Stemme hans Henrykkelse: Herre, jeg minder Jer om Eders Løfte." Georg vendte sig, og for ham stod i Aftenskumringen Mestersangeren fra Nürnberg med sin Søn. „Kom, og følg mig!" bad han dem, og gik tilbage med dem gjennem Haven. Ved Slotstrappen bad han dem tøve, og iilte op.

Selskabet havde just forsamlet sig i Riddersalen, for at høre Hertugens Tonekonstnere; Friedlænderen

var paa sit Værelse. — Rothkirch traadte til Hertuginden, og meldte hende, at en Mestersanger fra Nürnberg tilligemed sin Søn nedenfor ventede paa Tilladelse til at lade sig høre — tillader Eders Høihed det?" spurgte han. — „Spørg min Søster! Hun har paataget sig at anordne Festen!" svarte Hertuginden med Kulde.

Han nærmede sig Grevinden. „Saa ere de her, Eders gamle Bekjendte fra den gyldne Drue i Prag? sagde hun i betydningsfuld Tone: Længe have de ladet vente paa sig!" — „J veed —?" stammede Georg. „Mere, end J troer! afbrød Grevinden ham hurtigt, men sagte: Gaae til Hertugen, maaskee lader han sig finde af Eder. Tillader Herren det, saa maa jeg tie."

Rothkirch, uvant til denne Tone, bukkede og gik. Udenfor Hertugens Værelse fandt han Seni, som strax tiltalte ham: „Lad kun Pillegrimene fra Nürnberg komme op, Junker! Jeg forsvarer det, thi Herren kan J ikke faae i Tale nu. Gjør kun, hvad jeg siger Jer." Georg ilte ned i Haven, og førte Sangerne ind i Ridderſalen.

Da de indtraadte, bøiede de sig dybt, og Alles Blik vogtede paa dem. Den Ældre var klædt i rigsborgerlig Dragt; den blaa Kappe betegnede hans Mesterskab, det lange graa Skjæg hans Alder. Den Yngre, som, til Georgs Forundring, idag bar Knebelsbart, var ifort en gul Kollert og en kort spansk Kappe. Lokket rullede ham de sorte Haar over de dunkle Øine, som syntes at søge Noget i Salen.

Georg studsede, saa ukjendelig fandt han ham. En bange Frygt greb ham.

Nu fremtreen den Ældre for Hertuginden, og bad, det maatte være hans Søn forundt, at qvæde en Sang til Harpen. Hertuginden nikkede. „Af hvad Indhold ønsker Eders Høihed Sangen?" spurgte Mesterfangeren. — „Mathilde! sagde Hertuginden, vendende sig til Denne: Bestem Du! Sangen hører Ungdommen til. — „Saa besynge Eders Søn — ulykkelig Kjærlighed!" sagde Mathilde beklemt. — Mesterfangeren gik tilbage til sin Søn.

Grevinde Terzka kunde neppe dølge sin Uvillie. Et mørkt Blik traf Datteren, et forskende Pagen, som, undvigende det, traadte til Sangerne, førte den Yngre frem i Salen, ligeoverfor Hertuginden, og stillede sig bag ham.

Yndlingen oplæste sit Blik, syntes at samle Tanker og Toner, greb pludseligt i Guldstrengene, og sang med bevæget Stemme:

Ak, med taarefulde Øine
Og med dybtbevæget Bryst
Skal jeg her en qvalfuld Lyst
I Erindringen fornye —
Mine Glæder ere fløine
Bort i Livets Morgengry!

Elskov, i mit aabne Hjerte
Ind med Smiger du dig stjal,
Strøede Blomster uden Tal
Gavmild paa min Ungdomssti,
Slukte pludseligt din Kjerte,
Gik mig mørk og kold forbi!

Engang har jeg nu fornummet,
Ak, din Himmels Salighed —
Mindet end jeg svimler ved!
Ene staaer jeg, uden Ven:
Kjærlighed, du er forstummet
Og din Rose blegnet hen!

Dog, en Verdens Fryd opveier
Een af hine Timer, som
Svandt mig i din Helligdom.
Staaer jeg end i Savnets Dal,
Dog dit Minde heelt jeg eier,
Og er salig i min Qval!

Kom, o kom med Smiil tilbage,
Ræk mig paa min Taarevei
Venlig en Forglemmigei!
Skjænk mig kun den ene Trøst,
Da ophører jeg at klage,
Og er salig i min Lyst!

Ynglingens Haand sank ned, stivt stirrede han hen for sig. Derpaa opløftede han sit Lokkehoved, bøiede sig ydmygt, og lod sig af Rothkirch føre tilbage til Salsdøren.

Pagen havde, under Sangen, seet paa Sangeren; men da han qvædede de Ord: „Ræk mig paa min Taarevei, venlig en Forglemmigei!" vendte han Blikket, hans Øie traf Mathilde's, Begge forstode hinanden.

„Vil Mesterfangeren ikke ogsaa lade sin Stemme høre?" spurgte Hertuginden nu: „Hr. Marqvis! sagde hun til del Guastro, som stod bag Mathildes Stol: I har vel den Godhed, at bede ham derom i mit Navn?"

Marqvis del Guastro syntes fraværende med sine Tanker. Han forstod ikke strax, hvad Hertuginden sagde ham, hun maatte gjentage det for ham. Nu skred

han gjennem Salen. Georgs Blikke fulgte ham. Han traadte til den fremmede Sanger, og meddeelte ham Hertugindens Ønske.

„Gjerne vil jeg qvæde Jer en Vise!" sagde Mesteren. — „Mig?" spurgte han forundret. — „Ja, Eder, Hr. Marqvis del Guastro!" sagde den Gamle med et Flammeblik, tog Harpen af Ynglingens Haand, og treen frem for Hertuginden. Med sikker, konstfærdig Haand greb han i Strengene, og begyndte derpaa med kraftig, fuldtonende Stemme:

En yndig Mø ved Bækken sad,
En Rose ved sit Bryst;
Paa Bølgeløbet saae hun glad
Og paa den grønne Kyst.
Hun Rosen tog, og kasted den
I Bølgegraven ned;
Den svømmede ad Speilet hen
Saa sagte gled.

En Ungersvend med dristigt Mod
Sig nærmer, sledsk og sød:
„Din Blomst den falske Bølgeflod
Beholder i sit Skjød.
Tag denne Myrthe, slyng den i
Dit Haar, og følg Din Ven
Ad Helligdommens tause Sti
Til Altret hen."

Hun slynger Myrthen i sit Haar,
Hun hører huldt hans Bøn;
Men ikke han til Altret gaaer,
Thi han er Mørkets Søn.
Svig i hans Hjerte har sit Hjem,
Sin Eed han troløs brød,
Og Haabet, som han gjøglet frem,
I Graad er død!

Mesterſangeren gjorde en Pauſe, og ſaae mørkt ned for ſig. Han maatte ligeſom ſamle og fatte ſig. Hartad krampagtigt ſamlede hans Haand i Strengene. Heftigt trykte Ynglingen Georg's Haand, og bortvendte ſit Anſigt.

Men nu opløſtede den Gamle ſit Blik, ſaae ſtivt og frygteligt henover Grevinde Mathilde, bag hvis Stol Marqvis del Guaſtro igjen havde taget Plads, og begyndte at ſynge paany med vilden Stemme:

„I Graad er død! — Nu Hævnens Røſt
Tilraaber ham ſit: „Skjælv!"
Thi hvo ſom knuſer Andres Bryſt,
Skal ſønderknuſes ſelv.
Hvo ſvige kan en Pige from,
I Helved har ſit Hjem —
Kom derfor, feige Niding, kom
Herfrem, herfrem!"

De ſidſte Ord tordnede den gamle Mand uden Akkompagnement, han rakte ſin Høire høit iveiret, raabte hiint „Herfrem, herfrem!" i frygtelig Tone, og blev, græsſelig at ſkue, ſtaaende ubevægelig midt i Salen.

Damerne bævede. Alle ſaae paa den Gamle, der, ſom en hævnende Aand, ſaae ſtivt over Grevinde Mathildes Stol og ikke ſyntes at bemærke Noget omkring ſig. Pludſeligt nærmede han ſig Hertuginden, idet han ryſtede de graa Lokker. „Bort med den Afſindige!" raabte hun. Hofſindet ſprang til, greb den Gamle, og førte ham bort.

Alle vare i ſynlig Bevægelſe, kun ikke Mathilde. „Kjender J den Mand, Hr. Marqvis del Guaſtro?" ſpurgte hun Denne med Betydning. — „Nei! ſvarte han med Rolighed: nei, ſkjønne Grevinde, jeg kjender ham ikke!"

„I kjender ham ikke, Hr. Marqvis?" sagde Mathilde, vendte ham Ryggen, og fulgte sin Moder, som gik bort med Hertuginden.

Alt ved det Udraab: „Herfrem! Herfrem!" var den unge Sanger sjunken i Georg's Arme. „Allene!" hviskede han, og lukkede Øinene. Rothkirch forstod disse Ord, han tog Ynglingen i sin Favn, og bar ham, medens Alles Øine vogtede paa den gamle Sanger, ubemærkt ud af Salen. Kun Mathilde saae det. Gjennem den lange Gang, opad den høie Trappe, bar han den Afmægtige.

Paa sin Seng lagde han ham, hentede Vand, gned Tindingerne med stærk Spiritus — Intet hjalp. Da rev han, for at skaffe den Ulykkelige Luft, Kollerten op — og — — et jomfrueligt Bryst bølgede ham imøde. Nu bevægede Læberne sig, Øinene aabnede sig, med sine store blaa Øine saae Pigen forundret paa Ynglingen.

„Hvor er jeg?" raabte hun, og reiste sig: „Retfærdige Gud!" skreg hun, tilhyllede sig, og styrtede for Rothkirch's Fødder. „Forbarm Jer over en Ulykkelig — jeg er i Eders Magt! — Hellige Guds Moder, beskjerm mig!"

„Mit Hjerte beskjermer Eder mod mig, min Arm mod Eders Fjender — jeg vil være Eders Ridder!" raabte Rothkirch, sværmerisk greben af Øieblikket, og løftede hende op.

„Hvor er min Fader?" raabte hun nu. — Rothkirch kunde intet Svar give hende. „O, før mig til ham!" bad hun i inderlig Tone. — „Gjerne, Jomfrue! Kun tillad mig, først at forhøre, hvor han er.

Tov her, til jeg kommer tilbage; jeg skal tillaase Døren. Endnu eet Ord: Kjender I Marqvis del Guastro?" Pigen blev blussenderød og taug. „Nu veed jeg nok!" raabte Rothkirch, og gik.

Da han traen ind i Salen, var Astrologen den Første, som kom ham imøde. „Til Lykke! tilhviskede han ham: Den første Klippe har I overspringet; kun videre med muntert Mod! — I søger den gamle Mestersanger? Han sidder i Fængsel. Gak til Herren, hans Sag staaer meget slet. Jeg blander mig ikke i denne Begivenhed, det er Eders Sag." Han nikkede venligt med Hovedet, og forlod Salen.

Rothkirch iilte til Hertugen. Overhofmesteren, Grev Harrach, var just inde hos Denne. Fuld af Bekymring ventede han i Forgemakket. Men snart gik Døren op, Harrach traen ud. „Lad ham skee, som jeg har sagt!" raabte Wallenstein efter ham.

„Jeg beder Jer, naadige Herre! sagde Rothkirch, som havde hørt dette skrækkelige Ord, til Overhofmesteren: Giv, af Menneskelighed, ingen Befaling, før jeg kommer tilbage fra Hertugen." Da aabnedes Døren, Hertugen traadte ud, saae sig omkring, fik Øie paa Rothkirch, og raabte med alvorlig Stemme: „Georg!" Denne fulgte Hertugen, som traadte til Kaminen og med megen Heftighed kastede Træ derind. Derpaa stillede han sig, med Hænderne paa Ryggen, hen for den, saae Pagen fast i Øiet, og sagde: „Rothkirch! Hvad er det for Folk, Du idag har ført herind?" — „Det er Mestersangere fra Nürnberg, Eders Høihed!" — „Og har Du kjendt dem før?" — „Jeg saae dem togange i Prag." — „Togange? Hvor?"

— Førstegang om Natten, da jeg ved Bagporten maatte vente paa Sesyna?" — „Hvad talte Du med dem?" — „Ikke et Ord! Jeg hørte dem kun tale nogle usammenhængende Ord indbyrdes." — „Du forstod dem ikke?" spurgte Hertugen, gjennemborende ham med sit Flammeblik. — „Eders Høihed! sagde Rothkirch fast: Jeg forstod ikke deres Tales Betydning. Næste Dag saae jeg dem i Herberget: den gyldne Drue." — „Hvorledes erfarede Du deres Opholdssted?" — Rothkirch tænkte paa Seni. Dog følte han vel, at han gandske maatte lade Denne ude af Spillet, og sagde blot Hertugen, at han havde erfaret det af deres Underholdning, og anseet det for sin Pligt, at erkyndige sig nærmere om dem. „Og hvi har Du ført disse Afsindige herind?" — „Eders Høihed! sagde Rothkirch nu, og traadte Hertugen nærmere: Eders Høihed —!"

„Nu, hvad vil Du?" spurgte Hertugen mildere, og rakte sin Haand imod ham. Rothkirch greb den, og — det havde han endnu aldrig vovet — kyssede den, trykte den mod sit Hjerte. „Hav Medynk med den gamle Mand! raabte han: Tag Eders strenge Dom tilbage, naadige Herre! Det er en Ulykkelig, som intet Ondt havde isinde mod Eder. Hør ham, inden I straffer!"

Hertugen var tvivlraadig. „Er Du mig Borgen for ham?" — „Ja, Eders Høihed!" — „Nu, saa bring Grev Harrach min Befaling, at Manden endnu idag skal bringes for mig. Kom saa tilbage!"

Rothkirch styrtede ud. Han kom ikke for silde. Da han igjen traadte ind, fandt han Hertugen sid-

dende i en Armstol. „Træd nærmere, Georg! sagde han mildt: og fortæl mig udførligt, hvorledes det hænger sammen med det gale Menneske. Hvem gjaldt egentligen hans Trusel?" — „Marqvis del Guastro udentvivl."

„Ha!" raabte Hertugen, idet han foer op; men strax satte han sig ned igjen, saae mørkt paa Ynglingen, og vedblev: „Marqvis del Guastro altsaa? Grevinde Mathildes Brudgom! Husker Du endnu, hvad jeg bød Dig den sidste Morgen i Prag?"

„Ja, Eders Høihed! Eders Ord indprægede sig ei allene i min Hjerne, ogsaa i mit Hjerte." — „Og hvorledes kunde Du indføre slig en Mand ved mit Hof?" — „Dengang kjendte jeg endnu ikke Forholdene, naadige Herre! Jeg ansaae Datteren for hans Søn." — „Datteren?" — „Ja! Den Yngling, han havde med sig, er en Pige." — „Saa? Nu troer jeg, at see klart — nu ahner jeg, hvi Du tog disse Mennesker i Beskyttelse." — „At beskytte den værgeløse Qvinde, raabte Ynglingen med Ild: er Ridderens Pligt. Jeg har opkastet mig til Pigens Ridder."

„Torde Du det?" spurgte Hertugen skjærende. — „Eders Høihed vil ikke formene mig det!" svarte Rothkirch beskeden. — „Og er der ellers Ingen, som kunde formene Dig det?" Rothkirch slog Øinene ned.

„Jeg advarer Dig som Ven! vedblev Hertugen, idet han stod op, og greb Ynglingens Haand: Jeg advarer Dig som Fader. Hver Daarskab maatte Hertugen straffe. — Gaae nu!" Han vinkede med Haanden. Georg vilde fjerne sig; Hertugen kaldte ham tilbage.

„Hvor er denne eventyrlige Mands Datter?" spurgte han Pagen. — „Jeg bar hende afmægtig op paa mit Kammer." — Hertugen smilte. „Altsaa der har Du kaaret Dig til hendes Ridder? God Lykke! Jeg tillader Dig at tjene hende foruden mig." Rothkirch bukkede. „Gaae nu, og bring Din Dame til Grevinde Terzka; med Faderen skal jeg selv tale."

Da Rothkirch kom tilbage paa sit Værelse, fandt han Pigen som i Herberget: den gyldne Drue. Skjægget var forsvunden, det gule Haar rullede ned ad Skulderen — dog syntes hun at være i usigelig Angst. Men da hun hørte, at Pagen vilde føre hende til Grevinde Terzka, ikke til hendes Fader, styrtede de klare Taarer af hendes Øine, og kun Rothkirchs Forsikkring, at den værste Fare for hendes Fader var forbi, beroligede hende noget.

„Efter Hans Høiheds Befaling, begyndte Pagen, ikke uden Forlegenhed, da han med Pigen traadte ind til Grevinden: skal jeg bringe denne Ulykkelige til Eder." — „Til mig? raabte Grevinden i Harme: Hvad skal denne omflakkende Sanger hos mig?" Men strax tilføiede hun: „Hertugens Ønske er mig Befaling. Veed I ikke, Rothkirch, hvad det unge Menneske skal her?" — „Fryde sig ved Eders Beskyttelse!" svarte Denne. — „Ved min Beskyttelse? Hvornaar behøvede da Nogen i Hertugen af Friedlands Slot anden Beskyttelse, end hans?"

„Jeg overantvorder Eder en værgeløs Jomfru!" svarte Rothkirch, idet han ledte Pigen til Grevinden. —

„En Jomfru?" raabte Denne studsende. — „Som jeg har dobbelt Grund til at anbefale Eders ædle Hjerte, naadige Frue, da hun har antaget mig til sin Ridder."

Uden at værdige Pigen et venligt Ord, ringede Grevinden. En Terne traadte ind. „Kald min Datter!" sagde hun med et sælsomt Smiil. Mathilde kom.

„Min Datter! begyndte Grevinden: Her staaer en Jomfru for Dig, som Hertugen sender mig, at jeg skal tage hende i min qvindelige Beskyttelse, thi kun denne behøver hun. Her staaer hendes udkaarne Ridder. Tag Dig af hende, til vi faae nærmere Befaling fra Hertugen."

Mathilde rødmede. Et flygtigt Forundringsblik kastede hun paa Rothkirch, som trohjertig nærmede sig hende og sagde: „Naadige Frøken! Da Eders ædle Moder kalder mig denne Dames Ridder, saa er jeg vel beføiet til, at bede Eder beskytte denne ulykkelige Pige mod enhver Fornærmelse. Jeg troer, at idet I opfylder min Bøn, er Eders Godhed kun Taknemmelighed."

„Jeg forstaaer Eder ikke, Junker!" sagde Mathilde forlegen. — „Jeg endnu mindre!" afbrød Grevinden Samtalen, vendende sig til Rothkirch: „I har udrettet Hertugens Ærinde, og kan gaae." Hun vendte ham Ryggen.

„Naadige Frue! sagde Rothkirch nu, idet han gik til hende, og med Inderlighed kyssede hendes Haand: Det er den første Gang, I saaledes lader mig gaae. Ellers var I min naadige Beskytterinde, ellers smigrede jeg mig med, at I var mig god. Viis

mig ikke saa unaadig bort! Det smerter mig i Sjelen. Thi jeg agter Eder høit, og elsker Eder, som et Barn!"

„Rothkirch! afbrød Grevinden ham med Heftighed: Jeg behøver ikke Eders barnlige Kjærlighed! Den er mig snarere byrdefuld, end behagelig. Naar I kommer til mig i Eders Herres Ærinde, beder jeg Eder blive indenfor de foreskrevne Skranker!" — Rothkirch bukkede stolt, og gik.

„Inden vi skilles ad, sagde nu Grevinden til Jomfruen: maa vi dog vel vide, hvo den Dame er, som hendes Ridder har anbefalet Dig saa varmt, min Datter. Hav derfor den Godhed, Jomfru, at sige os, hvad der fører Eder til Gitschin, og hvad der har bevæget Eders Fader til hans strafværdige Fremfærd?"

„Naadige Frue, svarte Pigen: tillad, at denne ædle Frøken forlader os, inden jeg gjør Eder bekjendt med mine ulykkelige Forhold." — „Ere Eders Livs Begivenheder af den Beskaffenhed, at en blufærdig Jomfru ikke kan høre dem?" spurgte Grevinden. — Rødmende taug Jomfruen, men modig straalte et krænket Hjertes ædle Stolthed af hendes Øie.

„Nu, saa begynd!" afbrød Grevinden Tausheden. — „Mit forgangne Livs Begivenheder gribe umildt ind i Eders ædle Datters Fremtid." — „Hvad har I fælles med Grevinde Terzka?" afbrød Grevinden hende med skjærende Haan. — „Min Brudgom!" sagde Pigen med kold Rolighed. — „Hvad?" raabte Grevinden medens Mathilde lyttede spændt. — „Marqvis del Guastro tilhører os Begge! sagde Jomfruen med

Stolthed og Værdighed: Men da denne Priis er for elendig at kjæmpe for, overlader jeg Eder den!"

„Elendige! raabte Grevinden: Det vover Du at sige mig, mig, Hertugen af Friedlands Søster?" — „Elendig er jeg, sagde Pigen: det veed Gud! Men ikke i den Betydning, som I giver dette Ord." — „Bort fra mine Øine! vedblev Hiin: Bort, stolte Taabe, hvis bolerske Rænker ikke have formaaet at fasthol-de, hvad hun gav sig til Priis for — bort!"

„Det er for Meget!" sagde Jomfruen, og gik et Skridt fremad. Men idet hun kastede endnu et Blik fuldt af Foragt paa Grevinden, vendte hun sig mod Døren.

Da traadte Hertugen hende imøde. „Hvorhen? tilraabte han hende: Hvorhen vil I? Bliv!" — Et Blik paa Grevinden og paa Mathilde kunde let sige ham, hvad her var forefalden. „Bliv! raabte han endnu engang: Men I, Grevinde Mathilde, I gaaer!"

Da Mathilde havde fjernet sig, sagde Hertugen med frygteligt Alvor til Grevinden: „Forbindelsen med Marqvis del Guastro er opløst. Jeg har talt med denne Piges Fader. Han er en Adelsmand fra Pfalz. Del Guastro var, i en Fægtning mod Mansfeld, bleven saaret i Nærheden af hans Borg. Med italiensk List indsmigrer han sig hos Fader og Datter. Neppe er han helbredt, før Forlovelsen berammes. Men Aftenen iforveien, just som Faderen, Datteren og Italieneren lystvandrede i en Lund ved Borgen, overfaldtes de af en Hob Formummede, som binde dem, føre del Guastro og Datteren bort, men give Faderen fri. Disse Ridinger vare del Guastro's Tjenere — Pigens

Mod og Dyd var hendes Redning. Hun vender tilbage til sit Hjem — del Guastro til Italien. Efter Aars Forløb erfarer Faderen, at Denne er i Prag, han iler hid, han har slebet Hævnens Dolk — og deri gjorde han Ret — kun det var hans Ønske, at han vovede at nærme sig sin Fjende i mit Pallads. Derfor blive han, til sin Sikkerhed og min Satisfaction, i sit Fængsel nogle Dage endnu — imidlertid maa I, Grevinde, tage Eder mildt af den ulykkelige Pige. Med del Guastro skal jeg tale!"

„Eders Høihed! raabte Pigen: Jeg frygter, at falde Grevinden til Besvær —

Med vredt Blik saae Hertugen paa Grevinden. „Den, jeg anbefaler, sagde han: er aldrig til Besvær, men altid velkommen! Imorgen seer jeg Eder igjen." Han gik. Pigen fulgte Grevinden ind i hendes Værelse.

Den største Deel af Natten havde Rothkirch tilbragt i den fangne Ridders Værelse. Denne havde fortalt ham sin ulykkelige Johanna's Historie, og opfordret Junkeren til at beskjerme hende.

Dybtbevæget ved Faderens Fortælling gik han tilbage paa sit Værelse. Til den Forurettedes Ridder havde han opkastet sig. Hertugen havde, om end kun i Spøg, givet ham Tilladelse dertil, og mod hvem traadte han vel hellere i Kamp, end mod den italienske Marqvis?

Saasnart Morgenen dæmrede, iførte han sig sin egen Dragt — hvid var den med himmelblaa Besætning. Kun Friedlænderens Feltbind smykkede ham —

saaledes skred han ned gjennem den studsende Mængde af Tjenere, som ikke vare vante til, at see Hertugens Page uden Hofdragt i hans Pallads.

Endnu sov Marqvis del Guastro. Begivenheden fra i Aftes havde kun gjort lidet Indtryk paa ham, thi hverken havde han gjenkjendt Faderen eller Johanna.

Pagen maatte vente en Stund i Forgemakket. Da han omsider treen ind, tilraabte del Guastro ham: „Hvad Ærinde har I til mig fra Eders Herre?" — „Intet! svarte Ynglingen: Det Ærinde, jeg har til Eder, er fra Eders Hjertes Dame." — „Fra Grevinde Mathilde?" — „Nei!" — „Og hvem anseer I da for mit Hjertes Dame, Junker?"

Istedetfor Svar trak Pagen Handsken af sin høire Haand, kastede den for den Studsende, og sagde saare alvorlig: „Hans Høihed, min naadige Herre, Hertugen af Friedland, har tilladt mig, at være Eders Dames Ridder. I vil nu vel efter gammel, priselig Skik, optage Handsken?"

Del Guastro smilte: „Siig mig dog, Hr. Page, hvortil den Komedie? En Dames Ridder bærer kun hendes Farve. Men see — i Sandhed! I er klædt i Grevindens Farve, og ikke i Hertugens Livree!"

„Det vise Eder, Marqvis — afbrød Georg ham med stolt Blik — at det ikke er Hertugen af Friedland's Tjener, men den frie tydske Adelsmand, der kastede Handsken til Jer."

„End dog, raabte Hiin: end dog denne Farce, Junker! Siig i Korthed, hvad fører Eder hid?" — „Johanna sender mig, Conrad von Wangen's Datter. Hendes Fader gav mig denne Ring, disse

Breve. Opfyld, hvad Begge lovede, eller tag Handsken op til Tvekamp!"

Vredt saae del Guastro paa Ynglingen. I hans Indre førte Lidenskaberne en mægtig Kamp. At Hertugen maatte kjende Begivenhedernes Gang, var ham klart. Skinsyg var han desuden paa Rothkirch. Dette bestemte ham maaskee mere, end alt Andet. Han tog Handsken op. „En forløben Qvindes Ridder skee, som han ønsker. Jeg vil forglemme, at I er en Tjener, og at I, om jeg forlangte det, maatte række mig Vaskevandet."

„Jeg? — Eder? raabte Rothkirch rasende: Kun Hertugens Tjener er jeg, kun den Mands Tjener, for hvis Storhed I bøier Jer dybere og mere slavisk end jeg, som staaer ham nærmere ved Troskab, Fædreland, Stand og ædel Byrd, end I, hvis Forfædre, paa Keiser Carls Tid, endnu dreve Muulæsler til Palermo."

„Junker! raabte del Guastro opspringende: Tir mig ikke!" — „I ei heller mig! afbrød Georg ham rolig: Hvad vi have at tale med hinanden, er for alvorligt til, at vi skulde berøre Biting. I Krattet ved St. Antons Kapel venter jeg Eder, med Eders Ledsager, inden en Times Forløb. Ingen, uden den Ven, som følger mig, veed deraf. Erfarer derfor Hertugen det, da erfarer han det ved Eder."

„Vær ubekymret! raabte del Guastro: Jeg slaaes gjerne med Jer, skjæggeløse Dreng, ikke for Tøsen fra Rhin, men for en heel anden Dames Skyld!" — „Jeg forstaaer Jer, Marqvis! afbrød Rothkirch ham hurtigt, og greb med Heftighed hans Haand — jeg forstaaer Jer — Farvel!" Han ilte bort.

Ind i Hertugens Gemak traadte Mester Seni. „Eders Høihed har befalet — !" sagde han.

„Har I, som jeg igaar befalte Eder, givet vel Agt paa Stjernerne afvigte Nat?" — „Ja, Herre!" — „Og hvad forkynde de?" — „At dette er en Dag, hvorpaa I ikke maa fatte nogen hurtig Beslutning. Ulykkessvanger drager den over Eder — lad den gaae forbi, grib ikke handlende ind i dens Hjul."

Hertugen faldt i Tanker. „Jeg venter Sesyna tilbage idag!" sagde han omsider. — „Allerede?" — „Arnim er indrykket i Böhmen — — Men — hvad kommer der gjennem Slotsporten?" raabte han pludseligt, idet han trak Seni til Vinduet.

En Saaret blev bragt ind paa en Baare — Wallenstein ringede. „Løb! tilraabte han den indtrædende Page: Spørg, hvo den Saarede er, og bring mig hastig Besked."

„Det er Marqvis del Guastro!" sagde Seni. — „Saa? svarte Hertugen: Imorges havde jeg Bud hos ham, men da var han allerede ude."

Da aabnedes Døren, Rothkirch treen ind i sin hvide Kollert, knælede for Hertugen, og sagde, uden at slaae Øinene op; „Eders Høihed! I havde tilladt mig, at være Jomfruens Ridder. Har jeg misforstaaet Eders Tilladelse, naadigste Herre, har jeg maaskee udstrakt den for vidt, saa tilgiv mig." Nu slog han sine Øine op, og saae paa Hertugen.

„Og i denne Dragt vover Du at vise Dig for mig?" raabte Friedlænderen vred, sprang op af sin Stol, og traadte mod Pagen med raske Skridt, skjøndt plaget af Gigt, støttende sig ved sin Stok.

„Jeg bærer dog Eders Høiheds Feltbind! svarte Ynglingen modig: Ridderen tør kun kæmpe i sin Dames Farve."

„I sin Dames Farve? raabte Hertugen endnu vredere: Sort maa Pigens Sorgefarve være — men — Knegt — denne Farve er —

Hertugen standsede. Rothkirch stod op. Hertugen saae med vildt Blik paa Ynglingen, der med stolt Værdighed saae paa ham igjen.

„Jeg beder om min Afsked af Eders Høiheds Tjeneste!" afbrød han Tausheden. — Overrasket ved denne Dristighed, saae Hertugen paa ham, uden at svare. Mester Seni saae paa Ynglingen med et Bifaldssmiil.

„Jeg beder om min Afsked!" sagde Rothkirch i beskeden, men fast Tone. — „Du? raabte Hertugen harmfuld: Du?"

„Hertugen af Friedland taaler ingen Knegt blandt sine Tjenere, og Georg Rothkirch intet Øgenavn!"

I Vrede løftede Hertugen sin Stok. Da rev Georg Vinduet op. „Før jeg taaler det, Herre, før vil jeg døe!" Han svang sig op i Karmen.

„Eders Høihed tænke paa Stjernerne!" tilhviskede Seni Hertugen. Denne holdt inde, saae Ynglingen, som den ringeste Bevægelse maatte styrte ned i Slotsgaarden, saae hans Mod til hellere at døe, end taale nogen Vanære, og som Modet altid greb den gamle Krigshelt med uimodstaaelig Magt, saa ogsaa her. „Georg! sagde han mildt: Lad det gale

Spring være! Jeg tilgiver Dig, og er igjen Din naadige Herre, Din anden Fader; kom ned, træd nærmere." — Ynglingen nærmede sig Hertugen, og kyssede den fremrakte Haand.

„Rothkirch! sagde Wallenstein: Jeg har krænket Din Æresfølelse med Ord, næsten med Gjerning. Men Du vilde hellere knuse Dine Lemmer, end see dem mishandlede — det var bravt, min Søn. Havde Du derimod draget Dit Sværd imod mig, havde Du været dødsens! tilføiede han vredt, idet han med frygteligt Alvor strakte sin Haand mod Ynglingen: Fortæl mig nu, hvad der er hændet."

„Jeg har saaret Marqvis del Guastro i Tvekamp!" sagde Georg rolig. — „Ha, jeg forstaaer! afbrød Hertugen ham: Gaae Rothkirch, og hidkald Drabanternes Høvedsmand."

„Jeg maa straffe Borgfredens Brud! sagde Hertugen til Seni: Dog kan I gaae til den Fangne, og forsikre ham om min Naade. Han skal snart komme paa fri Fod igjen."

Georg kom tilbage med Høvedsmanden. „Pagen Rothkirch er Arrestant. I kan anvise ham et Værelse ved Siden af den pfalziske Adelsmand. Hans Æresord, at han vil blive i sit Fængsel, være Eder nok." Rothkirch gav Høvedsmanden sin Kaarde, og fulgte ham.

Neppe var Rothkirch indtraadt i sin nye Bolig, før Sidedøren gik op. Conrad von Wangen traadte ind, og omfavnede Ynglingen med stormende

Glæde. „I var min Hævner, unge Mand, hvorledes takker jeg Eder? Ogsaa at jeg tør see mit Barn, har jeg sikkert Eder at takke for."

„Derom intet Ord mere! sagde Georg: Sæt Eder hid, kjære Herre, og modtag af mig den visse Forsikkring, at I snart skal reise hjem med Eders Datter."

Den Gamle sukkede. „Da jeg drog til Prag med mit Barn, havde jeg endnu det Haab, at hans falske Hjerte kunde vende tilbage til min Johanna. Men snart hørte jeg, at han var forlovet med Grevinde Terzka. Da afholdt kun mit Barns Bønner mig fra, strax at skride til det blodige Værk. Hun vilde see ham endnu engang, overbevise sig om, at hun var gandske forglemt, og saa forgaae. Men da jeg, givende efter for hendes Bønner, fremtraadte som Mesterfanger ved Hertugens Hof, overmandede Vreden mig, og jeg var ikke istand til at styre mig selv. Jeg maa takke Himlen, at jeg blev hindret fra, at begaae en Forbrydelse. Men var den Bunde, I gav del Guastro, ikke dødelig, da skal Conrad von Wangen træde i Eders blodige Spor."

En Bevægelse i Sideværelset afbrød den Gamles heftige Tale. Det var hans Datter. Maallos sank hun i hans Arme. Derpaa nærmede hun sig Rothkirch. „Eder kan jeg ikke takke, ikke lønne! begyndte hun: Og dog — tag denne Ring, et Søsterhjerte rakte mig dette Pant til Minde om en fortrolig Time. Tag det, og dermed tillige den Forsikkring — at I elskes. Hvad det elskende Hjerte ikke vover at betroe Læberne,

udøste det i en ulykkelig Søsters Bryst. Mathilde elsker Eder."

„Er det muligt? raabte Rothkirch henrykt, idet han kysfede Ringen og stak den paa sin Finger: I har lønnet mig kongeligt, I har givet mig —

„Hvad Skjebnen berøvede mig! afbrød Pigen ham alvorsfuld: Mit Haab er knust for dette Liv. Men Eder træder Haabet imøde ved Kjærlighedens Haand. Vær tro, tro i Skjebnens Storme!"

Taus rakte Rothkirch hende Haanden. „Dette Haandslag forstaaer jeg! raabte hun: Tro til Døden! det er Eders Valgsprog — det tør jeg sige Grevinden."

„Det tør I, Frøken! sagde Rothkirch med Ild: Siig hende — stille, beskeden er min Kjærlighed, men evig!"

Aftenen skumrede alt. Rothkirch sad eensom paa sit Værelse, hensjunken i søde Drømme. Da gik Døren op — det var Mester Seni, som indtraadte. Omhyggeligt tillaasede han den, drog Pagen hen i det fjerneste Vindues Fordybning, og hviskede ham i Øret: „Marqvis del Guastro er død!"

Rothkirch foer sammen ved dette Budskab. „I er fri! vedblev Astrologen: Men endnu i Nat maa I bort herfra." — „Bort herfra?" — „Ja, min unge Ven! Kom til mig ved Midnatstid, for at modtage Hertugens nærmere Befalinger." — „Bort herfra? gjentog Rothkirch: og just idag?" — „Ikke,

uden at have seet hende endnu engang! afbrød Mesteren ham smilende: Vær i Riddersalen Klokken elleve."

Hvor langsomt gik Tiden for Rothkirch, til denne Time slog! — Omsider var Øieblikket der. Hyllet i en lang Kappe, med en Blindlygte under, skred Rothkirch gjennem de høie Gange til Riddersalen, som laae i Slottets Sidefløi, smykket med det wallensteinske Huses Ahner.

Huult drønede Trinene i de høie Gange; Alt var som uddød her. Georg aabnede Døren, og traadte ind i Wallensteinernes Selskab. Han tog Blindlygten frem, og lyste omkring — intet levende Væsen var at see. Han nærmede sig den høie Sidedør tilvenstre, og lyttede, om han ingen Fodtrin kunde høre. Alt var stille; Spøgelsernes Time var ikke slagen endnu. Han hyllede sig nu i sin Kappe, blev staaende ved Døren, og ventede med bankende Hjerte den Elskedes Komme. Han skulde jo see hende endnu engang, havde Seni lovet ham, og hvem Anden kunde han vente i denne høitidelige Stund?

Da lød fra Slotstaarnet de elleve Slag, og med det sidste Slag nærmede Fodtrin sig Døren ligeoverfor. Den aabnedes, hans Hjerte bankede, og — —

Ved Skinnet af en Voxkjerte traadte Hertugen ind i Salen. Da han slog Øinene op, og saae den ubevægelige, formummede Gestalt for sig, blev han staaende som fastnaglet ligeoverfor, kastede, stivtstirrende derpaa, Hovedet tilbage, og udstrakte den høire Haand derefter, mens den venstre holdt Lyset. Saaledes stod han, uden at røre sig. Vildt saae hans Øie efter Ynglingen, som, hvis han havde fulgt sit Hjerte,

havde styrtet sig for Hertugens Fødder — men Frygten holdt ham tilbage.

Endnu engang stirrede Wallenstein efter ham med store Øine, vendte sig derpaa pludseligt, og skred langsomt de faa Trin udaf Døren, som han lukkede efter sig.

Angstens kolde Sveed dryppede fra Ynglingens Pande. „Gud være lovet! hviskede han: Han tog mig for en Gjenganger — Gud være lovet!" — Men hvad skulde han nu gjøre? At vente Mathilde i Salen, syntes farligt. Let kunde Hertugen vende tilbage med Følge. Han iilte ud, gik frem og tilbage paa den lange Gang, og — —

To hvide Skikkelser svævede ham imøde — de nærmede sig — det var Mathilde, ledsaget af Johanna. Han iilte imod dem. „Træd herind, min Froken!" sagde han forlegen, idet han paa Lykke og Fromme, aabnede en Dør — i Salen var Hertugen!

„Lader os vende tilbage, Johanna!" sagde Grevinden ængstelig. Men Georg bad saa inderligt — de fulgte, og traadte ind i et af de Pragtværelser, som befandt sig ved Siden af Salen.

„Rothkirch! sagde nu Mathilde med bevæget Stemme, medens Johanna traadte tilbage til en Sidedør: Jeg vilde ikke lade Eder drage bort fra mig, uden at see Eder endnu engang. Vore Følelser have hvilet længe, vi ville lade dem hvile fremdeles, til en lykkeligere Tid. Tag dette Feltbind — blaat og hvidt og Guld — Troskab, Uskyld og Reenhed. Bær det, tænk paa mig, og — lev vel!" Hun rakte ham Haanden.

„Og jeg skulde gaae? hviskede Rothkirch: saaledes skulde jeg gaae?" — „Ja, min dyrebare Ven, I maa! Hvad I kunde haabe af denne Time, har den skjænket Eder." — „Vel an, Mathilde! sagde Rothkirch: Lev vel! Eders Billed ledsage mig som min Skytsaand, der aldrig viger fra mig! Lev vel!" Han trykte hendes Haand mod sit Hjerte — sig selv ubevidst, laae hun i hans Arme. Deres Læber berørtes; den hellige Pagt var beseglet.

„Jesus Maria!" skreg en Stemme. De Elskende fore op. Et mat Lys dæmrede dem imøde gjennem den aabne Sidedør. Ikke tænkende paa deres Sikkerhed, ilte de did.

I Midten af et Værelse, som en nedhængende Lampe kun svagt belyste, stod en brunn Liigkiste — i den laae Marqvis del Guastro — bevidstløs var Johanna sjunken om.

„Retfærdige Gud! raabte Mathilde: Hvilket rædsomt Billed fremstiller Du for mig i denne afgjørende Time. Fremtid, seer jeg bag dit Slør? Ender vor Elskov blodigt, som han?"

Da reiste Johanna sig langsomt op, stirrede den Døde i det blege Ansigt, bøiede sig over ham, trykte de bævende Læber paa hans kolde Mund. „Gud tilgive Dig, som jeg tilgiver Dig!" raabte hun: „Kom nu, vedblev hun: bort fra denne Dødens Bolig!" Hun traadte mellem Rothkirch og Mathilde, greb deres Hænder, og drog dem bort med sig.

Da de nu stode ved Marmortrinene, rakte Mathilde Georg endnu engang sin Haand. „Lev vel!

hviskede hun: Troskab til Døden!" Dermed ilte hun op ad Trappen.

Klokken slog tolv. Pagen sneg sig til Astrologens Bolig. Denne kom ham imøde, greb hans Haand, og sagde smilende: „Fat Eder, Junker! Sæt Eder paa denne magiske Stol, luk Eders Øie, og drøm endnu engang Eders salige Drøm. Naar I vaagner, da først vil Mester Seni tale med Eder." — Rothkirch satte sig, og rakte Astrologen sin Haand. „Jeg takker Eder, Herre! sagde han bevæget: Jeg takker Eder meget."

„Kun ikke før Tiden, min Søn! svarte den Gamle: Det Bæger, jeg rakte Eder, indeholdt Livets Guldtinctur, men ogsaa Gift. Hør, Yngling, først Din faderlige Ven, derpaa Hertugens Tjener. Du elsker Friedlænderens Søsterdatter, hun elsker Dig. Men en frygtelig Kløft adskiller Eder, og med hvert Kjæmpeskridt, denne Helt gjør fremad, udvides Kløften. Hans Flugt kan Du ikke følge. Som hans Stjerne gaaer op, maa Din gaae ned. Kun naar hans Stjerne dalede, naar han, nedstyrtet fra sin Høide, stod Dig nærmere, naar ikke Konger heilede til hans Datter mere, ikke Fyrster til hans Niece — da torde vel den schlesiske Adelsmand træde nærmere med sine Ønsker." Han holdt inde, Rothkirch saae stivt paa ham. — „Saalænge Lykken forfølger Friedlænderen, og det vil den længe endnu — vedblev Astrologen — er der ingen Redning for Dig, Du Arme, som har knyttet Din Skjebne saa fast til hans —

„Og hvortil denne hemmelighedsfulde Tale? sagde Rothkirch: Skal den nedslaae mit Mod? Nei,

Seni! Mit Hierte siger mig, for mig er dette Liv dødt uden hende; for mig er ingen Fare for stor, naar det gjelder at kjæmpe for hende!"

„Brave Yngling! sagde Astrologen, og greb hans Haand: Just fordi jeg ventede dette af Dig, fordi jeg kjender Dit Mod, Din Troskab, vilde jeg vise Dig de Klipper, hvorpaa Dit Skib, dristige Seiler, maa strande, hvis Du ikke forsigtigt styrer dem forbi. En herlig Leilighed frembyder sig for Dig nu, en Leilighed, der, som en Lægedomsdrik, smager bittert strax, men siden gjør dobbelt vel. Hør mig. Hertugen sender Dig ved mig denne Pung med 50 Guldgylden; han befaler Dig, at gaae Arnim imøde og blive hos ham, at underrette Hertugen om Alt, hvad der forefalder ved den sachsiske Hær, og at vende tilbage til ham, naar Arnim har været i Prag nogen Tid. Saa er del Guastro forglemt; og Alt igjen i sit gamle Glid."

„Og hvad skal jeg hos den sachsiske Feltmarskalk? spurgte Rothkirch forundret: Skal jeg være min Herres Spion i den fjendtlige Leir?" — „Behager dette Hverv Dig ikke?" — „Nei!" — „Det saae jeg forud. Men — Du skal ikke spionere — Du skal underhandle, og derpaa — — ."

„Nu?" — „Hertugen trækker sig tilbage fra sin Keiser, og gaaer over til Svenskekongen." — „Hvad siger J?" — „Ja, min Søn, saa er det. Store Ting har Hertugen isinde, stedse høiere vil han stige. Han er kjæk nok til at stræbe efter en Throne, og han — "

„Mester, taler I Sandhed, da maa jeg sige Eder, at det, I siger, behager mig ikke." — „Det forstaaer sig, I kan kun tabe derved. Grav Eders Kjærligheds Grav, og vov ligefuldt Liv, Blod og Ære!" — „Besynderligt! sagde Rothkirch: I fører mig i en Labyrinth — ."

„Som jeg let kan lede Eder ud af. Bliv Din Keiser tro, beret Cardinal Diedrichstein, hvad Du erfarer af Arnim, og Mathilde Terzka er Prisen."

Da oploftede Rothkirch sit Hoved. „Mathilde Terzka er Prisen! raabte han fyrigt: Mathilde! O, Mester Seni, denne Priis vinder man ikke ad slige Veie. Hertugen var den faderløse Drengs kjærlige Fader; ham takker jeg for Alt, hvad jeg eier og er, og Utaknemmelighed, Mester, er den forteste Last, hører I det, I, Hertugens Astrolog! raabte han tordnende: Utaknemmelighed og Forræderie ere Dødssynder i Livet!"

„Ædle, unge Mand! raabte Seni, og omfavnede ham: Kom til mit Hjerte, I, vor høie Herres trofaste Tjener! Aldrig glemmer jeg denne Time. — Fra nu af kan I gandske gjøre Regning paa mig."

Rothkirch saae studsende paa Astrologen. Denne hurtige Omskiftning kom ham forunderlig fore. Dog rortes han ved den hjertelige Glæde, det faderlige Favntag. „Lev vel, Rothkirch! raabte Seni: Vi maa skilles ad. Ved Slotshaven venter Eders Tjener med en Hest — tov intet Øieblik — i Leutmeritz træffer I Arnim. Skriv stundom til mig, og har I ellers noget Ærinde, kan I trygt betroe mig det."

Rothkirch gik, besteeg sin Hest, og travede afsted. „Unge Daare! raabte Seni: staaer det saaledes med Dig? Den Lokkemad, hvormed jeg vilde fange Dig for os, udkastede jeg forgjæves — jeg fangede Dig kun for Wallenstein. Nu, uskadelig vil jeg dog idet mindste gjøre Dig, Du Troskabens Ridder! Du har jo saa engang tilforn været en Dolk i min Haand. Del Guastro har Du bragt til at tie for evigt. Denne stolte, fine Grevinde Terzka, som med sit Falkeblik vover at gjennemskue mig og at forstyrre den Trylle-kreds, inden hvilken jeg har manet denne almeenfryg-tede Wallenstein, for hvis Jernsind Keiseren og hele Tydskland skjælver — hun saae sit stolteste Haab be-graven ved Dig. Og endnu er Alt ikke tilende!"

Da indtraadte Hertugens Kammertjener, Georg Schmalenbach, og kaldte Astrologen til Herren. „Godt, at I kommer, Mester!" sagde Denne, og Seni gruede ved at see hans blege Ansigt og hultlig-gende Øine. „Mig er mødt noget Overordentligt!" begyndte Hertugen. — „Hvad da, Eders Høihed?" — „Paa denne skjebnesvangre Dag, der har berøvet mig to unge Venner, sad jeg her paa mit Værelse; jeg vilde, i den stille Eensomhed, prøve og veie min Stillings Forhold, men ved hver alvorlig vigtig Tanke træder Marquis del Guastro, dog endnu mere Georg Rothkirch, for mig, og jeg kan ikke vorde hans Billed qvit, hvormeget jeg end bestræber mig for at fæste mine Tanker paa politiske Gjenstande. Stedse træder Ynglingen for mig, og det er, som om et usyn-ligt Noget drager mig til ham. I veed, hvor gjerne jeg følger dette indvortes Kald, som sjelden har skuf-

fet mig. At kalde ham til mig, var ikke gjørligt, da Ingen tør ahne, at han har fjernet sig med mit Samtykke — jeg maatte altsaa selv gaae til ham. Jeg kjæmper længe, men Aanden driver mig, jeg tager et Lys, gaaer allene over Slottets meest afsideliggende Gange, og som jeg nu aabner Døren til Ahnesalen — staaer, ved Døren ligeoverfor, en høi, formummet Skikkelse — kun to blinkende Øine seer jeg under den dybt i Panden nedtrykte Hat. Jeg vil ile til den, men samme Øieblik kommer jeg ihu, at Marqvis del Guastro's Liig ligger i hiint Værelse. Det var hans Gjenfærd, som truende aabenbarede sig for mig. Adskillige Minuter blev jeg staaende ved Døren — vedblev Hertugen, efter en Pause — Gjenfærdet ubevægeligt ligeoverfor mig. Da grebes jeg af Forfærdelse, og vendte tilbage."

Seni kunde let gjætte, hvo den formummede Skikkelse havde været, men han vogtede sig vel for at lade Hertugen ahne det Mindste derom. At vedligeholde og forstærke Troen paa Aander, som laae dybt i Hertugens Indre, var ham alt for vigtigt. Han taug derfor, og syntes at synke i dybe Grublerier.

„Nu, Mester! afbrød Hertugen Tausheden: Hvad tykkes Jer om Sagen?" — „Jeg mener, at Den, der aabenbarede sig for Eders Høihed, sikkert var Eders Fjende. Og gav han intet Tegn fra sig? Forblev han aldeles stum?" — „Aldeles! Maallos, ubevægelig, næsten i overmenneskelig Størrelse, stod Skikkelsen for mig!" svarte Hertugen.

„Jeg skal adspørge Stjernerne, Eders Høihed!" sagde Seni. — „Gjør det, Mester! svarte Hertu-

gen: Forst ogsaa, om jeg, under lykkelig Constellation, kan reise tilbage til Prag imorgen — her bliver jeg ikke længer." — Astrologen gik. Stjernerne tillode Hertugen at tiltræde Tilbagereisen til Prag.

I Leutmeritz traf Rothkirch Feltmarskalk Arnim med den sachsiske Hær. Ham velbekjendt fra forrige Tider, blev han vel modtagen, skjøndt han ikke kunde overrække noget Anbefalingsbrev fra Hertugen. Generalen troede i Begyndelsen, at Rothkirch kom med mundtligt Ærinde fra sin Herre, men da Pagen undveeg Alt, hvad der kunde hentydes paa det, hvormed Seni havde gjort ham bekjendt, overbeviste Arnim sig om, at han ikke var indviet i Hertugens Hemmeligheder.

Med Sachserne kom Rothkirch Prag stedse nærmere. Da kom Sesyna en Dag til den sachsiske Hær. Georg saae ham komme, saae ham gaae hemmeligt til Arnim, og, efter en lang Samtale, bortfjerne sig ligesaa hemmeligt. Nu syntes det at vorde ham klart, at Seni havde skildret ham Hertugens Forhold til Keiseren med sande Farver, og sat ham paa Prøve, om Hertugen ogsaa kunde stole paa hans Troskab. Han listede sig efter Sesyna til Herberget, og bad ham medtage en Skrivelse til Mester Seni. Sesyna lovede det. Alt i næste Natteqvarteer bragte et Bud ham Svar, og nu var Intet mere istand til at holde Rothkirch ved Arnim's Hær. Gandske allene, uden Tjener, iilte han bort i Aftenskumringen.

I Hertugens Slotsgaard i Prag var Alt i Bevægelse. Vel hundrede Vogne stode tilpakkede og forspændte. Kun et Vink behøvedes, for at sætte dette Chaos i Bevægelse. Tjenere løb hid og did, bragte og ordnede mangehaande Sager — da sneeg en tilhyllet Mand sig mellem Heste og Tjenere, uden at Nogen bekymrede sig om ham i Tummelen. Han traadte ind ad Porten paa det østlige Taarn, gik op ad den høie Vindetrappe, og bankede tregange paa Døren til Mester Seni's Værelse. Den aabnedes, Astrologen traadte ud. „Ha, hvor punktlig, min unge Ven! tilraabte han den Indtrædende: Klokken elleve vilde I være her, og endnu fattes nogle Minuter. Tov liidet, Rothkirch! Jeg vil give det aftalte Tegn, og lægge Mærke til, om det ogsaa besvares. Sæt Jer, spiis og drik, I kan trænge til en Hjertestyrkning."

„Rothkirch satte sig, dog var hans Blod for oprørt til, at han havde kunnet spise eller drikke. Han omfavnede Seni, takkede ham for hans Beredvillighed til at tjene ham, og kastede sig mat paa en Stol, medens Hiin stillede en Lampe i et lidet Vindue i Forstuen, og derpaa traadte ind igjen.

Paa de Spørgsmaal, Seni gjorde Pagen angaaende Arnim og Sesyna, kunde han ikke svare tilfredsstillende; han var saa adspredt og urolig, at Astrologen selv forlod ham igjen, for at see efter det aftalte Tegn. Det viste sig, og skjælvende og længselsfuld skred Rothkirch gjennem de velbekjendte Gange til den Sidebygning, hvor Grevinden boede. Sagte aabnede han Døren til Bagkammeret, sagte greb ham en Haand, og ledte ham videre.

„Hvorhen fører I mig?" raabte Pagen. — „Til Eders Lykke! hviskede en qvindelig Stemme, hvori Rothkirch strax gjenkjendte Johanna's. Et lidet Kabinet aabnede sig — Mathilde sank i hans Arme.

Johanna vilde gaae. „Bliv! bad Mathilde: Hvad vi have at sige hinanden, behøver ei at skjules for Venindens Øre. Over os, min Elskede, raader en sælsom Skjebne! sagde hun derpaa til Rothkirch: Hvert Gjensyns Øieblik er ogsaa et Skilsmissens: Øieblik. Lader os derfor benytte denne Stund for Fremtiden. Hør mig, Rothkirch! Saalænge Purpurets Glands omgiver min Morbroder, vil han aldrig samtykke i vor Kjærlighed, hvor høit han end elsker Eder. Kom det ihu. For os aabner sig en Kløft; vi maa vente et Himmelbud, som bærer os derover paa sin Vinge, eller styrte os i Afgrunden og forgaae. Fra min Barndom har jeg følt mig dragen til Eder; siden elskede jeg Eder, og var vis paa Eders Gjenkjærlighed. I min Barm maatte jeg skjule min Kjærlighed, thi den var haabløs. Men jeg formaaer det ikke mere. Brændende bryder den frem, jeg dølger den ikke længer. Jeg er Din, min Georg, Din for Evigheden! Ingen Tid, intet Rum kan adskille os. Dit Liv er mit Liv, Din Død ogsaa min Død!" — Hun sank til hans Bryst.

„Mathilde! raabte Ynglingen: Jeg er for svag til at bære saamegen Salighed!" — „Fat Dig, min Elskede! svarte hun fyrig: Bær Smerten, som Glæden — det er vel fornødent, at Du er stærk i dem begge. Imorgen reise vi til Mæhren, og derfra til Wien, siger man. Det kommer mig fore, som om

den Vogn, der fører mig herfra, ruller ned med mig udi den aabne Grav, som om vi saaes for sidste Gang idag!"

„Og dog maa jeg — tog Johanna Ordet: minde Eder om, at I kun have faa Øieblikke endnu, som I tør kalde Eders."

„Farvel da! sagde Mathilde: Endnu en Bøn, giv mig Din Haand, Georg!" Han rakte hende den. „Min Morbroder — vedblev hun — handle mod Dig og mig, som han vil, bliv ham tro, Georg, i hver Stilling, i Held og Nød!"

„Tro, som min Kjærlighed! raabte Ynglingen: Jeg har naaet mit høieste Ønske, Mathilde. Jeg veed, Du elsker mig, jeg har seet Dig endnu engang, jeg har trykket Dig til mit Hjerte, jeg vil ikke gaae irette med Skjebnen, fordi den har tilmaalt mig Saligheden saa kort. Jeg vil være tilfreds med min Lykke, om jeg end skulde have tømt dens Kalk. Lev vel!" raabte han, og trykte endnu et Kys paa hendes bævende Læber — derpaa vristede han sig af hendes Arme og styrtede mod Døren.

„Hvorhen?" tordnede en Stemme ham imøde, og Hertugen stod for dem. „Rothkirch! raabte han rasende: Er det Takken, fordi jeg elskede Dig, som om Du var min Søn?"

I Følelsen af sin Brøde var Ynglingen sjunken for hans Fødder; rolig saae Mathilde den Harmfulde i Øiet. „Elendige! raabte Hertugen, endnu mere forbittret ved Pagens ydmyge Stilling: Der ligger Du som en Slave for mine Fødder, og vovede dog, at udstrække Din Haand efter hende!"

Rothkirch sprang op. „Bort! raabte Hertugen i hiſter Tone: Bort fra mine Øine! Bort for ſtedſe, forvovne Daare! Bort, inden Vreden overmander mig!"

Rothkirch ſtod ubevægelig, modig ventende ſin Skjebne. „Gaae, min Elſkede! ſagde Mathilde blidt: Hold Din Eed!" — „Naar J befaler det, Frøken! ſagde Ynglingen: ſaa gaaer jeg." Stolt ſkred han Hertugen forbi. Denne greb efter ſin Kaarde, men Mathilde faldt ham i Armen.

„Raſende! raabte han: Du vover?" — „Hvo ſom Intet har at tabe mere, vover Alt! ſagde Frøkenen, idet hun ſlap Hertugens Haand: Naadige Herre, beſtem min Fremtidsſkjebne. Min Lod er kaſtet, ſiden Han gik. Jeg er belavet paa det Skrækkeligſte."

„Nu, ſaa være dette Din Brudekrands!" raabte Hertugen harmfuld, rev Sløret af den ſkjælvende Johanna, kaſtede det til Mathilde, og gik.

„Saalænge han lever, vil jeg bære dig! udraabte hun: I Graven ſkal du følge mig, naar han er død!"

Næſte Morgen forlod Hertuginden Prag. Hende fulgte Grevinde Terzka, ſom her maatte ſkilles fra Johanna. De ſaaes ikke mere. Sløret, ſom Hertugen havde taget fra Johanna, valgte hendes eget ſønderrevne Hjerte. Hendes første, hendes eneſte Kjærlighed var hendes Ungdoms tidlige Grav. Med ſin Søſter havde Hertugen talt, underrettet hende om det,

som var skeet om Natten, og tilkjendegivet hende sin Villie, hvormed hun var meget utilfreds, da hun derved saae alle sine ærgjerrige Planer tilintetgjorte.

Fattet saae Mathilde sin Skjebne imøde, og bar, uden at klage, sin Moders Vrede. Med stille Resignation ventede hun, at Hertugen ...lde opfylde sin Trusel.

Med sønderrevet Hjerte reiste Rothkirch til Schlesien, til sin Moder. Vished havde han nu, at Seni havde forraadt ham, at denne snedige Italiener havde undergravet hans og Mathildes Lykke. Men længe kunde han ikke udholde Skilsmissens Qval. Han fulgte hende til Wien, men alle hans Bestræbelser for at see Mathilde vare forgjæves. Kun eengang lykkedes det ham, at træffe hende i Kirken, ved hendes Moders Side. Blegt var hendes Ansigt, visnede hendes Ungdoms Roser. Hun gjenkjendte ham, da han, hyllet i sin Kappe, skjulte sig bag en Pille ligeoverfor hende. Et Blik, eet eneste Blik traf ham, og skabte paany en Himmel i hans frydløse Hjerte. Ogsaa Grevinden havde bemærket ham. Hurtigt forlod hun Kirken med Mathilde, og alt om Aftenen lod hun ham vide, at hvis han ikke strax forlod Wien, eller hvis han endnu engang forsøgte, at komme Mathilde nær, da vilde hun strax vorde bragt i et Kloster. — Samme Nat forlod han Wien, og sagde hvert Haab Farvel.

Da lød Krigstrompeten paany gjennem de keiserlige Lande. Høit vajede Wallenstein's Banner i Znaim. Endnu stod Friedlænderen, som Generalissimus, i Spidsen for en selvskabt Hær, og fra alle Si-

der strømte de gamle Vaabenbrødre til den vældige Høvding, der hidtil havde bundet Seiren til hans Faner. Ogsaa Rothkirch ilte til Inaim. I en Skrivelse bad han Hertugen om Tilladelse til at torde udøse sit Blod for ham, men Wallenstein afslog ham det i haarde Udtryk. Seni frygtede Ynglingens Vrede, og opbød Alt, for at udslette hans Minde af Hertugens Hjerte.

Alligevel fulgte Rothkirch Hæren under mangehaande Forklædninger. Alt havde Hertugen i Krigsbegivenhedernes Tummel glemt sin fordums Page, som han troede langt borte, da han, fra flere Sider, fik Budskab om, at Rothkirch lod sig see paa mange Steder, og hartad ved hver Fægtning. Hertugen taug, og syntes ei at agte derpaa. Selv da Pagen, ved en Fægtning i Øvre-Pfalz, engang jog tæt forbi Hertugen, og En gjorde ham opmærksom derpaa, syntes han ikke at ændse det; efterhaanden kom derfor hele Hæren paa den Tanke, at Rothkirch, i hemmelige Ærinder, sværmede saaledes omkring med Hertugens Villie. Men Hertugens Taushed havde en gandske anden Grund. Han ihukom sin Pages saa ofte prøvede Troskab, hans barnlig inderlige Kjærlighed; han betænkte, at en ubesindig Lidenskab havde været hans eneste Forbrydelse, og hans Hjerte aabnede sig for Tilgivelse. Vel vidste Seni, at lukke det igjen, dog taalte han Pagen i sin Nærhed, og lod ham sværme ubehindret omkring. Engang, da han, ved Neumark, pludseligt bøiede om en Skovpynt, og Rothkirch heel

uventet stødte paa ham, havde han endogsaa ondt ved, ei at kalde ham ved Navn.

For Nürnberg, Gustav imøde, drog Hertugen nu. Længe stode Hærene stille overfor hinanden. Da angreb Gustav omsider Friedlænderens Forskandsninger. Hyllet i Krudtdamp, stod Hertugen ubevægelig med sin Hær, og trehundrede Ildsvælg spyede Død og Fordærvelse. Det tegnede til at vorde en afgjørende Dag.

I et nærliggende Kirketaarn stod Seni, med en Kikkert i Haanden, og saae til. Han kjendte denne Dags Vigtighed. Sex Gange rykkede de vakkre Svenske frem, sex Gange vege de tilbage. Kun ligeoverfor det gamle Slot, hvor den modige Bernhard af Weimar kommanderede, vaklede Seiren. Høien havde han besteget. Men Lykken var ikke Svenskerne gunstig idag. Ogsaa denne Høi maatte Bernhard forlade igjen. For førstegang standset paa sin Seiersbane, havde Gustav forgjæves offret sine Braves Blod.

Det morede Astrologen, herfra at betragte Hærenes Kamp. Kun enkelte Kanonskud ledsagede endnu de sig tilbagetrækkende Svenske, som med alvorlig Rolighed, uden at forfølges, droge ind i Leiren ved Fürth. Den keiserlige Hær blev ubevægelig i sin Stilling, de Saarede bragtes tilbage, de Døde til Hvile.

„Besynderligt! sagde Seni ved sig selv: Meget besynderligt! Jeg, et saa lidet Punkt i Verdens store Menneskevrimmel, er maaskee Aarsag i, at disse to Hære nu staae ligeoverfor hinanden med morderisk Hu.

Havde jeg ikke bundet den stolte Hertug til Stjernernes Udsagn, havde jeg ikke gjort Alt, for ved Overtro og Fordom at stække Vingerne paa hans høitflyvende Aand, saa stode begge Hære maaskee nu for Wiens Porte i broderlig Samdrægtighed. Den gamle Keiserthrone var rystet da, rystet den gamle Tro. Mit Værk er denne blodige Dag, mit Værk!" raabte han i sin Stolthedes Tummel.

„Dit Værk, ja vel, Satan!" raabte en Stemme, og et kraftigt Slag paa Skulderen vakte ham af hans stolte Drøm. Skrækket foer han op, bag ham stod Georg Rothkirch, hyllet i en Rytterkappe. „Ja vel, Dit Værk, Du høie Mester i Stjernetyderiet! See! raabte han, og hans Øine gjennemborede den skjælvende Gamle: Efter Stjernerne histoppe har Du atter stirret, for af deres Løb at forkynde Daarer Fremtidens Bedrift. Nu — her greb han den Skjælvende i Brystet, og løftede ham høit iveiret — nu skue Du ned i Dybet, og søge der de jordiske Punkter, hvoraf Du kan sammenflette Dit Horoskop. Hvad seer Du? Svar mig, Bedrager!" Seni taug. „Svar! sagde Ynglingen, rystende den Gamle med kraftig Haand: Forkynd Din Skjebne!" Han løftede ham ud over Taarnruinerne — mellem Himmel og Jord svævede Oldingen.

„Nær er Døden mig ikke, jeg dør ikke ved Din Haand! raabte Seni, trods Faren, med kjækt Mod: Din Ungdom synker før min Alderdom. Nu, slip kun! Thi om Din Haand end kastede mig ned, skulde dog Englene udbrede deres Vinger til min Beskjærmelse. Jeg seer kun Dig ligge sønderknust dernede."

„Menneske! raabte Georg, og kastede Astrologen mod Væggen: Hvad havde jeg og Mathilde gjort Dig, at Du forraadte os?"

„Georg Rothkirch! sagde Mesteren rolig, idet han tog den faldne Kikkert op og undersøgte den nøie: Du følger Dine Lidenskaber, hvorhen de drive Dig. Jeg følger Stjernernes Udsagn. De bøde mig adskille Eder. Blindt fulgte jeg Himlens Vink."

„Fulgte jeg ogsaa min Lidenskab i Blinde, da laae Du nu sønderknust ved Foden af dette Taarn!" raabte Rothkirch. — „Ingenlunde! sagde Astrologen med Rolighed, og nu havde han gjenvundet sin fulde Fatning: Hvad der staaer skrevet i Skjebnens Bog, kan Dit rasende Mod ikke forandre. Du vil komme til at ligge knust ved Taarnets Fod, jeg ikke. Derfor beder jeg Dig, Rothkirch, forlad dette Sted. Jeg venter Hertugen, han maa snart være her. Du kjender hans Hidsighed — jeg frygter for Dig. Maatte jeg end volde Dig Smerte, saa var det en høiere Magt, som bød over mig, ikke mit Hjerte. Gaae, min Søn!" Men Rothkirch hyllede sig i sin Kappe, og sagde alvorlig: „Her vil jeg vente Hertugen og min Skjebne!"

Han satte sig hos Seni paa en Steen, legede med de gyldne Fryndser paa sit hvidblaa Skjærf, og sank i saa søde Fortids-Drømme, at hans mørke Øie saae saa mildt op mod Himlen, som om han var det lykkeligste Menneske.

Seni lagde nøie Mærke til ham. Saa forhærdet var dog ei hans Skalkehjerte, at dette Ynglingens rolige, klare Smiil ikke skulde have rørt ham. Han taug. De skjønne Drømme vilde han ei forstyrre; det

gjorde ham i dette Øieblik ondt for Ynglingen, som, sammentrængende sin hele Jordelykke i Phantasiens Skyggebilled, maatte vaagne smerteligt af sin Drøm.

„Seni! sagde Rothkirch, og saae venligt paa den Gamle: Hertugen kommer ikke, han kommer vel neppe hid idag. Luften er raa, Vinden piber gjennem Taarnridserne, gaae med Gud — det kunde skade Jer, at tøve her længer."

Seni stod op, og betragtede Ynglingens herlige, lidende, milde Skikkelse. En Krukke med Viin, som han alt havde grebet, lod han nu staae, nærmede sig Rothkirch, rakte ham Haanden og sagde: „Vi skilles dog som Venner, Rothkirch!" — „Nei, Mester! svarte Georg med Stolthed: Ikke som Venner. Aldrig kunne vi være Venner — dog tilgiver jeg Eder, hvad I har gjort mig imod. Lev vel!"

Astrologen gik. Rothkirch hyllede sig i sin Kappe, lukkede sine Øine, og omhyggeligt sankede hans Indbildningskraft hans Livs sparsomme Blomster til en yndig Mindekrands.

Saaledes fandt Morgenen ham. Endnu stod han paa Taarnet, og skuede ud over Friedlænderens Leir hen til Fürth, hvor Svenskerne huserede. Han vederqvægede sig ved Synet af den oprindende Sol; men da han saae ned fra Taarnets Høide, gjøs han, ihukommende Seni's Ord. „Nei! raabte han, og et venligt Smiil udbredte sig over hans Ansigt: Her griber min Dødsengel mig ikke, herfra kaster den mig ikke ned.

Naar jeg dør, det føler jeg, da dør jeg, idet jeg opfylder Mathildes sidste Bøn."

Da saae han hiin Krukke med Viin, som Astrologen havde ladet staae til ham. Naturen gjorde sin Ret gjeldende, han tørstede, greb Tinbægret og satte det mod sine Læber — men strax satte han det fra sig igjen. Skulde Italienerens Hævnlyst have forsødet mig Vinen? tænkte han: skulde jeg drikke Gift, og finde min Grav i dette Taarn?

„Da er det forbi!" sagde han med munter Rolighed, tømte Bægret, og saae ud i den skjønne Verden. Uvilkaarligt brast en Taare frem af hans Øie — sørgelig synes ham dog Afskeden fra det unge Liv. „Tungt falder det, raabte han: at skilles fra Elskov og Liv!" En kold Morgenvind gjennemiisnede ham. „Skulde det være Dødens Mindelse? spurgte han: Har jeg maaskee drukket Gift i Seni's Viin?"

Da hørte han Larm nedenfor Taarnet — vaersomt saae han ned. Det var en Trop weimarske Ryttere. „Lader os stige op i Taarnet, sagde En: derfra kunne vi overse hele Egnen." Rothkirch tænkte paa Seni's Ord, og tog en Pistol op af Beltet. Men Troppens Anfører forbød det. „Det sinker os forlænge; kommer, Alle, at vi kunne naae Skoven!" Omtrent hundrede Ryttere droge ad en Fodsti til et paa en Slette liggende Krat.

Disse krigerske Bevægelser bragte Rothkirch til at glemme Alt. Han vilde ned til sin Hest, som han havde sat ind i næste Hytte, for at underrette sine i Nærheden kamperende Venner herom — da saae han en liden Rytterskare komme fra den keiserlige Leir — den

syntes at tage Veien til det svenske Baghold. Med opmærksomt Blik saae han did. Det var Hertugen med et gandske lidet Følge.

Da styrtede han ned ad Taarntrappen, hen til sin Hest, svang sig derpaa, og jog ad Sletten til. Alt saae han Hertugen omringet af de weimarske Ryttere. Affyrende sine Pistoler i Fjendens Ryg, brølende, som om han havde Mange med sig, styrtede han sig, med Kaarden i Haanden, midt ind blandt den studsende Fjende. Lige til Hertugen hug han sig igjennem, og som en Fortvivlet holdt han beskjermende for sin Herre, der benyttede Leiligheden, og undkom.

Da kom Kroater ud af Skoven, de weimarske Ryttere flyede, og selv saaret jog den tro Ganger tilbage med sin Rytter. Ved Foden af Taarnet styrtede det ædle Dyr. Rothkirch, blødende af tyve Saar, ved dets Side.

Da han vaagnede, befandt han sig i et pragtfuldt Telt. En Saarlæge, som syntes at have siddet ved hans Side, fjernede sig just. Mat slog Ynglingens Hjerte, hans Hoved var forbunden, det sveed pinligt i hans sønderflængede Ansigt, og som vaagnet af en lang Drøm, stirrede han om sig med matte Øine.

Da indtraadte Hertugen af Friedland i Teltet ved Lægens Haand. „Han lever! sagde han: Det er mig kjært. Spørg ham om hans Navn!" Han nærmede sig Leiet.

Rothkirchs sidste Livsfunke blussede op ved Synet af den fordums Herre. Han vilde udstrække sin Haand efter ham — ogsaa den var saaret, og hvilte fast i et Bind.

„Hvo er I, unge Mand? sagde Lægen: Hvo er I, der saa høimodig har opoffret sig for Hans Høihed? Svar, hvo er I?" — At Hertugen ikke kjendte ham mere, smertede Ynglingen — han tang.

„Saa-svar dog! sagde Friedlænderen saare mildt: de mange Saar gjøre Eders Ansigt aldeles ukjendeligt!" — Da hviskede Ynglingen sagte: „Georg Rothkirch."

„Du, Georg Rothkirch, min tro Page, som jeg stødte fra mig i min Vrede, Du har viet Dig Døden for mig?" raabte Hertugen.

„Saa bød mig Mathilde Terzka, saa bød mig mit Hjerte!" — „O!" — skreg han — hans Bryst hævede sig — Bindet havde aabnet sig — Blodet strømte frem. „Giv hende dette Feltbind! sagde han sagte til Hertugen, som bøiede sig over den Døende: Siig hende, det er farvet med mit Blod, som jeg udøste for Eder. Lad mit Liig hvile i Gitschin, og vogt Eder for . . . . " Hans sidste Ord tabte sig i et dybt Suk — han havde fuldendt.

Da blinkede maaskee den første Taare i Friedlænderens Øie. „Han var værd, i Livet at staae mig ligesaa nær, som i Døden! sagde han rørt: Der findes ikke Mange, som vilde dø en saadan Død for mig!"

Høitideligen blev han bisat hos Karthäuserne i Waltitz, ikke langt fra Gitschin. Snart hvilte Mathilde Terzka i Nærheden af hans Grav. „Hans Liv var mit Liv, hans Død er min Død!" Det var hendes sidste Ord.

(A. v. Tromlitz.)

Kong Frederik's Drom.

I Frederik den Stores første Regjeringsaar levede i Potsdam en gammel Kapelmester, ved Navn Sydow, som især sysselsatte sig med at undervise Drengene i det militaire Waisenhuus i Musiken. Naar de havde opnaaet den tilbørlige Færdighed og Kundskab, bleve de ansatte som Hautboister ved Regimenterne.

En Eftermiddag gik Sydow med sine Skolarer paa aaben Mark, for at lade dem prøve nogle af ham nyskomponerede Marscher. Disse Prøver varede til Aften. Tilfældigviis reed Kongen sig en Tour i det smukke Veir. Han hørte Musiken, standsede, og lod indhente fornøden Oplysning derom. Marschen, som imidlertid blev spillet og gjentaget adskillige Gange, behagede Kongen i den Grad, at han, alt som han reed videre, nynnede den efter, saalænge han kunde høre noget deraf.

Dagen efter lod Frederik Kapelmester Sydow kalde til sig. „Hvor gaaer det, min kjære Sydow?" spurgte Kongen ham saare mildt, da han traadte ind. — „Som Gud vil, Eders Majestæt! Jeg stræber at opfylde mit Kald som en ærlig Mand." — „Det er roesværdigt! Men — veed Han hvad? Jeg begriber ikke, hvorledes det gaaer til, at man slet ingen gode Marscher har ved Armeen nuomstunder. Jeg ærgrer mig immer over det jammerlige Tøi, min Garde qvinkelerer. Der er hverken Ild eller Kraft. En Marsch maa opmuntre Folk til at marschere, at De ikke skulle trættes saa let. Har jeg ikke Ret?"

„Gandske ret, Eders Majestæt! Ja, ja, den nu-herskende Smag . . . Befaler Eders Majestæt, kunde jeg allerunderdanigst præsentere Noget af mit Arbeid. Maaskee har jeg den Lykke, at det behager Eders Majestæt bedre."

„Godt, godt. Men — veed Han hvad? Jeg har en Idee til en Marsch i Hovedet, som ikke synes mig saa ueffen, om jeg selv skal sige det." Kongen tog Fløiten, og blæste den Marsch, han havde hørt Aftenen tilforn. „Hvad mener Han derom? Kan Han ikke bringe mig det en Smule i Orden?"

Sydow var ubeskrivelig bestyrtet. Længt om længe stammede han: „Eders Majestæt tage mig det ikke unaadigt op! Vel er det ikke saa sjeldent, at to Componister kunne have de samme Indfald, men her — veed jeg ikke, hvad jeg skal sige. En saadan Marsch, som Eders Majestæt nys spillede, har jeg, Note for Note, først komponeret for nogle Dage siden, og den er ikke kommet af mine Hænder."

„Hvad siger Han? Ei, ei, et høistforunderligt Tilfælde! Jeg vil sige Ham, hvorledes jeg er kommen derpaa. Afvigte Nat kunde jeg ikke sove; saa har jeg, for at fordrive Grillerne, udtænkt denne Marsch halvt i Drømme."

„Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige dertil, Eders Majestæt. Tør jeg gaae hjem, at hente min nye Marsch, for at legitimere mig . . . ?"

„Lad kun være. Jeg troer Ham paa hans Ord. Nu, da Tilfældet er saa gandske besynderligt, saa send mig Marschen — min Garde skal bruge den."

Sydow gik, og sendte Kongen denne Marsch, som i lang Tid brugtes af Kongens Garde. Han fik en anseelig Gave derfor.

Længe brød Sydow sit Hoved, for at udgrunde, hvorledes det kunde gaae til, at Frederik just var falden paa selvsamme Ideer, som han. Han fattede Mistanke, at En af hans Skolarer havde fraskjaalet ham Marschen, og anstillede en streng Undersøgelse desangaaende. Langt om længe kom han efter Hemmeligheden. Han kaldte Marschen: „Kong Frederiks Drøm," og satte høi Priis paa denne Composition.

Erik Rosenkrantz.

Den danske Adelsmand Erik Rosenkrantz, som under Carl den Forstes Regjering havde gjort en Reise til Engelland, for ved egen Beskuelse at lære dette Land at kjende, blev af sit Hof atter didsendt Aar 1642, og det som overordentlig Gesandt, da Cromwell, som Protector, havde revet den øverste Magt til sig.

Rosenkrantz var endnu en gandske ung Mand, og Cromwell, som ikke ansaae ham for, at være Gesandtskabsposten voxen, spurgte ham engang haanligt, om der i Danmark fandtes mange saadanne tidligt modnede Genier, som gave sig af med Statssager, inden de havde ordentligt Skjæg paa Hagen.

Rosenkrantz tabte ikke sin Aandsnærværelse. Han undertrykte sin saare naturlige Harme over det for-

nærmelige Spørgsmaal, og svarte med beundringsværdigt Maadehold: „Naadige Herre! Mit Skjæg er rigtignok ikke gandske fuldvoxent endnu; dog er det meget ældre, end Eders Republik."

Virkningen af dette Svar var, at Cromwell efter den Tid behandlede ham med udmærket Agtelse.

(K. Müchler.)

Digte-Reliqvier
af
Baggesen.

(I Becker's Taschenbuch 1827 læses af Baggesen adskillige Poesier, der udentvivl ere de sidste af denne nyshedengangne Digters Arbeider, som endnu saae Lyset i hans levende Live. Da enhver Yttring af en saadan Aand altid er kostbar, men dobbelt kostbar efter dens Hedengang, har Udgiveren ikke kunnet nægte sig den Glæde, paa Dansk at omplante et Par af hine Smaa-Blomster. At det skeer med usikker Haand, holde den velvillige Læser ham mildt tilgode.)

Bøn.

Lad mig ophøre at digte, o Gud, kun ikke at tænke!
Vil Du, tag Tankerne med — kun evig Kjærlighed und mig!
Høiere stiger, end Digt, og dybere trænger, end Forskning,
Denne: Du veed jo, at min, Fader, omfatter kun Dig!

Soli Deo Gloria.

Jeg bliver tro den fromme, gamle Mode,
Og skriver det, naar stille nydt jeg har
Et Digterværk — om Epos eller Ode —
Er det kun reent og sandt og som paa een-
gang støbt,
Taknemmeligen i det Exemplar,
Som jeg har kjøbt.

Det samme paa en anden Maade.

Hvo spørger vel paa maanbeskinnet Vei,
Om Maanens e g e t Lys hans Blik berører?
Det Himmelske tilhører Maanen ei,
Saalidt som Jorden — Solen det tilhører.

Paa Amor's Billedstøtte.

Hvo ei er bunden alt, maa, har sig selv han kjær,
Aftraae, ret inderligt, af ham at savnes,
Thi Himmel er der kun, hvor denne Djævel er,
Og Helved der, hvor denne Engel savnes!

T h a l i a.

(En Epilog.)

Thalia er en vennehuld Gudinde,
Som saare nødig slipper sine Gjester.
Saalænge hun den bedste Krands kan binde,
Hun slutter aldrig sine glade Fester.
Men, naar Lysalfen kommer
Med Bud om Vaar og Sommer,
Beskeden hun sin Tempeldør tillukker.

Saa vender Konsten glad sig til Naturen,
Og henter friske Blomster af sin Have;
Saa iler man fra Ovnen og fra Muren,
Og søger Frihed, Himlens bedste Gave.
Mens Løvet Træet pryder,
Thalia ei os byder
En laant Natur bag malede Coulisser.

Men ei Gudinden skinsyg os forlader,
Fordi en Tid vi søge andre Glæder,
Mens Fugl og Blomst i Sommerluft sig bader
Hun selv os fletter nye Blomsterkjæder;
Naar vi tilbagevende,
Vi atter møde hende
Med Vaarens Rosenkrands i Vintersalen.

Hvad Flora plukker af de grønne Buske,
Naar Nattergalen slaaer ved Lundens Kilde,
Fremtryller hun, naar Vinterstorme ruske
I nøgne Træ'r, og Fugleskarer vilde
Fra Nordens kolde Strande
Tye hen til varme Lande,
Fordi de kjende ei Thalias Sommer.

Men vi, som kjende den, som ofte søgte
Din Fryd, Gudinde med det muntre Die!
Vi tye til Dig, naar Fugl og Sommer flygte,
Og Skovens Grene under Snee sig bøie.
Da skal vi samles atter
Til venlig Spøg og Latter,
Som Glædens Præster hos en glad Gudinde.

(Sophus Zahle.)

Oplosning af Gaaderne

i det forrige Hefte:

1) Mississippi.
2) I Februar.
3) Naar man trækker Handsken til høire Haand paa den venstre.
4) Glashandlerne.
5) Den, som stikker Hovedet ud af Vinduet.
6) Fordi han ikke var hos dem.

Slotsbrangen.

(Et Fragment af H. Steffen's „Walseth und Leith." Breslau, 1827.)

I en temmelig stor Sal i Kjøbenhavn sad, en Vintereftermiddag, en Mængde meest unge Mænd, fordeelte i forskjellige Grupper, i levende Samtale. Salen var vel vidtloftig nok, i et anseeligt Huus, men ingenlunde stadselig. Gamle Borde og Stole stode ved Væggene, et stort Bord i Midten, og en tyk Tobaksdamp formørkede næsten Stuen. De Talendes Maal røbede, at de vare Normænd. En liden væver Pige løb omkring med Thee og Viin, og tiltaltes nu af Een, nu af en Anden, altid kort og som oftest i spøgende Tone.

I et Hjørne syntes Samtalen især levende, og høiest talte en ung Mand, som udmærkede sig ved sit friske Udseende og sin blomstrende Farve. Vel talte de Øvrige haardt, bestemt, men ikke fyrigt; deres Bevægelser vare, selv naar de syntes at modsige med Heftighed, gandske jevne; men denne unge Mand udmærkede sig ved en stor Bevægelighed. Skjøndt man bestred ham alvorligt, ja heftigt, syntes dog hele Selskabets Opmærksomhed fortrinsviis at være fæstet paa ham, og man hørte paa hans Tale med sienlig Deeltagelse.

„Nei! raabte han med stor Heftighed: Nei, det maa I ikke lade mig høre, at jeg skulde elske mit dyrebare Fædreland mindre, end I! Ja, I ere ikke blot

fødte der, som jeg, men ogsaa opdragne der; I ere fortrolige med de vilde Fjelde, med de brusende, rygende Vandfald, med de djerve, trofaste Beboere. Men mig svæver alt dette for Sjelen som en underlig Drøm, der har ledsaget mig gjennem Tydskland, Italien, Frankrig og Engelland. Den kommende Vaar bringer mig tilbage til de elskede Bjerge, og det er Eder ikke ubekjendt, hvorlunde Begivenheder, som jeg ei var Herre over, tvang mig til at besøge de fleste europæiske Lande, før mit Fødeland. Men, mine kjære Landsmænd, jeg ærer og agter Eder formeget til, at jeg for Eder skulde dølge mine lønligste Ønsker for Norge, og dem kan jeg jo ikke udtale, uden at aabenbare, hvad det fattes, hvad der trykker og qvæler mig, naar jeg tænker derpaa."

„Nu, hvad fattes os da? raabte en høi Stemme: At vi ikke ere slikkede og glatte, men haarde og raae, som vore Fjelde, det beklager Du maaskee? Du gad vel forvandlet os til blege, sentimentale Kjøbenhavnere? Fanden annamme det følsomme Pak! Vi ville være stærke, som vore Fjelde, og urokkelige som de. Vil Du her omstyrte vort tyveaarige norske Selskab? Skal det flade Land overvinde Bjerget, og Svaghed Kraften? Hvi have vi nu saalænge forsamlet os her, hvi have vore Stiftere modstrøbt det blødagtige Væsen, hvi have de styrtet Hovedstadens Digter-Pygmæer fra deres anmassede Herredom, som vore unge Studenter Jyderne fra Studiigaardstrappen? Vi ville blive, som vi ere, og kun en ægte Normand kan vurdere en Normand — væk med de udlændiske Fagter! Leve det norske Selskab! Det skal holde det kjer-

nefulde Norge vedlige midt i den flade Hovedstad, dens Skribenter og Sladderhanke til Trods!" raabte han høit, svingende sit Glas.

Adskillige gjorde det samme. „Leve det norske Selskab!" raabte de. Andre tang, og syntes at vente, at den unge Mand skulde vedblive.

„Jeg tør altsaa ikke tale videre, thi efter det jeg har hørt, maa jeg vel befrygte, at vække Eders Mishag i endnu høiere Grad! sagde han: Du har afbrudt mig ret umildt, kjære Kjærulf!" — „Du skal tale! svarte Denne: Nu, for Satan, hvad fattes os da?"

Denne saa høimælede Mand var en lang, skarp Person, omtrent 26 Aar gammel, med et langagtigt, noget blegt Ansigt, en stor Næse, smaae, fyrige Øine. Det brunlige Haar hang forvirret over Skuldrene; han bar en mørk, just ikke pyntelig Frakke, ingen Vest, smudsigt Linned. Den gulbrune Hals og en Deel af Brystet var blottet; et halvskident Silketørklæde var kastet skjødesløst om Nakken, og Enderne vare bundne i en løs Sløife over Brystet. Inden han talte, var han gangen urolig op og ned, mægtigt dampende af en afbrudt, gandske brunsmoget Kridtpibe.

„Lad ham dog tale med Fred!" sagde en, som det syntes, noget ældre Mand, hvis milde og rolige Blik indtog for ham. „Normanden, sagde han: kan ogsaa taale Dadel, især velmeent, deeltagende Dadel, om den ogsaa skulde være urætfærdig. Jeg troer ikke, det vilde være nogen Roes for Normanden, naar man maatte paastaae, at han kun kan taale Roes. Og

endnu vide vi jo ei engang, hvad han har at dadle hos os."

„Du har Ret, Stenersen, svarte den heftige Kjærulff: og jeg er en hidsig Daare!" — „Din Berserkergang, kjære Kjærulf!" sagde Stenersen, medens Hiin nu ogsaa satte sig ved Bordet, og klappede den unge Mand paa Skulderen, idet han yderst godmodig sagde: „Tal Du uforstyrret, kjære Bull, og vær ikke vred!"

„Jeg har nu, vedblev Bull: tilbragt tre Aar i fremmede Lande. Alt henpeger paa en nær, en betydelig historisk Krisis. Hvilken Nationalkraft udvikler sig i Engelland! I Frankrig — nu, lad Revolutionen, udsprungen af de vrangeste Principer, vælte sig omkring i de rædsomste Forbrydelser, endda har den, kjæmpende mod Historien, bragt dens inderste Kjerne for Dagens Lys. De vigtigste Problemer ere atter bragte paa Bane, store Talenter stride med den gjærende Masse — noget Kjæmpemæssigt maa udvikle sig af dette Chaos. Og hvor dybtbevæget er ikke den herlige, tydske Aand —

„Ja, vi veed det alt! raabte Kjærulf: Du er bleven en tydsk Vindbeutel, siden Du besøgte et Par Universiteter i deres Land."

„En Franskmand, svarte Bull: havde en Tidlang opholdt sig i Danmark. Ved sin Hjemkomst til Frankrig spurgte hans Venner ham, hvad Character han havde fundet hos dette fjerne Folkefærd. „I kan tænke Jer det selv! sagde den Fremmede, løftende paa Skuldrene: Tydskerne ere deres Gaskognere." — Naar jeg nu seer mine fjerne Landsmænd, udelukkede

fra Europa, fra al høiere aandig Omgang, bundne til det snevreste Livs tarvelige Jid, fremmede for Alt, hvad der har Værd for mig: maa jeg da ikke forgaae i Vemod! I beraabe Jer paa Eders mægtigstolte Natur, paa de høie, steile, dristige Fjelde, paa Vandfaldene, paa det brusende Hav, som pidsker Eders vidtudstrakte, vildtsønderrevne Kyster. Men Naturen kan ikke vække Mennesket. Sløve vandre Negrene midt i den rigeste, phantastikblomstrende Natur; de himmelhøie Bjerge i Mexiko, de store Vulkaner i Peru ere beboede af et svagt Folkefærd, og det evigtbrændende Vesuv har endnu ikke mægtet at vække Neapolitanernes dorske Aand."

„Hvilken Sammenligning! raabte Kjærulf harmfuld: Den kjække, klippestærke Normand stiller Du ved Siden af den udmarvede Neapolitaner, den bløde, trøge Inca og den sløve Neger!"

„Jeg vil jo kun vise, at ikke selv den herligste Natur formaaer at vække Mennesket. Er Normanden dygtigere, saa har han ikke sine Bjerge at takke derfor. Men naar nu et saa fjernt Folk er adsplittet i sig selv, naar uveisomme Bjerge adskille den eensomt Boende fra hans nærmeste Naboer, naar de, som leve i Byerne, kun ere sysselsatte med deres Næring — hvorledes vindes her da Plads for Aandens ædlere Frugter? Jeg har ofte tænkt paa, om det ikke var muligt, at gjøre det norske Folkeliv til Gjenstanden for en digterisk Behandling, men det er umuligt. Eders Landsbypræster og Sorenskrivere, Eders Rectorer og Lieutenanter ligne hinanden som to Draaber Vand — og nu Qvinderne! I en Digtning vilde de kun vinde liden Interesse, saameget mindre, som de sjelden ere smukke."

„Du vorder grov!" skreg en ung Mand. Der opstod en heftig Mumlen. „Nei, sligt hørte vi endnu aldrig i vort Selskab!" raabte Andre.

Da opstod Kjærulf, der syntes at have forandret sig aldeles. „Jeg har opfordret ham til at tale! raabte han: Og han maa ikke forstyrres." De Andre tang.

„Og vender jeg mig nu til Hovedkilden, vedblev Bull: hvoraf al aandig Dannelse i Norge udspringer, til dette Selskab nemlig, hvad finde vi her?" — „Nu?" raabte Mange. — „Maa I ikke bekjende, at I ere nødte til, at laane al Eders Dannelse af de Danske, der af Eder sees over Hovedet, skjøndt I tage til Takke med det Aandsklædebon, disse lægge af? Jeg vil ikke gaae i Rette med Eder om den Aand, som betegnede dette Selskab, da det, nu for tyve Aar siden, blev stiftet. Det aandige Overmod, som stillede sig mod Dagens Afguder, havde noget Frisk og Indtagende, og selv Modstanderne maatte ære det. Men tør jeg rose dette Selskabs Stiftere, naar de fremtraadte som Oppositionen mod den første, efter lang Slummer gjenvaagnede Poesie? Da Ewald lod sig høre, var det, som om Aanderne begyndte at hviske paany i Bøgelundene, Havaandernes Klagetoner hørte man lyde ved Strandene, forsmaaet Kjærligheds Qval og Livets Sorg havde gjenfundet sit Udtryk, og hvilken hidtil ukjendt Ynde brød frem af det skjønne Modersmaal, som dets lifligste Blomst!"

„Jeg vil ikke foregribe Din Tale, afbrød Stenersen ham: men, kjære Ven, kan Du vel paastaae, at Ewald blot har dannet sig efter Tydskerne, fordi han sluttede sig til Klopstock, men ligesaa levende til

Milton? Og kan jeg vel undlade, ogsaa at minde Dig om de mange, ingenlunde tydske Mænd, som ere en Prydelse for vor Literatur, om vor Kofoed Anker, om Gram, Schjønning, Langebek, Suhm, men fremfor Alle om — Holberg?"

„Det er mig kjært, at Du minder mig om Holberg!" sagde Bull: Sikkert er han En af sin Tids meest udmærkede Aander. Ikke blot var det et beundringsværdigt Talent til at forvandle personlige Daarskaber til komiske Masker, saa vi troe at see vore egne Naboer og Spidsborgerne fra næste Gade forklædte og bragte i pudseerlige Forlegenheder; ogsaa det borgerlige Selskabs historiske Daarskaber fremtræde i hans Skrifter, og det i saa skarpe, skjærende Omrids, at hvo der kun har læst hans Skuespil, men ikke kjender hans Peder Paars, hans Niels Klim, slet ikke formaaer at bedømme Omfanget af hans Talent. Tydskerne kunne nu slet ikke spille ham. Vi derimod have, om end Klementin, Hortulan, Londemann forlængst ere forsvundne af vor Scene, dog endnu Levninger af den holbergske Skole, og vel med Rette nævner jeg den Ypperste — Lindgreen nemlig. Ingen vil nægte, at Wessel, dette vort Selskabs Hoved, udmærkede sig ved en høist eiendommelig Vittighed. Hans „Kjærlighed uden Strømper" fortjener at vorde et Nationaldigt. Havde han nu sluttet sig til den dybe, smerteligtbevægede Ewald, havde han erkjendt disse en gjenopstanden Poesies herlige Toner, agtet dem og gladelig hilset dem, hvormeget høiere stod han da selv! Da havde han ikke blot aabenbaret sig som et vildtsønderrevet Gemyt, uden nogen indvortes mægtig Grund-

tone, aldeles prosaisk, fægtende med tomme Moralier, hvor det legende Vid lod ham i Stikken. Et høiere Livs mægtige Klang vilde da tone frem af hans Spøg. Som han nu staaer for os, kan han vel more os, men vi vende os utilfredsstillede fra ham."

„Lad det være nok! raabte et lystigt Hoved: Hvilken Samtale! Er der da intet Nyt passeret? Er her ingen Pjecer om Frihed, Liighed og Menneskerettigheder? Jeg maa tage Adresseavisen, jeg maa gjennemkæse de aandrige Artikler om Befordring og Afgang, om bortkomne Sager, tre-firegange, for igjen at komme til mig selv."

Man stod op; de Fleste gik. Kjærulf nærmede sig Bull, og rystede hans Haand. „Du har bortvendt Dit Hjerte fra Din første Kjærlighed! sagde han: Den stille, uanseelige Pige har tabt i Dine Øine, siden Du har lært at kjende den almindelige europæiske Kokette. Men vid, at jeg er Din forstødte Piges Frænde og Ridder. Gaae i Dig selv, vogt Dig!" Dermed gik han.

„Kjender Du Kjærulff nøiere?" spurgte Stenersen. — „Han tilbringer næsten dagligen et Par Timer hos mig; han har sin egen Stol, i en Krog staaer hans gjennemsmøgede Kridtpibe, som jeg ikke tør ombytte med en ny. Stundom kommer og gaaer han, uden at sige et Ord; til andre Tider falder han ind i Stuen og synes at fortsætte en Selv-Samtale, som nu vorder lydelig, han fordyber sig stedse mere deri, hører slet ikke op at snakke, og gaaer igjen, uden at slutte. Jeg har da ikke andet at gjøre, end at høre til, og han overlader det til mig selv, at sætte Ende

og Begyndelse til i mine Tanker. Atter til andre Tider er han meget aaben, søger en Samtale, lytter til, naar en Gjenstand griber mig, og det med stor Deeltagelse, beundrer hver Yttring, og kan komme i saadan Henrykkelse, at jeg selv maa henrives deraf. Meget smigrende er hans Bifald just ikke. Thi neppe kan noget Menneske være mere ukritisk, end han. Naar En af hans Bekjendte forelæser ham et Digt eller en Afhandling, er han hensjunken i stedsevarende Beundring, og Enhver maa dele den. I slige Øieblikke forekommer han En høist fjoget. Men det er Intet, uden en grændseløs Godmodighed, som afvæbner al Kritik. Faaer han et nyt Skrift, saa sidder han med Forfatteren i den eensomme Stue, sveder, piner sig med ham, for at fremstille Alt i det bedste Lys, tænker sig den Angst, hvormed han seer den offentlige Dom imøde, og ved denne underlige Svaghed afvæbnes hans egen aldeles. Naar nu, som naturligviis ofte skeer, en Bog, han har roest, et Digt, som har henrykt ham, vorder dadlet ubarmhjertigt, saa studser man ikke lidet ved at see den godmodige Anbefaler forvandlet til en høist skarpsindig Forsvarer. Han er istand til at lægge en Betydning i det Allertaabeligste, og meget sjelden forstaaer Modstanderen at angribe selv det Usleste saa dygtigt, som han forsvarer det. Naar han saaledes, paa sin Viis, overlader sig til sin Manie, at beskytte Dumheden, lykkes det sælsomste ham tidt, idet han forvilder mig aldeles, saa det, der syntes mig aandrigt, vorder mig fordægtigt, som om det vel kunde skjule en Taabelighed i sig, medens det Taabeligste for mine

Øine antager Skikkelse af noget Aandrigt. Kjærulf besidder mangfoldige Kundskaber. Paa de store Biblioteker kan man hver Dag finde ham omgiven af en Mængde Folianter. Berømte Lærde agte ham, men kun hans fortroligste Venner kjende hans høist originelle kombinatoriske Talent. Han er meget fattig — Søn af en Landsbypræst i Romsdalen, hvis syvende Barn han er. Neppe fortærer han hundrede Daler om Aaret, og saalænge jeg har kjendt ham, har han baaret een og samme Kjole. Sit knappe Udkomme tjener han ved at give en Høkers dumme Søn grammatikalsk Undervisning. Samme Høker er en Bondekarl fra Jylland, som her har erhvervet sig saameget, at han har bygget et stort Huus. Til anstændigere Familier vilde han, som han nu er, neppe finde Adgang."

„Veed I, sagde det lystige Hoved, som afbrød Samtalen nys: Veed I, hvad han gjør, naar han ikke vil kjendes? — — Han vasker sig."

„Ja, hans Ureenlighed gaaer vidt! tog Bull Ordet: Da han en Sommerdag havde badet sig og taget reent Linned paa, kjendte jeg ham neppe."

„Her kommer han hver Dag! sagde Stenersen: Vi ere blevne enige om, stiltiende at eftergive ham Kontingentet, og naar vi nu om Aftenen flokkes om Punschebollen, sætter han sig immer ned ved Bordet, tager mod et Glas, men drikker aldrig mere. Han deler hver Spøg, gaaer med levende Bevægelighed ind i hver Vittighed, og kan foretage det Overmodigste med den torreste Alvorlighed. En Sommeraften vare vi samlede i lystigt Lag. Riegels,

et gammelt Medlem, nu Amtmand i Norge, var, efter ti Aars Fraværelse, igjen iblandt os for stakket Tid. Samtalen dreiede sig om vort Selskabs gamle, bedre, livfuldere Tid; adskillige ældre Medlemmer vare tilstede, og vi Yngre frydedes over, ved saamange levende Erindringer at henflyttes til en Tid, der er os Alle saa dyrebar. Saaledes gik Tiden uformærkt — det var langt over Midnat. Riegels, som gandske havde glemt sig, mærkede først, da Nogle gjorde Mine til at bryde op, hvor silde det var, og syntes forlegen. „Jeg boer hos en Ven, sagde han: hvis stille Familie nu forlængst har begivet sig til Ro. Man venter mig saameget mindre, som jeg har talt om, at ville tilbringe Natten hos en gammel Ven paa hans Landsted, og nu veed jeg i Sandhed ikke, hvor jeg skal hen." — „Min Herre! tog Kjærulf Ordet: Jeg skal huse Dem, hvis De vil tage tiltakke." Riegels saae studsende paa ham. Fra hans Paaklædning at slutte ventede han neppe det bedste Logis. Men vi, som kjendte ham, vare over al Maade forundrede. Imidlertid taug vi Alle, thi vi ventede en eller anden lystig Streg. Kjærulf forandrede ikke en Mine, men syntes med den største Rolighed at forudsætte, at Amtmanden vilde modtage hans Tilbud. Vi brøde op; Riegels syntes endnu at lure paa en gunstigere Indbydelse, men en stiltiende Overeenskomst understottede Kjærulf. Ingen bød ham; ligesom forundret, ja fornærmet over en saadan Mangel paa Gjæstmildhed i et Selskab, der talte adskillige gifte, bosatte Normænd, stod han op, og fulgte Kjærulf med fortrædelig Trods. Dagen efter opsøgte jeg, tilligemed

nogle Venner, Amtmanden, deels for at forklare ham en Adfærd, der maatte være en Normand blandt hans Landsmænd høist paafaldende, deels for at høre, hvad Vending det natlige Eventyr havde taget. Leende kom han os imøde, og da vi tilstode ham, hvorlunde vi vel havde forudseet, at Kjærulf havde et Puds fore, som vi ikke vilde forstyrre, fortalte han, at han nu selv indsaae dette meget vel, og glædede sig over, at den gamle Tone endnu herskede i Selskabet, skjøndt han skyldte den en sælsom Nat. Under mangehaande Samtaler var nemlig Kjærulf gangen med ham gjennem adskillige Gader. Da han naaede Slotspladsen, vare de, paa høire Side, komne til Kanalen. Her stod Kjærulf stille, og aabnede en platliggende Luge, som førte til en Fordybning. Riegels vidste ikke, hvad det havde at betyde. „Her er mit Logis! sagde Kjærulf gandske koldblodig: Vil De have den Godhed, at spadsere ned!" — Vel var jeg, fortalte Amtmanden: belavet paa et slet Qvarteer, men dette satte mig dog i Forundring — ja, et saa sælsomt Tilbud syntes mig noget uhyggeligt. Sky saae jeg mig om til alle Sider. Slotskirken hævede sig foran os i Mørket; paa de i Kanalen liggende Skibe var Alt stille, intet Menneske lod sig høre. Han maatte mærke min Vengstelighed. „De synes at undre Dem over mit Herberg? sagde han: Det er en Sandgrav; da her Intet er at stjele, lader man Lugen staae aaben. Tilfældigviis har jeg bemærket det, og har allerede sovet adskillige Nætter gandske roligt dernede paa Sandet." — „Men hvor kunde det falde Dem ind, at tilbyde mig et saadant Natteleie?" — „Hvorfor

ikke? svarte han meget rolig: De vidste ikke, hvor de skulde tilbringe Natten; ingen Andre vilde eller kunde tage imod Dem. Mig volder det, som De seer, slet ingen Omstændigheder, og som reisende Normand maa De have tilbragt slettere Nætter end her, hvor De, indhyllet i Deres Kappe, finder frisk Luft og et blødt Leie, som er betrygget mod Blæst og Regn." Jeg var fuldkommen beroliget, skammede mig ved min Ængstelighed, gjenkjendte det norske Selskabs Spøgegeist, spadserede trøstig ned, og har virkeligen sovet ret sødt paa Sandet et Par Timers Tid. I Morgendæmringen stode vi op, og jeg var ikke lidet angest, at Nogen skulde see mig krybe frem af et Sandhul. Morgenen var meget skjøn og klar. Vi gik over Broerne langs Kanalerne, over Christianshavn, og nøde, med den stigende Sol, Synet af den vaagnende Virksomhed paa Gaden, paa Canalerne og Skibene. Jeg maatte naturligviis formode, at Kjærulf levede i den meest trykkende Armod, men vidste ikke hvorledes jeg skulde bære mig ad med at tilbyde ham en Understøttelse. Hans hele Adfærd vakte hos mig en Forlegenhed, som jeg ikke var istand til at overvinde. Da jeg omsider spurgte ham, hvorledes han var kommen til et saa besynderligt Logis, svarte han smilende: „Meget naturligt. Jeg pleier i ugeviis at leie mig et Kammer. Min sidste Vert sagde mig op, men jeg tænkte ikke derpaa, og da han, den sidste Dag i Ugen, mindede mig om at flytte, lod jeg mit Tøi og mine Bøger bære hen til en Ven. Nu har jeg i nogle Dage glemt at leie mig et nyt Logis. Men idag vil jeg dog gjøre Alvor deraf." — Hans Samtale vakte min høieste Deeltagelse. „Det

er et dygtigt Menneske. Kan man ikke tage sig af ham paa en eller anden Maade?" Jeg forsikkrede, at man, som han nu var, maatte overlade ham aldeles til sig selv.

Bull og Stenersen sadde sammen i Aftenskumringen, fordybede i fortrolig Samtale. De mærkede neppe, hvilken Bevægelse der fandt Sted i Huset. Man løb hid og did, Dørrene bleve slagne op og i. Endeligen bleve de dog opmærksomme paa den lydelige og hastige Talen og Løben. „Hvad kan det have at betyde?" sagde Stenersen, da Pigen bankede stærkt paa Døren og ruskede deri.

„Min Gud! raabte hun, da man lukkede op: De sidder her i Mørke, medens hele Staden er i Angst. Slottet brænder!" — „Nu, sagde Stenersen rolig: der er sagtens Tusinde om at slukke. Slottet brænder vel ikke saa let." — „Nei, nei! raabte hun, yderst urolig: Gaae dog ud af dette mørke Hul, thi her, i den snevre, skumle Gaard er Intet at see."

Begge traadte ind i den store Stue, og forfærdedes, da de fandt denne sælsomt oplyst, uden at noget Lys var tændt. Hurtigt rev Bull et Vindue op. Himlen var ildrød, og en Regn af gloende Gnister faldt ned paa Tagene. Begge kastede deres Kapper om, og styrtede ud. Det norske Selskabs Forsamlingssted laae temmelig langt fra Slottet. Over Gaderne skinnede den ildrøde Himmel, der var sat Lys i alle Vinduerne. Mængden blev stedse større, Trængslen stedse frygteligere, den brusende Tummel stedse mægtigere, jo nær-

mere de kom Slottet. Svære Røgsøiler hvirvlede ned, og man saae Luerne strække deres gloende Tunger over Husene. De traadte frem af en snever Gade; Broen, som fører til Slottet, den store Plads og den brændende Kongeborg laae for dem.

Om Eftermiddagen sad den kongelige Familie til Taffels paa Christiansborgs høire Fløi, da man bragte den Efterretning, at det brændte i Slottet. Det vakte kun liden Uro. At en Brand i Kakkelovnsrørene, opdaget ved høilys Dag, kunde vorde farlig i saa massiv en Bygning, var man ikke istand til at forestille sig. Samme ubetydelige Indtryk gjorde Rygtet, som meget hurtigt udbredte sig i Staden. Men efter kort Tids Forløb trængte det foruroligende Budskab, at Branden tog Overhaand og at Ilden viste sig paa flere Steder, ind i de kongelige Værelser og næsten ligesaa hastigt gjennem Staden. Nu kom Alt i urolig Bevægelse paa Slottet, der beboedes af en stor Mængde høiere og lavere Officianter med deres Familier. Det uventede Rygte samlede en uhyre Menneskevrimmel, som hvert Øieblik forøgedes.

Siden yttredes mangehaande Formodninger angaaende Muligheden af, at Branden kunde gribe saa fortærende om sig i saa fast en Bygning. De sandsynligste ere disse: Alt i to til tre Uger havde man i adskillige Værelser sporet en sveden Lugt, som viste, at der maatte være Ild i nogle Rør. Rørene stode i Forbindelse med hverandre; for at varme de hinanden krydsende Gange, vare de ledte gjennem Muren.

Saaledes har da vel Ilden, alt i længere Tid, grebet om sig i Londom, stille og uformærkt. Sandsynligviis ere adskillige Skorstene sprungne paa een Gang. Slottets vidtloftige Lofter tjente til Oplag for tørrede Bræder og Bjelker, som pludseligt fængede Ild, og brændende Bjælker styrtede gjennem en stor Aabning, som gik fra oven til neden, gjennem Slottets hele Høide, fordi man der vilde bygge en Marmortrappe. Forneden tændte de, og saaledes fyldte de pludseligt alle de sammensyngede Gange med tyk Røg, som gjorde al Adgang farlig, ofte umulig for de Reddende. Alligevel trængte Mange dristigt ind, men kun Faa kom tilbage. De fore vild i de lange, med Røg opfyldte Gange, der vare saa labyrinthiske, at den Ukyndige, om end Alt var fuldkommen lyst og roligt, havde ondt ved at finde Rede deri. Virkeligen paastaaer man, at der ved Slotsbranden omkom flere Mennesker end ved Byens Brand, som indtraf Aaret efter, skjøndt der dog her nedstyrtede et høit brændende Kirketaarn, som paa eengang stak næsten en heel Gade i Brand.

Da vore Venner naaede Slotspladsen, stod den høire Fløi i lys Lue; Flammerne brøde frem af de mægtige Vinduer, og hvirvlede, sammentrængte til en uhyre Ildmasse, ud af det antændte Tag. Slottets Midte og venstre Fløi laae endnu i Mørke, men truende svævede Flammerne derover. Den kongelige Familie havde forladt Slottet. En umaadelig Menneskeskare bølgede, fængslet af Gru og Forfær-

delse, paa den vidtloftige, af Ildsøilen oplyste Slots-plads. Gnister faldt som en tæt Regn paa Husene hiinsides Kanalen, paa Skibene, paa Pladsen. Her raslede Vogne; der løb Mennesker, som bedøvede, med Smaating, som de havde reddet; her lode hvinende Skrig mod Himlen; der greb Politibetjentene de Reddende som de Nysgjerrige, og tvang dem til at danne Rader, som skulde lange Vand fra Kanalen til Sprøiterne. Bull var bleven adskilt fra Stenersen. Han iilte gjennem Menneskemassen lige mod Slottets store Portal. Ofte blev han greben. Man vilde tvinge ham, som de Andre, til at stille sig i Vandbærernes Række. Med Magt rev han sig løs, og søgte stedse iilsommere at trænge frem til Slottet. I Portalen vare Vogne, Sprøiter, Mennesker sammentrængte; Bull saae ingen Mulighed at trænge igjennem dette Chaos. Men han maatte. Stødt hid og did, traadt og tilbageviist, trængte han stedse fremad, og naaede Gaarden. Her boede, to Trapper høit, i Slottets venstre Fløi, hans afdøde Moders Søster. Mellem Meubler, Vogne, Sprøiter, frem- og tilbageløbende Mennesker, søgte han, ofte truffen af Vandstraalerne, med stor Anstrengelse at finde den velbekjendte Indgang. Men endnu vare Vanskelighederne ikke overvundne. I Forfærdelsens Hast styrtede de Fleste, med store Bylter, nedaf Trappen, og hindrede de faa Kjække, som vilde op. „Ier, ier, at komme ned! Ier for Himlens Skyld!" skrege de Første. Mange af de Sidste lode sig afskrække. De løb ned med de Øvrige. Faa trængte

sig endnu stedse fremad. Bull stødte Enhver tilbage, og jo større man skildrede ham Faren, desmere iilte han. Trindtom ham bragede Flammerne; om ogsaa under ham, var han ikke istand til at afgjøre. En lang, ham velbekjendt Gang laae for ham. Overalt laae knuste Meubler, Klæder, o. s. v. men intet Menneske var at see mere. Dørrene paa begge Sider vare aabne, og viste, i de forladte Gemakker, den største Forvirring. Endeligen naaede han sin Tantes Bolig. Hun havde, i hans Barndom, i hans Ungdom, været ham i Moders Sted. Ogsaa denne Bolig syntes forladt. Alle Dørrene stode aabne; i Dagligstuen saae han nedrevne Speile, sønderbrudte Stole, Linned, Klæder, Senge, mellem hinanden, Skufferne i alle Skabe udtrukne, og et brændende Talglys stod paa Bordet. Han kaldte høit. Da fremtraadte en gammel Tjener, endnu sysselsat med at redde nogle Sager af Værdie. „Knud! raabte Bull: Hvor er Fruen?" — „Hun er reddet! svarte han: Men den stakkels Pige fra Tellemarken, som hun havde hos sig — —. „Den kjære, kjære Lovise?" skreg Bull, og hans Aandedræt standsede. — „Just hende! Hun reddede Alt, hvad hun kunde, og da Fruen løb omkring i stor Forvirring, bad hun hende tænke paa det Vigtigste. Da ihukom Fruen et lidet Chatol, som stod i et afsides Værelse; Pigen iilte did — og vi have ikke seet hende siden."

Uden at vente videre Besked, styrtede Bull udaf Døren, og løb op ad Trappen. Men just som han nærmede sig det Kammer, hvori Chatollet, efter Tjenerens Beretning, stod, styrtede, knagende og

brændende, en Bjelke ned, Flammer og Røg hvirvlede ham imøde, og han hørte, hvorledes de nedfaldende Bjelker og Mure, stedse dybere nedstyrtende, i Faldet knuste de nedre Lofter. Trappen, han nys havde besteget, var forstyrret, Tilbageveien spærret, og halvbevidstløs ilte han hen mod den Facade, som vendte ud til Slotspladsen. Om ham gnistrede Flammer, bragede de brændende Bjelker, og medens den gruelige Vished: hun er forloren! gjenlød i hans Inderste, greb ham med Rædsel den Følelse, at ogsaa han, i den øde, uhyre Bygning, var given til Priis for Flammedøden. Røgsøilerne bølgede efter ham, og truede at qvæle ham. Han fandt en Trappe, som ikke brændte endnu; han var lykkelig nok til at naae de høie Gange i første Etage. Intet Menneske var at see. Alle havde reddet sig af det fortærende Ildsvælg, i hvis Midte han endnu stedse befandt sig. Den brede Gang, med de anseelige Gemakker paa begge Sider, udstrakte sig for ham, og førte til den store Trappe, som løb ned til Portalen. Alt hørte han, i en Frastand, Menneskestemmer, og begyndte at fatte Haab, skjøndt Røgen standsede hans Aandedræt. Dunkelt lyste Flammerne gjennem de aabne Værelsers Vinduer, og opklarede Røgen, som opfyldte Gangene. Da væltede en rædsomtyk Røgstøtte sig frem af en Sidegang, og spærrede ham Veien. Med Fortvivlelsens sidste Kraft styrtede han sig ind i den brændende Røg. Det lykkedes ham at trænge igjennem, beskyttet af sin Kappe, som han holdt for Ansigtet. En aaben Dør

gav Dampsøilen en Retning tversover Gangen. Neppe var han trængt igjennem, før han saae et eenligt Fruentimmer løbe ængsteligt omkring — nu vaklede — nu segnede hun. Han ilte mod hende, greb hende, og, selv udmattet, maatte han mere slæbe, end bære, den afmægtige Pige. Alt nærmede de sig Trappen, da den lyse Lue spærrede dem Veien. Ved den fortæredes Røgen, men en brændende Hede afløste den. Pigen aandede dybt, reiste sig op, han omfattede hende, beskyttede hende med sin Kappe, og trængte igjennem endnu engang. Pigen var, som det syntes, kommen gandske til sig selv, hun løb fremad med ham, og just som de havde naaet den store Trappe, saae de, i den fjerne Gang, gjennem den tykke Røg, to Mænd nærme sig en Fløidør. Den var lukket; med Magt greb den Ene i Laasen, bragende gik Døren op, og de stormede ind i Gemakket, idet de, for at holde Røgen ude, lukkede den igjen.

Da nu den sikkre Trappe laae for dem, vovede Begge først at aande roligt et Øieblik; Bull tvivlede ikke mere, at det jo var lykkedes ham, at redde Den, han havde troet forloren. Det velbekjendte Chatol havde hun endnu under Armen. Men endnu var Faren ikke forbi; Flamme og Røg opfyldte Gangen, og kom stedse nærmere. De ilte nedad Trappen, og vare nu i Menneskevrimlen under Portalen. Men det var umuligt at trænge igjennem. Uvilkaarligt bleve de skudte hen mod den indre Gaard, og søgte her nogle rolige Øieblikke. Afkræftede satte de sig ned. Udaf alle Vinduer sloge de klare Flammer, og selv i Gaardens Midtpunkt, hvor de sadde, herskede

en frygtelig Hede. Vandet fra Sprøiterne overstrømte dem, Ildgnisterne faldt i hele Hobe omkring dem, og de hverandre krydsende Stemmer fyldte Begge med Forfærdelse.

Da Pigen omsider forsikkrede, at hun var kommen gandske til sig selv, vovede man det afgjørende Forsøg. Begge stødte nu paa en Masse Mennesker, som havde samme Hensigt. De kom midt ind iblandt dem; Pigen løb Fare, at vorde qvalt. Med stor Anstrengelse løftede Bull hende iveiret, saa hun blev baaren af de næste. For den fremtrængende Mængdes Magt maatte Alt vige — nu vare de frelste, nu først torde de tilstaae det for hinanden.

Da lød et høit Raab om Hjelp fra Balkonen over Portalen. Her saae man, næsten midt imellem Flammer, som sloge sammen fra alle Kanter, en Mand staae, og en Anden syntes med Møie at holde sig opreist, idet han støttede sig ved Balkonens Rækværk. Den store Hob nedenfor stirrede paa det grædselige Skuespil. Begge Mændene syntes forlorne uden Redning, og hvert Øieblik ventede man at see dem, enten fortærede af Luerne, eller i Fortvivlelsen styrte sig ned fra den høie Balkon. Ingen Stige var høi nok, intet muligt Middel at optænke.

„Plads der!" raabte en Stemme, og man saae en lav, bredskuldret Mand, i en grov blaa Overkjole med rød Krave, arbeide sig frem gjennem Trængslen. Et langt, stærkt Reb, ved hvis ene Ende en Jernhage var befæstet, bar han, vunden om den ene Arm. „I maa give mig Plads!" raabte han, idet han viklede Strikken op, og forsøgte at kaste den med

Hagen forsynede Ende mod Balkonen. „Tilbage der!" raabte han, og da han havde saameget Rum, at han kunde svinge Armen nogenlunde, lykkedes det ham at kaste Rebet op. „Gjør den fast!" raabte han, og med utrolig Hurtighed klatrede han op.

Man saae, hvorlunde Den, som havde raabt om Hjelp, løftede den Anden over Rækværket, og stillede ham saaledes, at han kunde faae fat i Strikken, medens den dristige Redningsmand understøttede ham nedenfra. Alt vare de omgivne af Luerne, men begge de ved Rebet Svævende glede sikkert og langsomt ned, medens den Tilbageblevne dristigt sprang over Rækværket, holdt sig fast med een Arm, og saaledes svævede frit i Luften i den største Høide. Først da de to Andre vare nede, svang han sig hen mod Strikken, og lod sig glide ned. Et Jubelskrig lød fra alle Sider. „Hvor er vor kjække Redningsmand?" spurgte de Frelste. Han var ikke at finde. — „Jeg saae ham, sagde En af Hoben: efter at Begge vare reddede, see op mod Balkonen et Øieblik. Skade for den nye Strikke! sagde han derpaa, og forsvandt i Vrimlen." — „Ja! raabte Adskillige: Det ligner vore brave Tømmermænd af Holmens faste Stok!"

Nu lød en frygtelig Gnistren og Bragen, da oplystes hele Egnen med et blændende Skin, nu udstødtes de rasende Flammer af alle Slottets Vinduer. De dampende Røgsøiler tabte sig i den høieste Atmosphære. De store Flammetunger, som strakte sig ud af de mange hundrede Vinduer, forenede sig oventil med det uhyre Tags store Ildmasse. Kobberbeklædningen farvede disse Flammer purpurrøde og sma-

ragdgronne. Midt i denne frygteligskjønne, broget-farvede Ildkolos stod det brændende Taarn, en Flammepyramide i et Flammehav. Man saae Taarnet vakle; man saae, hvorledes det begyndte at hælde meer og mere til den ene Side; man saae det i lys Lue, styrte ned i det bølgende Ildhav med rædsomt Brag — og en tyk, dunkel Røgsøile, som pludseligt brød op af Dybet og forvandlede den blændende Oplysning til et natligt Mørke, betegnede det Sted, hvorhen det styrtede. — Det var Slotsbrandens høieste Spidse.

(H. Steffens.)

Horn, Baner og Torstenson.

Træk til tre store Feltherrers Characteristik.

(Af Lundblad's svenske Plutarch.)

Gustav Horn's*) Bedrifter have været saa store, saa vidtomfattende, at deres Historie hartad

---

*) Denne Mand gjorde den danske Konge Christian den Fjerdes Bekjendtskab ved følgende Leilighed: Da Gustav Adolph vilde formæle sig med en brandenborgsk Prindsesse, sendte han Horn til Kjøbenhavn med en Indbydelse til Christian, med hvis Nær-

udgjør hele Sverrigs paa den Tid. De have fulgt hinanden saa gandske Slag i Slag, at de ligesom drage et Slør for hans Privatliv. Han var stor, ikke ved sin Byrd, som altfor ofte er Forsængelighedens Rod, ikke ved Lykken, hvorved et Feltslag vel kan vindes — han var stor ved noget ulige Høiere — ved sig selv! Han var skabt, for kraftigt at medvirke til et lykkeligt Udfald af den Krig, for hvilken hans Konge døde Offerdøden, hiin Krig, som Protestanterne kalde den trediveaarige, men som de burde kalde den hellige. Man kan sige: Horn var Sverrigs Skjold og Sværd. Derfor staaer han ogsaa saa stor og opheiet i den Tidsalder, hvori han levede. Naar mange Generationer, uden Navn og Eftermæle, hvile i deres Grave, staaer han endnu ophøiet og straalende, liig en Alpetop, som endnu, silde paa Aftenen, er beskinnet af Solens Straaler, medens Bjergene selv allerede ere hyllede i Nattens Mørke. Horn besad en ualmindelig Magt over sig selv, og øvede, just derved, en ikke ringere Magt over Lykken, som iøvrigt ikke var hans Gudinde. Alle Historieskrivere bevidne

---

værelse han ønskede at see Høitideligheden forhøiet. Christian kom ikke, men sendte i sit Sted den lærde Senator Holger Rosenkrantz. Reisen til Khvn. var saare gavnlig for Horn. Han saae med egne Øine Virkningen af en viis og sparsom Forvaltning, et Land i Flor, en ved sine Seiervindinger frygtelig Flaade, en for Aarhundreder begrundet Velstand.

Lundblad.

som med een Mund, at han aldrig har besmittet sit Liv i sine Lidenskabers Oprør. Intet kom ham uventet, ingen Omstændighed kunde overraske ham. Han kjendte Livets og Menneskets Omskiftninger, og var stedse forberedt. Han var altid den Samme, hvad enten han vandt eller tabte. Han var nidkjær i Religionen, en Ven af Videnskaberne, huldsalig i Omgang, kyndig i mange Sprog, tro mod sine Venner, om mod Hustru og Børn.

Saadan en Mand var Helten ved Leipzig, Wieseloch og Nördlingen; saadan en Mand var Han, som førte de svenske Faner lige til Schweizeralperne og Vogeserne.

Johan Baner kom, forfulgt af Piccolomini, til Halberstadt, og fandt her Maalet for sin Bedrift. Allerede længe havde han baaret Spiren til en tærende Sygdom i sig. Nogle paastaae, at han havde faaet Gift; Andre, at hans Udsvævelser vare Skyld deri. Længe havde Soldaterne ahnet deres Feltherres Død. Kort efter at hans anden Gemalinde var død, havde to Skildvagter i Eschwege, hvor hendes Liig stod, hørt eller troet at høre en huul Røst, som raabte: „Kom, kom, Baner, nu er det Tid!" Rygtet herom udbredte sig snart i hele Hæren.

Under Tilbagetoget, to Maaneder før sin Død, følte han sig upasselig; denne Upasselighed gik snart over til en Trediedags-Koldfeber. Snart baaren af sine Soldater paa en Baare, snart indpakket i Sengklæder paa sin Vogn, fulgte han Armeen. Snart

udartede Sygdommen til sort Gulsot. I Merseburg vare hans Ansigtstræk ikke kjendelige mere; hans Øine, som, i sunde Dage, straalede af Aand og Kraft, vare matte og døde; Mælet forlod ham og heftige Convulsioner røvede ham de sidste Kræfter. Da han kom til Halberstadt, opgav han sin Heltenaand.

Baner kjendte ikke Fredens rolige Sysler. Fra sit tyvende Aar havde han, næsten uafbrudt, levet i Felten udenfor sit Fædreland. I Livets roligere Øieblikke viste hans Character sig ligesaa heftig, som i Krigens ivrigste Færd. Han lignede den mærkværdige Landsøe i Norden, som ogsaa bruser, naar Veiret er blikstille. I Venskab som i Had, i Bedrøvelse som i Glæde, ved Tafflet som i alle andre Nydelser, kjendte han ingen Grændser. Saaledes jamrer han ved sin Konges Død mere, end det sommer sig en Mand; saaledes græder han fortvivlende ved sin Gemalindes Liig, og gaaer fra hendes Grav over til — en ny Kjærlighed, langt heftigere end den første; saaledes lader han, i sin Glæde over Svigerfaderens Ja, Kanonerne tordne saa voldsomt i sin Leir, at hele Omegnen skjælver og bæver derved; saaledes drikker han omkaps med sine Naabenbrødre; saaledes indtages han saa heftigt af et ungt Fruentimmer, at han glemmer Fædreland, Ære og Krig, og, for at see hende i det af Fjenden besatte Land, sætter sit Liv i Vove. Men samme Øieblik, som Alle troe ham forloren, staaer han midt iblandt sine Soldater, og fører dem mod Fjenden. Til Slottet Arolt, hvor han feirede Brylluppet med sin tredie Gemalinde, kom, under Vielsen, det Budskab, at Piccolomini var brudt op, for

at benytte hans Uvirksomhed. Uden at oppebie Slutningen af Præstens Tale, iler han fra Altret til Leiren. I Spidsen for sit Rytterie forfølger han Fjenden. Efter at have forjaget ham, afhenter han sin Gemalinde, tager imod hende under Kanonernes Torden, og Armeen er opstilt i Slagorden. Paa denne Maade udmærkede Baner sig ved en Mængde Egenheder, der ere ligesom en stærk Skygge i et Maleri af blændende Lys. Han var en Julius-Sol, fuld af Pletter, men ogsaa flammende af yppigere Varme og rigere Lys.

Baner hadede alt Taut. I sin Omgang saavelsom i Spidsen af sin Armee, var han bydende. Soldaterne elskede ham, og vare utrøstelige ved hans Død. Var han uheldig i Beleiringer, saa var han desto uimodstaaeligere paa Valpladsen, hvor han aldrig fandt sin Overmand. Hans Ære forkyndte 600 Faner og Standarter, som han sendte hjem, for dermed at pryde Sverrigs Arsenaler. I hans Felttog fandt 80,000 Fjender deres Død. Om hans Fremfærd vidnede Sachsens og Bøhmens udplyndrede Stæder og mange hundrede afbrændte Landsbyer. Kongen af Frankrig kaldte ham i sine Breve „Cousin", og Keiseren forsøgte at rokke ham i hans Troskab mod Fædrelandet, ved at byde ham ei allene den rigsfyrstelige Værdighed, men ogsaa de Wallensteinske Besiddelser i Schlesien.

Baner havde en stærk Legemsbygning. En smuk, høi Vext, et alvorligt Blik, blaae Øine, straalende af Aand, tilkjendegave hans Overlegenhed. Han var sin kongelige Ven, Gustav Adolph den Store, saa

lig, at de, som ikke kjendte dem nøiere, ofte toge den Ene for den Anden. I sine Operationer og i sin Armee taalte han ingen Afhængighed af sit Hof. Her vilde han herske som en uindskrænket Konge. For havde han nedlagt Kommandoen, end taget mod nogen Ordre fra Hove.

Lennart Torstenson var af en fast, rolig og huldsalig Character. Han elskede Spog. Streng mod de Ulydige, var han forsonlig i høi Grad. Under hans Hænder havde Krigen antaget en mildere Skikkelse. I Krigskonsten stod Torstenson ikke tilbage for Nogen af Gustav Adolphs store Generaler, som Menneske havde han Fortrin for de Fleste. Lykken forførte ham ikke, Ulykken bøiede ham ikke. Hans Forstand holdt lige Skridt med hans Held. Blandt hans Fortjenester som Feltherre beundrer man især den vidunderlige Hurtighed, hvormed han udførte sine Planer. Han var altid uventet, hvor han kom. Med hele Hære fløi han fra Donau til Belterne og igjen tilbage, ligesom i Dands; Alt, hvad der stillede sig iveien for ham, slog han ned. Lig en Argus, saae han sig først omkring med hundrede Øine, og lig en Briareus handlede han derpaa med hundrede Arme.

Valeria.

(Udaf Beckers Taschenbuch 1827.)

Ludvig den Fjortendes pragtfulde Hof feirede Carnevals-Lystighederne i St. Deny. I al sin Høiheds Glands, iført en Dragt, hvis Perle- og Diamant-Besætning udgjorde ti Millioners Værdi, berørte Kongen, Morgenen efter sin Ankomst, ifølge en gammel Skik, den utallige Mængde Syge, som havde samlet sig udenfor Slotsgaarden. Med den hjertevindende Naade, hans Tidsalder priste hos ham, vendte han sig til en gammel værkbruden Qvinde, sigende de sædvanlige Ord: „Kongen berører Eder! — Gud ville helbrede Eder!" Da faldt hans Øie paa en ung Pige, som, fuld af Medynk i det himmelske Øie, understøttede den Lidende. Ludvig studsede ved det ungdommelige Væsens Skjønhed, og hans letbevægelige Gemyt fornam det hurtige Indtryk, han aldrig pleiede at modstaae. Han saae engang, og nok engang, tilbage, efter at den hjelpløse Gamle, paa hans Vink, havde modtaget en ødsel Gave, og øieblikkeligen satte han tyve Tjenere i Bevægelse, som maatte følge den ydmyge Gjenstand for hans Opmærksomhed.

Men ei var Kongen den Eneste, den unge Pige havde fængslet. En ung, tydsk Konstner, som idag befandt sig i Hoffets Vrimmel, saae i hende sit Hjertes levende Ideal. Da hun bøiede sig ned, for at laane den Syge sin Arm, og, ved hvert Skridt, syntes at føle den Gamles Smerter, kunde hverken hans

Blik eller hans Sjel forlade hende. Han nærmede sig hende, og tilbød hende, med blyg Begjering, sin Bistand. Forundret, men uden Mistro, opløftede Pigen de store blaae Øine — et Par Skridt, et Par Ord, og de vare ikke fremmede for hinanden mere. Langsomt gik de med hinanden, endnu langsommere, fordi Ynglingen frygtede Veiens Ende. I en Fra-stand fulgte Kongens Speidere efter.

Valeria var neppe femten Aar, uskyldig, uer-faren, velvillig, troskyldig, lykkelig i nøisom Armod, lidet ønskende, muntert haabende. Fra Antwerpen, sin Fødeby, var hun, fader- og moderløs, kommen til Frankrig, hvor fattige Slægtninge toge hende til sig. Under deres Øine blomstrede hun op. Mangel og Sorg havde sløvet deres Følelse, men hvert Øie i den Landsby, de beboede, havde et Smiil for den huldе Valeria, og der var ingen Hytte, som hun jo havde besøgt, i den Hensigt, at gjøre vel. Saale-des havde hun idag ledt den barnløse Gamle til St. Deny, havde trøstet den Lidende mildt og med en Tak-kebøn modtaget den Gave, Kongens Naade lod den Fattige række. Den høie Monark, den tilbedte Lud-vig, forekom hende som et høiere Væsen; men snart maatte Indtrykket af hans Storhed og Herlighed vige for en menneskeligere Følelse, som sneg sig ind i hen-des Hjerte, medens hun, ved Guttenstein's Si-de, lagde Hjemveien tilbage. De fulgte den Syge til hendes Hytte, og efter at have tilbragt et lykkeligt Qvarteer under det lave Straatag, forlod Gutten-stein Valeria med et Hjerte, som Himlens Salighed fyldte.

Imidlertid havde den kongelige Kammertjener, Hr. Bontemps, foranstaltet, at der blev tilbuden Valeria og hendes Pleieforældre en Plads ved den Turnering, som skulde finde Sted næste Dag, og det ad saa snedige Veie, at selv de koldere Gamle ei saae Andet deri, end et lykkeligt Tilfælde. Valeria glædede sig ret dertil — blandt Tilskuerne haabede hun at finde sin nye Bekjendt. I St. Deny, paa Pladsen udenfor Pomerantshaven, var en stor Plet omhegnet med Skranker, trindtom vare ophøiede Sæder; bag disse bølgede et Hav af Mennesker. En høflig Mand havde nærmet sig Valeria og ført hende saa langt frem, som hendes simple Søndagsdragt vilde tillade. Neppe aandende stod hun her — hendes Fører tabte sig i Trængslen.

Hvad er det dog, som ofte, saa forunderligt, tager den første Kjærlighed i Beskyttelse, og overraskende, ad alle Veie, sammenfører Hjerter, som stille længes efter hinanden? — Idet Guttenstein vendte sit Blik til Siden, saae han, i den Pige, en Hoftjener havde skaffet Plads i hans Nærhed, den Hulde, hvis Billed siden igaar havde sysselsat hans Hjerte og Pensel. Venligt hilste de hinanden; Festens Nydelse forhøiedes derved, at de deelte den, og hans Forklaringer gjorde hende det Fremmede, det Ubegribelige, anskueligt.

Klokken var fire om Eftermiddagen, da Dronningen, maskeret, i et pragtfuldt, med Guld og Ædelstene smykket Klædebon, viste sig, ledsaget af Mademoiselle, Hertuginden af Enguien og mange andre Damer, Alle i tyrkisk Dragt. Neppe havde

de indtaget de øverste Pladser, før Skrankerne aabnedes, og en Skare af Riddere reed ind, med otte Trompeter og to Hærpauker, anførte af Hertugen af St. Aignan. Dem fulgte Kongen selv, endnu mere udmærket ved sin høie Anstand, ved sit Væsens Majestæt, end ved sin Dragts Kostbarhed. Han bar et ungarsk Klædebon, som var bedækket med Guld og Diamanter, og den brusende Ganger, som syntes stolt af sin Ryter, var pyntet med et Skaberak, der luede af Ædelstene. Kongens Broder reed tæt ved ham, i tyrkisk Dragt, paa en hvid Hest. I lang Række fulgte Hoffets Ædleste dem.

De Forbiridende hilste Dronningen og de tilstedeværende Damer. Turneringen begyndte. Kongens ædle Holdning, den Lethed og Ynde, hvormed han tumlede sin Hest, hans aldrig feilende Haand, som legende traf Maalet, erhvervede ham første Ræng i det lystige Ridderspil. Glædesskrig opfyldte Luften, naar der skete et sikkert Skud, et seirende Stød.

Alt dette vidste Guttenstein at tyde den spørgende Pige. „Det er Kongen! sagde han hviskende, pegende paa Ludvig: Kjender I ham? Nu seer han just lige hid."

„O, jeg kjender ham! svarte hun: Jeg saae ham kun eengang, men saaledes tykkes mig, maa en Konge see ud. Han behøvede ikke alt dette Guld, alle disse Juveler. Men hvo ere de Tre, som ere ham næst?"

„Hertugen af Orleans rider paa den hvide Hest! sagde Guttenstein: Han ved Siden er Hertugen af Enguien. Men den Tredie, den skjønne Mand i per-

fisk Dragt, med de modigtfunklende Øine, er Grev Lauzun, til hvem jeg hører. Han gjelder Alt hos Kongen; hans muntre Livslyst gjør ham til Monarkens og til hele Hoffets Yndling."

„Og I tjener Greven? I kom altsaa hid med Hoffet, og er ikke, som jeg troede, En af de tydske Herrer, som Carnevals-Lystighederne have ført til Paris?"

„De tydske Herrer, I mener, kjender jeg ikke, men en Tydsker er jeg rigtignok, fra Salzburg i Bayern."

„O, saa er jeg Eders Landsmandinde! raabte Valeria fyrigt: En Nederlænderinde er jeg, og jeg tænker, mit Hjem er beslægtet med Eders. Jeg var kun otte Aar gammel, da jeg hidkom fra Antwerpen, men fransk bliver jeg dog aldrig."

„Ogsaa jeg har tidligt forladt min Fødeby! sagde Guttenstein: Alt som Dreng, født af fattige Forældre, drev en ubetvingelig Lyst mig til at sysle med Pensel og Tegnebret. Da kom Grev Lauzun til min Fødeby. Han, en ung, riig Herre, neppe ti Aar ældre end jeg, havde med en Hovmester gjennemreist Egnen, og opholdt sig nu i Salzburg. Eensom besteeg han Munkebjerget, og fandt her, til sin Forundring, en fattigklædt Dreng, som tegnede en Træegruppe, tilligemed adskillige Mennesker, paa et Blad Papiir. I gjætter vel, at jeg var Drengen. Greven tiltalte mig venligt; jeg maatte vise ham omkring. Han tilbød mine Forældre at understøtte mit Talent, og tog mig med sig til Paris. Her fik jeg

Lærere i Konsten, gjorde en Reise til Rom, og saae de store Mesteres Værker. Mine Forældre vare imidlertid, ved Grevens Velgjerninger, komne i en uafhængig Stilling, et eget Tag bedækkede dem, og de savnede ikke mine Hænders Hjelp. Saaledes skylder jeg ham al min Lykke, og tjener ham gjerne, fordi han elsker mig. Han er den elskværdigste, høimodigste Mand, den Skjønneste og Herligste ved Ludvigs glimrende Hof."

Da Aftenen skumrede, reed Kongen med sine Ledsagere hen for Dronningen, og bøiede sig dybt for hende, dernæst for de øvrige Damer. Men da Kongen, med Lauzun ved sin Side, kom til det Sted, hvor Valeria stod, fæstede han sit Blik paa hende, og sænkede Landsen, vel umærkeligt, dog saaledes, at hans Blik viste, hvem denne Hylding gjaldt. Grevens Øie fulgte samme Retning; truffen af hans faste Ildblik, skjulte den rødmende Pige sig bag sine Naboer.

Alt strømte nu fra hinanden. Guttenstein bød hende sin Arm, og ledte hende ud af Trængslen. I sød og hjertelig Samtale gik de videre, lige til det Sted, hvor Valeria boede.

Næste Dag vendte Hoffet tilbage til Paris, og strax fik Guttenstein af Greven et Hverv, som paa nogle Uger fjernede ham fra Valeria. Neppe fik han Tid til at underrette hende derom.

Grev Lauzun, den skjønneste, herligste Mand ved Ludvigs Hof, som Guttenstein kaldte ham, be-

sad i dette Øieblik Kongens hele Fortrolighed. Elskværdig, munter, aaben, høflig, høimodig indtil Ødselhed, udstyret med fine, adelige Sæder og ridderligt Mod, havde han kun den ene Feil, at han med Letsindighed knyttede og sønderrev ømme Baand, forgudede og foragtede det andet Kjøn. Selv aldrig fri for lønlig Elskov, tog han ligesaa lidet i Betænkning, at befordre Ludvigs Kjærlighedseventyr. Efter en sørgelig Maalestok, som hans Omgivelse gav ham, bedømte han lethen et heelt Kjøn, hvis stille Værd han aldrig havde kjendt. Han troede kun paa Forfængelighed og Stolthed, paa Behagelyst og Svaghed — Alt, hvad der stillede sig imod ham, ansaae han for snedig Krigslist, og roste sig af sine talrige Seire. Men foragtede han de svage, saa hadede han de herskesyge Skjønheder, og Madame de Montespan havde i ham en afgjort, skjøndt ikke aaben Modstander, som fandt Fornøielse i, stundom at give hendes stedse aarvaagne Skinsyge ny Næring. Hans lette Blod lod ham ei betænke, hvad han vovede, idet han mishagede hende.

Aldrig saasnart havde Kongen seet Valeria, før han hemmeligt gjorde sin Yndling opmærksom paa hende og med stor Fyrighed bad ham udspeide hendes Forhold, hendes Character. Med vanlig Lethed gik Lauzun ind i dette Eventyr, og da hans Blik førstegang traf den unge Pige, begyndte hun at sysselsætte ham mere, end sædvanligt. Alt de næste Dage fandt han Paaskud til at besøge hendes Slægtninge. Skjøndt det lod, som om han slet ikke ænd-

sede Valeria, var dog hun den eneste Gjenstand for hans Opmærksomhed. Men paa dette stille-muntre barnlige Væsen strandede hans Menneskekundskab aldeles. Enten var Alt kun Skin her, eller der gaves en qvindelig Værdighed, en jomfruelig Reenhed, som han aldrig havde ahnet. For første Gang følte han sit ustadige Hjerte alvorligen fængslet. Han foregav, at hans Læge havde forordnet ham en Melkekuur, men med hvert Glas, Valeria rakte ham, følte han sig fastere bunden til hende. Han kom nu tidligere, og gik sildigere; den lille Have ved Hytten, blev ham et Paradiis. Han tænkte ikke mere paa Kongen, ikke mere paa sin Plads ved Thronen: kun eet Anliggende sysselsatte ham — at vinde Valeria's Gjenkjærlighed. Den stolte, smukke Mand, som aldrig havde beilet forgjæves, forsagede nu for første Gang, fordi han virkeligen elskede, men fra Valeria's Øine syntes at tilsmile ham en Tilbøielighed, som gjorde ham salig.

Det var et Selvbedrag, som opflammede Grevens Haab, men et meget naturligt. Thi da han førstegang besøgte Valeria, var hans Navn nok for at røre hendes Hjerte. Hun kjendte ham som Guttenstein's Velgjører, hun havde hørt hans Roes af den Elskedes Mund, hun vidste, at Greven dagligen levede med hendes Ven — selv var han ikke Solen, men han bar dens Afglands. Derfor kom hun ham saa mildt og hjerteligt imøde. Han havde endnu ikke omtalt Guttenstein — langt mindre havde Valeria nævnet ham. Men hun sysselsatte sig med sværmerske Billeder. Lanzun fremtraadte som Bei-

ler for sin Yndling, tænkte hun; han vilde udforske, om hun ogsaa var Guttensteins Kjærlighed værd. Han vilde føre Ynglingen den elskte Brud imøde, og saaledes fuldende sit Værk. Den ydmyge Pige ahnede ikke, at den glimrende Hofmand saae ned paa hende.

Imidlertid havde Lauzun lært at kjende Valeria's Pleieforældre nok, for at være sikker paa, at de uden Betænkning vilde opoffre Pigens Rolighed for en glimrende Lod. Han havde talt gandske aabenhjertigt, og havde faaet gandske aabenhjertigt Svar — Alt, for dog, paa en Maade, at efterkomme de modtagne Befalinger. Ogsaa Valeria fik Vink af sine Slægtninge: hendes Lykke var gjort, yttrede de. Hun tydede alt dette efter sit Sind, og frydede sig ved den usigelige Lykke. Lauzun tænkte nu paa, at sætte sin Plan i Værk. Han smigrede Kongen med det bedste Haab, medens han selv udstædte hemmelige Befalinger til sine Fortrolige. Han var fastbesluttet, at frelse Valeria fra den Fare, som truede hende. Han vilde hæve hende til sig, han vilde besidde hende paa en retmæssig Maade, skjøndt under Hemmelighedens Slør. Men paa denne Plans Forborgenhed beroede Lauzun's Lykke, og han maatte opbyde Alt, for at fjerne Mistanken fra sig. Anslaget var indledt med største Snildhed, dets Udførelse var betroet i paalidelige Hænder — Intet syntes at true det. Men et skarpt Speiderøie havde alt længe forfulgt hans Skridt, og han gik i Baand, hvor han troede at bevæge sig frit.

Alt var beredt, da Lauzun en Aften besøgte Valeria, for endnu engang at modtage den lægende Drik af hendes Haand. En kort Skilsmisse forestod ham nu. Han indbød hende til en Lystvandring i den lille Have. „Valeria, sagde han her, med usikker Stemme: jeg er her idag for sidste Gang. Bevar mit Afskedsord som en betroet Hemmelighed. I er her omgiven af Farer, som I ikke kjender, ikke ahner. Men I har en Ven. Eders Skjønhed, Eders barnlige Uskyld, Eders stille Værd have fængslet ham til Eder for stedse. Vil I satte Tillid til mig, Valeria, vil I lægge Eders Skjebne i min Haand, da redder jeg Eder af de Snarer, som usynligt omgive Eder, saasandt hjelpe mig Gud!"

„Hr. Greve! svarte Pigen: I skrækker mig! Hvad kan true mig i denne landlige Fred?"

„Har I Tillid til mig?" spurgte han. — „Hidtil havde jeg den bedste Tro til alle Mennesker! svarte hun: I har kastet Mistroens Sæd i mit Bryst. Men paa Eder maa jeg stole. Jeg har et Vidnesbyrd for Eder, som ei kan skuffe. I er ædel og høimodig."

„Velan! Saa frygt Intet, der maa hænde, hvad der vil! Tie, som Graven, og stoel paa mig! Jeg tilsværger Dig, at jeg kun vil Din Lykke, og Din milde Sjel maa anklage mig for Guds Dom, hvis jeg bryder min Eed. Fat Dig, der kommer Nogen."

Han iilte bort, svang sig paa Hesten, og tilvinkede hende med sit Tørklæde. Hun troede at have dromt, naar hun tænkte paa hans Ords Høitidelig-

hed. Søvnløs tilbragte hun Natten, angstfuld de følgende Dage.

Lauzun's Fortrolige bevogtede enhver af hendes Bevægelser, og da hun om Aftenen var gandske allene hjemme, brøde bevæbnede Mænd ind, og førte den Bestyrtede ad Biveie ind i en nærliggende Skov. Herfra blev hun, i en med fire Heste forspændt Vogn, uden Ophold ført videre. To Ryttere rede foran, to andre Mænd toge Plads paa Kudskesædet. I en Krog af Vognen sad en Yngling, som kaldte sig hendes Tjener og bad om hendes Befalinger. Skræk og Overraskelse bandt Valeria's Tunge; hun formaaede ei at spørge, hvad der forestod hende, men en Strøm af Taarer skaffede det ængstede Hjerte Luft.

„Det smerter mig, at see Eder græde! sagde Drengen, som sad ligeoverfor hende: Jeg troede, man havde sagt Eder, at I ikke skulde skrækkes, hvad der saa mødte Eder." — Valeria ihukom Grevens Ord. Hun begyndte at ahne, at hendes Bortførelse var hans Værk. „Forstaaer jeg Eder ret, sagde hun: saa er jeg i Grev Lauzun's Hænder, og jeg skulde maaskee være rolig, da jeg har Tillid til hans Ædelmodighed. Men sig mig, hvad kunde bevæge Eders Herre til, med Magt at bortføre mig fra Mine?" — „Jeg kan ikke sige det! svarte Drengen beskeden: Min Herre vil snart underrette Eder om Alt. Men vær ubekymret, og aftør Eders Taarer. Vi bringe Eder til en værdig Dame, hos hvem I vil befinde Eder vel, til Herren selv kommer. O, Mademoiselle, denne Herre behøver ingen anden Bevæggrund til at hjelpe, end den, at I behøver Hjelp.

Vil I kjende hans Aedelmodighed, saa spørg mig, som han har opdraget, reddet fra Sygdom og Død. Jeg har ingen Tjeneste hos ham, uden den, at udele hans Velgjerninger. Han sendte mig til Elendighedens Hytter, og ofte har jeg, paa hans Vegne, staaet som en Skytsengel ved Døendes Leie." Drengens Øine straalte i overjordisk Mildhed, da han sagde disse Ord, og Maanens blege Skin forklarede hans Aasyn. Valeria glemte sin Angst, idet hun hørte paa ham, og spurgte ham deeltagende om hans Navn, hans Alder, og hvi han var saa bleg.

„Jeg hedder Armand, Mademoiselle! svarte han: Saa skal I kalde Eders Tjener, thi det er jeg, efter min Herres Villie. Hav Taalmodighed med mig; min Kraft er svag, men min Villie god. Agt mig ikke ringe, naar I hører, at jeg kun er femten Aar. Det indre Liv regnes ikke efter Aar, og den Frugt, som skal falde tidligt, modnes tidligt."

„Du er syg?" spurgte Valeria medynksfuld. — „O nei, Mademoiselle! svarte Armand: Som Barn var jeg Døden hjemfalden, da Greven reddede mit Liv. Nu føler jeg mig karsk, skjøndt ikke saa kraftig som Andre i min Alder. Deraf kommer maaskee den Ahnelse, at jeg tidligt skal forlade denne skjønne Verden."

Det Sted, hvortil man førte Valeria, en Villa i Nærheden af Tour, laae afsides, skjult i et Krat. Armand kaldte den Dame, hos hvem han lovede at melde hende, Madame de Lauzun, og gladelig overraskket spurgte Valeria, om Greven var gift.

„Endnu ikke! svarte Armand: Men hans Valg er truffet. Den Dame, til hvem vi nu gaae, er en bedaget Slægtning af Greven. Hun er underrettet om Eders Ankomst."

Neppe havde Lauzun, hiin Aften, forladt Valeria, før han, ifølge sin Plan, foregav at være syg og holdt Sengen. Hans Forgemak vrimlede snart af deeltagende Besøg, og Kongen selv kom, uden mindste Følge, til den Skinsyges Seng, for at see ham endnu engang, inden han brød op til Nederlandene. Snildelig havde Lauzun just valgt denne Tid. Han kunde, saasnart Kongen var reist, lukke sin Dør for Enhver, og, medens tause Tjenere bevarede Skyggen af hans Nærværelse, hemmeligt, paa Længsels Vinger, reise til Valeria, for at lade Kirken udtale sin Velsignelse over det forønskede Baand. At hun var forsvunden, blev udlagt som forsætlig Flugt; derfor foregav Lauzun, at have underrettet hende om Kongens Kjærlighed. Klokken var ti om Aftenen, da Ludvig huldrig skildtes fra sin Yndling, for at spise med Madame de Montespan. Befriet fra den piinlige Tvang, forlod Greven Sengen, kastede sig i Klæderne, og læste smilende de talrige Beviser paa Deeltagelse, som bedækkede Natbordet. Breve fra fine Qvindehænder, aandende Elskov, som han først havde vakt, og nu foragtede, gik igjennem hans Haand, og beskjæmmet ihukom han den rene, uskyldige Brud, som han havde besluttet, udeelt at offre sit Hjerte.

Midnat var forbi, da han pludseligt vaktes af sine Drømme ved en Larm, der var ham ubegribelig. Fodtrin af Bevæbnede, heftig Ordstrid med hans Tjenere, og Kongens Navn, for hvilket Alt forstummede, traf hans lyttende Øre. Døren blev revet op, Marquis de Rochefort indtraadte, ledsaget af den kongelige Kammertjener og tredive Soldater. Paa Kongens Befaling tog Rochefort Greven fangen, fordrede hans Kaarde og alle hans Nøgler. Lauzun vægrede sig. Strax bleve alle Gjemmer opbrudte, og Bontemps tog alle Papirer, Vexelbreve og Klenodier, ja endogsaa femten qvindelige Portraiter, Kjærlighedstegn af velbekjendte Damer, for endnu samme Nat at overlevere Kongen Alt. Stum, uden en Yttring af Skræk, uden et Spørgsmaal, saae Greven ned for sig; han vedligeholdt den Syges Rolle, og kastede sig paa sin Seng, for at eftertænke sin Skjebnes skrækkelige Omskiftning. Soldaterne bleve i Værelset.

Lauzun's Fængsling vakte almeen Forundring. Ingen ahnede Aarsagen. Men forlængst havde Fru Montespan efterspeidet Grevens Veie; hun kjendte Kongens Ønsker, hun vidste, hvor lidet hans Yndling havde gjort for ham. At Valeria var bortført, fik hun at vide samme Time, som det var skeet. Med skadefro Triumph fortalte hun Kongen Alt, og opflammede ham til øieblikkelig Hævn. Da Morgenen gryede, overantvordede Rochefort sin Fange til Artagnan, som, under stærk Bedækning, førte ham ud af Paris, uden at Nogen vidste, hvorhen.

Samme Nat var Guttenstein kommen tilbage. Studsende hørte han, hvad der var foregaaet. Han saae de Anstalter, som foiedes til Grevens Afreise, og besluttede, at følge efter i en Fraſtand, tilbørlig forklædt, med det Forsæt, at underrette Greven om sin Nærhed.

Da man, nogle Mile fra Paris, standsede en kort Tid, og Artagnan lod sin Fange allene i Vognen, traadte et ungt Menneske til Vogndøren, og bad med skjælvende Røst om en Almisse. Lauzun foer op ved Lyden af den bekjendte Stemme. Han saae Guttenstein i Øiet — en Straale af Glæde omluede hans skjønne, blege Træk, men, trindtomgiven af Bevæbnede, fattede han sig strax, og tog sin Pung op, længe søgende efter en passende Gave. „Guttenstein! hviskede han: Dig sender Gud. O, at jeg kun nogle Minuter kunde tale med Dig!" — „I er syg, eller synes at være det! sagde den Anden: Forlang Rolighed, forlang en Læge. Hvor I opholder Eder, er ogsaa jeg tilstede. Maaskee findes Leilighed."

„Hvad vil den Tigger? raabte en Dragon barsk: Væk, I er kun Herren til Besvær!" — „Tag dette, sagde Lauzun: det er Alt, hvad jeg har. Man har berøvet mig Midler til at gjøre vel, som jeg ønsker." — „Himlen kan gjengjelde Eders Gave mangefold!" sagde Guttenstein, idet han kyssede Grevens Kappe, og skjød en Pakke med Vexelbreve i hans Haand. Endnu et Blik, og Betleren var forsvunden.

Nu kastede Lauzun et speidende Blik omkring, saa ofte Vognen holdt, og næsten altid bemærkede han, i en Frastand, Guttensteins velbekjendte Skikkelse, under en eller anden Maske. Men Haabet om en Sammenkomst strandede hvergang, indtil man naaede Crawens, et ubetydeligt Sted, hvor der var bestilt Natteqvarteer. Her fik Greven et Vink, stillede sig dødsyg, og forlangte en Læge.

Inden et Qvarteers Forløb stod Guttenstein ved hans Seng. Han tilbød, Natten over, at vaage hos den Syge. Vagten tog Plads udenfor Døren.

„Vov i Guds Navn, sagde Guttenstein nu: i min Kappe at gaae ud af dette Værelse, saasnart Dagen gryer.“ — „Du glemmer, sagde Greven: hvor uliig vor Skabning er. Min Høide vilde røbe mig, selv om jeg tænkte lavt nok til at sætte en trofast Ven i Fare. Jeg har udkaaret Dig til en anden Tjeneste. Jeg har rovet en Pige, som behagede de høieste Øine. Det er min Forbrydelse. Hun er hos min Cousine, Madame de Lauzun. Der vilde jeg lade hendes Haand lægge i min. Endnu veed hun ikke, hvor høit jeg elsker hende, og at jeg har kaaret hende til min Brud. Du skal sige hende det, skal melde hende min Ulykke, skal beskytte hende, til jeg igjen vorder fri. For hende til Salzburg, beed hende bære mit Navn. Hun er Grevinde Lauzun, er min Enke, min Arving, naar jeg dør. Midler til at lade hende fremtræde overeensstemmende med sin Stand finder Du i mit Bureau, paa venstre Haand, naar Du trykker paa det tredie Løvehoved, i et lønligt Gjemme. Guttenstein, jeg betroer Dig et dy-

rebar Pant, og vil snart kræve det igjen af Din Haand. Guld og List vil befrie mig af disse Baand, og da iler jeg efter Dig og Valeria."

„Valeria?" spurgte Guttenstein med ahnende Skræk. — „Det er hendes Navn! svarte Greven: O, jeg har aldrig elsket, før jeg elskede hende. Hun er fader- og moderløs, en Nederlænderinde. Endnu har jeg ikke tilstaaet hende min Kjærlighed, men jeg haaber, at hun er mig god. Jeg lod hende føre bort, og vilde nu være i hendes Arme, hvis min Plan ikke var strandet. Dig overantvorder jeg min Lykke, Guttenstein, Dig betroer jeg min Brud. Fortæl hende om min Kjærlighed, mal hende min Smerte, og ær hende som min Gemalinde. Der, hvor jeg fandt Dig, vil jeg opsøge Eder Begge. Kongens Vrede stilles nok, jeg har mange Venner, mange skjønne og mægtige Veninder."

Guttenstein svarte ikke, han stod som lynslagen. Alt hans Haab var tilintergjort. „Endnu Eet! vedblev Greven: Armand er hos Valeria. Du kjender den sværmerske, lidende Dreng. Jeg anbefaler Dig ham."

Saasnart Morgenen dæmrede, tog Guttenstein grædende Afsked fra Lauzun, tilsvor ham, ei at forlade Valeria, hyllede sig i sin Kappe, og forlod Huus og Stad.

Imidlertid henlevede Valeria mangen behagelig Time i den gamle Dames Selskab. Men i hendes eensomme Kammer boede den høieste Uro. Hun sov ikke, hun tænkte med ængstelig Hjertebanken paa Grevens Komme, der, som Armand sagde, snart

kunde ventes. Ethvert af hendes Vink opfyldte denne trofaste Tjener. Han stod bag hendes Stol, naar hun spiste, og tillod ingen Anden at opvarte hende. Naar hun da saae hans Ansigt i Speilet ligeoverfor, kom det hende fore, som om det stundom blev dødningblegt, som om de klare Øine tabte al Glands af Liv. Efter faa Øieblikke var dette forbi; de dunkle Øine straalte paany, Kinderne farvedes af en mat Rødme, og naar hun spurgte, hvad han havde feilet, svarte han smilende, det var Intet.

„I er god som en Engel! sagde han en Morgen, da hun gjentog sit Spørgsmaal alvorligere: Gid jeg dog kunde forklare Eder, hvad I ønsker at vide. Stundom er det mig, som om en let Taage tilhyller alt Udvortes, som om mine Sandser forlade mig, og jeg maa gribe den nærmeste Gjenstand, for at holde mig fast. Da omsvæve mig Billeder, sælsomme, skjønne, rædsomme — indtil mit Øie igjen aabner sig for det Jordiske. Ofte have mine Drømmebilleder mødt mig i det virkelige Liv, og nye Tildragelser have hilset mig som gamle Bekjendte. Men ofte bestræber jeg mig forgjæves for at kalde dem tilbage og udtyde dem; kun en bange Følelse siger mig, at en Ulykke svæver over mig."

„Hæng ikke ved slige Tanker, kjære Armand! sagde Valeria: Det er Synd, at ville skue bag Fremtidens Slør med nysgjerrigt Øie."

„O, I har Ret! svarte han: Og jeg vil adlyde Eder, om jeg kan. Men er det mig da muligt, at glemme, at et Uheld truer eller alt har truffet min elskede Herre? Vi vente paa Greven, men mig tykkes,

han kommer ikke. Endeligen kommer han, jeg flyver ham imøde, jeg seer ham i Øinene, og nu er det pludseligt en Anden, mig synes Guttenstein!" Armand sank i dyb Eftertanke, og Valeria rødmede ved det Navn, han nævnede.

Eensom stod hun en Aften ved sit Vindue, da hørte hun Armand's Stemme udenfor Gitterporten, og han traadte ind ved en Andens Haand. Det var ikke Grevens høie Skikkelse; hendes Hjerte tilhviskede hende Guttensteins Navn, og for første Gang, siden hun skiltes fra ham, var hun glad igjen. Alle hendes stille Forhaabninger vare opfyldte — Greven sendte Guttenstein, for ham havde han bevaret hende. Nu lød hans Fodtrin paa Trappen, han kom nærmere, bangere slog hendes Hjerte, hun formaaede ikke at gaae ham imøde. Sagte aabnede han Døren — hun saae ham igjen! Men Glæden forblev i hendes Bryst, tro bevogtet af jomfruelig Blufærdighed.

Guttenstein behøvede al sin Fatning, for at bære Gjensynsglæden. I fast Tone sagde han Valeria, hvorlunde han kom i Grevens Navn, for at meddele hende hans Ønsker for hendes Fremtid. Men hans Øie vovede ei, at see op til hende.

„O, vær velkommen! afbrød Valeria ham: Jeg var meget ængstelig og sørgmodig, men Synet af Eder adspreder al Frygt. I er en Bekjendt, en Ven, af Eders Mund kan jeg erfare, hvorfor jeg blev røvet fra Mine. Eder vil jeg troe, hvad jeg ikke kan troe, naar Andre sige det, at mine Pleiefor-

ældre havde Ondt ifinde med mig. Madame de Lauzun siger det, dog tvivlede jeg endnu."

„Hvad hun har sagt Eder, er Sandhed! svarte Guttenstein: I har ligesaalidet ahnet den lurende Fare, som maaskee Styrken af den Kjærlighed, I har at takke for Eders Redning. Ja Madame, den bedste, den ædleste Mand elsker Eder; den skjønneste Ridder ved Frankrigs Hof har kaaret Eder til sin Gemalinde. Tillad mig, i hans Navn at beile til Eders Gjenkjærlighed og Eders Haand. Han har betroet mig dette ærefulde Hverv, og jeg vilde ønske, at min Troskab kunde begeistre min uveltalende Tunge. Han selv har betalt Eders Redning med sin Frihed, han bringes til et ham ubekjendt Fængsel, og jeg var ikke istand til at befrie ham, hvor gjerne jeg end havde vovet mit Liv. Men fat Mod! Grev Lauzun's Sol kan ikke længe skjule sig bag Skyerne."

Valeria havde bedækket sit dødsblege Ansigt med Tørklædet, og den skrækkeligste Kamp mellem Kjærlighed og jomfruelig Stolthed sønderrev hendes Hjerte. Hun havde ikke gjort sig nogen Flid for at skjule sine Følelser; hun frygtede, Guttenstein havde læst i hendes Hjerte. Og han beilede nu til hende for en Anden! Han, hvis Billed hun saa tro bevarede, at Grevens blændende Skjønhed aldrig kunde udslette det, han talte nu til hende om en Andens Kjærlighed, med den samme Røst, som fornyede hendes Sjels sødeste Erindringer!

Den dybe Stilhed, som herskede efter Guttensteins sidste Ord, var hende pinlig; hun troede, at maatte sige Noget, og kunde ikke. Omsider begyndte

han paany: „Greven ønsker, Madame, at I vil bære hans Navn; han bød mig, i Eder ære hans Gemalinde. Eder beder han følge mig til mit Fædreland, indtil han kan hente Eder. Jeg har tilsvoret ham, ikke at forlade Eder, hvis I forunder mig den Lykke, at staae som Broder ved Eders Side. Imorgen reiser jeg forud; om nogle Dages Forløb kan I følge efter med Armand og Eders øvrige Følge."

„Og vi skulde forlade Frankrig, uden at gjøre noget for Grevens Befrielse?" — „Det er umuligt nu, at virke for ham. Først maa nogen Tid gaae hen. Sandsynligviis gaaer han til Pignerol — —

„O, det er et frygteligt Navn! raabte Valeria: som jeg altid har hørt med Skræk. Guttenstein, det vilde gjøre mig lykkelig, at kunne begræde Greven inden et Klosters Mure."

„Grev Lauzun besværger Eder, at leve for ham! svarte Guttenstein: Han nærer det Haab, at I vil det, og hvor er den Pige, som kunde nægte ham Gjenkjærlighed? Den Tanke, at vide Eder sikker i min Fødestad, vil opklare ham hans mørke Fængsel. Vil I nægte ham denne Trøst, da kan jeg ikke hindre det, men bedrøve mig maa det, at min Mund talte saa svagt for min Velgjører, og at hans Tillid var større, end mine Kræfter."

„Jeg skal adlyde Grevens Befalinger! sagde Valeria, idet hun modig fæstede sine Øine paa Guttenstein: Gud viser mig den Vei, jeg aldrig havde anseet for min. Jeg vil betræde den, den føre, hvorhen den

vil. Lad mig allene. Jeg har Meget at overlægge med mig selv. Jeg skal være rede at reise paa den bestemte Tid."

Næste Morgengry reiste Guttenstein. Da Valeria traadte ud af sit Værelse, styrtede Armand hende imøde, og kyssede hendes Hænder med lidenskabelig Ild, og hede Taarer strømte fra hans Øine. „O, mine Ahnelser havde Ret! sagde han: Jeg har mistet min Herre! Men I er jo hans Eiendom, Eder er det, han elsker. Antag Eders Tjeners Hyldning og Løfte, og bliv ham en naadig Herskerinde!"

Velsignet af Madame de Lauzun, forlod Valeria hende næste Dag. Overalt fandt hun Spor af Guttensteins omme Forsorg.

Det lille Huus, Guttensteins Forældre eiede i Salzburg, laae i Nærheden af Waisenhuset, og stødte, li som de øvrige i samme Række liggende Huse, mod et høit Bjerg. Hid førte Guttenstein Valeria for det første, medens en bedre Bolig blev indrettet til hende ved Siden af. Valeria studsede, da hun gik gjennem de færdige Værelser, medens Guttenstein søgte at undskylde det Manglende. „Vi ere ikke i Paris, sagde han: og ingen fransk Konstnerhaand har smykket Væggene; men jeg eiede Grevens Portrait. Det vil hilse Eder i Eders daglige Gemak."

„Alt er for smukt, for rigt for mig, Hr. Guttenstein! sagde hun: Jeg befandt mig bedre hos Eders Forældre, end i dette Pallads, men jeg takker Eder!"

Hun neiede for ham — han gik. Det var hende umuligt, at staae med ham for Lauzun's Portrait. Mildt, i al sin mandige Skjønhed, smilte dette hende imøde. Hun vidste nu, hvad hun aldrig havde ahnet, at han elskede hende. Men hendes Hjerte var saa beklemt, at hun, ligeoverfor hans Billed, maatte briste i Graad. I al den Tid, hun ikke havde seet Guttenstein, havde hun skjælvende tænkt paa Gjenforeningen med ham. Hun frygtede hans Stemme, hans Blik, Fortidens Minder, og væbnede sig med en Kulde og Stolthed, der ellers var hende fremmed. Men ikke med et Ord, ikke med en Mine fornyede Guttenstein Erindringen om deres forrige Bekjendtskab. Med den Ærefrygt, han skyldte Lauzun's Gemalinde, nærmede han sig hende; alvorlig og tilbageholdende var hans Tale, og stundom bares det hende fore, som om Alt, hvad der fyldte hendes Sjel, havde været en Drom. Hun havde levet adskillige Uger under eet Tag med ham — han forblev sig selv lig. Hvormeget hun end havde ønsket denne Adfærd, var den hende dog en Kilde til usigelig Smerte.

Hun bar nu Navn af Grevinde Lauzun, men hun var en Eneboerske midt i al sin Pragt. De skjønne Klæder, Armand havde medbragt fra Paris, laae ubrugte; ingen Omgang søgte hun; kun eet Værelse beboede hun. Uden at ønske Ungdommens Glæder, kjendte hun intet kjærere Selskab end Guttensteins bedagede Forældre. 70 og 60 Aar gamle, gik disse muntre Ægtefolk, Haand i Haand, Veien til Maalet. Kun hos dem vidste hun sit Hjertes Rigdom.

Guttenstein fandt hende sjelden. Han opoffrede sig gandske for sin Konst.

Ogsaa Armand var stillere og blegere, siden han havde betraadt den nye Bolig. Strax det første Syn af Egnen gjorde et sælsomt Indtryk paa ham. Med vidtaabnede Øine stirrede han paa Toppen af Bjerget, som løftede sit Hoved høit over Husene i Gaden. Alt trindtomkring betragtede han længe, nøie, og sank i dyb Eftertanke. Stille satte han sig paa en Steen ved Døren, slog begge Hænder for Øinene, og lignede en Slummrende. Guttenstein vakte ham omsider. Han sprang op, syntes at besinde sig, hvi Rødme bedækkede hans blege Ansigt. „Jeg har vel forsømt min Tjeneste, kjære Guttenstein! sagde han: og Andre have vel nu maattet forrette den for mig. Men, Guttenstein, man kan dog ikke see sin Grav uden Rædsel, om man ogsaa har vandret hele Aar paa dens Bred. Jeg sidder paa min Grav."

„Underlige Drømme! sagde Guttenstein: Dine sværmerske Bekymringer ville dræbe Dig før Tiden." — „O nei, kjære Hermann! svarte Armand: Jeg frygter ikke Døden. Den har saa tidt staaet ved mit Leie, mild og smilende, som en Legebroder. Men aldrig har jeg seet den saa tydeligt, som i det Øieblik, jeg skuede denne Stad. Paa hiint Bjerg, der løfter sin takkede Pynt over os, stod den, klædt i skinnende Skyer, og tilvinkede mig — dens Fakkel sluktes, den bøiede sig ned til mig, og Bjerget sank med den, tilhyllende Alt vidtomkring. Tidligere Drømmebilleder vaagnede, Toner omsuste mig, som jeg

allerede kjendte, uden dog at vide deres Betydning. Nu forstod jeg Alt: her er mit Maal!"

Forgjæves strøbte Guttenstein at drage ham fra disse Tanker — en mørk Tungsindighed blev tilbage i ham, som udelukkede ham fra Ungdommens Glæder. Hans Længsel efter Fædrelandet og hans Angst for Greven forøgede den. Han lærte ikke det tydske Sprog, som Valeria snart forstod og talte. Derfor var han ensom blandt Mange. Naar han med Valeria besøgte Munkebjerget, vendte han sig altid mod den Egn, hvor Frankrig laae. Naar hun da lod ham høre, hvor barnligt han før havde glædet sig over hvert malerisk Træe, hver blomstrende Busk, medens han nu var saa stum og stille, sagde han: „Ak, Madame, det var i Frankrig. Der gives kun eet Frankrige paa Jorden! I selv, Madame, er ikke her, som I var hjemme. Eders Kind er blegere, Eders Øie mørkere. Ogsaa Guttenstein, som dog er født her, var i Paris et andet, et muntrere Menneske."

„Reis hjem, Armand! sagde Valeria: jeg tillader Dig det. Hvo som veed, eilsteds at finde Lykken, han tøve inter Øieblik." — „I vil straffe mig! raabte Armand, og greb hendes Hænder: Jeg elsker mit Fædreland høit, men Eder høiere."

Det var nogle Dage efter denne Samtale, Armand sagte treen ind i Guttensteins Kammer. Et legemsstort Billed stod for Konstneren; den studsende Dreng gjenkjendte strax Valeria deri. Guttenstein bemærkede ikke den Kommende; han var hensjunken i Billedets Beskuelse, og hans Ansigts Udtryk røbede tydeligt, med hvilke Følelser han betragtede det. Læn-

ge stod Armand ubevægelig; enkelte Træk samlede sig til et Heelt, der, som et Lyn, opklarede hans Sjel, og kastede et skarpt Lys paa den sande Aarsag til det mørke Alvor, han længe havde mærket hos Guttenstein. Han kom i Hede ved den Tanke, at see sin Herres Eiendom vanhelliget ved formastelige Ønsker. Alt Andet forsvandt af hans Sjel. Han afkastede det længenærede Venskab, som et brændende Klædebon, og stod pludseligt, lilig Paradisets Engel, for den skrækkede Konstner.

„Guttenstein! raabte han: Hvi har Du malet dette Billed? Hvi seer Du derpaa med slige Blikke, i Din Eensomheds Stund? Hvad føler Du for Grevinden, for Din Herres Brud? O, at jeg maa gjøre Dig slige Spørgsmaal! Du var mit Forbillede paa min Livsvandring, min Sjel hang ved Dig, som ved en ældre Broder! Jeg saae Dig lide, og led med Dig, uden at vide, hvad Dig fattedes. Nu veed jeg det, Alt vorder mig klart, hundrede Tegn treffe sammen. En strafværdig Kjærlighed boer i Dit Bryst, og Du nærer den, istedetfor at bekæmpe den!"

Forundret stirrede Guttenstein paa den blussende Dreng. Endeligen tog han, alvorlig og sørgmodig, Ordet: „Du gjør mig Uret, Armand, men Du er en Sværmer, et Barn, og Dit Sværmerie for Dyden er skjønt, hvorvel det er for strengt. Ja, jeg elsker Grevinden, og saa vidt da, hvad ingen Dødelig veed — jeg elskede hende alt, før Greven saae hende. Hun var af min Stand, jeg torde tænke paa hende, jeg drømte en kort, en salig Drøm. Da jeg kom tilbage fra min Reise, og vilde fremlægge min Livsplan

for Greven, kom han mig imode med det Budskab, at Valeria var bestemt til hans Gemalinde. Jeg selv maatte beile til hende for ham, jeg maatte føre hende til mit Hjem, see hende hver Dag, sværge ham til, ikke at forlade hende. Alt dette har jeg gjort og lidt. Lad mig dog vederfares den Ret, at jeg modigt har betvunget mit eget Hjerte. Kan Du mere, er Du stærkere, end jeg, naar Du engang lærer at elske, da forlang dette Billed, mine mørke Timers Trøst, min sidste Glæde, og jeg vil offre Dig det."

„O tilgiv, tilgiv, min Hermann! sagde Armand bevæget: Du har Ret, jeg er et Barn, et uerfarent, ubesindigt Barn. Jeg skammer mig for Dig, da Du saa kjærlighedsfuld viser mig tilrette, og vover ikke, at bede om Din Kjærlighed."

„Vær rolig! svarte Hun: Men sig mig, hvad der fører Dig hid, saa aarle om Morgenen, mens Alle sove endnu? Lægen vil, at Du skal sove i de Timer, naar Natten skifter med Dagen. Hvi gjør Du ikke det?"

„Jeg havde iaftes opvartet Grevinden ved Bordet — sagde Armand — og gik gjennem Forgemakket, hvor Fuldmaanen skinnede saa klart gjennem Vinduet, at jeg standsede et Øieblik, for at betragte den. Træt af en lang Lystvandring, maa jeg vel være falden i Søvn ved Vinduet, idet mindste saae jeg intet mere af Gjenstandene omkring mig, men en broget Drømmeverden omgav min Sjel. Men jeg sov dog egentligen ikke, thi jeg beholdt et Slags Bevidsthed, jeg hørte, at Nogen kom ind i Forgemakket, at Kammerfruen nærmede sig mig og greb mig ved Haanden

— hendes Lys skinnede mig i Øinene, men jeg kunde ikke svare hende, og maatte fæste min Opmærksomhed uafbrudt paa det billedrige Liv i mit Indre. Kammerfruen hidkaldte Nogen — de talte om mig — de sagde, jeg havde aabne Øine, og syntes dog at sove som en Steen — jeg maatte vel være syg. Alt det kunde jeg høre, men at yttre mig, var mig umuligt, hvor pinligt jeg end fornam den Gniden og Strygen, saavelsom de stærke Essentser, hvormed man søgte at dække mig. Omsider blev det stille; jeg mærkede Intet mere, uden den vidunderlige Verden, som udfoldede sig for den aabne Sjel, og da jeg vaagnede, gryede Morgenen. Kammerfruen sad hos mig, og sov sødt. Jeg maatte ile til Dig. O Guttenstein, kunde jeg udtale, hvad der var bag det Dække, som rullede op for mig i denne Nat! Men det er utydeligt og forvirret, som afbleget Skrift."

„Dine gamle Sværmerier, eller Din gamle Sygdom!" sagde Guttenstein. — „Tænk, hvad Du vil! vedblev Hiin: Men jeg maa til min Herre. Jeg kan gavne ham. Jeg maa til Pignerol. Her leve vi roligt, og han er fangen. Jeg har seet de Klipper, de Mure, de Taarne, hvor han vansmægter."

„Veed Du et Middel til hans Redning, sagde Guttenstein: saa lad mig gaae. Mig vil det farligste Eventyr være langt kjærere, end Rolighed i hendes Nærhed."

„Fare har det vel ikke — svarte Armand: men feiler jeg ikke, maa jeg, just jeg, foretage det. Mig kaldte den Røst, jeg hørte. Imorgen, endnu idag, vandrer jeg herfra. Siig Grevinden, hvorhen jeg

gaaer. Og endnu Eet, kjære Guttenstein! Var det da ikke muligt, at I kunde forandre Eders Bopæl og flytte til en anden Deel af Byen? See ei saa spørgende paa mig, jeg kan ikke forklare Dig, hvi jeg ønsker det. Men ved alt Helligt besværger jeg Dig, flye herfra, bring Dine Forældre, bring Grevinden bort, langt bort, om Du end skulde efterlade Alt, hvad der ellers har Værd i Livet. I sove Alle roligt under dette Tag, I Lykkelige! Jeg har aldrig kunnet det."

„Jeg forstaaer Dig ikke! sagde Guttenstein: Tal tydeligere, sig mig, hvad Du frygter?" — „Ak, det Vink, jeg følger, lader sig ikke klæde i Ord! svarte Armand sørgmodig: Lev derfor vel, Guttenstein, vi sees igjen. Ja, jeg veed det, vi sees igjen, intet Uheld vil ramme Eder, før jeg er gjenforenet med Eder."

Alt i nogle Maaneder havde Pignerol's mørke Mure indsluttet Greven, og endnu var det ikke lykkedes ham, at knytte noget Baand med Verden. Man opfyldte alle hans billige Ønsker, men adskilt var han, ved Gitter og Laase, fra Menneskers Samfund. Dog fortvivlede han ei endda. Han haabede endnu, at stemme sin gamle, gnavne Slutter mildere, skjøndt nogle dristige Forsøg vare mislykkede, og han neppe vidste, hvad der boede i Mandens Hjerte. Spørgsmaal, Tiltale, venlig Hilsen blev ubesvaret.

En stormende Aften havde Greven, længere end ellers, ventet paa Lys og Spise, da den Gamle ind-

traadte, dækkede Bordet, lagde Ild i Kaminen og gjorde sig, gandske mod Sædvane, mangfoldige Erinder. Lauzun mærkede, at han betragtede ham opmærksomt, ja deeltagende.

„Vil I endnu noget?" spurgte Lauzun forundret. — „Ja Herre! lød Svaret: Jeg vil sige Jer, at I kan forlade dette Kammer, naar I behager, og at jeg selv vil føre Jer ud af Fæstningen. Min Haand visne, hvis den endnu engang skyder Slaaen for Eders Fængselsdør! Inden disse Vægge har jeg hørt mangt et Suk, men immer var det, som en Bark af Jern omgav mit Bryst. Dog — ei den bedste Lænkehund gjør ad den Fremmede, der giver den fine Unger igjen; det var en Skam for Gud og Mennesker, om sligt et Kreatur skulde beskjæmme os."

„Jeg veed ikke at have gjort Eder nogen saadan Tjeneste!" sagde Lauzun, skjælvende af Glæde. — „I Paris har I reddet en stakkels Savojards Liv! svarte Slutteren: da han, i den strenge Vinterstid, laae nær Døden i Gaden St. Honoree, og I vidste ikke, at hjemme bad en gammel Fader for dette sit Barn. Nu, saasandt Gud hjelpe mig, vil Faderen føre Jer ud af Eders Fængsel. Havde I ikke, blandt Eders Tjenere, et ungt Menneske, slimbygget, bleg som Vox, med himmelvendte Øine, og sorte, flyvende Lokker?" — „Armand! sagde Greven: Hvad veed I om ham?" — „Igaar kom han hid, vedblev Manden: og søgte Tjeneste i Fæstningen. Min Søn var den Første, han traf paa. Øieblikkeligen gjenkjendte de hinanden. Eders Tjener havde været mit Barns Engel, og I havde

sendt ham denne Engel. Ingen af os Tre har sovet den hele Nat; da Dagen gryede, var Eders Redning besluttet. Tilberedelser have vi gjort i Dagens Løb. For Midnat kommer jeg at hente Eder; den fremmede Yngling og min Søn vente os ved den yderste Muur. Heste staae paa rede Haand. En underjordisk Vei fører os ud af Fæstningen, og vi flye med Eder."

Alt gik efter Ønske. Reisen fortsattes med flyvende Fil, men forsinkedes siden ved Armand's Svaghed, der forøgedes ved den uafbrudte Anstrengelse, skjønt han ikke lod sig mærke med noget. Greven hviilte derfor nogle Dage, og sendte et Ilbud til Guttenstein, for at melde ham, hvad Dag han kunde ventes, og for at bede ham anordne Alt til Formælingen med Valeria. Ingen, uden Guttenstein og hans Forældre, skulde bivaane den stille Fest. Valeria fik et langt, kjærligt Brev, uimodstaaeligt for ethvert frit Pigehjerte, og for hende en høitidelig Opfordring til at offre Taknemmeligheden sit Liv. Hun svor sig selv, tro at hænge ved den Mand, der havde lidt saameget for hende, og begrov Mindet om den Anden, som aldrig havde ahnet, aldrig agtet hendes stille Kjærlighed. — Saaledes forberedt, ventede hun den af Lauzun bestemte Dag.

Det var den 6te Julii 1669.

Med stor Virksomhed og Sindighed besørgede Guttenstein, hvad ham paalaae, smykkede selv Sa-

len, Alteret, hvorved Vielsen skulde finde Sted, bandt Krandse, opstillede Voxkjerter, udbredte Tepper, o. s. v. Han bestilte Præsten, og underrettede ham i Londom om Brudeparrets Forhold. Men selv vilde han ikke være Vidne til Vielsen. Den samme Morgen, man ventede Greven, vilde han tiltræde en Reise til Rom. Aftenen tilforn skrev han et Brev til Lauzun, uden at nævne Grunden til sin Reise, et andet til sine Forældre, som han lovede, snart at komme tilbage, omfavnede de kjærlige Gamle endnu engang i stor Bevægelse, og kastede sig paaklædt paa Sengen, for ved Daggry at forlade Staden gandske hemmeligt. Men Rolighed flyede det Leie, hvorpaa han nu søgte den for sidste Gang. Han sprang op igjen, da Stadens Uhre, et efter et andet, sloge Elleve. Fjerne Lynglimt opklarede den morke Nat, Maanen kæmpede med sorte, sønderrevne Skyer. Vinden bruste, dens hule Suk gjorde Guttenstein vel. Naturens Uro besvarte Oprøret i hans eget Bryst. Han maatte ud. Med sin Randsel listede han sig ned i Gaarden, sadlede selv sin Hest, og førte den til Porten, efter at han havde kastet det sidste Blik paa det matoplyste Vindue, hvor Valeria sov. Da Porten laae bag ham, svang han sig op og ilte bort, medens Storm og Uveir, i hvitidelig Langsomhed, droge frem paa Himlen.

Nogle Miil fra Salzburg havde det samme Uveir naaet Greven og Armand, og tvunget dem til at tage ind i et ringe Herberg, hvor en usel Seng tog mod den trætte Herre, medens Tjeneren, martret af ubestemt Angst, satte sig ved Vinduet, og betragtede de

tunge Skyers Gang. Uafbrudt Bruſen, blandet af Storm og fjern Torden, ledſagede dem. Vinduesruderne klirrede, Dørene klaprede. Lauzun foer nogle gange op, men Trætheden dysſede ham ſtrax i Søvn igjen. Omſider vaktes han af et Vindſtød, der ryſtede hele Huſet. Armand ſtod ved Sengen, hyllet i en Kappe, ruſtet til Reiſen. Forundret reiſte Greven ſig op, gned ſine Øine og ſpurgte, om Natten var forbi.

„Klokken er halv Eet! ſagde Armand: den ſjette Julii er frembrudt, denne Dag, om hvilken jeg har uforklarlige Ahnelſer. Gud være lovet, at I er vaagen. Jeg havde maattet vække Eder, eller gaae uden Eders Minde. Jeg gaaer forud til Salzburg." — „Nu? I dette Uveir? ſpurgte Lauzun: Aldrig!" — „Uveiret er forbi, Stormen har grebet det, og ført det bort over os — hør, hvorledes den endnu forfølger den flygtende Fjende. Giv mig en Heſt, Herre, den hurtigſte og bedſte, thi om jeg end havde Vinger, ſom den bruſende Storm, var det dog muligt, at jeg kom for ſilde til Salzburg. Stemmen i mit Bryſt giver intet tydeligt Orakel."

Du er en uforbederlig Daare! raabte Lauzun fortrædelig: Væk Folkene, lad Vognen kjøre frem — jeg kan ikke give Dig til Priis for dette Guds Veir."

„O, det vil vare for længe! raabte Armand: Solen maa ikke finde mig paa Veien. Jeg tager Heſten, og beder Gud forlene den mine Tankers Hurtighed og mine Ønſkers Flugt. Veien kjender jeg godt." — Inden Greven kunde ſvare, var Drengen forſvunden.

Klokken var To om Morgenen, da Armand, gjennem Salzburgs stille Gader, ilte til Valeria's Bolig og bankede stærkt paa Døren. Vinden larmede endnu stedse, men Himlen var klar og reen. Armand's Hjerte slog saa heftigt, at han neppe kunde gjøre sig forstaaelig for Tjeneren, som lukkede op, og den lange Tid, som nødvendigen maatte forløbe, inden Kammerfruen blev vækket og Grevinden ved hende, var den skrækkeligste i hans korte Liv. Et grufuldt Billed af en nærforestaaende Forstyrrelse udfoldede sig meer og mere for hans Blik. Alt Gaadefuldt blev klarere, og den Stemme, han saa tidt havde hørt, mindede ham lydt om at tage den sidste Afsked fra den jordiske Sol. I den høieste Spænding befandt han sig, da man kaldte ham til Valeria, og skjælvende af Angst styrtede han for hendes Fødder, bedende, hun vilde ufortøvet forlade Huset, Gaden, hele Egnen. Forgjæves spurgte hun om Grunden til den sælsomme Fordring; han gjentog sin Bøn, og den Dødsangst, som talte af hans Miner, fyldte uvilkaarligen alle Tilstedeværende med Bestyrtelse. Kun Valeria nølede endnu.

„Hør en Døendes sidste Bøn! raabte han: og forlad Huset! Tøv ikke paa Dørtærsklen, send intet Blik tilbage, gaae over Salzfloden. Tæt ved det erkebiskoppelige Sommerslot Mirabella boer Gartneren; nævn ham mit Navn, og han vil tage imod Eder. Jil for Himlens Skyld! Jeg kan ikke sige, hvad Aanden viser mig. Jorden bæver og bevæges, Jordens Grundvolde røre sig og skjælve."

Valeria følte sig greben af Angst; hun kastede sin Kaabe om, og lod sig føre ud i den stille Morgendæmring. Paa Dørtærskelen greb Armand hendes Haand, kyssede den under en Strøm af Taarer, og tog evig Afsked. „Vi adskilles ikke! sagde hun angstfuld: Du har fyldt os Alle med ugrundet Frygt, saa vi flyr for en indbildt Fare, men skulde nogen virkelig Ulykke true, da skal Du ikke blive tilbage."

„Maa jeg da ikke redde Guttenstein og hans Forældre, og saamange Mennesker, som der vil følge mig? spurgte Armand: Lev vel, lev vel! Lad mig opfylde min Skjebne."

Neppe havde Valeria naaet det betegnede Tilflugtsted, før en Begivenhed, rædsom nok for efter Aarhundreder at vække Medynk og Skræk, bekræftede Armand's Advarsler. Det høie overhængende Bjerg, som hele Gaden støttede sig mod, styrtede bragende sin Top ned paa de rolige Menneskeboliger, som laae derunder, og hvælvede en vid Grav over flere end 500 Mennesker. Det begrov 13 Huse, St. Markuskirken, vor Frues Kirke og det fyrstelige Seminarium. Alt laae i dyb Slummer, og intet Øie saae det skrækkelige Syn. Efterhaanden blev det levende, bestyrtede Mennesker løb til, modige Mænd vovede sig hid, for at redde — da faldt nok en Klippe, over 1000 Centner svær, og begrov dem til de øvrige Døde. Een eneste Steenhob stod der nu, over den hang det brustne Bjerg, endnu

rystende og truende bøiede Spidsen sig ned mod Ødelæggelsen. *)

Saaledes fandt Lauzun den Stad, hvor han vilde feire sin Bryllupsfest, og med Fortvivlelse tænkte han paa Valeria's Skjebne. Han forenede sig med de virksomste blandt dem, som tænkte paa at redde. En gammel Mand viste ham det Sted, hvor det guttensteinske Huus havde staaet, og hvor den franske Grevinde havde boet. Han ubbredte sig over den sandsynlige Aarsag til Ulykken, idet han fortalte, hvorlunde Beboerne af de nærmeste Huse havde hugget Kjældere og Hvælvinger ind i Bjerget og derved undergravet dets Grund. Ved Guttensteins Huus, hvor Gruset laae lavest, lod Lauzun et Redningsforsøg begynde. Modig indtil Forvovenhed stillede han sig selv i Spidsen for Arbeiderne, og inden Aftenen skumrede, vare mange Mennesker bragte for Dagens Lys — blandt dem Armand.

Han var haardsaaret, og aandede neppe. Men da han, vedervæget ved stærke Lægemidler, slog Øinene op, og fandt sig ved sin Herres Bryst, overstraalte en himmelsk Glæde hans blege Ansigt. „Hun er reddet! stammede han: hun er hos Gartneren ved det erkebiskoppelige Sommerpallads. Men Guttenstein — og hans Forældre! — Gud vilde ikke, at jeg skulde redde dem."

---

*) See Theatr. Europ. Tom. X, P. 1 — 167 og Ziegelers Schauplatz der Zeit, S. 796.

Ufortøvet lod Greven Armand bringe til det Huus, hvor han vidste at finde Valeria. En Lampe brændte alt i det stille Kammer, hvor den grædende Pige sørgede over to Venners visse Undergang. Da oplodes Døren til Haven — En af hendes franske Tjenere oplæstede et Glædesskrig, hun hørte en bekjendt Stemme, det var Grevens Røst. Han spurgte efter hende, skjælvende stod hun op, og gik ham imøde. Hvilket Gjensyn! Hvilke Følelser i den arme Valeria's Bryst! Men det Syn, som ventede hende, udslettede dem Alle. Uden Livstegn bar man Drengen ind i Huset, som for faa Timer siden talte til hende med begeistret Veltalenhed, hvis Kjærlighed og Troskab havde frelst hende fra Døden.

„Valeria, elskte Pige, har Du intet Blik for mig?" raabte Greven. Hun vendte sig, hun fæstede sit Blik paa hans skjønne, alvorlige Ansigt, hendes Sjel laae under for Øieblikkets blandede Følelser, og afmægtig sank hun i hans udbredte Favn.

Medens Valeria blev bragt til Hvile af sin Kammerfrue, sørgede Greven faderligt for Armand, og ventede ved hans Leie paa den hentede Læges Udsagn, — han gav intet Haab.

Lauzun overlod ham til Vertindens Pleie, og fulgte Lægen tilbage til Staden, for at sørge for de øvrige Reddede. Saaledes sank Natten ned over det stille Huus, Morgenen dæmrede, og Valeria vaagnede af en urolig Søvn, ængsteligt spørgende efter Armand. Kammerfruen pegede paa Sideværelset, gjennem hvis halvaabne Dør en bleg Lampe skinne:

de. Hastig stod Valeria op, klædte sig paa, og listede sig ind til den Syge. Han laae allene, som livløs. Hun betragtede den alt forklarede Skikkelse, ihukom hans Ahnelser og den Vished, hvormed han forudsaae denne Time. En hemmelig Gysen gjennemfoer hende; Morgenens matte Dæmring brød gjennem Vinduet, og lydtgnistrende gik Lampen ud. Armand bevægede sig, reiste sig op, og saae Valeria forskrækket i Øinene. „Er det Eder? raabte han: Ja, jeg vidste jo, at jeg fik Eder at see endnu engang. Men hvorledes det skulde skee, begreb jeg ikke. Hvor ere vi da?" — „Der, hvor Du viste mig hen, Armand! Ak, hvi gik Du ikke med mig, da Du vidste Alt?" — „Min Viden var kun et viftende Lys, som forsvandt, naar jeg behøvede det meest. Men Eder har den dog reddet, og jeg døer, begrædt af Eder. See, nu veed jeg ogsaa, hvor vi ere. Ved Vinduet hist har jeg siddet mangengang, og sunget franske Viser til Gartnerens Luth. Han havde opholdt sig i Paris en Tid og talte mit Sprog. Derfor havde jeg ham kjær, og gik ofte hid med Guttenstein. Ak, Guttenstein! raabte han smerteligt: Jeg kunde ikke redde ham!"

Valeria tilhyllede sit Ansigt, og græd høit. Med store Øine saae Armand paa hende. I dette Øieblik gik Døren sagte op, en dunkel Skikkelse traadte ind, kom nærmere, og stod, beskinnet af den første Morgenrøde, for Sengen. Armand udraabte Guttensteins Navn, og reiste sig høiere, for at see det Utrolige. Begge gjenfindende i Livet, hvad de havde begrædt som dødt, glemte Valeria og

Guttenstein for et Øieblik den tungttilkæmpede Kraft, og deres tause Kjærlighed lyste af de ubevogtede Blikke, tonte i den bevægede Stemme. Skarpt og nøie havde Armand bemærket Alt. Han saae, hvorledes Guttenstein fattede sig, bortvendte sig forlegen, og tog Plads ved Vinduet. Valeria græd heftigere, og fyrigt greb Drengen hendes foldede Hænder. „Elsker Du ham? spurgte han sagte: Han, som spørger Dig, staaer paa Gravens Bred, Du maa ikke skuffe ham. Kjære Valeria, mig tykkes, jeg læste Din Sjels Følelser i Dine milde, trofaste Øine. Elsker Du Guttenstein eller Greven?"

„Jeg ærer Greven, hviskede hun: og vil gjøre ham lykkelig, hvis redelig Villie formaaer det. Men Kjærlighed kjendte jeg alt, inden jeg saae ham, og jeg har ikke et Hjerte, som kan forgjætte."

„Mig vil Du ei heller forgjætte! sagde Ynglingen, idet Guttenstein traadte til: og Du ei heller, min Hermann. Jeg gaaer did, hvor mit Hjem alt længe har været. See, Solen stiger op, og Greven tøver endnu. Jeg tør ikke gaae bort, inden jeg har seet hans dyrebare Ansigt endnu engang."

Solen kom høiere, Valeria tilhyllede den Døendes Seng med sit Slør, og han faldt i en Slummer, hvoraf han vaagnede fra Tid til anden, for at spørge efter Greven. Valeria listede sig ind i sit Kammer; Guttenstein blev hos Armand, holdende hans kolde Haand i sin. Endeligen traadte Greven ind. Han omfavnede Guttenstein i stor Bevægelse. „Gud trøste Dig, Hermann! sagde han: Du har tabt Dine første Venner, men endnu har Du En, som bærer

Din Lykke i sit Hjerte. Hvorledes er det med Armand?"

„Det er hans Røst!" raabte Drengen, idet han skjød Omhænget tilside. Han udstrakte Armene efter Lauzun, som rørt bøiede sig over ham, og gav Guttenstein et Vink, at forlade Stuen. Han satte sig paa en Bænk udenfor Huset, som frembød en Udsigt til Staden, til hans gamle Forældres mørke Grav, hvorover Solen nu skinnede i sin fulde Pragt. Der hengik en Tid, hvis Længde han ikke mærkede, og med Møie fattede han sig, da Valeria's Kammerfrue igjen kaldte ham ind i Stuen. Her herskede Rolighed! — Valeria knælte ved Sengen, Lauzun traadte ham imøde, bleg, som han aldrig havde seet ham før, men med kraftig Selvfornægtelses Udtryk i de ædle Træk.

„Han er død! sagde han, idet han førte Guttenstein hen til den Afsjelede: Men lader os ikke sørge over ham. Selv det meest glimrende Liv har Øieblikke, hvori man fristes til at udraabe: Tidligt døer, hvem Guderne elske! — Valeria, Guttenstein! I have ikke handlet ret imod mig. Han, her slumrer, kjendte mig bedre! I elskede hinanden, og vilde opoffre Eder for min Lykke, uden at betænke, at jeg aldrig kunde være glad, naar ikke Alt omkring mig deelte min Glæde. Et reent Hjertes første Kjærlighed har jeg maaskee ikke fortjent, thi altfor ofte har jeg drevet Spot med denne Følelse; men ved Gud, Eders Tillid fortjener jeg, og vil vinde den. Lader os reise herfra endnu idag; et stille Sted forene Eder, medens jeg styrter mig tilbage i Livets Strøm,

hvoraf jeg troede mig frelst. Eders Fremtid være min Sorg."

Det kom de Elskende fore som en Drøm, da Greven, ved disse Ord, sammenføiede deres Hænder over Armand's smilende Liig, og længe varede det, inden de gandske følte deres Lykke, saa ondt gjorde det dem, at de havde bedrøvet deres Velgjører. Først efter adskillige Aars Forløb svandt denne sidste Skygge af deres Liv. Grev Lauzun stod atter paa det glimrende Sted, for hvilket han var født, og en Gemalinde, hans Hjerte værd og af samme Byrd som han, lod ham uden Uro tænke paa sin Skjebnes romantiske Episode.

Men over de Forulykkedes vide Grav reiste sig et Monument med latinsk Indskrift, der i Modersmaalet lyder saaledes:

Stat stille, Vandringsmand! Thi intet Under var det,
om du strax forvandledes til Steen.
Her seer du saa sørgeligt et Fald, at du vel aldrig
har hørt eller seet dets Lige.
Ak, hvormangen sælsom Uskjæbne truer dog de
Dødeliges Idræt!
De fattige Studenters Planteskole er vorden
Dødens Kirkegaard.
Husene, og de som boede deri, Forældre og Børn,
Herrer og Tjenere,
Først begravne ved den naturlige, siden ved en
dødelig Søvn,
Ligge nu her, Alle tillige, hobevis skjulte
under Gruset,

Samme ulykkelige Lod har truffet
dem Alle.
De ellers ubevægelige Klipper have forvandlet
Ægtefolks Seng til et Gravmæle,
Unges og Gamles Leie til Dødsens
Grube.
Om denne gruelige Jammer vil det aldrig
glemsomme Rygte
Og dette Monument tale til kommende
Slægter.
Men du, som seer i Bjergets Afgrund
med stirrende Øie,
Og tænker paa de Døde, som ligge
begravne deri,
Sig med et Suk: Usporlige ere
Guds Domme!

(Frederike Lohmann.)

Jødernes falske Messiasser.

Disse Bedragere omtales først i Apostlernes Gjerninger, Cap. 5, V. 34—36, og Cap. 8, V. 9. I Aarene 178 og 179 efter Christi Fødsel, under Hadrian's Regjering, fremstod den falske Messias Barchochebas, i Spidsen for en Hær. Keiseren sendte Julius Severus imod ham. Denne indslut-

tede Oprørerne i Staden Bither. Trods den haardnakkede Modstand blev den erobret, Barchochebas fangen og dræbt.

Aar 434 opstod paa Øen Candia en falsk Messias, som kaldte sig Moses. Han udgav sig for Hebræernes fordums Befrier, der var opvakt fra de Døde, for at gjøre dem frie endnu engang.

Et Aarhundrede efter var der i Palæstina en falsk Messias, ved Navn Julian. Han bebudede sig som en stor Erobrer, der i Spidsen for sit Folk, skulde udrydde alle Christne med Vaabenmagt. Forførte ved hans Løfter, myrdede de bevæbnede Jøder adskillige Christne. Keiser Justinian sendte Tropper mod ham. Man leverede ham et Slag; han blev fangen og henrettet.

I Begyndelsen af det ottende Aarhundrede optraadte Serenus, en spansk Jøde, som Messias. Han prædikede, vandt Disciple, og døde, som de, i Landflygtighed.

Ogsaa i det tolvte Aarhundrede opstode adskillige falske Messiasser. En af dem fremtraadte i Frankrig under Ludvig den Yngre. Han blev hængt, uden at man nogensinde fik hans rette Navn at vide.

Det trettende Aarhundrede var især rigt paa slige Bedragere. Man tæller syv til otte som fremtraadte i Arabien, Persien, Spanien og Mæhren. Enblandt dem, som kaldte sig David el Ree, skal have været en meget stor Troldmand. Han bragte Jøderne i Oprør, og saae sig i Spidsen for et betydeligt Partie; men denne Messias faldt for Snigmorderhaand.

Jacob Zieglern fra Mæhren, som levede i Midten af det sextende Aarhundrede, forkyndte Messias's nærforestaaende Aabenbaring, og paastod, at han alt var født for 14 Aar siden. Han foregav, at have seet ham i Straßburg, og opbevarede omhyggeligt en Kaarde og et Scepter, som han vilde give ham ihænde, saasnart han blev gammel nok til at fremtræde som Lærer.

Aar 1666 udgav sig en vis Sabatei Sevi i Aleppo for den Messias, Zieglern havde bebudet. Han begyndte med at prædike paa offentlige Landeveie. Han sluttede tre Ægteskaber, dog, som man siger, uden at nyde deres Rettigheder, fordi han meente, at dette var under hans Værdighed. Han forbandt sig med en vis Nathan Levi, og denne forestillede Propheten Elias's Person, som skulde gaae foran Messias. De begav sig til Jerusalem, og her proklamerede Nathan Sabatei Sevi som Nationernes Befrier. Den jødiske Pøbel erklærede sig for dem, men alle de, som havde noget at tabe, forbandede dem. — For at undgaae Uveiret, flygtede Sevi til Constantinopel, og herfra til Smyrna. Nathan Levi sendte ham fire Gesandter imøde, som erkjendte ham for Messias, og offentligen hilste ham som saadan. Dette Gesandtskab skuffede ei allene Folket, men ogsaa nogle Lærde, som erklærede Sabatei Sevi for Hebræernes Messias og Konge. Men Synagogen i Smyrna dømte ham til at spiddes. Sevi søgte Beskyttelse hos Kadien i Smyrna, og fik snart hele Folket paa sin Side. Han lod reise to Throner, en for sig selv og en anden for sin Fa-

vorithustru. Han antog Navn af „Kongernes Konge," og gav sin Broder, Joseph Sevi, Titel af Juda's Konge. Han lovede Jøderne, at ville erobre hele det tyrkiske Rige. Ja, han drev Frækheden saavidt, at han udelod Keiserens Navn af den jødiske Kirkebøn, og satte sit istedet. Han blev sat fangen i Dardanellernes Slot. Jøderne udspredte, man skaanede kun hans Liv, fordi Tyrkerne vidste, at han var udødelig. Kommandanten i Dardanellerne berigede sig med de Foræringer som Jøderne maatte give ham, for at torde besøge deres fangne Konge og Messias, der, ogsaa i Lænker, hævdede sin hele Værdighed, og lod sine Fødder kysse af Folket. — Imidlertid ansaae Sultanen, som opholdt sig i Adrianopel, det for bedst, at gjøre en Ende paa dette Gøglespil. Han lod Sevi komme, og sagde til ham, at naar han var Messias, behøvede han ei at frygte for noget Saar. Storherren lod ham derfor stille tilmaals for sine Vagers Pile. Sevi tilstod, at han kunde saares, og forsikkrede, Gud havde kun sendt ham, for at han skulde vidne om den hellige muhamedanske Religions Sandhed. Hudstrøgen af Lovens Tjenere, gik han over til den muselmanske Tro.

Et Reise-Eventyr.

Om den høistromantiske beliggende Lucerner-Søe havde vi allerede hørt mangt et Folkesagn. Saaledes fortalte man os, at her ofte, ved Midnatstid, skal vise sig en qvindelig Skikkelse, Gjenfærdet af en Jomfru, som En af denne Cantons fordums Tyranner rev fra hendes Elskedes Side og slæbte til Slottet Schwanau, hvis Ruiner endnu sees paa en af Øerne i Søen. Hvert Aar, paa samme Dag, som den Ulykkelige, for at ende sine Qvaler, søgte sin Død i Bølgerne, viser hendes Gjenfærd sig ved Midnatstid høit oppe paa det gamle Borgtaarns Ruiner, med flagrende Klædebon, opløst Haar, og en brændende Fakkel i Haanden, med høit Skrig forfølgende Voldsmandens Aand, til de Begge forsvinde i Søens sorte Bølger.

Neppe havde vi, paa vort Streiftog gjennem Schweiz, hørt dette romantiske Sagn af vor Veiviser, før vi pludseligt hørte et høit Jammerskrig, og, idet vi dreiede om en Klippespidse, saae en stærk, kraftig Mand i Reisedragt. Han skreg om Hjelp, og vred fortvivlet sine Hænder, medens hans Veiviser syntes at ville berolige ham. Vi ilte til, og spurgte, hvad der havde tildraget sig, men kunde ikke bringe mere ud af den bestyrtede Schweizer, end den Erklæring, at han slet ikke vidste, hvad der gik af den fremmede Herre. Men Denne faldt ham pludseligt og med stor Heftighed i Talen: „Du lyver, skjændige Riding, Du lyver! raabte han i høieste

Forbittrelse: Du har givet mig Gift, og nu vil Du paastaae, at Du ikke veed, hvad der feiler mig!" Schweizeren taug, og rystede betænkeligt paa Hovedet, som om han vilde give tilkjende, at den fremmede Herre, der syntes at være en reisende Engelænder, ikke maatte være rigtig i Hovedet, medens Denne vedblev at hvine og vride Hænder. „Det er forbi med mig! jamrede han: Med mig er det forbi! Jeg har i det høieste kun en Time at leve i endnu — jeg har drukket Gift!" —

„Men for Himlens Skyld, hvorledes er det da tilgaaet?" spurgte vi, greben af Forfærdelse. — — „Han har givet mig forgiftet Vand, den Nederdrægtige! skreg Engellænderen: Alt føler jeg, hvor det brænder mig i Tarmene —o—o—o! Min sidste Time nærmer sig — hvo veed, hvor nær mig er min Ende! Og det i det fordømte Land, hvor man hverken for Penge eller gode Ord er istand til at drive en Læge op!"

„Vilde De kun forklare Dem tydeligere, min Herre! tog jeg Ordet heel bekymret: Maaskee stod De endnu til Redning. Hvoraf veed De da, at De har faaet Gift?" — „Han tilstod mig det selv, den Elendige! jamrede Britten: Han var fræk nok til at bekjende sin Skjændselsgjerning, efter at han havde fuldbragt den — ak — ak, jeg Ulykkelige, det er forbi med mig — jeg er forloren!"

Her afbrødes hans Jammerskrig af en Dame, som befandt sig i vort Selskab. Hun førte altid et lidet Apothek med sig paa Reisen, og aldrig saasnart havde hun hørt tale om Gift, før hun iilte til

Vognen, og hastede tilbage med en Flaske Ipecaquana-Viin. „Tag dette for Himlens Skyld! tilraabte hun Engellænderen gandske aandeløs: Hurtigt, hurtigt, det vil redde Dem!" Fortvivlet greb Britten Flasken, satte den for Munden og tømte den.

„Men saa forklar os dog, toge vi atter Ordet: hvorledes har De da faaet den Gift?" — „Den Skurk gav mig forgiftet Vand af Søen! stønnede Engellænderen: Han vilde forgive mig — plyndre mig — og da han havde givet mig den dræbende Drik, vovede han ovenikjøbet at haane mig — han rakte mig nemlig en Bog, hvori der staaer med klare Ord, at Vandet i denne Søe er forgiftet — see her!" Han rakte os en fransk Beskrivelse over Lucerner-søen, idet han, med fortvivlelsesfulde Blikke, pegede paa Ordene „tres poisonneux." Vort Selskab brast nu i lydelig Latter. Men Engellænderen, hvis Harme kun forøgedes derved, raabte i yderste Forbittrelse: „Men det skal komme ham dyrt at staae! God dam! Han skal selv drikke deraf!" Med disse Ord greb han den arme Schweizer i Kjolekraven, slæbte ham, trods hans Modstand, ned til Søbredden med kraftig Haand, og skreg, paa slet Fransk, med truende Mine: „Boir! Boir!"

Den arme Schweizer, som troede at være i en Vanvittigs Vold, og ikke forstod rettere, end at han forlangte at drikke, fyldte skjælvende sit Bæger, og rakte den rasende Engellænder det. Men gysende stødte han det tilbage. „Du uforskammede Skurk! Vil Du forgive mig endnu engang? raabte han,

ryſtende ham med Magt: Boire, boire, vous êtes to boire!"

Nu først forstod Schweizeren ham, og drak taalmodig Bægret ud. „Saa! raabte nu Britten triumpherende: Nu har jeg Fyldestgjørelse, nu er han ogsaa dødsens!"

Hidtil havde vi ikke kunnet komme til Orde for Latter; men nu stræbte vi at overbevise den fortvivlede Engellænder om hans Vildfarelse, og langt om længe lykkedes det os da ogsaa, at gjøre ham det begribeligt, hvorlunde han havde taget: poisſonneux for poisonneux, fiſkerig for giftig. Nu blev han vel rolig for sit Liv; derimod bluedes han ved sin Vankundighed og Lidenskabelighed.

(B. v. Kornick.)

Den Døvstumme.

Næsten med Vished kunde man paastaae, at om end et Menneske forstod at forstille sin medfødte Characteer nok saa listigt, vilde han dog ansee det for umuligt, i Længden at spille en Døvstums Rolle. Dog saae man, for nogle Aar siden, i Paris et Exempel paa et saadant Bedragerie, og da Fortællingen er saare mærkelig, ville vi give den her med nogen Omstændelighed.

Den berømte Abbé Sicard fik, fra forskjellige Egne af Frankrig, saamange Breve angaaende et ungt Menneske, som udgav sig for En af hans Elever, og derhos fortalte, han reiste fra Provinds til Provinds, for at opsøge sin Fader og sin Familie, der vare ham ubekjendte, at Abbeden ansaae det for nødvendigt, at lade en Erklæring indrykke i de offentlige Blade. I denne vidnede han, at han ikke kjendte noget saadant Individ, og advarede sine Medborgere mod dette Bedragerie. Det unge Menneske blev greben og indespærret i la Rochelle. Dette bevægede en Officeer, Victor Serve, til at skrive fra la Rochelle: „Jeg har seet denne unge Mand, der kan være omtrent 25 Aar. Hans Ansigtsdannelse er blid og udtryksfuld, hans Adfærd ædel og beskeden, hans Blik nedslagen, hans Kinder blege; alle hans Træk, alle hans Stillinger, vidne om hans Ulykke. Han græder ofte, og rører de talrige Tilskueres Hjerter. Han vinder Alles Ynde. Hans Fader er udvandret i Aaret 1792, hans Moder er juridisk myrdet samme Aar. Han kalder sig Victor Travatin. Jeg er fuldkommen overbeviist om, at han er født døv og stum, det bevidner jeg hermed paa det høitideligste."

Da nu denne Skrivelse var undertegnet af Mairen, af Notaren o. a. fl., blev Sagen givet Statsraadet at betænke, og det unge Menneske blev bragt til Paris, for at undersøges af Lærerne ved Døvstumme-Institutet. Da han kunde skrive, stræbte Abbeden naturligviis først, af hans Skrivemaade at bedømme, om han virkeligen var det, han udgav sig

for. Hans Maade at bogstavere Ordene paa, overbeviste strax Abbeden om, at han var en Bedrager. Men trods alle Forsøg paa at bevise dette, vidste den unge Mand dog at undvige hans Hensigter, og i den første Samtale var det ikke muligt at faae afgjørende Beviser. Et andet Forhør bragte ikke videre. Den Døvstumme var saa listig, at han vælte al Mistanke fra sig. Nogle Dage efter blev han ført i et tredie Forhør, hvori Abbeden stillede ham paa Prøve derved, at han lod ham sige de lette Stavelser, man lader de Døvstumme udtale først, f. Ex. „Pa." Victor udtalte Vokalen „a," men ikke Konsonanten. Han bekjendte tillige, man havde kun overviist ham ved Tegn, og dog forstod han ikke eet eneste af dem, Sicard gjorde for ham. Nu var Abbeden fuldkommen overbeviist om, at han ikke havde nogen Døvstum for sig, og truede ham med, at lade ham konfontere med de Personer, af hvilke han foregav at være underviist. Derhos beviste han, i hvilke Modsigelser han havde gjort sig skyldig. Han benægtede Alt, og beholdt sin Fatning, men bad, at Forhøret maatte vorde endt. Næste Morgen begjerte Victor skriftligt, at man vilde foretage Undersøgelsen med mindre Offentlighed. Hans Bøn blev opfyldt, og man indlod kun faa Tilhørere. Nu tog Victor et Skrift op af Lommen, og læste, med høi og tydelig Stemme, følgende: „Disse Ord ere de første, som i fire Aar ere udgangne af min Mund." Han sagde fremdeles, han vilde have foretrukket Døden for denne Bekjendelse, men Hr. Sicard havde overvundet ham, og det havde ikke staaet i noget andet

Menneskes Magt. „I mange Byer, vedblev han: gjorde man de grusomste Forsøg med mig, dog var aldrig det mindste Spor af Overraskelse at læse paa mit Ansigt. I la Rochelle befalte man Fangevogteren, at sove hos mig, men selv i mine Drømme gav jeg kun Strubetoner fra mig. Adskillige Gange vakte man mig pludseligt af den dybeste Søvn, og dog yttrede min Skræk sig kun ved en klagende Klynken. Over hundrede Medfanger gjorde Alt, hvad man havde paalagt dem, for at overraske mig. I Schweitz tilbød en ung riig Pige at ægte mig, naar jeg vilde tale — jeg gjorde det ikke. Ofte fattede jeg det Forsæt, at løbe ind i en Skov og leve som et vildt Dyr; jeg forsøgte det ogsaa. En heel Maaned levede jeg af Rødder og vilde Frugter, uden at smage en Bid Brød. Mit rette Navn er Victor Foy; jeg er fra Lauzauroche, sex Mile fra Paris."

Man indseer let, at denne Erklæring, af en Mund, som havde været lukket i fire Aar, maatte overraske Tilhørerne særdeles. Hele Paris var betagen af Forundring, og den 24de Februar 1807 var Institutet propfuldt af Mennesker. Sicard fandt sig nødsaget til at gjentage Sessionen, og at bekjendtgjøre, at han, for at tilfredsstille Enhver, vilde holde en tredie og fjerde. Det holdt meget haardt, at bringe saa stor en Mængde Mennesker til Taushed. Da det omsider var lykkedes, lod Sicard adskillige af sine døvstumme Elever tale. Victor, som saalænge havde fraværnt sig Brugen af sit Organ, kunde kun tale med Vanskelighed. Han havde vænt sig til Selvbedrag i den Grad, at han virkeligen havde

glemt at høre. Som en af de stærkeste Prøver, hvorpaa man havde sat ham, fortalte han et Forsøg, man havde anstillet med ham i Schweitz. „Jeg blev, sagde han: forhørt i et Værelse, hvori man iforveien, uden at jeg kunde vide det, lige bag min Ryg, havde ophængt en stor Kjedel med Kobberpenge. Pludselig overskjar man Strikken, og den faldt ned paa Gulvet med gruelig Larm. Alligevel kunde man ikke læse den mindste Bevægelse paa mit Ansigt."

Saaledes endtes et Bedragerie, der havde skuffet mange Dele af Tydskland, Schweitz, Italien og Frankrig.

(Dr. J. Watts.)

Froken Agiee.

En ung Mand drog i Aaret 178 — med sit Regiment igjennem Lyon, hvor han blev syg, og maatte blive liggende i et Værtshuus. Omkostningerne tømte snart hans lille Pengepung. Hans haardhjertede Vertinde flyttede ham op paa et Loftskammer, hvor en Straasæk og en Stol udgjorde det hele Meublement, og en Smule Havresuppe var hans eneste Føde. Læge vilde hun ikke kalde, da han ikke havde noget at betale med. I Husets første Etage boede en næsten halv-

tredsindstyveaarig Froken Agiee fra Genf, som opholdt sig der for sit Helbreds Skyld. Den unge Krigers Skjebne havde vakt alle Huusfolkenes Deeltagelse. Frøkenen erfoer den af sin Pige, og paalaae Vertinden, paa sin Bekostning at skaffe en Læge og give den Syge bedre Pleie og et andet Værelse. En Uge siidigere, og han havde været uden Redning, thi han laae i den heftigste Feberrystelse da Lægen kom, og var uden al Bevidsthed, da man bar ham i et andet Kammer. Fra nu af blev Abigael, Frøkenens Pige, den unge Officeers Oppasserinde, og Froken Agiee selv tilbragte hver Dag nogle Timer hos den Syge, og hendes Deeltagelse for ham steeg med hver Dag, og da han, sex Uger efter, var fuldkommen helbredt, forsynede hun ham med Klæder og Reisepenge. Ved Afskeden fra sin Velgjørerinde var han meget bevæget. „Troe mig, sagde han: jeg skal aldrig forglemme, hvad De har gjort for mig. De skal høre fra mig." — Det unge Menneskes Navn var — Napoleon Buonaparte.

Froken Agiee vendte tilbage igjen til Genf. Napoleons Navn blev snart berømt, men det lod til, at han gandske havde glemt den gamle Froken. Aar randt hen, indtil han kort før Slaget ved Marengo kom igjennem Nyon i Waadtlandet, hvor han opholdt sig i nogle Timer. Da kom der en Adjutant til Genf og spurgte om en gammel hæslig Froken Agiee, der skulde følge med ham til Hovedqvarteret. Hun var meget svagelig og halv blind, men Buonapartes Navn gav hende Kræfter til at gjøre denne Reise. Med hele sin Generalstab reed Napoleon hende imøde

til Versois', og da han saae Vognen, galopperede han foran, at hilse paa hende. „De seer her min Velgjørerinde! sagde han til sit Følge: Jeg har hende at takke for mit Liv. Jeg var forladt af Alle, da hun tog sig af mig, og jeg vil aldrig glemme det." Frøkenen tilbragte to Timer hos ham i Gjæstgivergaarden, og Napoleon skiltes fra hende med de samme Ord som i Lyon: „De skal høre fra mig."

Fra den Tid af indtil hans Keiserkroning hørte hun ikke noget fra ham, men fjorten Dage før denne Høitidelighed, fik hun et Besøg af General Hulin, der havde Ordre at bringe hende til Paris. Ved sin Ankomst dertil, maatte hun stige af i et Huus ligeover for Thuillerierne; hun modtoges af Betjenter i Keiserens Livree, fandt et fuldkommen indrettet Huusvæsen, og Indholdet af de velforsynede Klædeskabe viste, at Napoleon endogsaa havde erindret sig hendes Yndlingsfarver. Han havde tænkt paa Alt, hvad der kunde fornøie hende. Foruden hendes Huusvæsens Omkostninger, som han lod besørge, erholdt hun en Pension af 6000 Franker. Han viste hende altid en stor Høiagtelse, og havde hende meget ofte til Taffels hos sig. Ved Napoleons Fald mistede hun sin Pension, men blev dog i Paris indtil sin Død, Aar 1822.

Jean Paul Richters Frierie.

Den for ikke længe siden afdøde berømte Skribent Jean Paul Richter var af legemlig Gestalt en sand Apollo. Ved sin ædle Holdning og sit overordentligt blomstrende Ansigt trak han alle Berlins unge Koners og Pigers Øine paa sig. En af hans særdeles Beundrerinder, skjønt ikkun af hans Skrifter, da hun ikke kjendte ham personlig, en attenaarig deilig Pige, Caroline Meyer, eneste Datter af den rige Geheimeraad Meyer, yttrede engang for sin Fader, da hun fandt ham læsende i Jean Pauls Værker, at hun overordentlig gjerne, naar der fandtes en god Leilighed, ønskede at gjøre denne Skribents personlige Bekjendtskab. Faderen lovede at bevirke det, og da kort derefter en Frænde af ham, Geheimefinantsraad Grothe, gav en Diner, blev ogsaa Geheimeraad Meyer inviteret med sin Datter, tilligemed Hr. Richter, som ved Bordet blev placeret ved Siden af Frøken Meyer. Begge behagede hverandre i høi Grad, og Richters Talent til at opmuntre et heelt Selskab, viste sig i sin fulde Kraft. Man spiste godt, og Druesaften virkede paa Alles Munterhed og Lune.

Richter havde den Vane, naar han var hos sine Venner, efter Bordet at liste sig bort og tage sig en lille Lur. Grothe havde viist ham til sit Bibliothekværelse, hvor han paa en Sopha snart faldt i Søvn. Hans Borddame savnede ham strax, og spurgte sin Onkel, hvor han var bleven af. Denne vilde først

ikke ud med Sproget, men da hun trængte paa, overtalte han hende til at følge med sig. Han førte Pigen ind i hiint Gemak, hvor de sagte traadte ind, Grothe med et Lys i Haanden. Richter sov fast, blomstrende som en Rose. Froken Meyer betragtede ham nogle Øieblikke i Fraastand med Velbehag. Grothe, der nok havde faaet nogle Glas Viin for mange, overtalte hende til at give den Sovende et sagte Kys. Efter lang Vægring og hans Forsikkring, at ingen Modersſjel vilde faae det at vide, traadte Pigen underlig nærmere, trykkede et sagte Kys paa Richters Pande, og bortfjernede sig hurtig med sin Onkel. Men i det samme Øieblik vaagnede den Sovende. Han gned sine Øine, og saae just endnu en hvidklædt Skikkelse at smutte ud af Værelset.

Kommen tilbage til Selskabet, kaldte han Verten tilsides, og paalaae ham, som Mand af Ære sige sig, om han virkelig havde faaet et Kys af hiin smukke Pige, eller om han havde drømt det. Efter mange Udflugter tilstod han, at det var skeet, og nu var Richters Beslutning fattet. Han gik strax hen til Pigen, og da Richter ligesaa godt forstod at belægge sine Ord som at føre sin Pen, saa var Resultatet af deres Samtale, at han erklærte hende sin Kjærlighed og bad om Gjenkjærlighed. Glødende af fuld Undseelse henviste hun ham til sin Fader. Denne havde aldeles ikke noget derimod, og kaldte sin Datter hid. Saaledes fik han ikke allene strax paa Stedet Begges Jaord, men det blev ogsaa declareret for det hele Selskab. Kort efter fuldbyrdedes en Forbindelse, der gjorde Richter lykkelig indtil hans Død. Dagen

efter Brylluppet havde En af hans Misundere ladet følgende malicieuse Linier indrykke i en Berliner Avis:

J. P.*) entschlummerte, da küßt' ihn L. M.**)
Electrisch wirkt' der Kuß, bald war die Hochzeitfeier.
J. P. ich rathe Dir zu Deiner eignen Ruh,
J. P. ich mein' es gut, mach oft die Augen zu!

*) Jean Paul. **) Lina Meyer.

(F. W. Schrøder.)

Tordenskjold i Sverrig.

Carl den Tolvte befandt sig ofte, trods sin personlige Tapperhed og sin energiske Aand, i saare betrængte Vilkaar, indtil han omsider, et advarende Exempel for alle ærgjerrige Erobrere, faldt som et Offer for sin usalige Lidenskab: at ville glimre i Verdenskronikens Annaler som en nordisk Alexander.

I Krigene med Danmark havde den danske Flaade, under den tappre Viceadmiral Tordenskjold's Kommando, besejret den svenske allevegne. Efterretningen derom, var Kongen af Danmark, Frederik den Fjerde, et velkomment Budskab.

En Dag yttrede Kongen over Tafflet, hvorved ogsaa Tordenskjold befandt sig, i glad Lune over

de Seire, hans Sømagt havde vundet over Fjendens: „Jeg nægter ikke, jeg gad nok vidst, hvordan Stemningen i Sverrig er, ved disse store Nederlag, ikke blot hos Tropperne, men ogsaa hos Geistlighed og Bondestanden." — „Vist ikke den bedste! svarte Tordenskjold: Man maa søge at komme efter det." — Kongen meente, dette vilde holde haardt, og bad, at der ikke maatte vorde lagt videre Vægt paa hans flygtige Indfald.

Viceadmiralen tang. Men neppe var Tafflet ophævet, før Tordenskjold ilte til en Schalup, og med et ringe Antal paalidelige og dristige Matroser seilede han over Sundet til Sverrigs Kyst.

Landingen skete lykkeligen og ubemærkt. Med ti bevæbnede Gutter steeg Tordenskjold iland. I Spidsen for dem tiltraadte han Veien til næste Landsby.

Omtrent hundrede Skridt fra denne stod en liden Pige, otte:ni Aar gammel. Aengstelig vilde hun gaae af Veien for de fremmede, bevæbnede Mænd, men Tordenskjold indhentede hende, tiltalte hende med hjertevindende Mildhed og klappede hende paa de runde, røde Kinder. Derved gjenvandt den Lille sit barnlige Mod, og besvarte den Fremmedes Spørgsmaal med trohjertig Frihed. I Armen bar hun en tildækket Kurv. Pegende paa den, fortalte hun: „Jeg kommer just fra Landsbyen hist; min Faster har Bryllup der, og jeg har været hos hende at hente mig en Kage. Det gik ret lystigt til, og jeg var gjerne bleven der længere, men jeg har saa langt hjem, og var ellers kommen for silde." — „Saa vil

jeg ikke opholde Dig længere!" sagde Tordenskjold: Skynd Dig hjem, og kommer Du for silde, saa sig til Din Moder, at en fremmed Mand har været Skyld deri, som har opholdt Dig underveis, og giv hende denne Skilling fra ham." — Han trykkede Pigen en Guldpenge i Haanden; hun kyssede hans, neiede og takkede.

„Endnu Eet! sagde Admiralen: I hvilket Huus er det da, Brylluppet staaer?" — „O, I kan ikke tage feil deraf! svarte hun: Hvor I hører Musik, der er det." Dermed hoppede hun fornøiet bort.

Tordenskjold fandt snart Huset. Munter Musik lød ham imøde. Idet han nærmede sig forsigtigt, taug de landlige Instrumenters Klang, og Alt blev pludseligen stille. Han troede sig alt forraadt; da saae han gjennem Vinduet, at Præsten lavede sig til at vie Parret. Den ærværdige Olding vilde just begynde sin Tale, da Tordenskjold aabnede Døren, og — en ubuden og uventet Gjæst — pludseligen afbrød den høitidelige Handling. Alle Brylupsgjæsterne vare som tordenslagne. Præsten holdt inde — men meest bestyrtede vare Brud og Brudgom. Tordenskjold treen raskt mellem Begge, og uden at sige et Ord, greb han med den ene Haand Brudgommen, med den Anden Præsten, og trak afsted med Begge.

Da traadte ogsaa Admiralens Matroser ind, og nu var det de Tilstedeværende klart, at deres glade Fest var bleven afbrudt ved et Overfald af de Danske. Blandt Gjæsterne befandt sig ogsaa en svensk

Officeer, som laae i Landsbyen med et lidet Mandskab, for at bevogte Stranden. Ham grebe Matroserne først, og søgte at berolige de forfærdede Bønder, idet de gave dem den Forsikkring, dem skulde intet Ondt vederfares.

Grædende og hænderyridende bad Bruden om Barmhjertighed, bad, man vilde lade Præsten og hendes Brudgom løs. Men Tordenskjold var døv mod hendes Bønner og Veeklager, og sagde kun beroligende: „Vær ubekymret; ikke et Haar skal vorde krummet paa deres Hoved, og jeg giver Jer mit Æresord: I skal snart faae Jeres Brudgom tilbage!"

Man maatte vige for Overmagten. Med en Roslighed, som indgjød de Overfaldne Ærefrygt, saae Tordenskjold, mens alt dette skete, sig omkring, og sagde derpaa til sine Matroser: „Ingen understaae sig, at røre det Ringeste! Jeg skal nok holde Jer fuldkommen skadesløse." Men strax vendte han sig til En af dem, og vedblev: „Noget maa jeg dog medtage til en Amindelse om denne Dag. Lars! Tag den Solvkande, som staaer der, tag Bægrene og Stueuhret med, og bær det altsammen ombord."

Dette skete. Nu forlod Tordenskjold Huset med Præst og Brudgom, og besteeg Schaluppen med dem. Jamrende fulgte Bruden efter, og besvor ham, at opgive sit haarde Forsæt, men — forgjæves. Schaluppen stødte fra Strand, og Brudeparrets Klager hendøde i Matrosernes Triumphskrig.

Fortvivlende vendte den ulykkelige Pige tilbage til det øde, forladte Huus, medens Schaluppen, medraske Aareslag, vendte tilbage til Fædrelandets sikkre

Havn. Ubehindret kom Tordenskjold med sit Bytte til Kjøbenhavn.

Søhelten pleiede, naar han var i Kongens Nærhed, at indfinde sig hos ham hver Aften. Frederik havde ventet ham forgjæves denne Sinde, og sad just ved Aftentaflet, da Viceadmiralen traadte ind. „Hvor har I da været saalænge?" spurgte Kongen ham. — „I Sverrig, Eders Majestæt!" svarte Tordenskjold. — „I Sverrig? Hvad har I gjort der?" — „Jeg seilede derover, for at opfylde Eders Majestæts Ønske. Jeg har hentet en svensk Officeer, en Bonde og en Præst, og Eders Majestæt kan nu høre af deres egen Mund, hvorledes de ere stemte."

Vel tvivlede Frederik ikke om Sandheden af det, Tordenskjold fortalte ham, dog overraskede det kjække Vovestykke ham saa mægtigt, at han uvilkaarligen udraabte: „Umuligt!" — „Det var en saare usømmelig Spøg, svarte Viceadmiralen alvorsfuld: om jeg vilde fortælle Eders Majestæt en Ting, der ikke havde sin fuldkomne Rigtighed. Det beroer gandske paa Eders Majestæt, hvornaar jeg skal forestille Eder Svenskerne, jeg har gjort tilfange."

Huldsalig gjorde Kongen sin Viceadmiral Bebreidelser, fordi han, blot paa Grund af et flygtigt Indfald, havde udsat sig for saamegen Fare; han maatte sætte sig ned ved det kongelige Taffel og fortælle alle Omstændighederne ved sit Eventyr. „Imorgen aarle vil jeg see og tale med Fangerne! sagde Frederik: Lad dem først forvinde deres Skræk."

Næste Morgen forestillede Tordenskjold dem for Kongen. Denne underholdt sig længe med hver

især, og den nedladende Godhed, hvormed han behandlede dem, gjorde dem alle Tre aabenhjertige og frimodige. „Dem beklager jeg meest! sagde Kongen til Officeren: Paa Deres Post kunde De ikke ahne, at min Viceadmiral vilde overraske Dem paa en saa ubehagelig Maade. Men Deres Foresatte ville, frygter jeg, betragte deres Uagtsomhed mindre skaansomt, end jeg. Eet Middel gives der imidlertid til Deres Betryggelse. Træd i min Tjeneste, jeg tilbyder Dem samme Rang i min Armee, som De har havt i Deres Konges."

Med ædel Stolthed forsmaaede Officeren dette Tilbud. „Eders Majestæt, sagde han: synes at nære en gunstig Mening om mig, men jo mere jeg føler mig hædret derved, destomindre tør jeg gjøre Noget, hvorved jeg kunde forspilde den. Ikke vil jeg ved en Forbrydelse forstørre den Uagtsomhed, hvori jeg har gjort mig skyldig. Min Lod maa vorde hvordan den vil, ikke for nogen Priis vil jeg bryde den Eed, jeg har svoret min Konge og mit Fædreland." Dette Svar kom Kongen meget uventet, men indgjød ham en saadan Høiagtelse for den Fangnes Tænkemaade, at han yttrede sig derom i de ærefuldeste Udtryk, og stillede ham frit fore, ubehindret at vende tilbage til sit Fædreland.

Den Geistlige, en ærværdig Olding, yttrede uforsagt, hvorlunde et saadant Overfald, som det, Tordenskjold havde foretaget mod en ubeskyttet Bondehytte, mod en fredelig Kirkens Tjener og en værgeløs Landmand, just ikke var nogen Daad, som egnede

sig for saa stor en Helt, der havde gjort sit Navn saa vidtberømt ved glimrende Seire.

Frederik smilte, men Tordenskjold klappede Præsten paa Skulderen og sagde: „Du har Ret, Gamle! Men vidste Du den sande Grund, vilde Du domme mildere om mig." — „Det kan jeg bekræfte, afbrød ham Kongen: og derfor beder jeg Jer tilgive den Angst, Tordenskjold har voldet Jer. I lærer jo, at man skal elske sine Fjender og velsigne dem, som hade os. Jeg giver Jer mit kongelige Ord, min Admiral hader Jer sandeligen ikke." Tordenskjold bød Præsten sin Haand, og rørt tog han derimod. Frederik overlod det til ham selv at bestemme, hvornaar han vilde vende tilbage til sin forladte Hjord.

Beroliget og forsonet ønskede Præsten, da han nu engang var kommen til Kjøbenhavn paa saadan sælsom Maade, at blive her nogle Dage, for at tage den store Stad og dens Mærkværdigheder i Øiesyn, hvilket han længe havde ønsket.

Bonden, som Raden nu kom til, gjorde et ynkeligt Ansigt, da han hørte dette. „Jeg seer paa Dig, tiltalte Kongen ham: at Du neppe ønsker, ret længe at see Dig om i Kjøbenhavn. Du vilde vist gjerne vende tilbage til Din Brud ufortøvet, hellere idag, end imorgen." — „Ak, Han har truffet det paa en Prik, Hr. Konge!" raabte den unge Bonde grædefærdig. — „Berolige Dig! trøstede Frederik: Vil Du ikke blive her frivillig, til Din Præst vender tilbage, skal jeg lade Dig bringe hjem ufortøvet." — „Ak, vilde Han bareste det! Gud

lønne Ham det tusindfold." — „Men hvad hjelper det Dig? indvendte Kongen spogende: Du maa jo dog opsætte Brylluppet, til Præsten kommer tilbage — før kan Du jo ikke vorde viet til Din Kjæreste." — „Nei, det forstaaer sig, men saa er jeg dog i mit Hjem hos alle mine Bekjendtere og gode Venner, hos min Kjæreste, som jeg længes saa farlig meget efter. Her er jeg saa forunderligen tilmode, og skulde jeg blive her længe, troer jeg, jeg gjorde en Ulykke paa mig selv." — „Derfra bevare Dig den milde Himmel! sagde Frederik: Den Skyld vilde jeg ikke have paa Samvittigheden. Du kan afseile paa Øieblikket med en Slup."

Dette Tilsagn bragte Bonden næsten fra Sands og Samling af lutter Glæde. Han udtømte sig i trohjertige Taksigelser. Men da den første Glædesruus havde sat sig, begyndte han at klage over Tabet af Sølvkanden, Bægret og Uhret, samt over de Bekostninger, han havde anvendt paa den afbrudte Bryllupsfest. — „Al den deilige Mad, som var saa lækker og nydelig, er nu bedærvet! meente han: og Drikkevarene — hvad faaer jeg for dem?"

„Kande, Bæger og Uhr, sagde Tordenskjold, kan jeg rigtignok ikke give Dig tilbage — de Ting vil jeg gjemme til en evig Amindelse, men jeg vil give Dig en større Kande, et bedre Bæger og et smukkere Uhr — er Du dermed tilfreds?" — „Det kan jeg jo sagtens, svarte Knøsen: bare jeg var vel herfra! Bare jeg var snart herfra!"

„Og min Sag er det, tog Frederik Ordet: at erstatte Dig de Udgifter, Du har havt til ingen Nytte. Jeg tænker, Du skal ikke komme tilkort derved."

Rigt begavet af Kongen og Admiralen blev Brudgommen, endnu samme Dag, sendt tilbage til sin ængstligtventende Brud. Man havde ikke ventet ham saa snart, men tvertimod gjort Regning paa, at de voldeligen Bortførte vilde vorde holdne tilbage i langvarigt Fangenskab. Menighedens Ældste raadsloge allerede med hverandre, hvad Forholdsregler de skulde tage, for at faae Præsten og Bondeknosen udvexlede. De vare blevne enige om, at afsende en Deputation, som skulde melde Carl den Tolvte det Forefaldne, og bede, han vilde tage sig af Fangernes Udløsning, da den unge Bonde indfandt sig igjen og beroligede dem ved at fortælle, hvorledes det var gaaet ham og Menighedens Sjeleſørger.

Denne blev næste Dag indbuden til Kongens Taffel; Rigets Stormænd kappedes om, at komme ham imøde med Venskab, og da han havde tilfredsstillet sin Nysgjerrighed, blev han, med rige Foræringer, befordret over Søen tilbage til sit Fædrelands Kyst.

Med høi Jubel modtog den hele Landsby ham. Hans Fromhed og christelige Hengivenhed i den Høiestes Villie, hvorpaa han tidt havde givet Beviser, tilskrev man det, at han og hans Medfangne vare blevne behandlede saa mildt og frigivne saa snart. Derom vilde han Intet høre, men formanede sine

Sognebørn til, at blive standhaftige i det Gode, og at troe uryggeligen paa det Udsagn: Herren slaaer aldrig Haanden af Sine!

Nogle Dage efter Præstens Tilbagekomst blev den afbrudte Bryllupsfest feiret uforstyrret, og Tordenskjold's Bæger flittigen tømt over Borde. I den glade Stemning, som havde grebet alle Gemytter, glemte man den fjendtlige Helts Vold, og klinkede muntert paa hans Velgaaende.

En ung Student fra Upsal, en Slægtning af Præsten, som var med blandt Gjæsterne, meente: dette var den bedste Maade, hvorpaa man kunde sanke glødende Kul paa Fjendens Hoved.

Den fangne svenske Officeer benyttede ligeledes den ham givne Tilladelse til at vende tilbage til Sverrig. Frederik betænkte ogsaa ham med en kongelig Gave, og meddeelte ham tillige et skriftligt Vidnesbyrd, som indeholdt, hvad Tilbud der var ham gjort og hvor standhaftigt han havde viist det tilbage.

Men neppe havde han igjen betraadt svensk Grund, før han blev sat fast. Der blev anlagt en formelig Proces imod ham, fordi han ikke bedre havde forsvaret sin Post. Vel førte man Alt til Protokols, hvad han anførte til sin Undskyldning, ogsaa det Tilbud, Kongen af Danmark havde gjort ham og det Afslag, han havde gjort Denne; vel forelagde han Dommeren, til sit Udsagns Bekræftelse, Frederik den Fjerdes ærefulde Vidnesbyrd — men dette sidste blev, paa Grund af den hadefulde Stemning, som herskede i Sverrig mod en seierrig Nabofjende,

kun en Bevæggrund mere, til at behandle den Anklagede med skaanselløs Strenghed. Han maatte bøde for sin Uagtsomhed med sit Liv. Efterretningen om denne, under Justitsens Skjold udøvede Grusomhed, forbittrede Tordenskjold Erindringen om det dristige, med saa megen Lykke udførte Foretagende. Uhret, Kanden og Bægret, som før havde staaet frit til Skue i hans Værelser, skaffedes tilside, thi Synet deraf erindrede ham smerteligen om et uskyldigt Offer for tvende Nationers Had, og dette Barbarie forøgede de Dønskes Forbittrelse mod Carl den Tolvte og hans Folk. I de følgende Fægtninger blev Officerens Død hlodigen hævnet paa dem, som ingen Deel havde havt deri.

Keiser Alexanders sidste Sygdom.

Den afdøde Keiser Alexander's Livlæge, Dr. Wylie, har ført en Dagbog over Hs. Majestæts sidste Sygdom, og ladet den trykke. Deraf uddrages følgende Notitser:

Ved vor Afreise fra Orechow sagde Keiserens Tjener Feodorow mig, at hans Herre befandt sig ikke vel, og saae usædvanlig bleg ud. Da vi om Aftenen vare komne til Mariapol, lod Hs. Majestæt mig kalde, og spurgte mig for første Gang om Raad. Hans Tilstand var feberagtig. Da Reisen næste

Dag skulde fortsættes til Tarangog, lod jeg det beroe ved at anordne et Glas Punsch og varm Paaklædning, for at fremkalde Uddunstninger. Men om Natten havde Feberen forøget sig, og Keiseren havde sovet ilde. Da jeg om Morgenen indfandt mig hos ham, klagede han over Mathed, over Hovedpine og endnu mere over Smerte i Lænderne. Hans Ansigtsfarve var bleg, Næglene paa Fingrene blaagule, Øinene og Huden lidt gule, den sidste kold, tør og hvas, Tungen belagt, 110 Pulsslag i en Minut. Det varede ikke længe, før der i hele Legemet indfandt sig stærk Hede, besværligt Aandedræt, Kræben, Tørst, Beængstigelse og nedslaaende Sindsbevægelser, der ikke forlode Hs. Majestæt fra Sygdommens Begyndelse indtil dens Ende. Nu erkjendte jeg Sygdommen for en eftergivende Feber, forbunden med Uordener i Fordøielses- og Galde-Affondrings-Organernes Forretninger, samt med en Samling af Ureenheder i Tarmkanalen, og ordinerede derimod Piller af Jalappe, Rhabarber og Calomel, som bevirkede Udtømmelser, og bragte Pulsen tilbage til 90 Slag i Minuten. Næste Dag tog den høie Patient et Dekokt af Sennesblade, men var ikke at bevæge til at tage det nok engang, hvilket dog var saa høist nødvendigt. Natten var urolig, Tungen tør og hvid, Pulsen 110 Slag i Minuten. Den Syge klagede over Hovedpine, men denne syntes at hidrøre fra Hovedets lave og haarde Leie, thi da Keiserinden havde lagt en tykkere og blødere Pude derunder, klagede han ikke mere derover. Næste Morgen aarle fandt jeg Keiseren om-

trent i samme Tilstand, men tage nogen Medicin vilde han slet ikke. „Jeg har, sagde han: underkastet mig den Høiestes Raadslutning, og har hverken Troe til Læger eller til Lægemidler. Uden den Høiestes Magt ere Lægernes Bestræbelser, saavelsom Lægekonsten selv — Intet!" Fra dette Øieblik af bad jeg Keiserindens Livlæge, Dr. Stoffregen, at behandle den høie Patient i Forening med mig, hvilket ogsaa strax skete. Om Natten Kl. 1 tog Keiseren, efter at vi havde bedet ham længe, en Skeefuld af den sveeddrivende Mixtur, som virkede meget kraftigt og saa velgjørende, at Keiseren, efter at have skiftet Linned, følte sig meget lettet, stod op af Sengen, og underholdt sig gandske behageligt med adskillige Personer. Mod Aften tog Keiseren endnu tregange af denne Medicin, og gik derpaa tilsengs. Næste Morgen Kl. 5, klagede Keiseren over Spænding i Maven. Jeg vidste vel, at et afførende Middel vilde hæve dette Onde, og ordinerede det ogsaa, men det blev, som sædvanligt, tilbageviist af Hs. Majestæt. Istedetfor Medicin forlangte og fik Keiseren Seltzervand med Citronsaft. Efter adskillige Timers Forløb og efter mange gode Ord, tog Keiseren endeligen sex Stykker af de før ordinerede Piller, som ogsaa gjorde god Virkning. Pulsen var 110, og der paafulgte en Afmagt. Mod Aften lod Keiseren sig overtale til, endnu togange at tage af det sveeddrivende Middel. Men siden vægrede han sig gandske ved at tage anden Medicin, end Pillerne og Thee med Citronsaft, der, som han sagde, havde hjulpet ham i Petersborg for to Aar siden. Den følgende Nat sov Keiseren roligt og uafbrudt til

Kl. 7 om Morgenen. Hans Næse sprang op at bløde — Pulsen 110 Slag. Næste Morgen — den 24de November — fandt jeg den høie Patients Tilstand forværret, Feberen var heftigere, Hovedet tungt, Pulsen 110 til 120 Slag i Minuten, og Aandedrættet besværligere. Desnagtet sagde Keiseren, at han befandt sig vel, og vægrede sig ved at tage nogen Medicin. Paa Hoved og Hænder blev der lagt syrlige Omslag, men for Brugen af virksomme indvortes Lægemidler spildtes den gunstige Tid, thi de afvistes, endogsaa i Vrede, af den syge Keiser. Den 25de November bragtes de allerede Dagen tilforn ordinerede Blodigler, og skulde lægges paa Halsen, paa Tindingerne og bag Ørene, men i to Dage frabad Keiseren sig det strengt. Den i Gemytket høist irriterede Syge tog endeligen, mod sin Villie, 1½ Unze af Infusion paa Sennesblade. Men neppe havde han svælget det, før han, som greben af Noget og som bedøvet af Frygt, fornam en Gysen over hele Legemet. Disse forskjellige Gemytsbevægelser, der stundom gik til fuldkommen Afkræftelse, som om Noget var skeet mod Ønske og Overbeviisning, varede omtrent til Middag. Det havde været saare vanskeligt, ved Lægemidler at virke paa de absorberende Kar, men Keiseren vilde paa ingen Maade samtykke deri. I Mangel af andre Midler foreslog jeg da kolde Omslag paa Hovedet og kolde, syrlige Aftoelser, men kunde kun een eneste Gang, da Tjenerne gave Hs. Majestæt en Skjorte paa, imod hans Villie, aftoe hans Ryg og Skuldre med en i Vand og

Ædike dyppet Svamp. Om Blodigler vilde han slet Intet høre. Efter at han havde drukket to Kopper grøn Thee med Citronsaft, stod han op af Sengen, og forrettede Alt, hvad der hører til Legemets Reenlighed, som sædvanligt, uden Nogens Hjelp; han ragede sig endogsaa, og gik derpaa tilsengs igjen. Derpaa kaldte han mig til sig, og søgte at frembringe nogle Ord, hvorhos en vis Aands-Exaltation var meget kjendelig. Uden rigtig Ideeforbindelse vilde Keiseren tale med mig, og sagde: „Min Ven, hvilken Handling! Hvilken frygtelig Handling!" Denne Sjelsforfatning varede omtrent 1 Minut. Hans Majestæt saae derhos paa mig med et frygteligt Blik. Det forekom mig at være Begyndelsen til et Delirium. At Sindsbevægelser kunne frembringe Sygdomme, er vel mere, end sandsynligt. En af de forgangne Dage havde Monarken sagt til mig: „Jeg ønsker, Du vilde give vel Agt paa mine Nerver, thi de ere i stor Uorden." Jeg svarte: „Jeg troer, det hændes Monarker hyppigere end andre Mennesker." Hans Majestæt gjenmælte: „Og nu har jeg Aarsag dertil, mere, end paa enhver anden Tid."

Fra nu af indfandt sig Bedøvelse, Bevidstløshed og phantaserende Tale. Desuagtet tilbageviistes med største Uvillie alle kolde Omslag, Aftoelser, Sennepsplastre, spanske Fluer, og andre udvortes Midler, navnligen Blodigler. Jeg fik til Svar: „Jeg vil ikke, gaae bort fra mig! Jeg vil ikke være beroliget; qvæl mig ikke mere! Jeg veed meget vel, hvad der skader, og hvad der gavner mig; jeg for-

langer kun Rolighed, Eensomhed og Tranquillité. Jeg stoler paa den Allerhøieſtes Villie og paa min Konſtitution." — Kl. 8 vilde Keiſeren ikke blive liggende i Sengen, uagtet alle vore Bønner. Saasnart han kom op, faldt han i Afmagt. Vi forskreve Chinin og andre henſigtsmæssige Midler, men den høie Patient viſte Alt tilbage, og vilde ikke tage en Draabe eller et Gran mere.

Næſte Morgen — den 27de November — indfandt ſig brændende Hede med Bedøvelſe og Nervehoppen, ſom Dødens Forbud. Keiſerinden befalte mig, at gjøre Keiſeren bekjendt med hans foreſtaaende Endeligt. Da jeg havde udført dette bittre Hverv, ſpurgte Keiſeren: „Er det virkeligen kommen dertil?" Da jeg bekræftede det, bad han ſin Skriftefader komme, og annammede Sacramentet. Paa min Bøn, ſom den Geiſtlige underſtøttede, og ſelv overbeviiſt om den truende Dødsfare, fandt Keiſeren ſig nu i, at 35 Blodigler bleve ſatte i Nærheden af hans Øren. Han tog ogſaa et Par Gange ſvovlſuur Chinin; men det paa Laarets indvendige Side appliceede Senepsplaſter rev Monarken af i Vrede med egen Haand, ſaaſnart det begyndte at ſmerte. Natten forgik i aldeles bedøvende Søvn; Kl. 8 om Morgenen ophørte Aands-Functionerne. Den Syge vaskedes over hele Legemet med en Blanding af varmet aromatiſk Ædike, Campherſpiritus og Vand; der blev lagt Senepsplaſtre paa, og Kl. 9 gaves ham ogſaa en Mixtur af Arnica, Det var den ſidſte Medicin, Keiſeren tog. Kl. 5 om Aftenen faldt Hs. Maj. i en dødlignende Søvn. Denne Tilſtand varede til den 30te Novbr. Da begyndte, Kl. 11 om Afte-

nen, ved en neppe følelig Puls af 118 Slag, den egentlige Dødskamp, som næste Formiddag Kl. 11 endte Monarkens Liv.

Denne Sygdomshistorie har jeg skrevet i Keiserens Værelse og ved hans Seng.

Jacob Wylie, Baronet.
Geheimeraad og Hs. Majestæts første Læge.

Christian den Fjerdes første Bekjendtskab med Kirstine Munk.

(Udaf Taschenbuch d. Liebe u. Freundschaft 1827.)

Danmarks Konge Christian den Fjerde havde ved Døden mistet sin Gemalinde, og skjøndt han endnu stod i Manddomsalderens fulde Kraft, neppe fem og tredive Aar gammel, syntes det dog ikke som han vilde dele sin Throne med en ny Livsledsagerinde.

Rigets Thronfølge var sikkret ved en blomstrende Afkom, og han ønskede, som Fader for sit Folk, ei at forøge dets Byrder, hvilket dog, ved en ny Forbindelse vilde have været uundgaaeligt. Vel havde han, i sit femtenaarige Ægteskab med Anna Catharina af Brandenburg, lært at kjende Huuslighedens Lykke i dens fulde Omfang, og en

øde Tomhed saavel i Kongeborgen, som især i hans Hjerte, mindede ham smerteligt om den skjønne Tid, da den Forudgangnes Kjærlighed og Dyder endnu smykkede hans Liv. — Dog afviste han alvorligt alle Forslag til en ny Formæling. Ei engang hans to Søstres, Churfyrstinden af Sachsens og Hertuginden af Brunsvigs kjærlighedsfulde Bønner formaaede det mindste over ham; for at trøste ham, vare de komne til Danmark, og udtalte, lydt og tidt, det Ønske, at see ham forenet, snart med denne, snart med hiin huldsalige Prindsesse, som de skildrede ham. — De maatte ære de Grunde, han satte mod deres Forslag, og vendte tilbage til deres Hjem i den faste Overbeviisning, at han vilde henleve Resten af sine Dage uformælet.

Nu begav det sig, at Kongen, i Aaret 1615, reiste gjennem Jylland, og besluttede, at tage ind paa en Herregaard underveis, for at hvile nogle Timer. Her var det, en ung Pige nærmede sig ham, og knælende overrakte ham et Bønskrift. Hun var ikke smuk, men den friske Sundhedsrødme paa hendes Kinder, den fyrige Ild i Øiet, det muntre Smiil paa Læberne vidste, ogsaa uden regelmæssige Træk, at finde Vei til Hjertet, og den sjeldne Ynde, som omgav hende, tiltalte levende den overraskede Konge. Med et tillidindgydende Blik bød Christian den huldе Jomfru staae op, og spurgte hende, hvad hun begjerte. Hun foredrog nu Monarken sit Anliggende, og det med stor naturlig Veltalenhed. Hun bad om intet Mindre, end om Forsørgelse for sig og sin Familie.

Hendes Navn var — Kirstine Munk. Hun var en Datter af den for ikke længe siden paa en liden Gaard i Jylland afdøde Ludvig Munk, som før havde været Stiftsbefalingsmand i Trondhjem, men, paa Grund af store Forseelser, som man anklagede ham for, var bleven suspenderet, og — skjøndt der for mangen Beskyldning vel ikke fattedes Beviis, men dog hans Tilstaaelse — siden afsat. Han havde herpaa, lige til sin Død, som virksom Landmand, stræbt at ernære sin Familie, der nu, efter at have tabt den sidste Støtte i ham, saae sig given til Priis for den meest trykkende Mangel, hvis ikke Kongens Naade hjalp. I denne betrængte Stilling havde Kirstine betragtet Rygtet om Kongens Nærhed, som et Vink fra Himlen, og henvendte sig, som hun sagde, til ham, med den samme Fortrøstning, hvormed hun, i sine Bønner, foredrog den himmelske Fader sine Sorger.

Christian, hvis troe Hukommelse var istand til at tilbagekalde enhver nogenlunde mærkværdig Retssag, ogsaa fra længstfremfaren Tid, og det med alle Biomstændigheder, ihukom ogsaa her, med den ham egne Hurtighed i Tankernes Flugt, hiin mod Ludvig Munk anstillede Undersøgelse, hvorved han, alt i sin Regjerings Begyndelse, saa alvorligt havde lagt den strenge Retfærdighed for Dagen, der var hans Handlingers Rettesnor. Thi paa hans Befaling havde Arild Huitfeld og Jørgen Friis, To af de paalideligste og redeligste Embedsmænd, undersøgt den for grovt Underslæb beskyldte Munk's Sag, og da han, efter deres upartiske Dom, var bleven kjendt

skyldig, havde Kongen, som Formildelse i den fortjente Straf, egenhændigen underskrevet hans Afsked.

„I gjør ikke vel i, sagde han til Kirstine: at minde mig om Eders Faders Brøde. Jeg har været alt for skaansom mod ham, og det undrer mig, at I tør bede mig om nogen Naade for hans Efterladte."

„Om min Fader var skyldig i nogen Brøde, svarte Kirstine uforfærdet: veed jeg ikke. Men for mig, som hans Datter, sømmer det sig vel, at tvivle derom. Men sæt ogsaa, han har været straffskyldig, vil I da forfølge ham i hans uskyldige Børn? Siden vi have tabt den Forsørger, Naturen havde givet os til Støtte, ere vi af Himlen henviste til Eder — derfor kan I ei tilbagevise vor ydmyge Bøn."

„Sælsomme Slutninger! smilte Kongen: Altsaa, fordi Din Fader er død, underlige Barn, har jeg den Forpligtelse, at træde i hans Sted?" — „Just ingen Forpligtelse, svarte Kirstine: men det høie Kald til at gjøre vel, som Gud har forlenet Eder, udelukker dog vist ikke mig, fordi jeg er min Faders Datter."

Kongen hugede godt den Frimodighed, hvormed Pigen talte. Hendes klare, af Haab og Fortrøstning besjelede Øie hævede sig til ham med et saa trohjertigt Udtryk, at han med Velbehag lod sit Blik hvile paa hendes fortryllende Skikkelse og hendes yndige Træk.

„Alt, hvad jeg kan gjøre for Dig, sagde han efter en Pause: er, at jeg giver Dig en ny Forsørger, idet jeg gifter Dig bort."

Et høitideligt Alvor forjog Munterheden af hendes Aasyn, da han sagde disse Ord. „Det skulde være det Sidste, jeg ønskede mig, naadigste Herre!" afbrød hun ham. — „Hvad? raabte Kongen: Er Du maaskee en Fiende af Mandkjønnet og af Ægtestanden?" — „Nei! svarte hun rødmende: Men jeg tvivler om, at Eders Valg vil være mit." — „Saa har Du da valgt allerede?" spurgte Kongen. — „Kun i Tanker!" svarte hun, bly nedslaaende de klare Øine.

En Pause paafulgte. Christian følte sig besjæler af en stedse stigende Varme. Han kunde ikke modstaae den levende Interesse, denne Pige begyndte at indgyde ham. „Lad da høre, tog han omsider Ordet: hvi Du frygter, at mit Valg ikke vilde være Dit."

„Jh nu, svarte Kirstine forlegen: jeg tænker, I vilde give mig En af Eders Hoffolk til Mand, og mene, at have affundet Eder med mig paa en glimrende Maade, naar han kun var ung og smuk og riig."

„Nu, besynderlige Pige! afbrød Kongen hende: ere da Ungdom, Skjønhed og Rigdom saa store Feil i Dine Øine, at det Modsatte maaskee vilde være Dig velkommere?"

„Det ikke, min Konge! sagde Kirstine: Jeg føler kun, at skal jeg nogensinde tilhøre en Mand, da maa jeg kunne skue op til ham, ikke see ham under mig, og aldrig kunde jeg det hos en Yngling, der, liig friskpersket Druesaft, endnu bruser, og først maa udkaste noget Gjæringsstof, inden han, som reen og ædel Viin, formaaer at vederqvæge Hjertet. Ikke

min Ægtefælles Daarskaber vil jeg begræde eller foragte — han skal vide at forebygge mine, idet han forstaaer at lede min uerfarne Ungdom. Thi ligesom Druen først naaer sin Sødhed, naar den er moden, saaledes kunde kun den Mand gjøre mig lykkelig, som, Herre over sine Lidenskaber og uafhængig af udvortes Indtryk, veed bestemt, hvad han vil og maa, og hvad jeg ved hans Side skal."

Forundret saae Christian længe paa hende med ufravendt Blik. Hendes Kinder blussede, hendes Øine straalte.

„I taler visere, end man kunde vente det af Eders Aar! sagde Kongen, selv undrende sig over, at det nedladende Du ikke mere vilde over hans Læber: Hvor har I, paa Eders korte Livsbane, fundet Leilighed til saa alvorlige Prøvelser?"

„Erfaringen var min Lærer, naadigste Herre! svarte Kirstine: Det er jo ubeskyttet Armods Lod, at den savner den Skaansel, hvormed Livets Brøst tilsløres for de Rige. Tidligt vant til at fæste det sørgende Blik paa alle Livsforhold trindtomkring mig, har intet Bedrag nogensinde dysset mig i sød Indbildning, men klar, ofte frastødende, har Virkeligheden viist sig for mig, og af Andres Skjebne har jeg lært, hvad jeg maa attraae eller skye, for at være lykkelig paa min Maade."

„Gaae nu! sagde Kongen, som stedse følte sig mere forvirret: Jeg skal tænke paa Eder, og alt i Morgen ønsker jeg at see Eder igjen, for at vise Eder, at jeg har sysselsat mig med Eders Vel." Han gav hende et Vink at gaae. I stiltiende Lydighed neiede

hun dybt for sin kongelige Herre, men da hun, til Afskedshilsen, endnu engang opløftede sit Blik til ham, og i hans af en fælsom Ild luende Øine saae den umiskjendeligste Velvillie, ja, en Ømhed, der gjennembævede hende som et electrisk Slag, da formaaede hun ei, at skilles fra ham saa koldt og stumt, som Ærefrygten bød. Hun greb den skjønne, mandige Haand, som Gud havde betroet et saa mægtigt Scepter, trykte den med Inderlighed mod sine varme Læber, knælede et Øieblik, stod derpaa op, og forlod Gemakket, hvori Kongen blev tilbage med høirbankende Hjerte.

Det første Qvarteer tilbragte han i en salig Bedøvelse. Han maatte opbyde al sin Kraft, al sin Villies Fasthed, for igjen at fatte sig. Han adspredte sig ved Forretninger, men stedse vendte Kirstines Billede tilbage. Ingen ahnede den dybe Vunde, Kongens Hjerte havde faaet; Ingen gjorde sig mindste Tanke derom, da han forespurgte sig om Et og Andet, som angik hende, thi man vidste, hvor nøie han udforskede alle Omstændigheder, inden han viste Nogen en Velgjerning. Derfor besvarte man hans Spørgsmaal angaaende Kirstine overeensstemmende med Sandheden, og til hendes Fordeel, thi Ingen saae i hende en Gjenstand for fremtidig Misundelse, men Alle ynkedes over hendes hjelpløse Forfatning.

Videre forskede Kongen underhaanden, om man ikke vidste nogen Beiler, der maaskee var tilbøielig til at ægte hende med et godt Udstyr, og det frydede ham at høre, hvorlunde man, fra denne Side, fandt den aldeles ubemidlede Pige dadelværdig, idet hun,

ledet af en utilgivelig Egensindighed, stolt havde tilbageviist mangen værdig Mand, som havde beilet til hendes Haand.

Med hvilke stikkende Torne, Elskov og Uro den følgende Nat bestrøede det kongelige Leie, derom mæler Historien Intet, men det lader sig formode, at han ei har taget sit Livs vigtigste Beslutning uden haard Kamp med de Hindringer, som stillede sig derimod.

Inden Daggry stod han op, og søgte ved en Mængde Forretninger at stille den Utaalmodighed, som var hans fyrige Characteer saa egen. Men forgjæves — Intet vilde fængsle hans Opmærksomhed, Intet ret lykkes for ham. Han kunde ikke tøve til Kirstine kom; han sendte Bud efter hende.

Endnu mere henrivende end igaar, fremtraadte hun for ham idag. Ethvert Spor af Angst var nu forsvunden af hendes Træk, og med beskeden Tillid fremtraadte hun for Kongen, i hvem hun allerede saae den Mand, af hvis Haand hun torde vente sin Lykke. Ogsaa syntes idag den qvindelige Forfængelighed at have talt et Ord med ved hendes Toilette. Thi konstigere flettet var idag det gyldne Haar, finere den høie, blændende Kniplingskrave, der som et Helgenskin omgav den skjønne Hals, tættere snørt den sorte Fløielstrøie, som dengang var en af den qvindelige Pynts Hovedbestanddele.

„Jeg har ladet Eder kalde, tiltalte Christian hende i høitidelig Tone: for at sige Eder, at Eders Forsørgelse har sysselsat mig udelukkende siden igaar,

og at jeg troer, nu at kunne gjøre Eder et velkom-ment Forslag."

Spørgende saae Kirstine op til ham med de klare, rene Øine, medens tillidsfuld Forventnings glade Smiil spillede om hendes Læber.

„Jeg har fundet en Gemal for Eder, vedblev Kongen: som I trygt kan betroe Eders Skjebne. Han besidder de Egenskaber, I fordrer, thi han vandrer ikke mere i en uerfaren Ungdoms Morgenrøde, men kjender Livets Lys og Skygge, og har væbnet sig mod en flygtig Lidenskabs Storme, og prøvet nøie, hvad han behøver for sin Fremtid. Vil I uvægerligen indrømme ham Eders fulde Besiddelse?"

Kirstine blegnede. Hendes Øie hang bedende ved hans, men de skjælvende Læber fandt ingen Ord til at besvare Kongens alvorlige Tale.

„I tier, Kirstine? vedblev han: Tør jeg tyde Eders Taushed som Samtykke? Jeg byder Eder med den Mands Haand, jeg har bestemt Eder, Eders Ønskers Opfyldelse, thi rundhaandet vil han forsørge Eder og Eders, og være Eders Ungdoms usvigelige Støtte." — „I vil jo ei tilhøre nogen Ungersvend! tog Kongen, efter en Pause, atter Ordet, medens Kirstine i stum Graad stod ligeover for ham: Med Rette frygtede I, at en saadan, endnu omtumlet af Lidenskabens Storme, maaskee vilde drive et formasteligt Spil med Eders Livs Rolighed. Nu vel — saa sig da, at I meente det alvorligt, da I ønskede at træffe et værdigere Valg — giv mig, ved Eders frivillige Jaord, Fuldmagt til, at forkynde den Lykkelige, der af mig allerede

betragtes som Eders Ægtefælle, at I ved Eders Vaar vil opmuntre hans Dages Høst."

„Min Konge! hulkede Kirstine: Hold inde — men tænk ei slettere om mig, end jeg fortjener, naar jeg bekjender for Eder, at jeg siden igaar har forandret min Mening og fattet den Beslutning, ugift at ende mine Dage. Spørg ei, hvorfor — jeg tør ei sige Eder det — — jeg veed det jo neppe selv!" tilføiede hun, idet hun tilhyllede sit Ansigt.

„Hvorledes, Kirstine? spurgte Kongen mørk: Hvad kunde saa hastigt rokke Eders Beslutning, da det var Fornuft og Overlæg, som indgav Jer den? Saa hurtigt skifter kun Ubestandigheden Forsæt. Nævn mig Eders Grunde, hvis jeg ei skal troe dette om Eder."

Da vandt den skjælvende Pige sin Fatning igjen. Hendes Taarer ophørte at flyde — Stormen i hendes Bryst syntes at lægge sig. „I er vred, naadigste Herre! sagde hun, med al den smeltende Vellyd, Naturen havde lagt i hendes Stemme, og tillige med qvindelig Uskyldigheds hele Værdighed: I er vred paa mig, og det er, siden jeg igaar følte mig saa salig i Eders Naades Sollys, det smerteligste, som kunde møde mig. Og dog — ei engang for den høie Priis, igjen at see Eder forsonet, kan jeg opgive den Overbeviisning, som jeg, just siden igaar, har tilegnet mig, fast og uigjenkaldeligt, for mit hele Liv — at det nemlig — tilføiede hun høitrødmende, idet hun bly bortvendte sit Øie, med sagte Røst — ei var noget Drømmebilled, jeg engang tænkte mig med alle

mandig Fuldkommenheds Fortrin — at det lever — men aldrig for mig!" —

Hun vilde gaae, men Christian greb hendes skjælvende Haand, og holdt hende tilbage. Han havde gjennemskuet hendes Sjel. Dog beherskede han endnu sine Følelsers Udbrud.

„Du forsmaaer altsaa den Beiler, jeg byder Dig?" sagde han derpaa med et mildt Smiil. Til Forsikkring lagde Kirstine Hænderne korsviis over Brystet, og bøiede sit Hoved dybt.

„Ogsaa om det var mig selv?" spurgte han videre. — Det Ord slog hende som et Lyn. Klart blev det paa eengang i hendes Inderste, og en Salighed, hun aldrig havde ahnet, blandede sig med den Smerte, at hun maaskee bedrog sig selv. Maalløs sank hun for Monarkens Fødder; han bøiede sig ned, for at trykke et Kys paa hendes jomfruelige Pande.

„Til Dronning kan jeg ikke gjøre Dig! sagde han i Inderlighedens varmeste Tone: Men til min Viv udkaarer jeg Dig, og Din Lykke skal være mig ligesaa hellig, som om Du var af kongeligt Blod."

Nu først vovede Kirstine at fæste Tro til det Haab, som var vaagnet i hendes Bryst. Hun omfavnede den elskte Drot med sit rige, kun af Ham opfyldte Hjertes hele Hengivelse, og tilsvor ham evig Kjærlighed og Troskab.

Til hele Hofsindets største Forundring, helligede, kort Tid efter, den fra Kjøbenhavn hidkaldte Sognepræst ved Nicolai Kirke, Mads Jensen, dette

morganatiske Ægteskab med sin præstelige Velsignelse, og det skjænkede Kongen, i en lang Række af Aar, al den Tilfredshed, han havde lovet sig deraf, samt i tretten Børn, af hvilke han overlevede de Fem, en blomstrende Afkom.

Christian udnævnte sin Gemalinde til Grevinde af Schlesvig og Holsteen, og gav de Børn, hun havde født ham, deres Moders Rang.

Men mange Skyer optaarnedes siden paa dette Ægteskabs Horizont, og uden at Historien melder, hvorfor, vide vi dog, at Kongen, efter en femtenaarig Forbindelse skilte sig fra Kirstine, fratog hende den Titel, han selv havde forlenet hende, lod hende udelukke af Kirkebønnen, og forviste hende til et af de hende skjænkede Slotte, efter hvilket hun siden kaldtes slet og ret: Fru Kirsten til Boller.

Mistanken om en Utroskab, som i Kongens Øine hvilte paa hende, men dog aldrig er bleven bevist, synes at have foranlediget denne Skilsmisse. Maaskee var den fostret af en i Mørket snigende Bagtalelse.

At dog hendes Hjerte, efter mange Aars Tilsidesættelse, ei var koldt mod Kongen, bevise de Taarer, hvormed hun begræd hans Død (1648), og de af Historien opbevarede Ord: „Hvo skulde have tænkt, at jeg endnu kunde udøse Taarer for Kong Christian?"

(C. A.)

Bakkenbarternes Oprindelse.

En fornem ung Herre, som besad mere Vittighed end Formue, havde i lang Tid været en Mosait en Sum Penge skyldig, som Denne, efter megen forgjæves Renden, ogsaa kom til at kræve engang, medens Herren lod sig barbere, og var temmelig paatrængende. „Bi dog idet mindste, sagde Herren: til jeg faaer raget alt Skjægget af mig!" — „Javel! svarte Rykkeren: saalænge vil jeg da nok bie." Han gik nu udenfor, og imidlertid sagde Herren til Barberen: „Tag ikke hele Skjægget af, men lad to brede Striber blive siddende langs med begge Ører, indtil henimod Hagen." Da Barberen gik, indfandt Joden sig paany, og sagde: „Nu naadige Herre, faaer jeg da endelig mine Penge?" — „Jo vist! var Svaret: Mit Løfte skal jeg holde, men ikke førend mit Skjæg er gandske raget af." — „Ach wai! raabte nu Mosaiten: Der har Herren opfundet en skjønne Mode, som vist vil blive efterlignet af Mange!" Og som sagt, saa skete det, uden at man derfor tør forsvare, at Bakkenbarterne have overalt den samme Oprindelse.

Theodor v. Adeler.

(Den sidstl. 28de Septbr. paa Gromelle ved Avignon i en Alder af 80 Aar afdøde Theodor v. Adeler har en Artikel i Arnaults, Jay's, Jouy's, Norvins's o. Fl. Nouvelle Biographie des Contemporains, B. I, S. 138—9, hvilken maaskee vil interessere danske Læsere.)

Theodor v. Adeler, dansk Søecapitain og Kammerherre, hører til en af de ældste Slægter i Danmark. Et svagt Helbred nødte ham endnu i hans Ungdom til at forlade Tjenesten og begive sig til et af sine Godser, hvor han forbedrede sine Bønders Kaar, ved at gjøre dem til Arvefæstere fra Vornede, hvilket de før havde været, saaledes som de ere det endnu i nogle nordiske Stater. Han skrev et Værk om Agerdyrkningen, der er meget agtet i Danmark, og skaffede ham en Guldmedaille af Kongen. Helbredsgrunde bestemte ham til at fæste Bopæl i Frankrige. Efter nogle Maaneders Ophold i Paris, begav han sig til Provence, hvis Himmelegn var ham gunstigere, og han levede som Philosoph paa en Eiendom, han havde kjøbt to Lieues fra Avignon. Nogle af det sydlige Frankrigs Indvaanere glemte i den afskyelige Reaction 1815 den Agtelse der skyldtes en 70 Aars Olding, en Udlænding, der, saalænge han havde været iblandt dem, havde gjort sine Naboer talrige Tjenester; de indfandt dem hos ham, plyndrede og ødelagde hans Bolig, og i deres Raasenhed sloge de ham voldsomt og lode ham ligge svømmende

i sit Blod. Morderne betegnede deres Triumf ved at bemægtige sig deres Offers Vogn og Heste og ved offentlig at betjene sig deraf, idet de droge til nye Tog. Adeler overlevede de haarde Saar, han havde faaet, flygtede til Avignon, hvor han holdt sig skjult, og vendte ikke tilbage til sit Gods førend efter Forordningen af 5 Septbr. 1816, hvis Indflydelse var saa gavnlig for hele Frankrige. Ligesom for vedbliver Adeler, der ei har tabt Lysten til Velgjørenhed, at give sine Naboer Undervisning i Agerdyrkning og sine Medborgere Exempler paa Maadehold og Dyd. Han understøtter, alt hvad han formaaer, Dens Fattige. Hans Godhed udstrækker sig endog til alle nyttige Væsner. Han har paa sit Gods stiftet et slags Hospital for Dyrene. Det er en stor med en Mængde Træer beplantet Eng, hvor Arbeidsheste og Arbeidsoxnene hensættes i Frihed, naar de ere syge eller de, efter at være blevne gamle i hans Tjeneste, ikke mere kan arbeide. Det er ikke blandt Dyrene han har fundet Utaknemmelige."

Svenske Prøvenætter.

Sædernes Simpelhed og Reenhed i Nordlandene bliver ingenlunde skadet ved den ældgamle Skik, der endnu er brugelig, at have saakaldte Kom-Nætter eller Æresnætter, der ogsaa i ældre Tider fandt

Sted saavel i Tydskland og Schweiz som i andre Lande. Saasnart en Pige har opnaaet Mandbarhedens Aar, faaer hun natlige Besøg af unge Mandfolk. Begge tilbringe da hele Natten med hinanden i al Tugt og Ærbarhed, og ikke engang et Kys tør Ynglingen trykke paa Pigens Mund, dersom han ikke for stedse vil forstødes af hende. Varme Haandtryk og venlig Samtale er det eneste Kryderie i disse Timer, der ofte kun blive bortsovede med hinanden. Ynglingen kommer med Forældrenes Vidende, dog fordrer Skikken, at Pigens Forældre ikke maa bemærke hans Ankomst; paa samme Maade gaaer han igjen før Daggry. Dog skee disse Besøg kun i visse Nætter, for det meste i Natten mellem Løverdag og Søndag. Saaledes har enhver Yngling sin Pige som han besøger; en Pige, som ingen Æresbesøg har, ansees paa de fleste Steder for lastværdig og er det i Almindelighed ogsaa; thi ingen falden Pige bliver besøgt. Næsten aldrig bliver noget Ægteskab fuldbyrdet, der ikke er bleven forberedt ved slige Æresnætter.

Den melankolske Søe i Norge.

(Af en ny fransk Reisebeskrivelse.)

I Bergens Omegn er en Søe, som kaldes den melankolske. Den danner sig i et ualmindeligt dybt Bassin, som er omgivet af steile Klipper og berøres saa lidet af Dagslyset, at man ved klar Middag seer

Stjernerne. Fuglene vove ikke engang at flyve hen-over dette Svælg. Den Reisende, som med Be-sværlighed har klattret op af de samme omgivende Klipper, føler en uimodstaaelig Lyst til at kaste sig ned i denne omstyrtede Himmel. Den samme Fø-lelse bemægtiger sig os, naar vi seile i en liden Baad paa det stille Hav, hvis Bund vi see. Nordmæn-dene tilskrive Nymfernes magiske Kraft denne Følelse, da disse, efter deres Tro, endnu stedse beboe alle det romantiske Skandinaviens Vande.

Trøst for hæslige Mandfolk.

Smukke Mænd have sædvanlig ei saamegen Lykke i Kjærlighed, som de selv vente; blide Qvinder, som tillige ere fornuftige, nære den Mening, at dette Slags Mennesker elske sig selv for høit; men de indbildte og hoffærdige Skjønheder finde dem ikke yd-myge nok, og savne den Ærefrygt, hvorpaa de gjøre Fordring ved Siden af Kjærligheden. Hine smukke Mænd bilde sig gjerne ind, at Damerne kan slet ikke modstaae dem, og derved blive de stolte og selvtillidsful-de, ja stundom bilde de sig endog ind, at man skal bede dem modtage Gunstbevisninger, og derved blive de latterlige. De derimod, mod hvilke Naturen har været et Stedmoder, gjøre mere: de elske ikke blot deres Elskede, de tilbede hende, og vinde ved deres Ære-frygt og Beskedenhed tilsidst endog de knipskeste Skjøn-heder.

(Madame de Genlis.)

Bibelske Legender.

Noah's Ravn.

Ængstelig skuede Noah omkring ud af sin svømmende Ark og ventede, til Syndflodens Vande faldt. Neppe saae Bjergenes Spidser frem, før han kaldte alle Fuglene om sig. „Hvo af Eder, sagde han: vil være Sendebud, at see, om vor Redning er nær?"

Da trængte sig, foran Alle, Ravnen frem med stort Skrig; han sporede sin Yndlingsspise. Neppe var Vinduet aabnet, før den fløi hen, og ei vendte tilbage. Den Utaknemmelige glemte den Reddende og sit Ærinde; den hængte ved Aadselet.

Men Hævnen blev ei ude. Endnu var Luften opfyldt med giftige Dampe, og tunge Dunster hængte over Ligene; de omtaagede hans Syn og sværtede hans Fjær.

Til Straf for hans Glemsomhed blev ogsaa dens Hukommelse ligesom dens Øie dunkel; selv dens nyfødte Unger kjender den ikke, og nyder ingen Faderglæde over dem. Forskrækket over deres Hæslighed flygter den bort og forlader dem. Den Utaknemmelige avler et utaknemmeligt Afkom; undvære maa han den skjønneste Løn, sine Børns Taknemmelighed.

Noah's Due.

Otte Dage havde den ny Verdens Fader ventet paa den dorske Ravns Gjenkomst, da han paany

kaldte sine Skarer om sig, for at udvælge udforskende Sendebud. Frygtsom fløi Duen hen paa hans Arm og tilbød sig som Sendebud.

„Troskabens Datter! sagde Noah: Vel vilde du være mig en Tjenerinde, der bragte godt Budskab, men hvordan vil du fuldføre din Reise, og bringe dit Ærinde til Ende. Hvad, om din Vinge bliver træt og Stormen griber dig og kaster dig i Dødens forgelige Bølge? Desuden frygte dine Fødder Dyndet og din Tunge væmmes for ureenlig Spise."

„Hvo, sagde Duen: giver de Trætte Kraft og den Afmægtige Styrkens Fylde? Lad mig kun, jeg vorder dig vistnok en Tjenerinde, der bringer godt Budskab."

Den fløi bort og søgede hid og did, og intetsteds fandt den en Plet, hvor den kunde hvile, da hurtigen Paradisets Bjerg hævede sig op foran den med sin grønnende Top. Over det havde Syndfloden Vande ei mægtet noget, og frit stod det Duen at flyve derhen. Gladelig ilte den, fløi op og satte sig ydmygeligen ved Bjergets Fod, Et skjønt Olietræ blomstrede der: den brød et Blad af Træet, ilede styrket tilbage og lagde Grenen paa den slumrende Noah's Bryst.

Han vaagnede og lugtede Paradisets Duft fra Grenen. Da qvægedes hans Hjerte, det grønne Fredens Blad qvægede ham og Hans, indtil hans Frelser selv lod sig tilsyne for ham, bekræftende Duens gode Budskab.

Siden den Tid blev Duen Kjærlighedens og Fredens Bud. „Som Sølv skinner dens Vinger!"

siger Sangen, et Gjenskin endnu af Paradisets Glands, der vedergvægede den paa dens Flugt.

Abraham's Barndom.

I en Hule blev Abraham opdraget: thi Tyrannen Nimrod tragtede ham efter Livet. Men ogsaa i den dunkle Hule var Guds Lys i ham! Han tænkte efter, og sagde til sig selv: „Hvo er min Skaber?"

Efter sexten Aars Forløb traadte han ud, og da han førstegang saae Himmel og Jord, hvor studsede han da og glædede sig! Han spurgte alle Skabninger rundtom sig: „Hvo er Eders Skaber?"

Frem steeg Solen; han faldt ned paa sit Ansigt. „Det er Skaberen, sagde han: thi hans Skikkelse er skjøn!" —

Op steeg Solen og dalede og gik ned om Aftenen. Da stod Maanen op, og Abraham sagde til sig selv: „Det nedgangne Lys var ikke Himlens Gud, maaskee er hiint mindre Lys det, hvem denne store Skare af Stjerner tjener."

Men ogsaa Maane og Stjerner gik ned, og Abraham stod allene.

Han gik til sin Fader og spurgte ham: „Hvo er Himmelens og Jordens Gud?" og Tharah viste ham sine Afgudsbilleder. „Jeg vil prøve dem!" sagde han ved sig selv, og da han var ene, lagde han den skjønneste Spise for dem. „Dersom I ere levende Guder, saa tager Eders Offer." Men Afguderne bleve staaende og rørte sig ikke.

„Og disse, sagde Drengen, kan min Fader anse for Guder? Velan: Maaskee belærer jeg ham.“ Han tog Staven, sønderslog alle Afguderne paa En nær, og lagde sin Stav i denne Afguds Haand, og løb til sin Fader: „Fader! sagde han: Din første Gud har slaaet alle sine Brødre ihjel.“

Forbittret saae Tharah paa ham og sagde: „Du spotter mig, Dreng! Hvor kan han det, da mine Hænder have dannet ham?“ — „O vredes ikke, min Fader, sagde Abraham: og lad Dit Øre høre, hvad Din Mund udtalte. Tiltroer Du ikke Din Gud, at han er istand til, hvad jeg mægtede at gjøre med min Drengehaand, hvor skulde han da være den Gud, der har skabt mig og Dig og Himmel og Jord?“ — Tharah forstummede ved Drengens Ord.

Men snart kom denne Gjerning for Tyrannen Nimrod. Han krævede ham for sig og sagde: „Min Gud skal Du tilbede, Dreng, eller den gloende Ovn skal være Din Løn.“ Thi alle Vise havde ved Abrahams Fødsel forudsagt Kongen, at han vilde styrte Afguderne og tilintetgjøre Kongens Tjeneste i Kongeriget. Derfor forfulgte Kongen ham.

„Hvo er Din Gud, o Konge?“ sagde den uforfærdede Dreng. — „Ilden er min Gud! svarte han: Det mægtigste Væsen.“ — „Ilden, sagde Drengen: bliver slukket af Vandet; Vandet bliver letteligen baaren af Skyen; Vinden forjager Skyen, og Mennesket modstaaer Vinden. Saaledes er Mennesket det mægtigste Væsen.“ — „Og jeg den Mægtigste blandt Menneskene! sagde Kongen: Tilbed mig, eller den gloende Ovn bliver Din Løn.“

Da opslog Drengen sit beskedne Øie og sagde: „Jeg saae Solen igaar staae op om Morgenen og gaae ned om Aftenen; befal, o Konge, at den idag skal staae op om Aftenen og gaae ned om Morgenen: saa vil jeg tilbede Dig."

Og Abraham blev kastet i den gloende Ovn. Men Ildens Kraft tilføiede Drengen ingen Skade; en Engel tog ham blidt i sine Arme, og viftede Flammerne bort fra ham, som en Lilieduft. Skjønnere gik Drengen ud af Ilden, og snart aabenbarede Gud sig for ham og kaldte ham ud af Chaldæa og indviede ham til sin Ven.

Og Abraham blev Stifter af den sande Gudstjeneste, der lærer: at Een er Himmelens og Jordens Gud for al Verden.

Det første Suk.

Da Cain havde slaaet Abel ihjel, og han, kjæmpende med Døden, laae udstrakt paa den grønne Jord, medens Cain, af Angest for sig selv og Retfærdighedens Gud, var flygtet dybt ind i Skoven, kom deres Moder vandrende, med en Taare paa Kind, i Tanker om det tabte Eden, hvis Minde endnu stod saa levende for hendes Sjel, som om hun nylig havde forladt det. Hun saae sin kjære Abel ligge mellem Blomsterne; hun troede, at han slumrede, og kaldte paa ham, for at han, ved sine sønlige Kjærtegn, kunde adsprede hende; men ak, han svarte ikke. Hun saae ham udstrække sine Arme, og troede, at han drømte om det Paradiis, hvorom

hun saa ofte havde fortalt ham, og gik sagte hen til ham, for ikke at forstyrre ham i hans blide Drømme. Da hun kom nærmere og saae Bloddraaberne — de første, som vare rundne paa Jorden — paa Bladene omkring ham, troede hun, det var Blomster; men da hun stod over ham, og hendes Øine faldt paa den blødende Vunde, mærkede hun, at disse Blomster vare fremspirede af hans Hjerte, og hun sank fortvivlet ved hans Side, idet hun fæstede sine Læber til hans Mund, og laae som død over ham, medens hendes varme Taarer randt ned i hans lukkede Øine, som om disse af Medlidenhed vilde forsøge, at kalde det bortilende Liv tilbage i den døende Søn. Medens hun laae saaledes, udstødte Abel sit sidste Aandedræt gjennem hans Moders paa hans blege Mund hvilende Læber — da vaagnede hun, reiste sig paa sine Knæe, og, idet hun, med foldede Hænder, saae mod Himlen, som for at befale den Døde i Guds Haand, sukkede hun og sank tilbage.— Saaledes henaandede vor første Moder det første Suk, der var hendes døende Søns sidste Aandedræt.

(J. G. Herder.)

Sangerdød.

(Mørk og stormende Efteraarsnat — det er silde — Lampen flammer blegt og svævende — Sanduret er netop udløbet — ved Arnen sidder Moderen og synger — Barnet er traadt til Vinduet, og stirrer ud i Natten.)

Barnet.

Vildt hvirvler Løvet sig i sælsom Kreds;
De Vinterstorme huult en Gravsang tude:
Der staaer en Vandrer bleg og moed derude — —
O luk ham op! der bli'er jo Plads etsteds!

Han læner sig til Tærsklen — ak! saa haardt,
Saa koldt og haardt har han vist før ei hvilet!
Som Lille var vel ogsaa ham tilsmilet — —
Luk op! luk op! — thi Natten er saa sort!

Moderen.

Det er mit Barn! jeg kjender jo hans Røst:
Den tonte mig saa hjemlig, saa fortrolig,
I Syden selv saa nordisk høi og rolig — —
Nu drev hans Længsel ham til Moders Bryst!

Han drog mod Syd. Hans Hjerte blev i Nord.
Til Kunstens Hjem, til Romas milde Himmel
Stod al hans Hu! Dog ei i Livets Vrimmel
Han tabte sig og sine Fædres Spor!

Barnet.

Er det vor Broder, fra den fjerne Kyst,
Der sang saa sødt, og elskte os saa saare? —
Nu skal han her en Sangerlund sig kaare,
Nu slipper han ei mere fra vort Bryst!

Kom, lad os aabne for den kjære Gjæst:
Ved Fædrehuus maa Sønnen ikke vente!
Den elskte Nattevandrer hid vi hente,
Og glade feire vi vor Gjensynsfest!!
(Moderen griber Lampen — de ile ud — Skinnet falder paa det dødblege Ansigt.)

Barnet.

Det er for seent! — Han aander ikke meer! —
O, seer Du, Moder! hvor den Døde smiler!
Hvor ømt endnu det brustne Øie hviler
Mod Hjemmet vendt, og op til Moder seer!

Moderen.

Ak Søn! min Søn! hvi gjorde Du os det?
Hvi drog Du fra Dit evigelskte Norden,
At sanke Blomster til os trindt paa Jorden —
Og fandt dog ei, i Døden, her en Plet!!

Barnet.

Den gode Villie gjør det Tunge let,
Og let han taalte Hjemmets Vinterkulde:
Kun Isen om vort Bryst ham dræbe skulde — —
Ak, Moder! sig, hvi gjorde man os det?!
(Moderen staaer i smertelig, stum Bedøvelse — Barnet kaster sig ned over Liget — Lampen blusser op, og slukkes.)

* * *

Har Du forstaaet mig, Du danske Møe!
Og har blot Du en Krands til Skjaldens Baare,
Der vied' Dig sit Qvad, sit Smiil, sin Taare —
O, saa kan Emma's Sanger aldrig døe!!

(— b — e.)

Hyldetræet.

Duggen sig perler paa Blomster og Straae,
De Smaafugle lukke sit Øie;
Vil du, o Vandrer, min Glæde forstaae,
Saa hæv kun dit Blik mod det Høie.
Der træder Stjernen bag Skyerne frem,
Vinker den Mødige blid til sit Hjem.
Du gaaer vel ogsaa; — af Alle forladt
Dufter min Busk i den eensomme Nat.

Menneſket lider mig ikke, jeg staaer
Her i de Afdødes Have;
Kun for de Hjerter, der længer ei staaer,
Plantes jeg blandt deres Grave.
Mørkt er mit Blad, men min Blomst er saa hvid,
Smiler om Natten saa venlig og blid
Over de Døde fra gyngende Qvist,
Som mellem Skyen de Smaastjerner hist.

Fuglen kun flittig besøger mit Ly,
Rede ved Kirken sig bygger,
Stedse den veed, at den rolig kan ty
Til mine venlige Skygger.
O, at dog Menneſket tænkte derpaa:
Her kan ei Lidelsen Hjerterne naae!
Maaskee man tiere kom i min Favn
For at bortaande sin Længsel, sit Savn.

Sjelden en smilende Blomst er at see
Hvor jeg min Skygge udspreder,
Men i mit eenlige sørgende Læ
Kun om Cypresser jeg freder;
Og af de henbrustne Hjerter man seer
Stundom en Glemmigei hist eller her
Spire saa venlig, men — visne igjen;
Mindes man mere den afdøde Ven?

Ak, om dog stundom en Green man sig skjar
Her blandt de synkende Grave,
Og, som hiint Olieblad trøstig den bar
Hen i den blomstrende Have;

Satte den der, lod den fæste sig Rod,
Da vilde maaskee ei Pletter af Blod
Findes saa ofte paa Blomster og Straae,
Som naar man aldrig i Haven mig saae.

Har Du derude ei Ro eller Rist,
Vandrer Du kun mellem Snarer,
Lyt kun saa stille, da hører Du vist
Herfra et Ekko Dig svarer:
Haabet saa lysgrønt blandt Grenene boer,
Slangen sig her omkring Stammen ei snoer,
Kom i min Favn! Ei de Levende maae
Lade mig ene blandt Gravene staae.

Men — Du bortvandrer! Ja flyt kun Din Fod,
Smyk Dig med Vaarblomstens Farve!
Engang Du skal ved min rynkede Rod
Lægge Din jordiske Larve.
Engang jeg trindt om Dit blegnede Haar
Seent eller tidlig min Krands Dig dog slaaer,
Indtil fornyet Du flyver igjen
Bort fra min Skygge til Palmerne hen.

Gak kun i Lunden, hvor Roserne groe,
Kys kun de glødende Læber!
Ak, thi Du troer ei min eensomme Roe,
Sorgen ved Bladene klæber.
Lov mig kun det, Du vil tænke derpaa:
At naar blandt hine ei meer Du kan gaae,
Og ei paa Jorden har mere igjen,
Er jeg Din sidste, Din trofaste Ven.

(— o.)

Keisermorderen.

En historisk Fortælling af W. Blumenhagen.

(Af Urania 1827.)

Da man skrev Aar efter Herrens Byrd tretten hundrede og elleve, laae, ved Udkanten af de Skove, der strække sig fra Harzbjerget til Grevskabet Bentheim, en gammel, uanseelig Bygning, sammenføiet af utilhugne Steen. En brusende Skovbæk styrtede tæt forbi, og drev et Møllehjul.

I Steenmøllen — saa kaldte man dette Huus — sadde, i den første Mainat af nysnævnte Aar, endnu efter Midnat adskillige Mænd, fordybede i Samtale, ved det uhøvlede Egebord. Et Guds Veir var det udenfor, men de syntes ikke at agte derpaa; i Kaminen blussede en lystig Ild; paa Bordet stode Kruse, fyldte med Mjød. Ved den ene Side af Bordet sad Steenmølleren Thomas, en fiirskaaren Skikkelse, med en Ilderskindshue paa Hovedet og en Faarepels paa Kroppen. Ligeoverfor ham sadde to Gjæster, Begge hyllede i grove Krigskapper. Brede Pallasker laae paa Bænken ved Siden af dem.

Disse Tre vare fordybede i en levende Samtale, der dog ofte fortsattes hviskende, som det lod, for en fjerde Mands Skyld, der laae paa en Bænk ved Kaminen og syntes at sove. Iøvrigt saae, af alle disse Svende, den Sovende skikkeligst ud; thi skjøndt hans henstrakte Legeme havde en kæmpemæssig Længs-

de, var dog hans Haar kortskaaret, hans sorte Knebelsbart velpleiet, og hans gule Rytterkjortel havde samme Snit, som Soldater i fyrstelige Hære pleiede at bære den.

„Det er den rette Tid, Du er kommen hjem paa, Broder Melchior! sagde Molleren Thomas til den Ene af hine To: thi længe havde jeg ikke taalt det, saa kjær end Heilewich er mig. Tro mig, alt ofte sleb jeg Kniven, forat give ham hans Livsbrød i Sinne, men saa treen Heilewich mig imøde med sin Dreng paa Armen, og jeg ynkedes over den Stakkel. Hun er dog Din Datter, og hun elsker Landstrygeren som sin Diesteen. Eller ogsaa Jahn selv kom mig imøde, med sit mørke Ansigt og stolte Væsen, hvori der ligger Noget, som indgyder os og vore Lige et Slags Forlegenhed, eller hvad jeg skal kalde det."

„Mig er det gaaet ligesaa, svarte Melchior: og jeg har dog seet gandske andre Mennesker, end Du i Din gamle Rævekule her. Men hvad gjorde han Dig da, siden Du vilde ham tillivs?"

„Hvad han gjorde mig? afbrød Steenmølleren ham heftigt: Alt har han berøvet mig; han har frastjaalet mig al Respekt og Magt i hele Egnen. Inden han kom hid, gik det gandske roligt og fredeligt til inden disse Mure. Steenmølleren var alle Fribytteres Konge i hele Westphalen. Hvad Bytte der blev gjort i tyve Miles Omkreds, det slæbte de brave Svende til mig; jeg bevarede det redeligt, jeg deelte Byttet ærligt, og Alle befandt sig vel derved. Da hidkom den fremmede Jahn med det Pergament, Du havde givet ham i Schweiz; det skulde skaffe

ham et godt Qvarteer i min lille Molle. Skjøndt hans stolte Væsen strax mishagede mig, saa fandt jeg mig dog deri for Din Skyld. I Begyndelsen gik det ogsaa saa saa. Han flakkede om i Skovene hele Dage og halve Nætter; Flitsbue og Jagtspyd vidste han ogsaa godt at føre. Men nu kom Turnau tilbage med sine Folk fra den brunsvigske Feide. Jahn syntes at finde Behag i deres Slaghistorier og deres skingrende Soldatersange, og naar de nævnte den tykke Albrechts Navn, kom der Ild i hans blege Kinder. Jeg mærkede, at han og Turnau tidt stak Hovederne sammen, at de forvovneste af vore gamle Svende sluttede sig til ham, og, efter saa Ugers Forløb, behandlede Landstrygerne med en Ærefrygt, jeg aldrig havde ventet. Jeg lurede, jeg spionerede, og kom snart efter, at Hr. Jahn gik frugtsommelig med den Plan, at stifte en Republik i mit Kongerige. I Nærheden af den store Sauggrube havde han kaaret sig sin Vaabenplads, hvor han i Skumringen exercerede sine Tropper, som om han var en keiserlig Vaabenmester. Kort efter kom Alting for Dagen. De utroe Svende havde formeligen valgt ham til deres Høvedsmand; de droge ud med ham, uden at spørge mig ad; de kom hjem uden at aflevere Byttet. De vovede sig endogsaa til Klostre og Riddergodser, og satte mit ærlige Rygte paa Spil. Nu er jeg nedsjunken til deres Kromand, og Ingen agter mig mere. Det taale Satan længer, og ikke jeg! Paa Din Tilbagekomst ventede jeg, for at raadslaae med Dig om Tingen. Denne Jahn skaber sig,

som om Alt var ham underdanigt her. Og hvad er han vel, hvad var han vel? Skuffe mig ikke alle Julemærker, lider han af en ond Samvittighed, og bærer en ordentlig, ædende Syndekræft i Hjertet."

„Kan vel være! tog Melchior Ordet: Jeg mærkede ogsaa nogen Uro hos ham, i den Maanedstid, han flakkede omkring med os i de tyrolske Bjerge. Dog kom det mig for, at hvad der trykkede hans Gemyt, maatte være saadan en fornem Synd, som jeg eller mine Lige aldrig er istand til at begaae. Men ved Heilewich hang han med hjertelig Tilbøielighed, og det beroligede mig for det gode Barns Lykke. Hun klager heller ikke over ham, troer jeg."

„Dertil har hun ingen Aarsag! svarte Thomas: Var han saa mild og god mod Alle, som mod sin Hustru, da maatte man ansee ham for en Engel. Men ogsaa hun har antaget hans fornemme Væsen, og endnu har hun aldrig sagt mig, paa hvad Maade hun blev bekjendt med ham. Siig Du mig det, Melchior."

„Det er nu tre Aar siden, fortalte Denne: at jeg drog gjennem de tyrolske Bjerge med en Trop aftakkede Vaabenknegte, der nærede sig af det, Dagen bragte. Hustru og Barn havde jeg hos mig. Heielwich var just sexten Aar gammel, og var meget smuk at see til. Vi levede et moisomt Liv paa egen Haand; Alle, som mødte os, maatte skatte til os. En Aften meldte vor Spion, at to Munke listede sig frem ad en Bjergsti, veiviste af en Hyrdedreng. Vi meente, det var Tiggermunke, og loe ham ud. Men han forsikkrede, han havde beluret dem, just som de,

gandske ængsteligt, leiede Drengen, og da den ene Munk tog sin Pengepung frem, havde han skimtet en gylden Ridderkjæde under hans Kutte. Vi brøde op, og grebe dem an. Ja, Munkekutter bare Vandringsmændene rigtignok, men dygtige Krigsarme derunder og skarpe Klinger. Vi vare fem — derfor vare vi visse paa Seiren. Men den Største af de Fremmede — der ligger den Uroxe og snorker paa Bænken — havde sikkert kastet os Alle i Helvedspølen, hvis han ei var gleden paa den fugtige Steengrund. Fire af os styrtede sig over ham, og kneblede ham, saa han ikke kunde røre et Lem, og derpaa gave vi os Alle i Lag med den Mindre, der modig tog imod os. „Herfrem, I Nidinger! raabte han med en Feltherre-Røst: tager et Liv, som er Loven hjemfalden, men vogter Eder for den Banlystes Klinge, thi ei uden Værge sælger han det Værdløse til slige Kjøbere!" — Forbittrede fore vi mod ham, og mit brede Staal hævede sig just, for at give ham Naadestødet, da fløi Heilewich midt imellem os: „Skammer Eder! — raabte hun — saa Mange mod Een! Jeg staaer ved hans Side, og, Fader Melchior, Broder Christel, I maa gjennembore Eders Heilewich, før I komme ham nær!" — Vi vare ligesom slagne paa Munden, og rørte os ikke. Da traadte den Fremmede os nærmere med sænket Sværd. „I ere Ulykkelige! sagde han: Troer mig, jeg er Eders Lige, og maaskee ulykkeligere, end Nogen af Eder. Jeg er berøvet min Arvedeel, udstødt af det menneskelige Selskab; uden Hjem, uden Fædreland, flakker jeg omkring paa Jorden, som Ahasverus; ingen Sjel er

beslægtet med mig, Ingen elsker mig; Stenen er min Pude, Regnskyen mit Tag, og min Velgjører er Den, som ender min usle Tilværelse. Dog driver Instinkt mig fra Land til Land, forat friste et Liv, som er mig selv saa byrdefuldt. Jeg var Mere, end I. Ved min Vugge har der staaet høie, vældige Herrer, men ville I, saa ere vi fra idag af Brødre. Har den glimrende Rest af en sønderknust Lykke lokket Eders Havesyge, saa tager og deler den." — Dermed tog han en kostbar Halskjæde, en med Stene besat Dolk, samt en temmelig vægtig Pung, og kastede alt dette for vore Fødder. Vi studsede Alle, og vidste ikke, hvad vi skulde svare, thi saaledes havde endnu Ingen talt til os. Men Heilewich stod for ham som en forklaret Madonna, og stirrede paa ham med store Øine, og smilte, og rakte begge Armene mod ham. Den lange Grobian, som laa kneblet paa Jorden, skreg derimellem med sin Oxestemme: „Betænker Eder ei, I Galgenfugle! Sligt et Forbund er endnu aldrig buden Eder og Eders Lige; slaaer til, inden Hr. Jahn betænker sig, thi for evigt adles Eders Bande derved!" — Nu, hvad kunde vi gjøre? Vi sloge til med den blege Jahn; Uroxen blev løst af sine Baand; Begge bleve de hos os, og levede med os i Busk og Krat. Vi stode os vel derved. Den lange Riddag fægtede for Tre, og den blege Jahn vidste Raad overalt, som en Feltoverste. Men ret familiær blev han aldrig med os, og Riddag behandlede ham som en Tjener sin naadige Herre. Det stødte mig noget, skjøndt Jahns fædelige Væsen, fine Manerer og prøvede Mod vandt mit

Hjerte meer og meer. Mørk slakkede han ofte om i de schwabiske Skove, og naar vi havde besluttet, at plyndre her eller der, hørte vi ham ofte raabe: „Frisk op, I Svende! Her maa I tage, hvad jeg tillader Eder, thi hvad I finde paa denne Grund, er min Eiendom!" — I Løndom loe vi ad den forrykte Snak; men han sagde det saa alvorligt, som om Gud havde anviist ham hele Schwabenland til Arvelod. Kun Heilewich havde, ligefra den første Stund, vundet en besynderlig Magt over den sælsomme Gjæst. Snart fulgte hun ham, naar han havde sin sorte Dag, som vi kaldte hans Luner, ind i Skovene; hun syntes at have vundet hans Fortrolighed, ja, hans Tilbøielighed, og en Dag førte Riddag mig til en Skovpynt, hvorfra man havde Udsigten til et statteligt Kloster. Jeg fandt Jahn siddende paa et Klippestykke, stirrende med de store blaae Øine paa Klosterkirkens lange Vinduer. Ved hans Fødder sad Heilewich i det høie Skovgræs; hendes Hoved hviilte mod hans Hofte, og hun saae op til ham med et Ansigt, som forraadte Alt, hvad der var foregaaet imellem dem."

„Og hvi lagde Du Dig ikke derimellem, og gjorde øieblikkeligen Ende paa den Skandal?" spurgte Mølleren forbittret.

„Jo, da havde jeg været en god Nar! svarte Melchior: Det er en farlig Sag, at slukke sydende Olie. Heilewich havde stedse været en ærlig Pige, og hvor havde jeg kunnet faae mig en bedre Dattermand? Kun vidste jeg ikke saa strax, om det ogsaa var redeligt meent. Da vi traadte til dem, fore de op,

som af dybe Drømme. Han tog et Brev op af Bæltet, bød Riddag bringe det i Klostret, og vente paa os ved Kirkeporten. Men Riddag nølte nogle Øieblikke, og syntes tvivlraadig. Da spurgte Jahn ham i Vrede: „Skal jeg gjentage min Befaling? Afsted flux! Opfyld min Befaling, thi Intet skal hindre mig fra det, jeg har besluttet." — „Men, Herre, svarte Risen, saa frygtsom, som jeg endnu aldrig havde seet ham: betænk dog! Eders Blod! Eders Fættere! Maaskee forandrer Skjebnen Eders Vilkaar, og hvorledes vil I da undskylde et saadant Skridt?" — „Det Liv, hvorom Du minder mig, er længst forloben! svarte Jahn med mørk Mine: Han, Du mener, er død og begraven. Her, hvor Johan gjorde det første Aandedræt, skal ogsaa hans andet Liv begynde. Gaae, og sig Intet mere!" — Riddag rystede det mægtige Hoved, og gik. Men nu vendte Jahn sig til mig, og sagde mildere: „Fader Melchior, Du maa indrømme mig en Bøn. See, jeg kunde sige, at jeg staaer over denne Bøn, og at Du maatte fryde Dig, om jeg ogsaa uden Dig udførte, hvad mit Hjerte i dette Øieblik begjærer. Jeg kunde sige, mit Blod og mit Navn er saa ædelt, som Nogens i hele det hellige romerske Rige; Ingen af Tydsklands Fyrster og Riddere havde knurret, om jeg var reden indenfor Skranken foran dem Alle, og Keiseren selv — han standsede, og afbrød sig selv med en blussende Rødme. Ikke Mere derom! vedblev han efter en Pause: Jeg er vorden en omvankende Ridder, jeg skylder Dig Taknemmelighed, og vil ikke betale Dig med Ondt. Heilewich reddede mit Liv i de tyrolske

Bjerge; hun har med sit barnlig-fromme, troende-stærke Gemyt, fordrevet mig mangen Marter-Stund. Vi elske hinanden, og har Du Intet derimod, saa vandre vi Tre til Klosterkirken paa staaende Fod, og Heilewich vorder min Viv for Gud." — Jeg studsede; hvad skulde jeg svare? Pigen hang grædende om min Hals; Beileren stod saa statelig og fornem for mig, at jeg nær havde taget min Hue af og takket under-danig for den mig tiltænkte Naade. Nu, jeg sagde Ja, og snart stode vi for Altret, hvor en gammel Munk fuldbyrdede Sakramentet. Paafaldende var det mig ved den hellige Handling, at Brudgommen næsten gandske skjulte sit Ansigt i sin Kappe, at han med forstilt Stemme kaldte sig Jahn von Stuckard, og udgav sig for en keiserlig Høvedsmand. Dog agtede jeg ikke videre derpaa, og det gamle Liv be-gyndte paany. Da tildrog sig en sælsom Begiven-hed. Adskillige af vor Trop, som paa Messerne søgte deres Fordeel, bragte den Efterretning tilbage, at man efterstræbte os, og det især for et Menne-skes Skyld, som skulde være af ædel Byrd, men var erklæret i Rigets Acht, og forfulgtes af den keiser-lige Rets Blodhævn. Signalementet passede Træk for Træk paa min Svigerson, og da jeg udspione-rede, hvorlunde Nogle af de sataniske Svende alle-rede mumlede om, det var dog bedre at udlevere Morderen, og fortjene den høie Priis, som var sat paa hans Hoved, end selv at komme i Fare for hans Skyld, sagde jeg Jahn og Heilewich, hvad der var i Gjære, og raadte dem, at flye til Westphalen. Frygt-eligt rullede Jahn's Øine, da jeg havde udtalt. „Saa

har Du endnu ikke mættet Dig i Blod, Du bøhmiske Ulvinde! raabte han: Har jeg da ikke betalt med min Arv, med Alt, hvad Herligt Skjebnen lagde i min Vugge, med min hele Jordelykke, hvad Vredens og Ærgjerrighedens Vanvid lod mig begaae? — Du har Ret, Fader, blev han mildere ved: min gode Viv og hvad hun bærer under sit Hjerte, skal ikke bløde paa Retterstedet. Vi ville bryde op endnu i denne Nat. Betegn blot Riddag Veien; medgiv ham et Tegn til Eders Broder." — Det gjorde jeg, de reiste, og idag har jeg førstegang seet dem igjen.

„Ho ho! tog Thomas Ordet: Hænger det saaledes sammen med Hr. Ridderen af Landeveien? Saa behøver jeg ikke at slibe min Kniv — Hampen snoes nok etsteds i Verden for hans kjære Hals, vil jeg haabe." — „Med Forlov!" raabte en frygtelig Basstemme bag ham, og den kæmpemæssige Riddags Haand greb over Møllerens Skulder efter Mjødkruset, og rev Pelshuen af den Forfærdedes skaldede Hoved. — „Er det en Maneer, at gribe saa tølperagtigt til?" spurgte Denne forbittret, efterat han havde fattet sig, mens Riddag drak i lange Drag.

Riddag drak sig mæt, uden at lade sig forstyrre, derpaa vendte han Kruset om, og lod den sidste Draabe løbe paa Neglen af sin venstre Tommelfinger, og satte det, mildtnikkende med Hovedet, paa Bordet igjen. „I gevaltige Strandmøller, sagde han derpaa, idet han med begge Næver støttede sig paa Kanten af Bordet, og stirrede paa Molleren med de vilde, i dybe Huler brændende Øine: sig mig, har

I nogensinde jaget en Krigsmand Eders Klinge i Livet forhen?"

Sky blirede Molleren med Øinene og svarte: „Hvorledes mener Du det, og hvor tør Du saaledes spørge Herren i Huset her?" — „I veed, jeg er just ikke nysgjerrig, svarte Riddag koldblodig: men jeg drak just paa hver Forræders Død, som tør understaae sig, at sætte et Been for en Vis, der, i Sammenligning med ham, er en Engel fra Himlen. Skulde en Vis føre noget Ondt i Skjoldet mod en Vis, da vilde jeg forfra træde ham imøde, og med min Klinge aabne en Dør i hans Liv, hvorigjennem hans arme Sjel i Mag kunde fare til Helved!"

Neppe havde han udtalt, før Døren gik op, og der indtraadte en Qvinde, paa hvem Alle saae med deeltagende Blikke. Hun var af høi, kraftig Vext, hendes Træk vare næsten for skarpe til at kunne kaldes smukke, men i hendes dunkle Øie levede Noget, som vandt Hjerterne, og den runde Arm, det høitbølgende Bryst, de skjønthvælvede Hofter vare vel istand til at tænde Ild ogsaa i den Koldeste.

„Er Din Herre endnu ikke kommen tilbage? spurgte hun med en behagelig Stemme, som dog lød noget sørgelig: Stormen suser om Huset, og han er allene i Skoven." — „Harpeslageren er med ham, svarte Riddag, mild og underdanig: og har I glemt, at det er den første Mainat, hvori den onde Aand stedse jager Herren bort fra menneskeligt Selskab?"

„Hvi flyer han mig dog? spurgte hun, som talende med sig selv: Er jeg ikke hans Fortrolighed værd? Har han ikke saa ofte fundet Trøst ved mit

Hjerte? Jeg havde selv opsøgt ham i Skoven, men den lille Lathonius har været saa urolig hele Natten."

„Lathonius hedder Dit Barn, Heilewich?" spurgte Melchior. — „Den gode Jahn vilde, at han skulde bære dette Navn! sagde Heilewich: Jeg havde hellere kaldt ham Melchior efter Eder. Lathonius skal betyde „født i Skoven"; Navnet er altsaa betydningsfuldt nok. Naar jeg sidder med Barnet hos Jahn, o, vemodig lægger han da tidt sin Haand paa Drengens lille Hoved, og siger kummerfuld: Dig har jeg bestjaalet, det er den Hovedforbrydelse, som betynger min Sjel. Dit Svøb skulde være af Skarlagen, Din Vugge et nürnbergsk Mesterværk, belagt med Guld; Pager og Terner skulde opvarte Dig under en Baldachin af Fløiel. Men nu er Klippen Din Seng, Egens Bladtag Dit Slots Pragthvælving, og ei engang Din Faders Navn er Din Arv!"

„Giv Eder tilfreds, ædle Frue! sagde Riddag: Opriv ei de gamle Saar paany. Hvad skeet er, lader sig ikke gjøre uskeet, og Tiden kan omskifte Meget. Jeg vil ud og søge Herren, hvis det kan berolige Eder." Han forlod Mollen, og understøttet af sin Fader, listede Heilewich sig tilbage til sit Kammer.

Ude i Skoven havde Stormen knækket mangen Gran og brudt mangen mægtig Green af hundredaarige Ege. Den Mand, vi have hørt kalde Jahn,

slakkede, i denne vilde Nædselsnat, omkring ad de lønligste Skovveie, gjennem det tætteste Krat, over de steileste Fjeldvægge. Ham fulgte en Yngling med Baret og kort Kappe. En Cithar bar han ved et Baand over Skulderen. Stundom standsede Jahn nogle Minuter, men det Lidet, han da talte, klang som en vanvittig Monolog.

„Hvorfor knuser Du Egen? Hvorfor ikke mig? raabte han, da just en Trætop bragende nedstyrtede ved hans Side: Har Du maaskee opgivet mig? Er jeg forstødt af Dine Skabningers Verden? Skal jeg dele Skjebne med Jerusalamiten, hvis Fod sparkede ad Frelseren? O, græsselige Tanke-Hav! Udstødt, forladt, forglemt af den evige Fader! Og hvorfor just jeg? End, ak, end min Straf, Du himmelske Hævner! Jeg giver jo mit Bryst til Priis for Dit Uveir, mit Hoved for Dine Tordenkiler!"

Den blege, rankvoxne Mand lænede sig mod en Granstamme. Blidt greb hans unge Ledsager ham under Armen. „Hvilken ond Dæmon jager Eder gjennem denne Mordnat, min naadige Herre?" spurgte han.

„Seer Du ikke, sagde den Blege: hvorledes mine Fingre atter skinne af Blod? Derfor maa jeg ud fra Viv og Barn, naar denne Nat begynder, ud i den øde Natur, at ikke det Blod, som klæber ved mig, skal tegne den Uskyldige! Saa maatte jeg forlise det Sidste, der endnu fængsler mig til Jorden og dens elendige Liv."

„Men hvorfor just idag dette Vanvid, disse Helvedbrømme, naadigste Herre?" spurgte den Anden.

— „Og Du spørger, Tägerfelden? Conrad, Du kan spørge, saa koldt, som om Du havde mistet Din Hukommelse? Har Du glemt, at dette er den første Mainat? Hør! Mig synes, jeg hører Flodens nære Brusen. Det er Reuß! Jeg kjender dens Bølgeslag. Saaledes slog den mod den brede Baad, som bar os over med Albrecht. O, hvi opslugte den ei os Alle! Ham, Tyrannen, Ransmanden, og den forvovne heftige Balm, og den trofaste Wart, den stærke Eschenbach, Dig og mig! Da havde vi døet en salig Død! Ja, Du kan sagtens være ved frit Mod. Dine Hænder ere ubesmittede; i ungdommelig Frygtsomhed lod Du Staalet hvile. Og dog deelte Du Straffen. Dog er ogsaa en Priis sat paa Dit Hoved."

„Hvad jeg leed, leed jeg for Eder, min Prinds! sagde Tägerfelden: Hjelm og Sværd har jeg maattet kaste fra mig; med min Cithar har jeg fortjent mit Brød for de gjæstfrie Frisers og de godhjertige Danskes Dørre. Saaledes har jeg bødet for mit Samfund med hine vilde, blodtørstige Mennesker, som forførte Eder; mit Sind er vorden roligt, frit tør jeg see op mod Himlen — jeg veed, Gud har forladt mig min Skyld! Ogsaa I tør haabe. Er Krig ikke tilladt? Søge ikke alle Folkefærds Helte udødelige Laurbær i den? Og var I ei i Krig med Keiseren, Eders Onkel, som, mod al Ret og Skjæl, forholdt Jer Eders lovlige Arvelande? I var myndig, og han behandlede Eder som et Barn."

„Ja, tog Jahn Ordet: mellem vore Gemytter var aaben Krig, Gjerrigheds, Haardheds, Overmods

Krig mod Uskyldighed og Redelighed. Jeg var en lænket Ørn, der løser sin Fod af Jernet, som den kan bedst. O, tusinde og atter tusinde Gange har jeg dysset min Samvittighed i Søvn dermed, at jeg kunde sove roligt hos min Kjærligheds Hustru. Bortkastet har jeg al Fordring paa min Ungdoms Høihed; jeg har forsaget Alt, hvortil min Fødsel berettigede mig; frivillig er jeg nedstegen til Ridderskabets laveste Klasse, har, som omvankende Riddersmand, hvervet mig en Hær af Fribyttere og Vagabonder til Vasaller, og søgt mit Brød paa Landeveien med Staalet i min Haand! Ja, som den simpleste Krigsmand i det romerske Rige, hvis Throne jeg stod saa nær, har jeg sørget for min Hustrues og mit Barns Underholdning! Jeg befandt mig vel i denne Fornedrelse, og min Samvittighed blev stillere. Da gjenfandt jeg Dig, og hele Fortiden opsteeg atter for mig, som Keiserens blodstænkte Gjenfærd. Mord! Mord! gjenlyder det fra Skoven og Klippetinderne. Fordømt er Morderen for Menneskene og for Himlens Dommer! Saa raaber igjen den hemmelige Røst, som sniger sig efter mig. Og dog kan jeg ikke slippe Dig, thi det er mig, som om Du bærer min halve Byrde."

„Min ulykkelige Hertug! bad Tägerfelden: Lad Stormen i Eder lægge sig, og vend tilbage til Eders Hjem!" — „Jeg tør ikke! svarte mørkt den blege Mand: Den første Maidag maa jeg tilbringe i Bøn og Faste, fjernt fra Mennesker, allene med min Ugjernings onde Aand. Til ingen Præst tør jeg betroe mig. Saa vandrer jeg til det hedenske Gravmæle,

hvorfra man siner det store Crucifix. Der knæler jeg, og vrider Hænderne tilblods i inderlig Bøn, og beder om et Naades-Tegn, thi Forløserens Billed vover jeg ikke at komme nær. Følg mig did!"

Han fløi gjennem Krattet, saa Tägerfelden neppe kunde følge ham, og Riddag, som nu steeg op ad Huulveien, anstrengte sig forgjæves for at raabe ham tilbage. Ikke langt fra Hasefloden stod det nysnævnte Gravmæle fra længsthensvundne Old. Op paa det steeg den barnlyste Prinds, knælede, strakte de foldede Hænder mod et kolossalsk Crucifix, som hævede sig hinside Floden, og bad af Hjertensgrund. Tägerfelden satte sig nedenfor, og foldede Hænderne over sin Cithar. Det varede en god Stund.

Omsider kom Jahn ned, og sagde bekymret: „Intet Naades-Tegn tilsmiler mig fra det hellige Billed; ingen Forsoning lindrer min Qval. Saa syng mig da, Conrad, endnu engang min gamle Vise om den haarde Keiser og hans blodige Ende." — Tägerfelden stemte Citharen, og sang den sørgelige Romanze.

Romanze.

Der var en Keiser, Albrecht kaldt,
Han pletted sit fyrstelig Sæde;
En Stormvind liig, som knuser Alt,
Var Krig hans eneste Glæde.
Og hvo sig ei værged med mægtigt Sværd,
Ham agted han ikke Livet værd.
„Derfor med Rette hans Løn ham vorder,
„Thi hvo som gjør Uret, han er en Morder!"

Han rakte ud sin fyndige Arm,
Og raned den hellige Krone,
Og satte, forstenet af Nid og Harm,
Sig paa Habsburgerens Throne.
Han agtede aldrig Rettens Værn,
Men førte et Scepter, saa haardt som Jern.
Frækt slog han sønder, hvad ei var at bøie,
Og lukte med Bøddelhaand Tusinders Øie.

Urolig var han i sin Aand,
En Gudsbespotter forresten;
Forræderst slog han med egen Haand
Den gjæve Adolph af Hesten.
I Holland saavelsom i Ungarland
Hans blodige Fodspor man skimte kan;
I Schweiz han gjorde al Retten kroget,
Og plagede Folket med sin Foged.

Ja, fra sin egen Broders Søn
En ærlig Arv har han revet,
Og er Johan traadt frem med sin Bøn,
Han har til Ynglingen skjævet.
Engang har han rakt ham en Blomsterkrands,
Og sagt: „Dig sømmer slig Krones Glands;
„Den gyldne at give Dig, ei jeg voved,
„Den vilde kun trykke Drengens Hoved!"

Nu blusser op Johan i Harm,
Død har Tyrannen han svoret!
Dybt nager den Hævn-Torn i hans Barm,
Som Keiseren i ham har boret.
Med sine Venner han holder Raad,
Og fage de enes om Hævnens Daad:
„Naar Solen atter af Hav sig reiser,
„I Græsset bider den stolte Keiser!"

Han rider over Marken hen,
Trindt er i Egnen det øde:
„Nu er det Tid! Op nu, og send
„Hans Sjel til Helvedes Døde!"
I Struben ham støder Johan sit Staal,
Palm vælger hans Bryst til Spydets Maal,

Og næste Øieblik styrter i Støvet
Det Keiser-Hoved, af Eschenbach kløvet!

Dybt i sit Blod der er han lagt,
Med Rædsel ved Mindet man dvæler;
Hvad hjalp ham nu den ranede Magt,
Den Krone af Guld og Juveler?
En Betlerske kommer ad samme Sti,
Hun lukker hans hadfulde Øine i —
Den Løn, o Keiser, med Rette dig vorder,
Thi hvo som gjør Uret, han er en Morder!

Stillegrublende havde Jahn hørt paa Sangeren. Nu sprang han op, rakte sin Haand mod Himlen, og gjentog Slutningsverset:

— Den Løn, o Keiser, med Rette Dig vorder,
Thi hvo som gjør Uret, han er en Morder!

Et fremmed Selskab havde imidlertid nærmet sig Stedet. En bedaget Riddersmand, rigtklædt i sort Fløiel, førte en Dame i hvid Nonnedragt ned ad Veien, som gik fra Bjerget til Broen over Haasefloden. En gammel Tjener og en klosterlig Lægbroder fulgte Parret. Med sænket Blik gik Damen; en Rosenkrands havde hun i sin Haand.

„I er meget god, min Onkel, sagde hun: at I selv vil føre mig til den Korsfæstedes Billed, hvor jeg maa løse mit Løfte: paa denne Dag bedende at knæle saamange Minuter, som den Ulykkelige maatte stilbringe Timer mellem Liv og Død paa det græselige Sted."

„Det er ikke blot Medynk, som driver mig ud! svarte med haard Stemme Slotsherren fra Schelenburg, thi ham var det: Men er mit Huses Ære engang krænket ved Eders Ægtefælle, maa jeg vaage

over, at ikke min Ære krænkes dobbelt ved Eders egen Beskjæmmelse. Jeg roser Eders Bodsvandring for Misdæderens Sjel, men ligefra Floden til Klosteret Oheda er Skoven fuld af det argeste Roverpak. Derfor kom jeg selv fra Schelenburg, at give Eder sikkert Leide, som Eders Onkel, og som Frigreve i denne Provinds."

„Den hemmelige Ret skulde tage sig af Tingen! meente Lægbroderen: Det er neppe fire Dage siden, en saadan Bande, anført af Satan selv i Kæmpeskikkelse, bortsnappede en Hjord fede Øxne og en Vogn fuld af kostbare Fade, som vare bestemte for den Høiværdigste i Osnabrück."

En dunkel Ild farvede Frigrevens skjæggede Ansigt, og han vexlede betydningsfulde Blikke med sin Tjener. „Hvad kjende I til den hemmelige Ret? svarte den Sidste barsk, idet han stødte Frateren haardt paa Armen: Herrerne i den have andre Ting at domme, end Eders Oxeran."

Imidlertid var Frigreven gangen saavidt frem med Nonnen, at han kunde see de to sælsomme Skikkelser, som oplivede den gamle Steengruppe. Han studsede ved dette Syn; men da nu ogsaa Nonnen opløftede Øinene, og saae Jahn, udstødte hun et høit Skrig, udbredte sine Arme vidt, uvist, om af Afsky eller Tilbøielighed, og sank tilbage i den gamle Tjeners Arm. Ogsaa paa Mændene ved Gravmælet gjorde Damens Komme et mægtigt Indtryk: Tägerfelden skjulte sit Ansigt, men Jahn nærmede sig hende, bøiede sit Knæ, og raabte med sælsomt, gaa-

defuldt Udtryk, idet han dristigt greb Nonnens kolde Haand: „Irmgard, kommer ogsaa I, at forsøge min Qval? Kommer ogsaa I, at anklage mig for Gud og Mennesker?"

Mat og halvbrusten hævede sig Nonnens skjønne Øie. „Skrækkelige Mand! sagde hun: I lever, og vover Eder frem i Solens Lys? Flye, ulykkelige Herre, langt herfra! Paa denne Jord — — Hun talte ikke ud, thi en dyb Afmagt berøvede hende al Bevidsthed.

Med dødsblegt Ansigt reiste Hr. Jahn sig, og slap den kolde Haand. „Hun dør! raabte han i gruelig Tone: Ogsaa hende har jeg myrdet!"

Med Haanden paa Sværdfæstet stillede Frigreven sig nu ligeoverfor ham. „I er den omvankende Ridder! sagde han med mørktrullende Øine og en Slagstemme: I er de Fribyttteres Høvedsmand, som have bygget deres Ulverede i denne Egn, der staaer under min Beskyttelse. Jeg kjender Eder af Beskrivelsen. Overgiv Jer, eller mit Sværd foregriber Bøddeløxen!"

Medlidende betragtede Jahn den vrede Ridders graae Lokker. „Lad Staalet hvile! sagde han: I er ikke kaldet til at dømme mig eller mine Lige. Overlad mig til en høiere Haand. Den ligger allerede tungt paa mig." Dermed vendte han sig, og gik langsomt ind i Krattet.

Den gamle Greve stod som fastnaglet, men hans Tjener sprang efter Jahn med dragen Klinge. Da traadte den kjæmpehøie Riddag frem af Buskene, og holdt Spidsen af sit uhyre Sværd for ham.

„Holdt der, Du jammerfulde Leiesvend! tiltordnede han ham: Hav Respect for Folk, som Du og Dine Lige maae krybe i Støvet for!"

Tjeneren tabte sit Vaaben ved Synet af den græsselige, truende Menneskegestalt, som blev staaende ubevægelig, indtil de To, hans Sværd tjente, vare komne et godt Stykke bort, hvorpaa ogsaa han forsvandt.

„Bærer Fruen rask over Broen! sagde Greven nu: Jeg iler forud op paa Schelenburg, at sende Eder Folk og Muuldyr imøde. Skynder Eder, thi paa denne Side af Vandet ere I ikke sikkre mere. Men lære skal jeg at kjende denne fremmede Ridders mand, hvis ikke alle Ahnelser skuffe mig."

Den første Maidag var forbi. Alt laae Midnatsmørket over Steenmøllen, og endnu ventede den bekymrede Heilewich paa sin i 24 eviglange Timer savnede Jahn. Hendes Fader Melchior, og hendes Broder vare gangne ud at opsøge deres Vaabenbrødre, af hvilke heller Ingen lod sig see idag, og til hendes Forundring tog ogsaa Steenmølleren, saasnart det var bleven fuldkommen Nat, sine bedste Klæder frem, iførte sig dem, og forlod Huset under en uforstaaelig Monolog. Saaledes var hun da allene med Barnet. Flittigt havde hun vendt Timeglasset om; nu saae hun den tolvte Times sidste Sandkorn falde, og samme Øieblik indtraadte Jahn med Tägerfelden. Med et Glædesskrig sprang hun op, og kastede sig i hans Favn.

„Den skrækkelige Dag er overstanden, sagde Jahn med mat Stemme: og jeg lever endnu." — „Er da Livet Dig saa tungt med mig?" spurgte Heilewich sørgmodig. — „For Dig lever jeg! svarte Jahn: og for vort Barn. I have, i Imangen Stund, gjort mig Livet dyrebart paany, og for Eders Skyld har jeg svoret, ei at lægge Haand paa dette Dødens hjemfaldne Legeme. Harm Dig ikke, Du min Sjels Yndling. Lad mig have denne ene Bødsdag; spørg ei om dens tusinde Qvaler. Al min øvrige Tid tilhører jo Eder" — Blidt vristede han sig af den grædende Qvindes Favn, og bøiede sig over Drengen, som Tågerfelden gyngede paa sine Knæe.

„Arme Lathonius! sagde han smerteligt: Lykkelige Lathonius, som aldrig faaer at vide, hvad ham tilkommer, ei heller fristes til at tage Mordsværdet i den rene Haand, for at tilfægte sig sin Ædelod! Naar Du maaskee engang betræder Dine Ahnherrers Borg, viser en Junker Dig ud, som vilde bøie Knæ for Dig, hvis han vidste, hvo Din Fader var, og Prindsen i Keiserborgen vilde skjælve, hvis han kjendte Din Tilværelse."

„Jahn! raabte Heilewich: TalerDu i Vildelse, eller har Du hidtil skjult for mig, hvad jeg bør bære med Dig? Er Du ei den keiserlige Høvedsmand, som ihjelslog sin Oberst i Tvekamp? Er Din Bloddaad en anden, en rædsommere? Er D[illegible] noget Andet, noget Mere maaskee? Jeg gruer for denne Gaade."

„Kald Dig Hertuginde, og ingen Rigsherold kan gjøre Dig den Titel stridig!" raabte Jahn, som ude af sig selv i det voldsomme indvortes Oprør, og paa

Knæ for ham styrtede den unge Qvinde, oplöftede begge Hænder mod ham og stammede: „Du? Og jeg Din Tjenerinde? Og Du i slig Elendighed? Og jeg Din Ægtegemal?"

Jahn oplöftede hende, og drog hende mod sit Bryst. „Jeg er Jahn! sagde han mildt: Fribyttternes Høvedsmand heromkring. Alt Andet har været. Det gaae, som det vil, den tro Jahn beholder Du, til hans Øie brister; det styrke Dig, naar han piner Dig tilligemed sig selv."

Der hörtes Fodtrin, og ind traadte Riddag i Spidsen for en Hob Svende af Jahns Horde. Med et mat Blik paa den Elskede fjernede Heilewich sig, og bar sin Dreng ind i Kammeret. Men Riddag vinkede Herren tilside, fortalte ham Dagens Hændelser, og med spændt Opmærksomhed hörte han til.

Paa Herrens Befaling havde Riddag taget et halvt Dusin af sine Staldbrödre med sig, og var fulgt dem fra Schelenburg over Floden. Langsomt bare de den afmægtige Dame videre, men snart maatte de lægge hende ned, for at samle nye Kræfter. Imidlertid havde den listige Riddag befalet sine Kameraater, at skille sig fra ham og nærme sig Krattet ved Borgen. Selv ilte han efter begge Bærerne, der vilde tage Flugten ved hans Komme. Han tilraabte dem, saa venligt, som han kunde nedstemme sin Torden, de skulde kun blive. „Mellem os er Fred, sagde han: jeg kommer blot, for at hjelpe Damen, ellers bliver hun vel liggende her."

Dermed löftede han Nonnen fra Jorden, lagde hendes tilslörede Ansigt mod sin Skulder, og bar

hende let fremad, hvor Grevens Fodspor i det fugtige Hedesand betegnede ham Veien. De forunderede Gamle fulgte ham, uden at kunne holde Skridt med ham. Snart følte Riddag Damens varmere Aande, snart sukkede hun, og omsider slog hun de runde mørkeblaae Øine op. Riddag følte, hvorledes hun foer sammen, da hun fornam hans skjæggede Ansigt saa nær ved sit.

„Skrækkes ikke, Fru von Palm! hviskede han strax: Gjenkjend I mig Hertugens Vaabendrager, som saa tidt har været Bud til Eder i fordums Dage. Min stakkels Herre ønsker at vide, hvorledes I er kommen til denne fjerne Egn."

Nonnen opløftede sit Hoved lidet, og da hun saae, at hendes Ledsagere vare et Stykke tilbage, sagde hun sagte og hastigt: „Jeg maa tale med ham, jeg maa see ham saa snart som muligt. Hvorledes kom han hid i dristig Ubesindighed? Vidste han da ikke, at han ingensteds i Verden var mindre sikker, end paa westphalsk Grund? Imorgen, saasnart Dagen gryer, skal han vente mig ved Kilden, østen for Schelenburg, hvor de tre hvide Hængebirke skinne frem af den dunkle Granskov? Kjender I den Plads?" — „Hvad kjende vi ikke? loe Riddag i Skjægget: Forlad Jer paa, at jeg bringer Herren did imorgen ved Hanegal. Men, jeg hører Nogen nærme sig — Farvel naadige Frue!"

Sagte satte han Damen ned, og fjernede sig iilsomt. Ad Omveie stødte han igjen til sine Vaabenfæller, og førte dem, gjennem Krat og Dal, ad den modsatte Side, i Schelenburgs Nabolag. Fordeelte lagde de sig blandt Buskene, og Riddag svang sig op i Kro-

nen af en Bog. Saaledes iagttoge de, efter Jahns Befaling, hvad der foregik i Borgens Nærhed.

„Saae og hørte I da Intet den hele lange Dag?" spurgte Jahn. — „Intet, som var værdt at nævne! svarte Riddag: Den store Vindebro over Mosen blev først nedladt ved Aftenstid, og to Ryttere ilte ud, men toge Veien mod Nord. Da brøde vi op, thi Mørket faldt paa. Dog har jeg gjort en ikke uvigtig Opdagelse. Paa Tilbageveien saae jeg nemlig, ved næste Korsvei, Steenmølleren samtale med to fortformummede Skikkelser. De havde tilhyllet hans Ansigt; og da de ved den krumme Steeneeg tog Bindet fra hans Øine, idet de mumlede nogle uforstaaelige Ord, sank han skjælvende paa Knæ, og bedækkede sit Kobberansigt med de brede Hænder, til de Formummede vare forsvundne i Skoven. Jeg nærmede mig ham, og gav ham et dygtigt Slag paa Skulderen. Forfærdet saae han paa mig, tumlede op uden at sige et Ord, og ravede foran mig til Møllen, hvor han strax er gaaet tilsengs. Troe ei den Ræv, naadige Herre!"

Stivt saae Jahn hen for sig. „Ja, der vil skee underlige Ting! sagde han dybsindig: Jeg ahner, at min Skjebne nærmer sig sin Afgjørelse. Velan! Imorgen følger Du mig til Kilden."

Neppe havde Lærken istemt sin Morgensang, for Jahn og Riddag tiltraadte deres Vandring. „See der, Herre! raabte den Sidste, da de vare gangne et Stykke med hinanden: Der sniger sig atter en for-

mummet Skikkelse. Tillader J, saa styrter jeg over ham, og sætter ham min Sværdspids paa Struben, for at erfare, hvem han tilhører, og hvad han gjør her saa aarle."

Jahn holdt ham tilbage. „Hvad vedkommer den Skikkelse os? spurgte han. Ei til Sværdslag ere vi idag udgangne; Mindet om tidligere Dages Fred og Lykke hellige denne Stund. Hist skinne de hvide Birkestammer; hist sprudler Kilden; bliv tilbage, vi ville være uden Vidner."

Riddag gik ind mellem Grangrupperne. Langsomt nærmede Jahn sig Kilden — den skjønne Nonne stod for ham.

„Skulle vi saaledes gjenfinde hinanden, min Prinds?" spurgte hun med skjælvende Stemme. — „Ja, det er en anden Johan, der her staaer for Jer i Vadmelskofte og i et uridderligt Haandværks Vaabensmykke, en Anden, end hiin stolte Ungersvend, som helligede Eder sin første Elskov, og som J agtede værdig, offentligt at bære Eders Farve og hemmeligt Eders Haarlok paa længselsfuldt Hjerte! svarte Hertugen med nedslaget Blik og næsten tonløs Stemme. Synet af Eder var mig skrækkeligt — det mindede mig om Alt, hvad J har tabt ved mig. O, jeg har været Eder en frygtelig Ransmand! Formue, Ære og Lykke har jeg frastjaalet Eder i en usalig Minut, og er saa arm, at jeg Intet kan erstatte Eder, om jeg end vilde vove mit Hjerteblod, som alt tilhørte Eder i de Dage, der ikke komme igjen."

„Hører I Bebreidelser paa mine Læber? spurgte Damen: O, ikke derfor kom jeg hid. Thi hvilket Menneskehjerte maatte ei hensmelte i Medynk og Vemod, ved at tænke sig den store Rudolphs Ætling, som, i sin Ungdoms blomstrende Ynde og i sin Høiheds Glands, overstraalte alle Rigets Ungersvende, og ved at see ham nu, et Kummers-, Savns- og Bods-Billed!"

„Irmgard! sagde Hertugen, og opløftede brændende sine Øine til den skjønne Qvinde: Eders Mildhed, Eders Stemmes Klang bringer mig Trøst, og lyder for min forladte, sønderrevne Sjel, som en Præsts Absolution. Men tiltal mig haardt, jeg beder Eder, hvis I vil holde mig opret. Kun Livets Storm og min Kamp derimod har opholdt mig hidtil; tiltaler I mig blidt, vil jeg ikke være istand til at bære det."

„Og kan jeg da fordømme Eder, svarte Fru von Palm: jeg, der kjendte Eder saa tidligt, jeg, der skuede saa dybt i Eders Hjerte, og aldrig fandt Andet deri, end Reenhed og Menneskelighed? Kan jeg fordømme Eder, jeg, som var Vidne til, hvorledes en Andens Ærgjerrighed fordærvede, forlokkede, forførte Eder, jeg, som var saa nøie forenet med Eders Forfører?"

„Forfører? spurgte Johan hovedrystende: Var jeg da et umyndigt Barn? Var min Hjerne ikke forstandig nok til at indsee Ugjerningens Følger? Nei, Irmgard, jeg var Morderen, og Tegnet i min Pande skulde forjage Eder, rene, herlige Sjel, af min Nærhed."

„Arme, ulykkelige Johan! svarte hun i Følelsens dybeste Tone: O, har da Eders første, Eders eneste Misgjerning udslettet Eders Hukommelse saa aldeles, at Eders Samvittighed, i sin græsselige Selvanklage, ikke agter, hvad der tjener til Eders Undskyldning?"

Blidt lagde hun den hvide Haand paa hans Skulder; hastigt greb han den. „Til hvilket Vanvid vil Du lokke mig, raabte han: ved disse Elskovstegn fra en længstforgangen Tid?" — „Jeg vil kun trøste Eder, min dyrebare Ven! vedblev hun: Kom min Ægtefælle ihu; betænk, hvad Rudolph von Palm var, hvordan han var, og hvorledes han handlede mod Eder. Troer I, den vilde, hidsige Mand havde taalt og næret den hede Tilbøielighed, I viste mig saa aabenbart, hvis I ikke havde været Keiserens Broderson og Arving til det rige Schwabenland? Troer I, at ikke hans Skinsyge var brudt los som et Uveir over os, da han mærkede, hvor varmt mit Hjerte slog Jer imøde, hvis ikke Ærgjerrigheden havde bragt enhver anden Lidenskab til at forstumme? Mere, end I selv, harmedes han paa Keiseren, som forholdt Eder Hertugskronen, thi han meente, at I, forblindet af Elskov, vilde overlade ham Sværd og Scepter; han drev og hidsede Jer til den blodige Daad, fordi han meente, at Keiserkronen skulde vorde sat paa Eders Hoved, og da vilde han, som Rigets Kantsler, herske keiserligt i Skyggekeiserens Sted. O, jeg har gandske gjennemskuet ham i de sidste Maaneder før Ulykkesdagen; men Eders Øre var lukket for de Advarsler, min Kjærlighed tilhvi-

skede Eder; alt raste i Eders Blod den Gift, som Palm og Eschenbach dagligen gjøde deri. De reve Eder med sig, og mit Hjerte brast, da Eders Ære døde."

„Og hvi beskjæmmer I mig ved Fortællingen om min Svaghed og min Skjændsel? spurgte Hertugen igjen: Tiden er rullet forbi, og har knust de Ubesindige med sin Vogns Jernhjul."

Fru von Palm foer sammen ved disse Johans Ord, og maatte gjøre Vold paa sig selv, for at beholde sin Fatning. „Ja, Jernhjulene knuste ham haardt, og hvad han forskyldte, derfor har han bødet!" sagde hun med dæmpet Stemme. „Hertug, tilføiede hun kraftigere, og løftede det skjønne Hoved høiere og stoltere: Da jeg, i to Dage, laae paa mine Knæe under Skafottet, paa hvis høieste Pæl min elendige Ægtefælles blodige, sønderslagne Legem hang, kjæmpende mellem Død og Liv, mellem Himmel og Jord, da jeg lædskede den Vansmægtende med den fugtige Svamp paa den medlidende Vogters Landsespidse, da var Tanken om vor broderlige Kjærlighеds Uskyldighed den eneste Straale, som oplyste min Nat. Og da han, i den tredie Nat, havde udaandet sit pinte Liv, greb jeg Vandrestaven, og flygtede hid, hvor jeg fandt Fred i et Kloster."

„O Du Uskyldiglidende! svarte Hertugen dybtbevæget, greb atter hendes Haand, og trykte den mod sit Bryst: Din Fortælling forøger min Qval; den kunde friste mig til, endnu engang at udstrække min Haand efter den forsængelige Hertugskrone, for at kunne lønne og gjengjelde Dig."

„Ikke saa, min dyrebare Ven! svarte den skjønne Irmgard: Det maa ligge bag os som en chaotisk Ruin. Men anderledes maa det vorde med Eder, dertil skal Kjærligheden styrke Eder. Fra Eder skal I kaste denne besmittede Dragt; kan I ikke mere smykke Eder med Hermelin, saa bør I dog bære et ærligt Ridderskjold. Har Nøden drevet Eder til uhæderligt Feideværk, saa vil jeg være Eders Frelserinde, og I kan ei forsmaae, hvad jeg byder, hvis I nogensinde har elsket mig. At tage og at give er jo Kjærlighedens inderste Liv. Eders Riddag skal i Klostret faae, hvad jeg har reddet af Familieklenodier; bort dermed fra Tydsklands Grund! Paa Englands Kyster, eller mod Wender og Hedninger høiere mod Nord, eller hiinside Havet, paa Johanniternes Galeier, tilkjæmpe I Eder et nyt Navn og en ny Ære! Glem under de unge Laurbær den svundne Tid med dens Glæder og Lidelser, glem ogsaa mig, som ei kan gjøre meer for Eder paa denne Jord, end bede til Alforbarmeren om Fred for Eders Sjel."

„Glemme Eder? svarte Johan tungsindig: Forlade denne Plet, den eneste paa Jorden, hvor der voxer Balsom for min ulægelige Vunde? Flye det eneste Sted, hvor Trøst og Medynk kommer mig imøde? Aldrig! Døe maa jeg i Din Nærhed, min Irmgard, at Din fromme Haand kan lukke mine Øine for den lange, den evige Hvile."

„Nei, nei! raabte Irmgard heftigere: I maa bort, Hertug, idag, imorgen alt, saasnart muligt. Hvor kunde I vælge Westphalen til Opholdssted? Veed I

ei, at den hemmelige Ret herſker i diſſe Skove? At dens Tjenere her ſnige ſig omkring med Strik og Dolk?"

„Jſandhed, tog han Ordet: det havde jeg glemt. Men det Liv, ſom er Døden hjemfaldet, kan ikke være diſſe ſorte Bødler vigtigt, og ville de forſøge deres mørke Magt mod os, træffe de paa Svende, ligeſaa mørke og frygtløſe, ſom de ſelv; thi hvo ſom ei har Andet end Livet at forliſe, han gaaer ſom en Friherre over hele Jorden."

„Tag det ei ſaa let, min Prinds! bad Jrmgard ængſteligt: Min Onkel, den gamle Schelenburger, er Frigreve; han ſelv herſker paa den frie, ſorte Stol, og ahnede han, at J var ham ſaa nær, vilde han opbyde al ſin Magt til Eders Fordærvelſe."

„Lad ham komme! raabte Johan i Harme: Lad ham føre ſine ſkrigende Ravne imod os! Maaſkee er det mig forbeholden, at forſtyrre denne Morderkule, ſom ſelv kronede Hoveder ſkjælve for. Lad ham komme med ſin Bande — han ſkal finde vakkre Kjæmper for ſig!"

Krattet blev gjennembrudt i Nærheden, og da Begge ſaae ſig om, ſtod Grev Schelenburg faa Skridt fra dem. „Kaldte Du mig, Dumdriſtige? ſagde han med truende Mine og vredeluende Aasyn: Her er jeg, at ſmykke Landeveien med Dit Skalkehoved paa den høieſte Pæl, ſom kan findes i mine Skove!"

„Greve! ſagde Hertugen: See Jer fore, med hvem J taler i denne Tone!" — „Skal jeg maaſkee have Reſpect for Tyves og Røveres Konge? ſpottede den Gamle: Alt længe har jeg været Dig

paa Spor, men jeg vidste ei, at Du var saa stor en Synder. At Du kjender hende der, at hun foer sammen ved at see Dig igjen, at hun sætter al Skam og Tugt tilside og skjænder selv den hellige Nonnedragt, idet hun taler ilsn med Dig, det røber, hvo Du er. Ja, Du er En af Keisermordernes Staldbrødre, en Ven af den banlyste Hertug, maaskee En af hans blodstænkte Forførere. See, hvor Skrækken bleger denne vanartige Qvindes Kind; see, hvor farveløst Dit Røver-Ansigt vorder ved dette Ord, som var Du alt Forraadnelsen hjemfalden. Ind med Dig i Borgen! tiltordnede han Irmgard: Der skal jeg vel bevogte Dig, medens Din geistlige Overherre dømmer Din Ulydighed. Og Du — vendte han sig til Hertugen — skal have gjort Din sidste Ridningsgang i denne Egn."

„Halloh!" raabte den Gamle med mægtig Røst, og frem styrtede sex Ungersvende med blanke Klinger. Frn von Palm segnede i Knæe; med bedende Mine sank hun ned for Greven og omslyngede ham i sin Angst saa fast med begge Arme, at han hverken kunde drage sit Sværd, eller tage Deel i Kampen."

„Hids kun Eders Hunde-Kobbel paa mig! sagde Hertugen, blottende sit Sværd: I skal bekjende, at vi have lært at fægte paa et andet Sted, end i Eders Uglerede!"

„Ret saa, naadige Herre! Riddag er ogsaa med! lød strax Vaabendragerens Stemme ved Siden af Hr. Jahn, og med opsmøgede, nøgne Arme strakte Kjæmpen sit blinkende Sværd mod Fjenderne: See kun, hvor de Flødeskjægge prelle tilbage! Man kan see,

at deres Hjerte sidder tre Spand for dybt. Fremad, vi ville dog forsøge, hvad de have profiteret af Skolemesterens Birkeriis!"

Og Hertugen og hans Svend faldt ud med et saa vakkert Angreb, at Udfaldet snart lod sig bestemme. Vel stolede Grevens Svende i Begyndelsen paa deres Tal, og satte sig alvorligt til Modværge, men da det første Par af dem var nedlynet af Riddags brede Sarras, da Johan havde afvæbnet et andet Par, tog det Tredie Flugten. Fastholdt af Irmgard, skjar Greven Tænder. Men da han nu saae sine Svendes Flugt, gjorde han med Magt sin venstre Arm løs, greb Sølv-Jagthornet, som hang ved hans Hofte, og blæste deri.

„Min Fange er I nu! tiltalte Jahn ham stolt: Jeg kunde kaste Jer i en Bjørnehule eller Ulverede, hvor intet Dagslys naaede Eders matte Øine mere. Men Eders hvide, sparsomme Haar siger mig, hvorlidet det vilde lønne Umagen, at forkorte den Haandfuld af Dage, som endnu er Eder tilmaalt. Min Medynk tilgiver Jer Eders ubesindige Tale — I og Eders Lige kunne aldrig fornærme mig. Men kom vel ihu, hvad jeg nu vil sige Eder: Efterstræb ei mere mit Liv, forstyr ei mere min Idræt! Jeg advarer Eder. Endnu et saadant aabenbart eller lønligt Angreb paa mig, og ved det mægtige Vaabenskjold, mig tilkommer at bære, sværger jeg, at jeg skal vide at finde Jer i Eders Ravnerede, og at min Mordfakkel samme Øieblik skal tilintetgjøre Eders Stammeborg! Lev vel, Irmgard! tilføiede han:

Frygt Intet; Eders usynlige Beskytter, Eders Hævner lever i mig, Eder nær overalt. Forlad Jer derpaa, vi sees igjen!"

Dermed skred han ind i Skoven, ledsaget af Riddag, og var Øieblikket efter forsvunden.

Om Aftenen vare Jahns Svende forsamlede i Steenmøllen. De Fleste af dem bare ægte Satanslarver; idetmindste kunde de ikke skjule et Familietræk af Galge og Hjul paa deres Pande. Men djerve, slagfærdige Mænd vare de Alle. Krusene gik flittigt rundt, stedse muntrere bleve de adskilte Bordselskaber, vilde Sange lode ud i Natten af over halvtredsindstyve Struber, og Hr. Jahn gik omkring iblandt dem, talende fortroligt med de Udsøgte af Banden. Destomere overraskende og paafaldende var det for Alle, da der pludseligt, gjennem den vilde Larm, lød tre hule Slag, hvormed en overmodig Vandringsmand syntes at bestorme Porten. Alle de Larmende bleve pludseligt stille, og saae spørgende paa hverandre, men Riddag sprang op, tændte Lygten, og ilte ud, at indlade den sildige Gjæst. Kort efter kom han tilbage, med mørk, men rolig Mine. „Synger kun videre, I forstemte Nattergale! raabte han hen over Bordene: det var kun et sildigt Bud med et Brev til Herren."

De Andre begyndte at drikke og synge paany, men den vakkre Vaabendrager viste Hr. Jahn hemmeligen et Pergamentsblad, og vinkede ham udenfor. „Advarede jeg ikke, naadige Herre, mod de

sorte Natfugle? begyndte Riddag: Nu have vi det, og hvor sikkre de troe sig, viser den Drisighed, hvormed de vove, i slige grove Forretninger at nærme sig det med Stridsmænd fuldtproppede Huus. Af Porten have de med Øxen udhugget tre Spaan. Vel veed jeg, hvad det betyder. Og ved Siden af var dette Pergament fasthæftet. Læs det strax, men lad dem ikke mærke Noget derinde, thi de frygte ikke Helved saameget, som den hemmelige Ret."

Hr. Jahn tog Pergamentet, og læste derpaa følgende Ord, der vare ligesom malede med friskt Blod:

„Hjemløse, Navnløse, af Ligesindede kaldt Jahn! anklaget er Du for den hemmelige Rets frie Stol for mangfoldige Ugjerninger; navnligen for Kirkeran, Stratenrøveri, ja, Keisermord. Den høiværdige Frigreve og de ærværdige Visiddere, som af den usynlige Mester ere forordnede til, at hævne hemmelig Synd og at afsløre forborgen Misgjerning, stævne derfor Dig, Du saakaldte Jahn, at møde næste Midnatsstund paa den første Korsvei i Ledenburger-Skoven, og, værgeløs og ubetinget, at overgive Dig til de Førere, som de sende Dig. Retfærdigen skulle de holde deres Ting over Dig. Held Dig, nifold Held, kan Du rense Dig fra den svære Klage! Vee Dig, trefold Vee, vorder Din Brøde sand befunden paa den røde Jord mellem Hammer og Dolk!"

Tre Kors stode under Pergamentet, og et stort Blysegl, hvori prangede en Rose, hang, ved blodfarvet Silkebaand, derunder. (22*)

Hertugens blege Kinder bleve blussenderøde, og frygteligt rynkedes hans Bryn. „Saa vover Du det endda, graahaarede Frigreve? sagde han med dæmpet Røst: Lønner Du saaledes Skaansel og Medynk? Velan, Du selv udæsker mig til Kamp paa Liv og Død — Dig ramme Følgerne!"

„I vil overgive Jer til Natteravnene? spurgte Riddag bekymret: Dog ikke uden at medtage mig og Eders gode Sværd?"

„Nei, sagde Jahn: ei i deres Midnat vil jeg møde dem, men ved høilys Dag! Saasnart Morgenen gryer, bestorme vi Schelenburg. Ogsaa hun kalder mig jo med sin kjære Stemme!"

Begge gik ind i Stuen igjen. Nysgjerrig saae Mangen af Drikkebrødrene paa de Indtrædende, og Nysgjerrigheden blev til Forundring, da Hr. Jahn traadte til det store Bord, drog sit Sværd, og lagde det foran sig.

Alt var stille. Da tog han saaledes til Orde: „Længe have I vandret med mig, I tappre Svende, og fulgt mig uden Knur, hvorhen jeg kaldte Jer. Svarer, har jeg behandlet Jer som en redelig Høvedsmand og Vaabenfælle?"

En bredskuldret, halvgammel Svend, med solbrændt og arret Ansigt, stod op, og trumfede i Egebordet. „Ja, Hr. Jahn! sagde han heftigt, med en dyb Basstemme: Det har I gjort, saasandt jeg endnu bærer et Hoved paa mit Skulderblad! Under mangt et Banner har jeg tjent, men Fanden skal tage mig som jeg her staaer, om jeg nogensteds har fundet en honettere Høvding og Feltøverste, end I

er. I har vovet Eders Liv som En af os, skjøndt man vel seer paa Jer, at I er født til noget Bedre. I har hugget Mangen af os los, som alt saae Galgen i Drømme, I har deelt Byttet med Retfærdighed, og aldrig selv taget mere, end enkelt Part, skjøndt dog en dobbelt tilkom Jer som Høvedsmandsret. Det har I gjort, og hvo som siger andet, skal være min Mand!"

En Bifaldsmumlen løb gjennem Stuen, men Jahn paabød Stilhed, og begyndte igjen: „Mig og Eder truer Fare. Frigreven paa Schelenburg efterstræber os. Ville I hjelpe mig at stække hans Kloer, inden han hugger ud? Ville I følge mig næste Daggry i Feide mod Schelenburg?" — „For os lige i Skjersilden — vi ville, hvad Du vil!" lød mange Stemmer.

„Saa gaaer nu til Hvile, sagde Jahn: at styrke Eders Lemmer til næste Dags blodige Dyst! Borgens rige Skatte skulle lønne Jer de Skrammer, I hente deri. Mollen her maa imidlertid ikke være ubesat. Dig, Tågerfelden, betroer jeg, hvad jeg her eier. Bryd strax op herfra, og til til Ausberger-Passet, hvor vor Rødskjæg ligger med sin Bande. Han skal medgive Dig et Dusin af sine Folk, og med dem bevogter Du Huset her." — Tågerfelden gik; de Andre begave sig strax til Hvile.

Stille Fred hviilte endnu over Schelenburg, de unge Svende laae endnu i deres søde Morgensøvn. Kun den gamle Frigreve sad, hyllet i sin Rævepels,

ved den store Kamin, og Fru Irmgard dækkede hans Frokostbord.

„Tillader I mig idag, at reise til mit Kloster, Hr. Onkel? spurgte hun frygtsom, da hun saae, at den Gamle begyndte at tale Flasken vakkert til: I har siden igaar været ved paa mig, og dog gjorde jeg intet Syndigt. Thi at bringe en ulykkelig Ven Trøst, byder mig jo min hellige Stands Pligt."

„Du bliver, sagde Greven barsk, uden at see paa hende: endnu idag, imorgen og iovermorgen. Inden den Tid tænker jeg at faae Oplysning om den sælsomme Ven, hvis Navn og Stand I saa omhyggeligt fortier!"

„Jeg maa føie mig efter Eders Villie, svarte Irmgard taalmodig: men troe mig, hvad jeg fortaug, er ikke min Hemmelighed, og I selv vilde ræddes, hvis jeg udtalte den."

Nu traadte Grevens gamle Livtjener ind i Salen, og den synlige Bestyrtelse i hans rynkede Ansigt gjorde strax Herren opmærksom. „Hvad er at melde saa tidligt?" spurgte han strengt.

„Det er ikke, som det skulde være, unde paa Heden! svarte Tjeneren hovedrystende: Den skarpsynede Taarnvægter har seet en stor Hob Bevæbnede marschere herop fra Ledenburg i Morgentaagen, og dens forreste Rækker skjules allerede af Skovens første Høi. Jeg lod Mandskabet vække, og alt stige vore Krigere velrustede op paa Volden."

„Ere vi da i Feide med Nogen af vore Naboer, gamle Drømmer? brummede Greven: Og hvad Banner eller Felttegn føre de?" — „Det er det just,

som vækker vor Bekymring, strenge Herre — at den talrige Hob hverken har Farve eller Banner. Vi frygte, at Røverbanden fra Bjergene, hvis Høvedsmand igaar ihjelslog Hans, da I vilde fange ham, har et formeligt Overfald isinde." — „Sligt Pak vover sig aldrig til en Borg, som min!" sagde Greven, men neppe havde han udtalt, før Taarnvægtens Horn lød i rædselfuld Stormtone. Heftige Steenkast tørnede mod den optrukne Vindebro, en Pil hvislede op, sønderslog det hvalte Vindues malede Ruder, og faldt ned tæt foran Greven. — „Der har I det, strenge Herre! raabte Tjeneren: Paa Volden! Paa Volden!" Han styrtede ud.

Greven rev en Staal-Bue ned af Væggen, og satte en Stormhue paa sit graalokkede Hoved. Men Irmgard, som imidlertid havde opstødt Fløidøren til Altanen, skreeg: „Store Gud, det er ham selv!" — og segnede, som et Liig, paa næste Stol.

Udenfor Borgen holdt hele Banden fra Steenmøllen. Vilde Krigsraab, haanlige Ord, Udfordringer og Eder hørtes fra den nordnede Hob, som trængte sig mod den optrukne Vindebro, for at høre Anførernes Befalinger, der her havde forsamlet sig.

„Graven er dyb og bred, og de feige Harer fra igaar have lænket Broen fast! sagde Riddag: vilde vi, med Steen og Jord, opfylde et Sted, da vilde Dagen hengaae dermed, og imidlertid kunde Borgen faae Udsætning." — „Lader os prøve det! svarte Melchior: Mange af os bære deres Øxe i Beltet. Vi ville hugge et Dusin unge Stammer om i Skoven, og i et Nu have vi sammentømret et Par Løbebroer."

Hr. Jahn trængte sig frem lige til Gravens Rand. „Tilbage! raabte han med dristig Heftighed: Mig tilkommer det, at aabne mine Brave Døren til den letteste Seir. Ethvert Ophold kunde gjøre vor Plan til Intet. Ei omsonst var jeg med Østerrigs Hære i de kanalrige Nederlande, og lærte, hvorledes den kjække Soldat indtager en Plads, som denne."

Og fra sig kastede han Baret og Sværd og Stridskolle, og behændig som et Egern løb han over En af de smale, glathovlede Bjælker, som laae over Graven, bærende Vindebroen, naar denne var nedladt. Som en Tigerkat klattrede han derpaa, da han var kommen til Foden af den optrukne Bro, op ad Bolværket, og med Forundring saae hans Vaabenbrødre, hvorledes han nu greb Kjæderne, svang sig op ved dem, og saaledes naaede Broens øverste Rand, hvor han satte sig fast og mageligt paa Sidepælen, og nedraabte sin Triumph i Borggaarden. „Riddag! raabte han derpaa udefter i vilden Glæde: følg Din Herre! Bjælken bærer sikkert —ræk mig Kolle eller Øxe, at jeg kan hugge Kjæden sønder. Broen styrter, Borgen er uden Sværdslag vores, og saa holde vi Ting over den gamle Niding, som skjælver ved Vinduet hist!"

Men den gamle Herre ved Vinduet skjalv af inderlig Harme. Alt skred Riddag forsigtigt over Bjælken — da treen Greven ud paa Altanen med vredeblussende Ansigt — den spændte Bue holdt han i sin Venstre.

„Ihast hid med Øxen!" raabte Jahn, som holdt Øie med den Gamle. — „Tøv, Skurk! Jeg skal give Dig hvad Dig tilkommer!" tordnede den Gamle paa Altanen. Han sigtede, Strengen lød, Pilen peeb, og sad fast i den valgte Skive, fast i Jahns Bryst, som med et Dødsskrig greb efter Vunden. „Majestæten er hævnet, og Alt forbi!" stønnede han. I en varm Strøm flød Blodet over hans Haand — død faldt han ned, og rev ved sin Tyngde den trofaste Riddag med sig i Gravens Dyb. Men oppe paa Altanen styrtede Fru von Palm udaf Fløidøren, og greb — for silde — Oldingens sikkre Arm. „Hvad har I gjort? skreeg hun med Fortvivlelsens Røst: Gud naade Jer! I har ihjelskudt Hertugen af Schwaben!"

Og Buen sank af Frigrevens Haand, Vredens Ild veeg af hans Aasyn, og forvandledes til Dødsens Bleghed. Han forsvandt med den Bevidstløse bag Altanens Fløidør.

Udenfor Borggraven havde Scenen forandret sig i samme Øieblik. Just som Pilen fløi fra Grevens Bue, stormede en Qvinde frem af Krattet, og tilraabte Fribytterne: „Jahn! Fader Melchior! Holder inde! Vender tilbage! Jer til Steenmøllen! De Biskoppelige ere der, og plyndre, og mishandle Thomas, og Rødskjægs Folk ere endnu ikke komne!" — Det var Heilewich.

Nu saae hun Jahn, nedskudt, nedslagen fra Broens høie Væg, saae, hvorledes Riddag sank under ham, men, samlende sig ihast, svømmede til Land med det blodstænkte Liig, og slæbte den døde

Herre op, og lagde ham ned for hendes Fødder. En Hagel af Kastepile og Spyd raslede nu fra Voldene mod de Stormende; Borgherrens Priis-Skud havde sat Mod i Alle. Bestyrtede ved deres vakkre Høvedsmands Død, vege Jahns Svende tilbage — kun Heilewich blev liggende paa Knæ ved den dyrebare Døde, og jamrede lydt: „O Jahn, Jahn, Du, som øvede saamangen Heltebedrift, maa Du nu døe her, i Dine Dages Blomster, som en jaget Kronhjort! — Men mit Barn — hans Barn! skreeg hun derpaa endnu ynkeligere: Have de Biskoppelige ogsaa myrdet Lathonius? Afsted, Fader Melchior! Følger mig, I Svende! Er Jahn død, da fører jeg Eder, i hans Sted, til en Blodhævn uden Lige!"

Op tog hun Jahn's Sværd, og iilte foran Horden gjennem Skoven. Men Riddag samlede en Tylvt af de Braveste, tog den elskte Hertug paa sine Skuldre, og bar, dækket og ledsaget af sine Vaabenbrødre, Liget bort i stum Smerte. Mangt et Skud sendte Schelenburgeren efter ham, men Intet ramte.

I ustandset Stormløb raste Horden dybt ind mellem Bjergene; Vaabengny gav Gjenlyd i Skoven; tykke Røgskyer væltede mod Himlen — Steenmollen stod i lys Lue.

„Mit Barn! Min Lathonius!" skreg Heilewich, lod Jahn's Sværd falde, og segnede til Jorden. Krigserfaren overskuede Fader Melchior

strax Tingenes Stilling, og opmuntrede sine Svende til Kamp. Tägerfelden var rigtignok kommen for silde med Rodskjægs Bande. Alt havde Stadshauptmanden fra Osnabrück overfaldt Mollen med sine biskoppelige Soldater, og nedhugget de faa Mollersvende, som fandtes derinde; dog var det lykkedes Thomas, at slye ned i Kjelderen, hvor han nu laae og rugede over sine Pengeposer. Men neppe havde Soldaterne begyndt at plyndre, for Tägerfeldens Slagraab lød udenfor. Med Møie kaldte Stadshauptmanden sine Folk ud paa fri Felt, og de maatte lade sig nøie med, at kaste Brande i Foderloen. Medens nu Ilden aad om sig, begyndte udenfor en blodig Kamp paa Liv og Død. Melchior's Komme gjorde Udslaget. De Biskoppelige flyede paa alle Kanter.

Da hørte Tägerfelden Heilewich's Angstraab. Han fløi til hende. „Mit Barn, min Lathonius brænder inde!" stammede hun halvdød, og sank ned paa den høie Trætrappe, som alt var greben af Luerne. Neppe var han oppe, før det flammende Brædetag styrtede sammen med Sparer og Bjelker, og slog Trappen ned fra Steenvæggen.

I dette Øieblik traadte Riddag paa Scenen. Tro den gode Herre, han havde tilsvoret sit Liv, havde han skjult Hertugens Liig i en sikker, forborgen Fjeldkloft; nu ilte han paa Kamppladsen. Just som han naaede Mollen, viste Tägerfelden sig, med Drengen paa Armen, i et Vindue; Junkerens Klæder stode i lys Lue. Riddag greb en høi Stige, kastede den mod Væggen, og paa den kom Rednings-

engelen lykkeligt ned. Neppe var han nede, før et Nødraab lød deroppefra; det var Molleren Thomas, som, med en Pengepose i hver Arm, skreg med sin hæse Stemme: „Stigen hid! Stigen hid, at jeg kan vorde forløst af dette Helved!"

Riddags Pande trak sig sammen i frygtelige Folder. „Tyv, Morder, lumske Angiver! brølte han: Helved har længe ventet paa Dig; det skal have Djævlestegen gandske snar!"

Kæmpen greb en lang Vognstang, stødte til Steenmolleren dermed, og den Elendige styrtede baglænds ned i Flammehavet.

Ved Mollebækken havde der imidlertid udviklet sig en ligesaa rædsom Scene. Da Junker Tågerfelden troen hen for Moderen med Barnet, da hun saae Redningsmandens Klæder brænde endnu; da hun kastede et Blik paa Barnet, hvis Guldhaar var fortsveden, hvis Ansigt var sværtet af Røgen, hvis Lemmer hang ned som i Dødens Afmagt — da rødmede det skrækkelige Syn hende al Besindelse, hun foer tilbage, og styrtede over Dæmningen, hvorpaa hun sad, ned i Bækken.

Forgjæves kastede sig Broder Christel, Fader Melchior, siden ogsaa den brave Riddag i Vandet — den rivende Skovbæk havde allerede bortrevet den arme Heilewich, og holdt hende fast, til hendes sidste Livslys var udslukt. Da man fandt hende og fiskede hende op, laae hun hvid og livløs, paa Græsset, det skjønne Haars lange Fletninger omviklede den skinnende Hals og det fulde Bryst, og den høire Haand var trykt fast ved det trofaste

Hjerte, hvis stilleforborgne Kjærlighed denne Dag havde dræbt for dette Liv.

Ved den store Sauggrube, i Nærheden af Ledenburg, begrove Vennerne om Aftenen den ulykkelige Hertug og hans tro Heilewich. Blandt de ældste Landboer i hiin Egn har endnu, lige til denne Dag, vedligeholdt sig det Sagn:

„at Jahn af Østerrig er vorden gravet i „Jorden paa denne Plet — "

og graahærdede Gubber fortælle endnu deres Børnebørn den omstændelige Historie om hans Død. Ingen pragtfuld Jordefærd blev Keiser Rudolphs ynkværdige Ætling til Deel, men det Kjæreste, han havde eiet, laae ved hans Bryst, og sov med ham under det samme Grønsvær; to trofaste Venner, som Broden og Noden ikke havde skilt fra ham, lode deres bittre Taarer dryppe paa hans simple Kiste, og selv de vilde, hjerteløse Svende, som hans Jammerslivs Bedrift havde samlet om ham, stode maalløse, med blottede Hoveder og foldede Hænder, ved deres tappre Hovedsmands Grav, ønskende ham den Hvile og Fred, som han saalænge havde attraaet og som han vel, ved sin haarde Bod og sit Hjertes Sønderknuselse, kunde have fortjent.

Til den farlige Bande hørte man intet siden; Steenmollen blev en Ruin. Af Riddag fandtes siden et Spor i Nærheden af Borgen Eigen, et af den ulykkelige Hertugs Stamslotte. En gammel hoivoxen Munk levede her i mange — mange Aar som Eremit i en eensom Hytte, og først da han skulde døe, nævnte han i sin Bøn Johan af Schwa-

bens Navn. Den lille Lathonius, som i Branden havde mistet sit Syn, ernærede Junker Tägerfelden med sit Citharspil; længere hen i Tiden skal Hiin selv, som blind Betler, have søgt sit Brød med sin Cithar under Armen, og ingenlunde have fordulgt, hvis Søn han var. Thomas von Hasselbach skriver, at han selv har seet ham og talt med ham i Keiserstaden Wien.

(Wilhelm Blumenhagen.)

Livet er Alvor.

En original Fortælling.

Lyttende stod en ung Vandringsmand under Kirkemuren i en lille Landsby ved Rhinens yndige Breder. Fra Taarnet lød Klokken, der sammenkaldte de festligklædte Landboere, til i Herrens Huus at love den opstandne Frelser, for paany at feire den Dag, da han sønderbrød Dødens Dække, og bestyrkede Evighedens Haab i Menneskets Bryst. Talrige Skarer vandrede over de bugtede Gangstier, der slyngede sig gjennem de nylig oplivede Enge, snart saae de mod Himlen, snart med glade Blik mod Velsignelsen, den vaagnende Natur lovede at bringe. Nørt overskuede ogsaa den fremmede Yngling Dalen, der favnede den venlige By, hvor Fred

og Gudsfrygt syntes at bygge. Tæt under Kirkebakken hævede sig Præstegaardens Tag, halv beskygget af Frugttræer, hvis rige Knopper gyngedes sagte af den milde Foraarsluft. Døren aabnede sig, og den solvlokkede Lærer traadte ud, tilligemed to unge Piger og et Barn; til den Ene støttede Oldingen sig, og Barnet rakte den Anden sin Haand. Ærbødigt bøiede Ynglingen sig, da de gik ham forbi, og længe dvælede hans Blik ved den Lilles Ledsagerske, thi hun var skjøn som den frembrydende Vaar. Han fulgte dem i nogen Afstand, og tog Plads i Kirken ligeoverfor Præstens Familiestol. Med Sandhed og Kraft forkyndte Oldingen den himmelske Lære, og med dyb Ærefrygt skuede den Fremmede op til det fromme Aasyn, hvorover hellig Begeistring havde udbredt en overjordisk Glands, men rødmende slog Ynglingen sit Blik mod Gulvet, da følgende Ord bebreidende trængte til hans Hjerte. „Held hver som med en reen Samvittighed kan hilse den Dag, da Udødelighedens Blomst fremskjød af Gravens Skjød, thi kun den Dydige erkjender dens høie Værd, ham skjenker den en venlig Lægedom i Livets, ofte smertefulde Øieblikke, og nærmer den Stund sig, der for den mindre Gode, den mindre Troende er mørk og rædselsfuld, da Sjælen skal forlade den Hytte hvori den nød saa mange Glæder, kjæmpede med saa mange Sorger, da skal hiin Himmelblomst svæve blidt for den Dydiges Øie, og det skal lukke sig med et roligt Smiil, thi saalænge Hjertet slog, mindedes det de Ord: Død, hvor er Din Braad, Grav, hvor er Din Seier? O, at hver

den som ikke hidindtil kjendte Dydens Lykke, Udsdelighedens herlige Haab, i Dag maatte mindes Ham som bekræftede det, og herefter vandre i hans hellige Fodspor, at de engang med rolig Overbeviisning kan gaae did hvorfra Blomsten vinker."

Et sagte Suk sneeg sig fra Ynglingens Bryst, thi han kjendte ikke Dydens Lykke — en mægtig Længsel efter noget Høiere og Bedre end han hidindtil havde fundet, hævede sig vel ofte i hans unge Hjerte, men selv forstod han ei dets Higen, og Ingen havde ledt dets varme Følelser til et værdigt Maal.

De sidste Toner af de hellige Lovsange vare hendøde, og Menigheden forlod Kirken — endnu engang søgte hans Øie de huldе Gjenboerske. Den af Pigerne som meest havde fængslet hans Opmærksomhed, gik allerede nedad den steenlagte Gang, men den Anden bøiede sig i huld Forvirring ned mod Barnet, og bandt det røde Baand paa hendes lille Straahat. Han forlod nu med de Øvrige Kirken, og da Præstegaardens Dør blev lukket efter den vakre Familie, vandrede han som i Drømme til et lille Meierie, hvor han leiede sig et Værelse og indrettede det efter sit Konstnerliv.

Arnaud de F..... var opdraget af en gammel Tante, og var den sidste Spire af en ædel Familie, der ved Revolutionen havde tabt meget af sin Rigdom og Anseelse. Tanten, som ei kunde glemme sine Forfædres Glands, eller undertrykke Ønsket om at fornye den, saae i Arnaud den eneste Støtte for sit Haab, og forgudede den opvoxende Dreng. Ved Eftergivenhed med hvert af hans Foretagender, troe-

de hun at binde ham fastere til sig, og netop derved fjernedes hun langt fra sit Maal, thi Egensind blev Arnauds mægtigste Feil. Forlængst havde hun udseet en Gjenstand, som ved Medgift af anseelige Godser, atter skulde hæve den synkende Slægt, og Arnauds skjønne Udvortes i Forening med glimrende Talenter, var hende Borgen for hans Held, hvis han selv ønskede at vinde den rige Arving. Da han var tyve Aar, meddeelte hun ham sin Plan, som han med sædvanlig Trods forkastede, uagtet den tiltænkte Pige besad de Egenskaber som pleier at vinde Kjærlighed; det var ham nok at blive foreslaaet sligt, for med Fasthed at afvise den tilbudne Lykke. Tanten, der saaledes paa eengang vaagnede af sine gyldne Drømme, gav ham bittre Bebreidelser fordi han kunde tilintetgjøre det sidste Ønske i hendes Hjerte, der siedse havde banket for ham med en Moders Ømhed. Det var første Gang at hans Villie ei var blevet den svage Tantes; han troede sig dybt fornærmet, og besluttede at unddrage sig de Baand, der nu var blevet ham saa trykkende.

Med Lyst til at skue fremmede Egne, og Evner til at erhverve sit Ophold, drog han, dov for Taknemlighedens Stemme, fra sit Hjem og den gamle troe Pleiemoder. Flere Maaneder havde Arnaud fortsat sin Vandring, snart som Troubadour, snart som Maler, og begge Konster ydede ham rig Understøtning. Med høi Konstnersands nød Arnaud, hvad skjønt og nyt der mødte hans Øie, men gjennem dette strømmede dog ingen sand Glæde til hans

Hjerte, fordi den kun kan tage varigt Sæde i den Skyldfries Bryst. Den fromme Lærers Ord havde i Dag vakt hans bedre Følelser, og Synet af den skjønne Pige, en hidtil ubekjendt vemodig Mildhed i hans Sjæl, der, uagtet den varme Higen, endnu ei havde fundet noget Maal, sin Længsel værd.

I stille Eftertanke sad han mod Aften under Kirkemurens Skygge; han stirrede ned mod det Tag, hvorunder han ønskede sig at kunne dvæle. Da tog han Guitarren, der stedse fulgte ham paa sine Vandringer, og sang med dæmpet Røst:

Lykke, som endnu jeg kjendte ei,
Vil du aldrig standse mine Sukke?
Vil du evigt flygte fra min Vei,
Og for mig dit lyse Tempel lukke?

See, jeg vandred over Dal og Fjeld,
Gjæsted Borg og Hyrdens lille Hytte,
Ak, men ingen Steder fandt jeg Held:
Ikkun Guld blev Konstens kolde Bytte.

Skal jeg aldrig om min Vandringsstav
Skue Glædens gyldne Morgenrøde,
Da o Hjerte! søg en tidlig Grav,
Der er bedre end i Livets Øde.

Det raslede bag nogle Buske, hvorunder han sad; da han vendte sig, bøiede to smaae Hænder Grenene tilside, og den Lille, der havde fulgt den huldе Jomfru, til hvem hans Hjerte havde bøiet sig, stod for ham. „Fremmede! sagde Barnet: Du synger og spiller smukt, men bedre var det dog om Din Sang lød muntert, og ei fik Dig selv og Andre til at græde.“ — Hun vendte sig og tørrede en Taare af sin Kind med nogle Violer hun havde sanket. En glad

Tanke hævede sig i Ynglingens Sjæl; han saae i Barnet den Engel som skulde lede ham til sit Paradiis. „Tak, Du milde Væsen, sagde Arnaud: fordi Du græder med den Fremmede, uden at kjende hans Sorg, der kaldes Længsel, og qvæler med Kjæmpekraft enhver af Livets Glæder."

„Jeg forstaaer Dig, sagde Barnet efter et Øieblikks Betænkning: thi ogsaa jeg kan undertiden længes ret meget; maaskee har Du, som jeg, mistet kjære Forældre, men naar vi ere gode, skal vi jo engang finde dem igjen hos vor himmelske Herre, saa siger Bedstefader, og dermed har han ofte trøstet mig."

„Huldе Barn! sagde Arnaud: Kjendte jeg Din kjære Trøster noget nøiere, da vilde maaskee ogsaa min Længsel vorde mildere." — „O, da følg med til mit Hjem! bad Rosa: der vil de Alle gjerne trøste Dig, min fromme Bedstefader, min kjære, blide Tante Johanne, og den muntre Emma." Hun drog ham med sig, og indførte barnligglad den fremmede Konstner i sine Elskedes Kreds. Han kaldte sig Vernon, og sagde: at han nogen Tid vilde opholde sig i den skjønne Egn, for deraf at male nogle Prospekter, og Præsten tilbød med Velvillie den unge vakre Maler Adgang til hans Huus, saa ofte som han selv maatte ønske det.

Der gik nu sjelden nogen Dag, uden Arnaud besøgte Præstegaarden, thi den skjønne Emma's Selskab blev ham stedse uundværligere, endskjøndt han vidste, hendes Kjærligheds Løfte tilhørte en Anden. Som en fattig Beslægtet, havde den ædle

Præst antaget sig hende, da hun i sit fjortende Aar stod ene uden Bistand og Støtte. En svag uforstandig Moders Opdragelse havde virket skadeligt paa Emma; Letsind og Forfængelighed indsneeg sig tidligt i det meget smukke Barns Hjerte, der aldrig blev bibragt ædle faste Grundsætninger, og derfor stedse gav efter for Øieblikkets Virkning, saavel til det Onde som det Gode. Da den værdige Præst blev hendes Lærer, og hans blide uskyldige Datter hendes Veninde, da var ogsaa Emma god, fordi hun stedse ved dydige Exempler blev ledet dertil. Da nogle Aar vare forsvundne, velsignede Præsten den skjønne Pige som hans Sons Forlovede, og om kort Tid skulde Alexander, efter fuldendte Studier, komme hjem for at lette Embedsbyrderne for den gamle Fader.

Arnaud skrækkedes vel, da han hørte Emma var Brud, men vant til at naae Maalet for sine Ønsker, om de end traadte Andres Lykke iveien, opgav han ei heller Haabet nu. Han opbød ethvert Fortrin hvormed han af Naturen var begavet, for at vinde den Pige, til hvem Lykken nu syntes ham at være bunden. Ak, han vandt meer end den letsindige Emma, ogsaa Johanne's Hjerte bøiede sig omt og stille mod den fremmede Konstner. Kun i Løn torde han forsikkre Emma om sin Kjærlighed, men hans skjønne fyrige Sange lød ogsaa til den Elskedes Priis, naar Johanne var tilstæde, og hun, den Himmelrene, der ei anede at Arnaud kunde begjære en Andens Forlovede, lyttede rørt til de tryllende Toner, der gjød et dunkelt, men sødt Haab i hendes følelsesfulde

Sjæl, og var hun ene i den stille Aftenstund, lod ved Klaveret en sagte Gjentagelse af den skjønne Troubadours betydningsfulde Qvad. Arnaud mærkede ikke, hvorledes han vandt den skyldfrie Piges Kjærlighed, thi saare lidet gav han Agt paa den stille Johanne, hvis Aands og Hjertes Fortrin kun blev kjendt af dem, hun nærmede sig til i fuld Fortrolighed, og den kunde hun ikke vise Ynglingen; en uforklarlig Frygt holdt hende tilbage. Hørte Johanne at Arnaud var kommet, blev hun ængstelig tilmode, og forlængede ofte sine huuslige Sysler, for at vinde Fatning til at hilse ham, hvis Nærværelse hun dog med Længsel havde ønsket, før han kom. Traadte hun ham da rødmende imøde, og i den Samtale han for Skinnets Skyld maatte indlede, kun svarte ham med enkelte simple Ord, da smiilte han hemmeligt over den bly Landsbypige, der i hans Øine stod saa langt tilbage for den livlige Emma. I Skjønhed maatte Johanne det vel hos Enhver, som ei forstod at tyde og skatte de aandfulde Straaler i det klare Øie, de rene Træk af Fromhed og Sjeleroe om den skjøntsmilende Mund, og den huldе Beskedenhed der laae i ethvert af hendes Foretagender; men intet af dette blev bemærket af Arnaud, der kun havde Sands for Emma. Efter et Par Maaneders Forløb havde han hørt sin Seier fra den Utroes Læber, og lagde nu Planer til hendes fuldkomne Besiddelse.

Sildig stod Johanne i sit af Vinløv omkransede Vindue, og skuede ud over den dugfulde Eng, der hiinsides Haven laa som et Lyshav i Fuldmaanens Straaler. Det var en af de skjønne Sommernætter,

hvori Naturen virker saa mægtigt paa det følende Hjerte; som fylder det med en sød overjordisk Længsel, og Øiet med uforklarlige Taarer. Som hun saaledes stod og stirrede ud i det blege Maaneskin, svævede en hvid Skikkelse gjennem Haven, og forsvandt bag den lille Laage som førte ud til Engen. Johanne's Phantasie var levende i den tause Nat, og den hvide Gestalt forekom hende som et Spøgelse, der opløstes i Dughavet. Frygten tillod hende ikke længer at være ene, hun listede sig derfor til Emma's Værelse, og aabnede Døren med skjælvende Haand, men der var Ingen at see i det lyse Kammer; Sengen stod urørt, og forskjellige Sager laae uordentligt mellem hinanden paa Gulvet. Endnu kunde hun ei fatte hvad der var foregaaet, men en Seddel, der laae i Vinduet, forklarede hende det snart; den var skrevet af Emma med rystende Haand:

„Tilgiv mig, at jeg har brudt et Løfte, som kun blev givet af Taknemlighed — Kjærlighed lærte jeg først at kjende ved den Yngling, med hvem jeg drager mod det Fjerne. Eders Velsignelse tør jeg ikke haabe, men forbandt mig heller ikke; jeg var dog aldrig bleven skikket til at forskjønne den stille Bane, Alexander har ifinde at vandre.

Emma."

Der stod den arme Johanne — bedraget for det skjønneste Haab, Livet endnu havde skjenket hende; rokket i sin Troe paa Menneskeværd, thi ham hun havde tænkt sig god som han var skjøn, kunde handle saa uværdigt, og dog — det følte hun med brændende Smerte: den Uværdiges Billed vilde aldrig udslettes i hendes Bryst.

Morgenen laante Johanne's blege Kinder sit Rosenskjær, da hun stod ved Faderens Leie, og rakte ham Emma's Afskedsord. Saa skaanende som muligt, havde hun underrettet ham om det Passerede, og skjulende sit eget, af meer end et Saar blødende Hjerte, trøstede hun den ømme Fader, hvis første Tanke var den gode troe Alexander, der nu snart kom hjem for at modtage Embedet og den elskede Emma's Haand. Det hvortil den ædle Gamle nylig havde glædet sig saa inderligt, saae han nu med Vemodighed imøde: det Øieblik, der skulde føre Sønnen i hans Arme. Det kom snart, thi Længsel og Kjærlighed førte jo Alexander hid. Stille listede han sig, med høibankende Hjerte, ad en Gangsti gjennem Haugelaagen, for pludseligt at kunne træde ind i Dagligstuen, og glædes ved de Elskedes Overraskelse. Ak, det var kun Drømme, der frydede ham — Virkeligheden var skuffet Kjærligheds Oval. Den første Tanke: Hævn over Forføreren, tillod ei hans bedre Følelse at bringe til Udførelse — et andet Forsæt hævede sig i hans Bryst, men flere Dage gik han taus, med mørke Blikke, før det kunde vinde Fasthed. Da han endelig havde taget en Bestemmelse, gik han en Morgenstund til Johanne for at meddele hende den. Hun var alt oppe, og sad ved sit Klaveer, han blev staaende ved Døren og lyttede til Sangen, der røbede dyb Følelse:

Den svage Blomst mod dunkle Jord sig bukker,
Naar giftig Orm det spæde Hjerte naaer;
Og Lampen som forladt i Natten staaer,
Et sagte Vindpust ofte brat udslukker.

Saa vil maaskee mit Livs den blege Stjerne
I Nattens kolde Mørke slukkes ud,
For atter hist at tændes hos sin Gud
Med luttret Glands i Evighedens Fjerne.

Og vandrer Du da ved Din Elsktes Side
I dunkle Lund, med Glædens lette Fjed,
Naar Tempelklokkens Slag forkynder Fred
Og Solen daler under Vesterlide.

Kan da min Aand den Dæmring gjennembryde
Som hviler mellem Evighed og Støv,
Da skal den svæve mellem Skovens Løv,
Og lüg en Zephyr Dig sin Hilsen byde.

Men seer Du da ved Bækkens Bred, blandt Siver,
Kjærminden bly, betydningsrüg at staae,
Da skue i Blomstens rene Himmelblaae:
En Bøn fra Den, som Du var kjær i Livet.

I sagte Graad hendøde de sidste Ord, og Alexander ahnede hendes Hemmelighed. Han traadte rask ind, tog den grædende Pige i sine Arme og sagde med Bitterhed: „Ogsaa Dit Hjerte har han knust!" — „Han ikke! stammede den fromme Pige, og skuede rolig med det vaade Øie ind i Broderens Flammeblik: det var Skjebnen, og min egen Svaghed! O, vær dog ikke vred, fordi jeg ei kan hade Din Lykkes Fjende." — „Gid Du kunde lære mig Din Mildhed! sagde han, og bøiede sig mildt mod den Bedende: Men Johanne, Din Sorg fortjener han ikke, den bør ei hentære Din Ungdomskraft, som Du maa anvende til Støtte for vor gamle Fader, han faaer i lang Tid Ingen uden Dig, til hvem han kan holde sig, thi jeg maa forlade Eder — Johanne, der er endnu et Palæstina, som vinker de Christne til Kamp for Frihed og Troe. Ofte svulmede min Barm ved Tanken om at yde de Undertrykte Bistand; en Slange

har forgiftet Glæderne i mit Hjem, og med dobbelt Længsel søger jeg nu did, hvor Palmerne vinke!" — „Maa det saa være, sukkede Johanne: da drag med Gud, og gjem min Kummer i Dit trofaste Broderhjerte!" Hun tørrede endnu en Taare bort, og gik stille taalmodig til sine huuslige Sysler.

Næste Morgen stod Alexander reisefærdig, og bøiede sit Hoved under Faderens velsignende Haand. „Tilgiv mig, bad han rørt: at jeg ikke endnu kan træde i Dit fredelige velsignelsesrige Fodspor, men saalænge Hadet ulmer i mit Hjerte, maatte jeg rødme, naar jeg fra det hellige Sted forkyndte den milde Lære, som byder Forsonlighed; først naar hiin Glød er slukt, og Freden vendt tilbage i min Sjel, mødes vi atter."

„Her eller hisset, som den Evige byder det!" sagde Oldingen høitideligt, og saae med gudhengiven Fatning efter den bortdragende Søn. Johanne snoede sin Arm om Faderens Hals, og trykte Sorgen dybere tilbage i sit Hjerte, at den ei, som en truende Skye, skulde dække det sidste Solglimt, der kunde forgylde hans Aftenstund.

Stille var et Par Aar henrundet, og Tiden havde virket velgjørende paa Johanne's Stemning, thi hun kunde tænke paa Arnaud uden Taarer, men ønskede ofte at vide, hvorledes han og Emma levede. Dette Ønske blev opfyldt ved et Bud fra de Flygtende; en gammel Tjener, der bragte Brev fra Emma, hvori hun med Kjendetegn paa inderlig Anger, bad

Johanne følge med den Gamle for at bringe hende Tilgivelse og mildne ved sin deeltagende Trøst de Lidelser, Skjebnen havde paalagt hende. De havde, saaledes skrev Emma: kort efter deres Flugt, ved offentlige Blade erfaret Tantens Død, og Arnaud havde taget sin Arv i Besiddelse. Paa nogen Tid var Emma's blomstrende Sundhed forsvunden; med Døden, der syntes at nærme sig, vaagnede hendes Samvittighedsnag, og hun anſaae Johanne's Komme for den sidste Glæde, Livet havde at skjenke hende. — Johanne sank med et spørgende Blik til Faderens Bryst. „Reis, mit fromme Barn! sagde han: hvis Du ikke frygter for at drage saa langt bort med en Fremmed." — „Nei! svarte hun: derfor frygter jeg ikke, thi han er jo Venskabs Sendebud, men det ængster mig, at lade Dig tilbage uden Pleie." — „Derfor kan Du være rolig, kjære Johanne! sagde den tolvaars Rose, og slyngede sine Arme om Bedstefaderens Hals, idet hun stolt forsikkrede: Jeg er hans Pleierinde mens Du er borte." Rose's Løfter beroligede endelig den omme Datter, og næste Morgen forlod hun Præstegaarden med sin gamle Ledsager.

Da hun havde naaet sin Bestemmelse, ogmed høitbankende Hjerte hilste Arnaud, som modtog hende i Slotsgaarden, traadte hun, ved hans Haand, ind i det Værelse, hvor Emma laae, mat og afblomstret, paa sit Leie; et deiligt Barn sad paa et Teppe ved Sengen, og rakte Moderen sit Legetøi. Med et svagt Skrig hilste Emma den Indtrædende, der stillegrædende sank ned mod Skyggen af den før saa

skjønne Slægtning. Med morkt Blik tog Arnaud den Lille paa sine Arme, og forlod Værelset. Da Emma havde vundet Styrke til at tale, og Johanne Fatning til at høre hende, sagde hun: „Jeg har tabt Arnaud's Kjærlighed, men ikke uden egen Brøde; den samme Letsindighed som bragte mig i hans Favn, sønderbrød de Baand, hvoraf han havde lovet sig Lykke. Arnauds tidligere Forbindelser tillod ham ikke at leve for Konst og Kjærlighed allene, skjøndt han med sin sværmeriske Characters dybe Inderlighed sluttede sig dertil. Vi blev draget ind i et støiende Liv, der var gandske overeensstemmende med min Tilbøielighed og de Begreber, jeg tidligt havde faaet om Livets Lykke, og jeg hengav mig dertil med gandske Sjel. Før var Arnaud den skjønneste Mand jeg havde seet, men snart fordunkledes han af Andre, der havde Nyhedens Fortrin, og som beilede til min Gunst. Johanne, der var Ingen som ledte min svage Fod paa den farlige Vei. Arnaud formaaede det ikke, thi han var jo Skyld i mit første Feiltrin, og jeg gav ham sine Bebreidelser tilbage — snart flyede han den skuffende Stjerne, der ikke kunde passe for den Himmel han havde drømt sig, og lod den uhindret glide ned mod det morke Svælg, Smiger og Letsind beredte den. Ak Johanne, jeg sank dybt under qvindeligt Værd, og skjælver for den Retfærdiges Dom, nu da Dødens Nærmelse har lært mig at erkjende min Brøde. Hav Medlidenhed med den Faldne — bliv hos mig i den korte Tid jeg har tilbage, og naar den er udrundet, da tag min lille Blanka i Din Varetægt." Johanne lovede rørt hvad Emma for-

langte, og stod nu ofte som en god Engel ved den Lidendes Leie.

Arnaud var bleven mørk og tungsindig, han begyndte at foragte Livet, hvis brogede Billeder ofte havde bedraget, men aldrig tilfredsstillet hans Higen. Anlæg til Dyd, og Kraft til at udøve den, laae i hans fyrige Hjerte, en ædel Pige kunde let ved Forstand og Kjærlighed have dannet ham for Livets sande Nydelser, for Menneskets høiere Bestemmelse: Stigen i det Gode — men de Forhold, hvori han hidindtil havde staaet, kunde ikke vække den slumrende Kraft, og forgjeves havde han søgt Glædens Rosenvei i Livets Øde. — Nu tændte efterhaanden den stille, fromme Johanne et Lys i hans Sjel. Hvad han ei lagde Mærke til i hine Dage, da han kun havde Øie for Emma's blændende Skjønhed, det blev nu tydeligt for ham: den klare Aand, det rene Hjerte, hvoraf hvert Ord, hver Gjerning bar saa skjønt et Præg.

Da Johanne havde opholdt sig tre Maaneder paa Slottet, døde Emma. Ømt og nøie havde hun nu opfyldt sit første Løfte til den Bortgangne, og skulde atter vende tilbage i sit Hjem, for der at opfylde det andet. Gjerne gav Arnaud sin Datter i den Piges Varetægt, hvis høie Værd han havde lært at kjende, men at skilles fra Johanne, i hvis Selskab han saa blidt var ledet til Erkjendelse af sine Feil, til Tragten efter at udslette dem ved ædel Vandel i Fremtiden, var en stor, en bitter Tilvæxt i hans Kummer, thi med evigfaste Baand at bindes til hende og Dyden, var ham en salig Tanke, som han dog ei

torde nære; ene maatte han gaae frem paa den Vei hun havde vist ham; den fromme Pige, fra hvis Hjerte hans Brøde havde bortstødt en elsket Broder, kunde ikke følge ham; Taagen var veget fra hans Øie, det saae den rene Diamant, han engang var gaaet saa kold forbi, men nu torde den kun lyse for ham som Stjernen der stod ophøiet over hans jordiske Ønsker.

Hos Johanne var Kjærligheden vel atter vendt tilbage med dobbelt Styrke, men intet Blik eller Ord forraadte den for Arnaud, thi hun følte vel, de maatte være tabte for hinanden. Med den dybeste Smerte skiltes han fra den Tilbedte. Naar han atter vilde see sin Datter, bestemte han ikke, men tilsagde hendes omme Pleiemoder sin fuldkomne Tilfredshed med den Opdragelse hun maatte bestemme den lille Blanka, og eengang, tidligt eller seent, som hans Skjebne bød det, at samles med dem igjen.

Johanne havde tilbagelagt meer end Halvveien, da et Uveir nødte dem at tage ind i en afsidesliggende Landsby. I en smuk Bondegaard, som laae mellem høie Vinbjerge, bad Johanne om Ly. En ung Kone indbød dem venligt, men da hendes Øine faldt paa Arnauds Tjener, blev hun synligt forskrækket, dog fattede hun sig snart, og hilste ham som Bekjendt. Da Johanne var kommet ind i Stuen, fortalte Konen hende, at hun havde været Kammerpige hos Emma, og var for et halvt Aar siden bleven gift derfra; hun spurgte derpaa ængsteligt om Fruens Befindende, og sank, da hun hørte hendes Død, med et høit Skrig for Johanne's Fødder.

„Himlen har ført Dem til mig, sagde hun: at jeg skulde bekjende min Forbrydelse. Vid da, at den unge skjønne Frue døde af en langsomttærende Gift; af min Haand modtog hun den i en Kop Chocolade." — „Almægtige Gud! udbrød Johanne med Rædsel: Hvad gav Anledning til denne skrækkelige Handling?" spurgte hun den Bekjendende, fra hvem hun fjernede sig med Afsky. — „Ak! stammede hun sønderknust: Jeg var kun Redskabet for en Anden, hvem Skinsyge formodentlig har opirret. En Aften, da jeg vilde gaae ind til min Frue, blev jeg fasthold paa den lange Slotsgang, og man bød mig en riig Børs til Løn for Udaaden. Jeg var en fattig Pige, forlovet med en ligesaa fattig Ungersvend; pludseligt sinede jeg et Foreningsmiddel, og modtog Giften med det fristende Guld. Næste Morgen fuldbyrdede jeg den morke Gjerning, dog gav jeg hende kun det Halve, i det Haab det skulde forfeile sin Virkning, men nu har det frygtelige Slag ramt mig, og for evigt tilintetgjort min Fred." — „Ulykkelige! hviskede Johanne, halv afmægtig: Hvem var Din Forfører?" „Den naadige Herre!" svarte Konen, og Johanne sank bevidstløs mod Jorden.

Da hun atter var bragt til sig selv, sprang hun vildt op, og forlangte Vognen forspændt. Hun lovede Konen at skjule Forbrydelsen, trykte den elskede Forbryders Barn til sit Bryst, og drog bort uden at tænke paa Veiret, thi en langt frygteligere Storm havde reist sig i hendes Hjerte. Nu var Johanne's Rolighed forstyrret. Hade Forbryderen kunde hun ikke, og selv Tanken om et bedre Liv, hvormed hun

før havde mildnet sin Kummer, formaaede ei at troste hende, thi kunde hun vente Salighed, naar ei Arnaud deelte den! Med inderlig Sjeleangest anraabte hun ofte Guds Barmhjertighed, men i den hemmelige Kamp mellem Afsky og Kjærlighed, Haab og Fortvivlelse, skjenkede de frommeste Bønner hende kun sjelden et Øieblik's Fred.

Vi vende os nu fra den arme Johanne til Helten i det fjerne Østen. Mandig havde han kjæmpet og blødt, ei allene over mangen Christendommens Fjende, men ogsaa vundet den skjønnere Seier over Smerten og Hadet i sit Hjerte; hiin svandt for en ny fremglødende Kjærlighed, og i det Bryst, hvor den tændte sin rene Flamme, kunde ei længer Uforsonlighedens mørke Dæmon bygge. En ung Græker blandt hans Kampbrødre, havde ved sin modige og dog menneskelige Fremgangsmaade vundet hans Agtelse og Godhed. I mangen Kamp, hvori Halvmaanen sank, stred den ædle Demetrius ved hans Side; Alexander afbødede flere Hug, som truede den unge Grækerhelt med Døden, og paa den blodige Valplads snoede Venskab sit Himmelbaand om deres Hjerter. I de fredelige Mellemrum førte nu Demetrius sin Ven til den eneste Slægtning han eiede, en blomstrende Søster, der levede under en Geistligs Beskyttelse, medens Brødrene tumlede sig i Kampen. Med huldsalig Mildhed kom den fortryllende Grækerinde Alexander imøde; hun var ham god, ei allene fordi han var en frivillig Kjæm-

per for hendes Fødeland, men især fordi han havde bevaret den kosteligste Perle hun eiede, den elskede Broders Liv. Helena, der med al sin majestætiske Skjønhed forenede et Barns Uskyld og Fromhed, gjorde et dybt Indtryk paa Alexander, og snart følte han, at hans første Kjærlighed ei var evig. Da Vennerne atter i Vaabendragt bød hende: Lev vel! maatte hun voldsomt tilkjæmpe sig den Fatning, der sømmede sig en Hella's Møe; med sagte Stemme sagde hun: „Min Frygt har nu fordoblet sig, men mine Bønner skal det ogsaa!"

Atter vajede det christne Banner seierrigt, men Demetrius vendte ene tilbage. „Den ædle Tydsker er død! sagde Helena smerteligt, idet hun sank til det ømme Broderhjerte: Ellers havde nu hans Helteblik straalet mig imøde tilligemed Dig, og jublende havde jeg hilst Eder Begge." Hendes Haand sank fra den Omarmedes Skulder for at borttørre en Taare, men Demetrius forskrækkede den grædende Pige: „Han er ikke død, og jeg haaber, uden Fare — vel er han saaret ført til vort Landsted, men alt muligt skal jeg opbyde for at skaffe ham bedre Pleie, og iler did efter nu at have seet og beroliget Dig." — „Da tag mig med! bad Helena: Dig kalder maaskee atter Æren, og han var i kolde Hænder, der muligt vilde slukke det Lys, som Venskab og Taknemlighed burde beskytte." — „Nei, Helena! svarte Demetrius: jeg kan ikke opfylde Dit Ønske; endnu gjennemstreifes Egnen af flygtende Tyrker, og blev Du røvet mig af disse Umennesker, da vilde min Fortvivlelse være grændseløs.

Helena taug, og standsede, mod Sædvane, ei den borthastende Broder.

Mellem adsplittede Skyer glimtede Fuldmaanens hvide Straaler ned paa den Sti, hvorover en græsk Yngling vandrede med hurtige Fjed.

„Skjul dig, Nattens venlige Lys, hviskede han: at jeg ubemærkt maa fuldende min Vandring." Men neppe var Lyden af det sidste Ord hensuset med Vinden, før to bevæbnede Tyrker sprang frem af en Bjerghule og overfaldt det værgeløse Bytte. „Ved Allah! raabte de: Denne christne Dreng skal betale sine Brødres Seier, ved at udaande sit Liv i Qvaler!" De vilde slæbe ham ind i deres Skjul, da en tililende Krieger strakte den Ene af Barbarerne til Jorden, før han fik Tid at sætte sig til Modværge. Rasende foer den Anden imod ham, og lige Styrke fremkaldte en rødsom Kamp, da kom flere Christne, og den vildt Kjæmpende maatte segne for Overmagten. Ynglingen laae med Taknemligheds varmeste Udbrud for den tililende Befriers Fødder. Man bar, efter hans Bønner, den Saarede til et Landsted, som de naaede, da Morgenrøden lyste over Cypres-Lunden, i hvis Midte det hævede sig. En ung Mand kom Toget imøde, og efter et Øiekast paa Ynglingen, der iilte forud, raabte han forskrækket: „Helena! Hvad har Du foretaget Dig?" — „Et Bovestykke! svarte den Forklædte, og sank til hans Bryst: Tilgiv mig,

Demetrius, jeg maatte afbetale noget af min Gjeld til Dit Livs Beskytter. I denne Dragt troede jeg mig mindre Fare underkastet, men var dog blevet Grusomheds Offer, hvis ei hiin ædle Krigers havde reddet mig; for min Skyld har han blodt, og maa nu helbredes under Dit Tag: jeg skal dele min Omhu mellem ham og Din Ven. Broder, Dit lyse Blik siger mig: den tappre Tydsker er ikke død." — „Hans Liv er frelst!" sagde Demetrius, og snoede sig blidt af Søsterens Favn, for at takke den udmattede Fremmede, og sørge for hans Bekvemmelighed.

Utrættelig pleiede den taknemmelige Pige dem Begge, og havde snart den Glæde, at see sin Frelser helbredet for de lette Saar. Han var ogsaa en Fremmed, der var ilet det undertrykte Folk til Hjelp, og glædede sig til Alexanders Bekjendtskab. Naar Helena, aaben og uskyldig som et Barn, talte til hans Roes, bortveeg ofte den mørke Sky, der hvilte over den smukke Franskmands af Naturen livlige Træk, og sendte tidt en venlig Hilsen til den Kampbroder, der maatte være hans Agtelse værd, naar en Pige som Helena kunde elske ham, og for hans Skyld vovè saa meget. Saa hastigt hans Kræfter ville tillade det, besøgte han Alexander, der ofte havde ytret Længsel efter at takke ham for den Bistand han havde ydet den driftige Pige, der i Løn var hans Sjels Tilbedte.

Som Pilegrimen, der med Savn og Smerte i sit Bryst, vandrer ene i det fremmede Land, hvor han forgjæves søger et Træ eller en Blomst, lig dem, der spirede om Hytten, hvor hans Vugge stod,

saaledes havde ofte Helena's Beskytter, med Længsels brændende Taarer i Øiet, strakt sine Hænder mod det Fjerne, hvor de Elskede boede, og sukket: „Eder seer jeg aldrig mere, thi Savnet vil knuse mit Hjerte!" Venskabs Fakkel lyste ei over hans blodige Vei; thi endnu havde han ikke paa den ræddselsvangre Kyst fundet et Hjerte, der var istand til at mildne hans Kummer. Som den Lidende ønsker et Lindringsmiddel, saaledes tragtede nu den sjelssyge Franskmand efter Alexanders Venskab; Denne følte sig draget til ham ved en Handling, der maatte gjelde saameget for et elskende Hjerte, og gav ham gjerne hvad han ønskede. Den Fremmedes tungsindige, og dog blide, indtagende Væsen, den sværmeriske Inderlighed, hvormed han sluttede sig til Alexander, forvandlede Blomsten som Taknemmelighed havde plantet, til et kraftfuldt Træe, der lovede den næsten fortvivlende Vandrer sin venlige Skygge.

Demetrius og den Fremmede droge atter bort, medens Alexander endnu laae mat og bleg paa sit Leie, men de lovede at vende samlede tilbage, hvis Himlen bevarede dem. — Seent kunde Alexander, ved Helena's Arm, forlade Sygeværelset — hans Heltekraft var sundet, og han besluttede, at vende tilbage i Fødelandet, for der at opfylde de barnlige Pligter og sin tidligere Bestemmelse. Men da han vandrede ved Siden af den skjønne Pige, hvis ømme Pleie og himmelske Deeltagelse havde gydt lindrende Draaber i Smertens Øieblikke, da hun førte ham til den med Blomster-

krandse festligtsmykkede Cypreslund, og hun med glædetindrende Blik, i konsifri rørende Toner besang hans Helbredelse, da glemte han Alt i Verden uden hende, og bekjendte sine Følelser — Grækerinden sank med Tillid mod hans Hjerte; ogsaa hun tænkte kun paa den Elskede. Det Offer, En af dem maatte bringe Kjærligheden, stod fjernt fra deres Tanker.

Hver Dag var lig en blid henrunden Time, indtil de Kjæmpende vendte tilbage, og Alexander bad Demetrius, ved sit Samtykke at forskjønne deres Pagt. — „Vil Du blive her, svarte han: da vær mig velkommen som Broder, men vil Du rive Helena fra mit Bryst hen til Dit kolde Himmelstrog, da kan jeg ikke velsigne Din Kjærlighed." — „Jeg kan ikke længer føre Værget! svarte Alexander: Her er altsaa min Virksomhed tilende; men i Fædrehjemmet har jeg endnu hellige Pligter at opfylde, for dem har maaskee den Almægtige skaanet mit Liv, og sveg jeg dem, maatte jeg da ikke tabe Din og Helena's Agtelse? Nogen glimrende Fremtid kan jeg ikke byde min Elskede, kun et simpelt borgerligt Lod, som ene Kjærlighed kan give Værd; troer Du derfor, hun vilde blive lykkeligere, om jeg i Stilhed drog bort uden hende, da vil jeg gjøre det uden Klage, og først vente Gjensynsstimen i et bedre Liv." — Demetrius stirrede mørk mod Jorden, og lod Helena kalde. „Pige! sagde han med skjælvende Stemme: Elsker Du denne Fremmede saa høit, at Du for hans Skyld kan forlade Alt hvad hidindtil var Dig kjært, og ved

ham allene finde Erstatning, da er Din Villie fri; om faa Dage bestiger han Skibet, som bringer ham til Hjemmet; Helena maa vælge snart!" — „Broder! sagde hun med Fasthed, skjøndt hendes Kinder blegnede: Dit Livs Frelser svoer jeg Troskab, ved hans Hjerte er for Fremtiden mit Hjem; jeg kan ikke leve uden ham!" — „Hun er Din! sagde Demetrius med dyb, smertelig Stemme: Men glem aldrig, at hun her forlader en Broder, hvis første Ønske er hendes Held, som engang for den Eviges Domstol vil fordre strengt Regnskab af Dig for hendes Skjebne i det fremmede Land, hvortil Du fører hende!" — Alexander omfavnede den mørke Broder og gav ham de helligste Forsikkringer; men i hans Hjerte opsteeg en sorgelig Ahnelse, og han kunde ikke glæde sig ved den Skat, som Demetrius saa uvillig betroede ham.

Helena blev stedse blegere, jo nærmere Afskedstimen kom, og hendes stumme, bedende Øie hang ved den sørgende Broder. Alexander betragtede hende taus, men hans dybe Suk forkyndte den Deel, han tog i Smerten, hvormed den Elskede maatte kjæmpe. Morgenen til Afreisen frembrød, og Matroserne kaldte ombord. Demetrius gik med et tungt Hjerte til Helena's Kammer for at kalde hende, endnu slumrede hun trygt, han maatte gaae tæt til hendes Leie, men ogsaa her lød hans Stemme forgjæves, thi den dybe Søvn var Døden. Valget var blevet hende for tungt, uden Alexander kunde hun ikke leve, men uden Demetrius ei være lykkelig. Aldrig siden Børneaarene havde hun

seet Broderens Flammeblik fordunklet af Taarer, for nu, da hun vilde forlade ham; Tanken om det Savn, der vilde ramme dem Begge, sønderbrød de fine Livstraade, og en indvortes Krampe viede det kjæmpende Hjerte til Fred.

Demetrius var roligere ved hendes Død, end om hun var draget til et fra ham fjernet Sted paa Jorden; ingen Tvivl om hendes Lykke skulde nu ængste ham, og i hver ny Kamp kunde han jo vente den Stund, der atter vilde samle dem. „Nær Helt, ogsaa naar Du kjæmper med Sorgen!" sagde Demetrius til den af Smerten dybt bøiede Alexander, da han for sidste Gang hvilte i hans Favn: Helena tilhører nu os Begge, hendes Aand, løst fra den jordiske Tvang, er ikke mere fængslet til noget Sted, og vil derfor omsvæve de Elskte, hvor de end monne vandre, indtil Engelen, der førte hende til de Saliges Boliger, tidligt eller seent forener os igjen, det være Din Trøst, som det er min."

Snart vuggedes Alexander paa Bølgerne, og stirrede tilbage mod den Kyst, hvor den huldе, trofaste Grækerinde var blegnet, og med hende hans Haab om Kjærligheds Lykke paa Jorden. Fransk-manden, der havde fulgt ham, stod ved hans Side, mildnende med Venskabs og Deeltagelsens omme Røst de dybe Klagetoner, der lød fra det nyligt saarede Hjerte. Trøstet og taknemmeligt trykte Alexander ofte hans Haand, og da Skibet havde naaet sin Bestemmelse, skiltes han ugjerne fra den tro Ven, der maatte love, saa hastigt som det var ham muligt, at besøge Alexander i Tydskland.

Hvert følende Hjerte vil kunne forestille sig den gjensidige Glæde, da Alexander indtraf i Hjemmet; den svage Olding syntes forynget, og selv Johanne, den stille Lidende, hilste ham jublende. Nogle Dage efter Gjensynet sad de ømme Søskende i fortrolig Samtale under de skyggende Lindetræer, medens den gamle Fader tog sin Middagshvile. Tillidsfulde meddeelte de hinanden, hvad Skjebnen havde tilskikket dem i den lange Tid, hvori de havde været adskilte. Kun Aarsagen til Emma's Død fortaug Johanne; det var den mørke Fjende af hendes Rolighed, hvormed hun maatte kjæmpe allene. Siden hiint frygtelige Øieblik, der lærte hende at kjende ham som Forbryder, havde hun intet hørt fra Arnaud, men hans Datter levede vel under hendes tro Varetægt.

„Jeg har et Ønske, sagde Alexander, og tog Johanne's Haand: som vist vil vorde opfyldt, hvis Dit Hjerte ei hænger for fast ved sin første Kjærlighed. Johanne, den vakre Franskmand, som Du snart vil faae at see, kjender Dit Udvortes af det Billede, jeg stedse bar hos mig; Din Character af mine Skildringer, og begge Dele lignede det Ideal, han længe har søgt: et fyrigt, sværmerisk Hjerte, og allerede har det bøiet sig til Dig, det sporede jeg ofte af hans Blik, naar han heftede det til Dit veltrufne Portrait, i hans varme Haandtryk, naar jeg talte om Dig. O, gid Du vilde lønne hvad han har gjort for mig, og selv finde Lykken i hans Kjærlighed." — „Troe mig, gode Alexander! svarede Johanne: Lærer Din Ven at kjende mig nøiere, da vil han ikke ønske min Haand. Synet af Dig har i nogle Dage

skjenket mig en Munterhed, som snart igjen vil svinde; Rødmen paa mine Kinder, Flammen i mit Øie svinder da ogsaa — Din Ven fortjener en skjønnere og gladere Brud."

Den lille Blanca traadte ind i Lysthuset med Frugt og Blomster, som hun lagde i Johanne's Skjød; hun bøiede sig blidt mod Barnet, og et Par Taarer faldt i dets gyldne Lokker. Alexander yttrede nu ikke mere sit Ønske, men vedblev dog i Stilhed at nære det.

Nogen Tid efter denne Samtale syslede Johanne en Aften paa Blegdammen; Blanca sad i Græsset, og smilende hørte den omme Pleiemoder paa Barnets muntre Sladren. Johanne var underlig, men vel tilmode, i hendes Bryst hvilte en sjelden Rolighed, fremkaldt af en Drøm, hvori hun forrige Nat havde været saa lykkelig. Hun stod mellem Alexander og Arnaud, omfavnede dem Begge, og som Brødre havde de tilsmilet hinanden. Johanne vaagnede saa glad tilmode, og hviskede, da hun forlod sit Leie: „Jeg var i Himlen! Held mig, hvis jeg engang saaledes kan staae for Gud." — Endnu hvilte Præget af den drømte Lykke paa hendes Aasyn, og den skjønne Aften forhøiede de milde Følelser; Tillid lyste af det himmelvendte Øie, og hun stammede: „Gud! Lad mig aldrig glemme, at Du er riig paa Naade og Kjærlighed." — „Visselig, han er det, min Johanne!" sagde en Stemme bag hende, og da hun saae sig om, mødte hun Alexanders glædetindrende Blik. „Et herligt Bevis har jeg i dette Øieblik modtaget derpaa, thi min Ven er kommen,

og" — han afbrød, tog Blanca paa Armen og Johanne ved Haanden, for hurtigt at føre hende med sig. Johanne fulgte ham villig, men Rose hoppede ved Siden af Alexander, og sang:

Sønligt en Blomst mon staae,
Sjelden en Vandrer den seer,
Men hvo den engang saae,
Glemmer den aldrig meer.

En sagte Bæven gjennemfoer Johanne; det var en af de Romancer, Arnaud saa ofte havde sjunget; men hun dæmpede det Tungsind, der atter vilde stige, og traadte venligt ind i Stuen til den Fremmede. Men neppe havde hendes Blik truffet ham, før hun raabte: „Giftblander!" og sank blegnende i Rose's Arme. I dyb Afmagt bar man hende i sit Værelse, og Arnaud, thi ham var det, ventede i uendelig Smerte hendes Opvaagnen.

Endelig aabnede hun Øinene, men lukte dem igjen med alle Udtryk af Rædsel, da hun saae Arnaud knæle ved Sengen. „Johanne! bad han: Fromme, elskede Johanne! Lad ikke saa skrækkelig en Mistanke berøve mig Dit milde Blik. Jeg veed ikke, hvorledes Du har erfaret Emma's sørgelige Død, men jeg er uskyldig, og har skriftlige Beviser derfor, hvis Du kan tvivle paa mit Ord." Som løst af tunge Lænker hævede Johanne sig, en unævnelig Fryd gjennemstrømmede hende; hun kunde i dette salige Minut ikke skjule sit elskende Hjerte, men sank til den Frikjendtes Bryst.

Af Kriminalretten i sit Fødeland havde Arnaud erfaret den Forbrydelse, som berøvede Emma Livet.

En Italiener, der af Arnaud var agtet som Konstner, og opholdt sig i nogen Tid i hans Huus, havde været blandt den skjønne Frues Tilbedere, men var ei bleven begunstiget; hans Lidenskab blev Had, og han besluttede den Stoltes Død. For ei at røbes, havde han svøbt sig i Arnaud's Kappe og efterlignet hans Stemme, da han talte med Pigen. Sikker paa Giftpulverets Virkning, forlod han Slottet, med hemmelig Glæde over Hævnen. Omsider blev han fængslet for andre Forbrydelser, og bekjendte nu ogsaa hiin; hans Hjelperske var forsvunden, og kun han maatte bøde Liv for Liv.

Arnaud, der af Johanne havde erfaret Alexanders Kamp blandt Grækerne, besluttede, der at søge ham, og om muligt affone sin tidligere Brøde. Hvorledes det lykkedes ham, vide Læserne. Da han atter saae Alexander i Præstegaarden, gav han sig tilkjende, og Denne, langt fra at berøve ham sit Venskab, modtog ham med forhøiet Glæde, og fortalte om Johanne's tro Kjærlighed. Rose havde gjenkjendt Arnaud, og skjønt Alexander forbød hende at sige, hvem den Fremmede var, kunde hun dog ikke undlade ved hiint Vers at vække den kjære Tantes Formodning. Uventet og skrækkende var for dem Alle Johanne's Modtagelse — men nu havde Skyerne deelt sig, og venlig smiilte Fremtidens Himmel de Elskende imøde. Snart lyste den gamle Fader Velsignelsen over deres Pagt, og Begges Lykke opblomstrede ved Kjærlighed og Dyd i et stille ubemærkt Liv. For at blive i Nærheden af Alexander, kjøbte Arnaud den lille Meieriegaard i hans Sogn. Jo-

hanne blev ham stedse mere dyrebar, thi hendes Aand og Hjerte var en riig Kilde, i hvis rene Speil han stedse opdagede nye Fortrin. Alexander hentede sin jordiske Glæde fra deres, men Haabet om den himmelske bar han i det dydige, med Tillid og Troe bankende Hjerte.

(Violanta (Sophia Voigt.)

Den Forviste i Siberien.

En sand Historie.

Under Peter den Stores Regjering blev en engelsk Kjøbmand i Petersborg, formedelst en strafværdig Brevvexling med Fjenderne, dømt til evig Forviisning til Siberien. Nogle af hans Venner, som vare hans Medskyldige, havde samme Skjebne. Følgende har han selv bekjendtgjort derom:

Efter at vi i nogle Dage vare reiste gjennem dyb Snee, kom vi til Bredden af en stor Søe. Her fandt vi Slæder, hvori vi fortsatte vor Reise. Vi saae Intet, uden vide Sletter, bedækkede med Snee, uden mindste Spor af Beboere. Tre og tyve Dage efter vor Afreise saae vi, ved Foden af en Høi, nogle meget høie Taarne, hvis Spidser vare bedækkede med Galger, hvori der hang en Mængde Ulykkelige. Vore Vogtere forklarede os Betydningen af dette Skuespil.

Da nemlig Staden, vi nærmede os, var beboet af saamange Forviste, skulde dette skrækkelige Syn minde dem om, at de selv havde fortjent samme Straf, og at Regjeringen viste dem en Naade, de ikke fortjente. Denne Advarsel gjaldt ogsaa os.

Det varede ikke længe, inden vi naaede Staden Cirangut. Naturen synes, ved Uddelingen af sine Velsignelser at have glemt dette Sted. Vel saae man Solen, men dens Varme fornam man ikke, dens Lys skimtede man kun svagt, thi da Straalerne kun faldt skraa, havde Indbyggerne næsten blot Sneens Hvidhed at takke for dens Dag. Ved vor første Indtrædelse i Staden syntes Husene os at være vilde Dyrs Huler. Gaderne vare øde og tomme. Det eneste Tegn, hvorfra vi kunde slutte, at her boede Mennesker, var Røgen, som stod over Straatagene.

Vor Vogter førte os lige til Kommandanten. Han gjorde os bekjendte med vor Skjebne: Vi skulde tilbringe Resten af vort Liv i Skovene, for at forfølge vilde Dyr, hvoraf Landet vrimler. — Jeg kunde ikke tilbageholde mine Taarer, da jeg hørte denne forfærdelige Dom, som syntes mig værre end Døden. Jeg kastede mig for Kommandantens Fødder, og bad ham om Formildelse deri. Da han bemærkede min Svaghed, og saae, at jeg kun vilde gjøre slet Tjeneste i Skovene, gav han mig Tilladelse til at blive i Cirangut; dog lod han mig tillige vide, at jeg skulde lide andre Straffe for min Forbrydelse.

Disse lærte jeg snart at kjende. De vare ikke saa strenge som ydmygende. Thi ikke nok, at jeg af Indbyggerne blev betragtet som en Misdæder; jeg maatte

ogsaa vænne mig til en Levemaade, som var mig høist modbydelig. I 30 Aar havde jeg været Kjøbmand. Jeg havde levet i Overflod, fri og uafhængig, omringet af en Mængde Handelsbetjente og Domestiker, kort, i Besiddelse af Alt, hvad der kan gjøre Livet behageligt og lykkeligt, og nu skulde jeg pudse Skoe, for kummerligt at friste mit Liv, nu skulde jeg staae under nogle elendige Karles indskrænkede Kommando. For at trøste mig, nævnte man mig en Mængde Personer af høi Adel, som det ikke gik et Haar bedre. Snart lærte jeg at kjende over hundrede Adelsmænd, som havde langt større Grund til at klage end jeg. Jeg saae Generaler, som nu vare gemene Soldater; Høiesterets-Assessorer, som maatte være Skarprettere hele deres Levetid; Adelsmænd af høieste Rang, som maatte bære Livree — kort, en fuldkommen Omvæltning af alle Stænder. Jeg gjorde Bekjendtskab med Nogle af disse fornemme Forbrydere, blandt hvilke en Skarnager og en Skopudser især udmærkede sig. Efterhaanden lærte jeg at finde mig i min Skjebne, men nu traf mig et nyt Uheld.

I Petersborg havde det aldrig voldet mig den mindste Uleilighed at jeg bekjendte mig til den engelskreformeerte Kirke. Her gik det ogsaa ret godt i Begyndelsen, men da jeg aldrig besøgte de græske Kirker, mumlede man om, jeg maatte være en Kjætter. Jeg bemærkede snart, at Alle flyede mig med Rædsel og Afsky. Endogsaa min bedste Ven, Skarnageren, begyndte at foragte mig. Længe varede det, inden jeg vidste at forklare mig denne Adfærd. Men en Dag kom to græske Popper til mig, og spurgte mig paa det

alvorligste, om det var sandt, at jeg var en Kjætter. Jeg svarte gandske oprigtigt, at jeg hørte til den reformeerte Kirke, og at jeg vilde døe i min Tro. „I skal ingen Overlast lide, svarte de mildt: men Kommandanten har bedet os sige Eder, at hvis I vægrer Jer ved at antage vor Religion, skal I paa Livstid forvises til Skovene."

Jeg beklagede mig bittert over denne Trussel, og spurgte, om det var Hoffets Villie. De sagde nei, men Komnandanten var en ivrig Tilhænger af den græske Kirke, og vilde ingen anden Religion taale i Cirangut. Nu angrede det mig, at jeg havde forladt mine Medforviste. Jeg modsatte mig ikke, men bad kun, at jeg jo for jo hellere maatte vorde skikket ind i Skovene til mine Venner. Kommandanten studsede ved min Erklæring, og forlangte selv at tale med mig. Jeg fandt ham i et talrigt Dameselskab. Indstændigt bad jeg ham, han vilde sende mig til mine Venner, men han paastod, at ville skikke mig til et andet Sted. Da Damerne hørte, at jeg hellere vilde leve blandt vilde Dyr, end fornægte min Tro, beundrede de mit Mod, og bleve saa rørte, at de forenede deres Bønner med mine. Men da Kommandanten forblev ubevægelig, bemærkede jeg tydeligt, at de bleve stødte derover.

Morgenen efter maatte jeg reise. To Soldater ledsagede mig. Nu ansaae jeg min Ulykke for afgjort. Ved Indgangen til en Skov gjorde Vagten Holdt, og lod mig vide, at min Reise nu var tilende. Jeg erfarede en Lykke, jeg aldrig havde vovet at ahne. Kommandantens Frue var bleven meget fortørnet over

hans Vægring, og havde lagt Raad op med de andre Damer, der Alle vare enige med hende i, at jeg maatte sættes paa fri Fod. Vagten blev bestukken, og om Natten blev en bedækket Slæde hemmeligt bragt ind i Skoven, forsynet med Næringsmidler for nogle Dage. Vagten førte mig bag en Busk — der stod den skjult. Her toge vi nogle Forfriskninger til os, og Soldaterne forsikkrede mig, at Kommandantinden, med Tre af sine Veninder, snart vilde besøge mig.

Virkeligen varede det ikke længe, inden det skete. Hvorledes jeg takkede dem, tænker man sig let. Jeg maatte fortælle dem min Skjebne, og de hørte derpaa med levende Deeltagelse. Derpaa raadsloge vi om Midlerne til min Befrielse. Det var mig ikke muligt at finde Vei gjennem de umaalelige Skove; jeg foreslog derfor, at de to Soldater, som dog ikke, uden at opvække Mistanke, kunde vende tilbage til Cirangut saa snart, skulde opsøge og hidbringe mine fire Ulykkesstaldbrødre, blandt hvilke var en indfødt Moskauer. I deres Selskab haabede jeg, at iværksætte min Flugt.

Dette Forslag fandt Bifald. Min Vagt reiste, og lovede at være hos mig igjen om otte Dage. Ubekymret saae jeg mine Frelserinder kjøre bort, thi jeg trøstede mig ved Haabet, snart at see dem igjen. Ved Nattens Indbrud steeg jeg ind i min Slæde, som var overtrukken med Bjørneskind, og havde en meget liden Dør. Den var saa let, at jeg kunde skyde den afsted med een Haand. Det var nu den smukkeste Aarstid, og Solen var stærk nok til at smelte Sneen i Skovene, men Nætterne vare meget kolde. Jeg sov nogle Timer ret sødt.

Pludseligt afbrødes min Rolighed ved Slædens stærke Bevægelse. Med Skræk opvaagnede jeg; men da jeg intet Videre fornam, troede jeg, at jeg havde drømt. Kort efter blev min Bolig rystet paany, og Støderne gjentoges med saadan Styrke, at Slæden væltede. Jeg hørte en stedsevarende Kradsen mod mit Buur. Frygten tvang mig til, uagtadeligt at stemme mine Hænder mod Døren, at den ikke skulde gaae op. Fem til sex Timer tilbragte jeg saaledes i største Angst. Langt om længe hørte hiin Kradsen op, men jeg havde ikke Mod til at forlade mit Fængsel, skjønt Dagen allerede gryede. Jeg besluttede, i Slæden at vente Damernes Komme.

Disse besøgte mig ogsaa snart. Deres Vogns Raslen, som jeg hørte langt borte, forjog al min Frygt. I Hast forlod jeg Slæden, og fortalte dem mit natlige Eventyr. „Det har været Bjørne og andre Skovdyr! sagde de: Disse Dyr drage i store Skarer omkring i de sibiriske Skove; de ere forvovne og grumsomme naar Hungeren plager dem. Imidlertid har man dog intet Exempel paa, at de have gjort Jægerne, som ogsaa overnatte i Skovene i deres Slæder, mindste Skade."

Dette beroligede mig, og jeg ventede Natten uden Frygt. Bjørnene kom vel igjen, men de indgjøde mig ikke synderlig Angst. De rystede dygtigt i Slæden, og jeg var belavet paa, at opleve samme Optrin som forrige Nat. Men paa eengang blev den med største Hurtighed trukken afsted, og af Bevægelsens Raskhed sluttede jeg, at jeg havde fjernet mig en god Strækning fra mit første Standpunkt. I Begyndelsen

troede jeg, det var et Puds, Damerne spillede mig, men siden maatte jeg dog finde det usandsynligt. Altsaa faldt min Mistanke paa Bjørnene. Touget, hvorved Slæden skulde trækkes, laae paa Jorden, og jeg tvivlede ikke om, at jo disse Dyr, som ere meget listige, havde grebet det fat med Tænderne og jaget afsted med mig.

Jeg befalede mig Gud i Vold. Den Tanke, at vorde en Hob forsultne Bjørnes Bytte, var istand til at berøve mig Forstanden. Levende tænkte jeg mig, hvorlunde Slæden vilde støde mod et Træ, og sønder splittes i tusind Stykker. Alt saae jeg i Tankerne de blodtørstige Dyr hugge efter mig med deres Kløer. Skrækken afpressede mig et Angstskrig. Slæden standsede, og allerede smigrede jeg mig med, at have bortskræmmet mine Fjender, men snart gik det atter fremad i fuld Carriere, min Fortvivlelse fornyedes, jeg skreg af alle Livsens Kræfter, og stødte om mig med Hænder og Fødder, men det hjalp ikke — jeg saae Intet for mig, uden en skrækkelig og umdgaaelig Død.

Omsider løb Slæden mod et Træ, som jeg længe havde ventet; nu standsede den da, men Bjørnene vedbleve at kradse og pusle den hele Nat. Saaledes frembrød Dagen, og Solens første Straaler, som gjennem Hullerne faldt ind til mig, gave mig Mod til at titte ud. Men jeg saae Intet. Dyrene havde fjernet sig ved Daggry, og lode mig i Fred til Aften. Dog oplivede det ikke mit Mod; jeg tilbragte hele Dagen i saadan Angst, at jeg ikke tænkte paa at nyde mindste Næring.

Mit eneste Haab var, at Damerne, naar de ikke fandt mig paa mit sædvanlige Sted, vilde gjætte min Ulykke, og opbyde Alt, for at finde mig. Jeg blev altsaa i min Slæde; men Natten skumrede, og jeg saae intet Spor af Hjelp. Mine Plager fornyedes med Mørket, og varede hele Natten. Morgenen efter fandt jeg mig saa svag, at Nøden tvang mig til at tye til mine Levnetsmidler. Jeg haabede atter paa Redning, men der kom ingen. Kort, jeg tilbragte en heel Uge i min Slæde. Ofte bestormede Fortvivlelsen mit Hjerte, ofte skuffede jeg mig med Haab, og hver Nat ventede jeg min Undergang. Mine Levnetsmidler kunde kun vare fem til sex Dage endnu; da den fjerde Dag nærmede sig sin Ende, betænkte jeg, at naar jeg blev længere i Slæden, vilde det blive for silde, at søge Redning. Jeg besluttede altsaa, at forlade den næste Dag, men min Frygt var saa stor, at jeg fortærede hele mit Forraad, og dog endnu ikke havde Mod til at aabne min Fængselsdør. Saaledes frembrød den sjette Dag; jeg havde ingen Levnetsmidler mere, men fastede. Mit Haab til de russiske Damers Høimodighed forlod mig. Jeg indsaae, at jeg nødvendigen maatte omkomme paa den ene eller den anden Maade, og af de to Dødsmaader, Himlen havde givet mig Valget imellem, syntes dog de vilde Dyrs Kløer mig mindre skrækkelig, end den rasende Hunger.

Langt om længe forlod jeg da min Slæde. Mine Kræfter vare saa udtømte, at mine Knæ rystede under mig; neppe var jeg istand til at gaae. Nogle Øieblikke betragtede jeg Dyrenes Trin i Sandet, og

de Spor, de havde efterladt paa Slæden. Læderet, hvormed den var bedækket, fandt jeg gandske sønderrevet; jeg havde kun Bræderne at takke for mit Liv. Touget var itubidt.

Det var Middag. Stilhed herskede trindtomkring mig. Hvorhen skulde jeg vende mig? Jeg var i en Dal, omgiven af Høie, og saae i nogen Fraskand trindtomkring mig Træer, der syntes saa gamle, som Verden. Jeg betraadte den Vei, som syntes mig letteste, og steg op paa en liden Høi. Her sank jeg mødig til Jorden. Til al god Lykke havde jeg lidt Brændeviin hos mig; jeg fik Øie paa en Mængde Paddehatte, plukkede nogle deraf, dyppede dem i Brændevinen, og holdt et kosteligt Maaltid.

Uden Betænkning fortsatte jeg nu min Reise. Ved Solens Nedgang vilde jeg klattre op i et Træ, og blive der om Natten. Pludseligt hørte jeg en stærk Hylen af Dyr, som jeg ikke kjendte. I min Angst foer jeg op i det nærmeste Træ — Solen stod endnu høit paa Himlen. Hvor stor var min Forundring, da jeg strax øinede Staden Cianguts Taarne — kun et Par Verster havde jeg dertil. I min Glæde derover glemte jeg de vilde Dyr, og vilde just stige ned af Træet, da jeg saae mine Forfølgere lige under mig. Jeg udstødte et Skrig, og slap i min Skræk den Green, jeg havde holdt mig ved. Jeg styrtede — lige paa dem, jeg vilde undvige. Jeg saae endnu, hvorledes de Fleste toge Flugten, og blev liggende bedøvet.

Hvorlænge jeg lage der, veed jeg ikke. Da jeg fik min Bevidsthed igjen, befandt jeg mig i et vildt

Dyrs Kloer, liggende paa Jorden. Fuld af Angst vilde jeg springe op, men bemærkede, at Dyret var uden Liv. Jeg havde dræbt det i Faldet. I Grunden fandt jeg det latterligt, at jeg havde været saa bange for disse Dyr, da jeg nu indsaae, at de vare ligesaa bange for mig, som jeg for dem. Jeg stod op, og besluttede at vende tilbage til Ciangut. Rigtignok indsaae jeg, at jeg, ved at vise mig der, vilde bringe min Vagt og maaskee Damerne med i Forlegenhed, men jeg havde ingen anden Udvei. Neppe havde jeg vandret et Par hundrede Skridt, før jeg skrækkedes af en ny Larm. Jeg lyttede, den tog til, og det kom mig fore, som jeg hørte Stemmer af forskjellige Personer, der talte meget ivrigt med hverandre. Jeg frydedes ved at finde Mennesker i denne Ørk; i et Øieblik var jeg hos dem, men hvo skildrer min Forundring, da jeg saae mine Medforviste!

Maalløse sank vi i hinandens Arme. Derpaa fortalte de mig, at da de, tilligemed Soldaterne, vare komne til det Sted, hvor min Vagt havde forladt mig, og ikke fandt mig der, havde de ventet paa mig en Tidlang. Damerne fra Ciangut havde besøgt dem og spurgt efter mig. Kommandantinden havde befalet begge Soldaterne og de fire Forviste at gjøre det Yderste, for at opdage mit Opholdssted. Nu var det endeligen lykkedes dem, at støde paa mig.

Vi byggede os Hytter, gik paa Jagt, og Damerne sendte os, hvad vi behøvede. Saaledes levede vi i tre Maaneder i Skovene — da slog vor Befrielses Time. Peter den Store døde, og Keiserinde Catharina bestieg Thronen. Hun kaldte alle Forviste, som ingen

Hovedforbrydelse havde begaaet, tilbage fra de sibiriske Ørkener. Vi toge en hjertelig Afsked fra vore Velgjørerinder, og jeg smigrer mig med, at min Afreise gik dem ligesaa nær, som Mindet om deres Godhed vil være mig uforglemmeligt.

James Burton.

Svanesangen.

En Novelle.

„Saa Du kan elske mig, herlige Pige?" raabte Grev von Horst, og trykte den rødmende Amalia til sit Hjerte. Rørt gav Moderen sin Velsignelse.

„Hun er meget ung, sagde Denne: hun har ingen Verdenskundskab, liden Uddannelse, Anlæg til Alt, et godt, reent, letbevæget Hjerte. Hun er født i Fattigdom, opdragen i Simpelhed, og vil stræbe at retfærdiggjøre Deres ædle Tillid."

„Jeg er ikke i nogen glimrende Stilling! svarte Horst: Jeg kan Intet byde hende, uden mine Fædres Slot og et stille Liv uden Glands, uden Verdensglæder. Men en Helts ædle Datter vil i sine Dyder finde Erstatning for Verdens Glimmer, og i min Kjærlighed Løn for huuslig Dyd. Hun havde kunnet finde tusinde Værdigere, men Ingen, der elsker hende som jeg. Dyrebare Moder, nu, i den blom-

strende Mai, paa mit Landgods, skal vort Bryllup staae; vi indbyde kun de nærmeste Slægtninger, ingen Pragt, ingen Opsigt! Men snart!"

Smilende samtykkede Moderen, Bryllupsdagen blev bestemt til den 15de Mai. Da førte Greve Horst, smykket med Hæderstegn paa det arrede Bryst, under de landlige Kirkeklokkers Lyd og Bøndernes glade Jubel, sin deilige unge Viv ind i sine Ahnherrers ældgamle Slot.

Lise, Grevens Amme, og hendes Søn, den vakre Niklas, saae efter det statelige Tog. Han saae Moderen ryste paa Hovedet, og spurgte hende, hvad hun havde at udsætte paa den fortryllende Brud.

„Udbed Dig ei et tornfrit Liv,
Ei heller alt for smuk en Viv!
Thi Himlen kunde saare let
I Vrede Dig forlene det."

raabte den Gamle, og førte sin Niklas afsides fra Tilskuerne, som jublende trængte sig efter det ædle Par.

„Hvad vil Du sige med disse Ord?" spurgte Niklas. — „Vor Greve er mellem 40 og 50! svarte hun: Gode Gud, jeg var endnu et halvt Barn, da de lagde ham ved mit Bryst. Min første salig Mand ægtede mig, da jeg neppe var 15 Aar gammel."

„Jeg veed nok, Mutter! sagde Niklas: og I var endnu ikke 16, da min Broder, den lange Georg kom til Verden." — Gandske rigtigt! raabte Moderen: men Greven er virkelig for gammel for det sextenaarige Barn, og hun bliver ham aldrig tro."

En Lakey afbrød Samtalen. Han indbød Gre-

vens Amme og Melkbroder, i den unge Grevindes Navn, til at komme op paa Slottet og deeltage i det festlige Maaltid, Tyendet skulde nyde.

I sin simple Morgendragt, i et kalket Værelse, med Urtepotter i Vinduerne, sad den unge Grevinde en Høstmorgen, gandske ene, sysselsat med qvindeligt Arbeid, medens Greven var paa Jagt. Paa hendes Klaveer laae Noder opslagne, hele Slottet var tomt og stille. Det eensomme Liv begyndte at trykke hende, Haabet om at komme til Staden var usikkert, Stilheden om hende frygtelig, og Udsigten i Fremtiden mørk. Hendes Ægtefælle var ikke meget munter; en Blesseret har ofte smertelige Mindelser af sine Vunder. Ofte maatte hun være Sygevogterske. Tilmed laae for hende et Brev, som hun havde modtaget fra en Ungdomsveninde, og som havde saaret hende dybt:

„Lindheim tilbeder mig — skrev Julie — han er Artigheden og Elskværdigheden selv. Jeg behøver kun at sende mine Anviisninger til Contoiret, og uden Vægring salderes de. Hvor det kommer mig underligt fore! Tænk Dig: Fem Ord: „Bon pour 1000 Francs, Julie“ — og jeg har, hvad jeg ønsker.. Ja, det harmer ham ordentlig, naar der forløber en Dag uden at jeg begjerer noget af ham. Vi have vor Loge i ethvert Theater, efter Comedien Selskab. Ved Midnatstid spise vi til Aften. Tre Gange om Ugen holde vi Diner, og hver Dag staae sex Couverts aabne for tilfældigt Besøg. Min Mand vil paa ingen Maade, at jeg skal kiede mig med Husholdningssager. Derfor ere vi i Kost hos vor Kok. Han faaer noget Vist for hver

Person, og dermed ere vi alle Sorger qvit. For Belysning, Viin, o. s. v. sørger Kammertieneren. Vant til Armod, som Du veed, vilde jeg i Begyndelsen selv besørge Alt — men da laae der et Huus, kan Du troe! Lindheim frygtede, der skulde udbryde en Revolution deri, endnu kan jeg ikke tænke derpaa uden Gysen. — Alle fordrede deres Afsked! Lindheim var meget forstemt. Han havde Møie nok med at berolige dem og bringe Alt i den gamle Orden; derpaa formanede han mig alvorligt, jeg maatte lade de gammeldags Griller fare. Du er, sagde han til mig, gift med en Millionair, men det vil kun sige Lidet, kort, i hele Landet findes neppe tre Mænd, saa rige som jeg. Du var fattig og overordentlig smuk — godt! jeg har valgt Dig til min Viv, viis nu, at Du tænker nobelt, og bestræb Dig alvorligt for, at udgive mine Penge med Ære! Det lod jeg mig ikke sige togange. Jeg besøgte Konstnernes Værksteder, og gjorde Bestillinger der; jeg indbød vore Digtere; jeg udstyrede fattige Piger. Neppe havde jeg handlet saaledes i fire Uger, før Lindheim atter gjorde mig Bebreidelser. Er det endnu ikke efter Ønske? spurgte jeg. Den Psyche, Du har bestilt, skal koste 4000 Daler, sagde Lindheim; det historiske Billed fra det 14de Aarhundrede skal betales med 500 Daler; Du har foræret den unge Allheim en Solitair for hans Digt, og paa min Fødselsdag vil Du udstyre fem fattige Borgerdøttre. Du ruinerer mig, Dine øvrige Daarskaber kan jeg ei engang opregne. Du har jo selv sagt mig — begyndte jeg; men han lod mig ikke tale ud. Mit Barn! raabte han: Du har ingen Verdenskundskab. Konstnere, Skribenter, Lærde, Digtere, Skuespillere, Sangere, Componister, Virtuoser — det hele Slæng er saare veltilfreds, naar man ikke aldeles ignorerer det, og derfor har vi vore Diners. Hvo vil udgive Penge for det Slags Folk? De jage jo dog Alt igjennem Halsen, og naar de ere mætte, og ingen Sorger have, giøre de sig slet ingen Umage mere. Vel-

gjørenheden derimod — den kan Du fortsætte, kjære Kone, kun med Klogskab, den maa ikke koste Dig en Hvid — jeg skal nok gjøre Dig viis derpaa. — Saaledes kom vi da overeens om, at afbestille Konstværkerne, hver Uge at give en Diner for Virtuoser og Videnskabsmænd, og med Udstyret at treffe visse Indretninger, hvorved det kom istand, uden at koste os noget. Siden vi nu have lært at forstaae hinanden, er min Mand det elskværdigste Menneske, og jeg den lykkeligste Kone! o. s. v. o. s. v."

„Hvi har jeg ikke været saa lykkelig? sukkede Amalia: Hvor herligt om nu Nattergalen hist var en Papegøie, Maanedsrosen en exotisk Plante, Væggene beklædte med Guldstof! Hvorfor havde Moderen bortgivet hendes Datters Haand saa rask? Hvorfor? — — — —

En Støi forstyrrede Amalia i disse Betragtninger. Sporer klirrede under hendes Vinduer. Hun saae ned, i den Mening, at hendes Mand kom tilbage fra Jagten, men hun foer sammen, da hun saae en høi, rank, i mandig Skjønheds Vaarblomster straalende Yngling skride gjennem Skoven mod Slottet. Hvo kunde det være? Han var i Jagtdragt. Maaskee Efterretning fra Greven? Maaskee en Ulykke? Hun studsede og grundede endnu, da den Ubekjendte allerede traadte ind i hendes Værelse.

Han hilste flygtigt og sagde: „For mig til Grevinden, mit smukke Barn — eller forbered hende først — det kunde let skrække hende — Greven er styrtet —

„For Himlens Skyld — min Mand!" raabte Amalia forfærdet. — „De Grevinden? spurgte den

Ubekjendte, høist overrasket: O, tilgiv mig, og undskyld min Feiltagelse med det Inkognito, Morgendragten laante Dem, og med Opholdet i dette Kammer, hvor jeg fandt Dem."

„Det er mit Kammer! sagde hun: det er mit kjæreste Opholdsted, og jeg føler mig saare lykkelig her! tilføiede hun rask. Denne Simpelhed er min Smag — men sig mig, hvad er hændet min Mand?"

„Han er styrtet og saaret, min Naadigste! Egentligen er det en gammel Brystvunde, som er brudt op. Han vil strax være her."

„O Gud! raabte Amalia: og ingen Saarlæge i Nærheden!" — „Derpaa er tænkt! tog Ynglingen Ordet: Han maa til Staden. Jeg selv er saa lykkelig, at kunne tilbyde Midler dertil — en let, magelig Vogn, et Spænd kraftige Heste, en forsigtig Kudsk —

„Og hvad siger Greven?" — „Han kan ikke sige noget, han er afmægtig; saasnart han er kommen lidt til sig selv, maa han strax afsted, did, hvor Hjelp er at finde."

„Vor Forfatning — stammede Amalia. — „Skjønneste Grevinde, Venskab sørger for Alt!" raabte Ynglingen, og drog hendes Haand mod sine Læber, hun saae ham i Øinene, hans dunkle Øie flammede, hans Blik syntes at ville gjennembore hende, han holdt hendes Haand fast, og hviskede hen for sig: „Slig en Engel i denne Ørk!" — Han tabte sig i hendes Beskuelse.

Toget med den Syge nærmede sig. Ynglingen ilte den Afmægtige imøde. „Jeg flyver efter min Vogn! raabte han: Greven maa øieblikkelig til Staden." Man raadte Amalia, at lave sig til Afreisen; hun var ei istand til at besørge noget, men hendes Folk handlede for hende. Villieløs knælte hun ved Baaren, hvorpaa Greven laae, bevidstløs og bleg; hans Vunde var allerede forbunden. Efter en halv Times Forløb kom den Ubekjendte hidgalopperende paa en stolt Graaskimmel; ham fulgte en prægtig Vogn. „Løfter ham ind i Vognen! bød han de Omstaaende: Sæt Dem ind, Grevinde, jeg selv følger Dem til Staden. Vær kun ved freidigt Mod, der er sikkert Redning!" Maalløs saae Amalia op til ham; næste Øieblik var Toget i fuld Gang.

Amalia saae bekymret paa den Syge, som stedse blev blegere, og begyndte at ralle. „Jesus! Det er Døden!" skreg hun. Vognen holdt, Ynglingen bøiede sig ned til den Afmægtige. „Vær ubekymret! smilte han: Jeg er selv en Smule Doctor, og veed, der er Intet at befrygte. Der er allerede sendt et Tilbud til den første Operateur i Staden, og inden De kan naae den, vil hver Hjelp vente paa Dem der." — Beroliget saae Amalia op til ham. Dog hviskede hun: „Hvo er den Ædle, den Ubegribelige, der bringer Hjelp og Redning, som ved et Trylleord?" — „Hvortil et Navn? smilte den Ubekjendte: Giv De mig et, huldе Frue, da først vil mit Navn have Værd for mig! Seer De, alt skimte vi Stadens Taarne. Vær glad, vær modig!" Han drog hendes Haand til sine Læber, og

trykte den mod sit Hjerte. „Saalænge dette Hjerte slaaer, skal De ikke forsage!"

Den Saarede slog Øinene op, hans første Blik faldt paa Rytteren. „De her! stammede han: Og hvor er jeg?" — „Paa Veien til Staden; De maa helbredes, pleies. Forlad Dem paa Deres Ven!"

„Han lever!" jublede Amalia med umiskjendelig Glæde. Taknemmelig saae Greven paa hende, men hans Øie lukkedes igjen. Staden var nu snart naaet. Vognen holdt udenfor en Gjæstgivergaard, hvis Udvortes forkyndte Elegants.

Et skyggefuldt Værelse modtog den Syge; Yngslingen aabnede et andet, og sagde Amalia, at det var hendes. Nu traadte, smykket med Ordener, den berømte Læge ind, ham fulgte Chirurger og en Opvarterske. Amalia maatte blive paa sit Værelse, mens han undersøgte Saaret, men snart traadte Ynglingen ind til hende med det Budskab: „De kan være rolig, huldе Frue! Geheimeraaden indestaaer for Grevens Liv! Her ere Reglerne til Deres Sager; imorgen skal jeg komme, at modtage Deres Befalinger." Han bøiede sig ned mod hendes Haand, trykte et brændende Kys paa denne — og han var forsvunden.

Nu bares Kufferterne op, og Opvarterſken traadte ind, for at bede om adskillige Nødvendigheder. Amalia aabnede Kufferten — et høit Skrig undfoer hende, thi øverst laae en tung fileret Pung, hvorigjennem Guldet glimrede. Nu indtraadte Susanna, Grevindens Kammerpige; hun saae Fruens Forundring, og sagde: „Jeg har selv tilpakket Kuf-

ferten, og af Hr. Grevens Pult lagt disse Penge oven-paa. — Var Greven saa rig, og havde fortiet det?" Amalia tabte sig i Tvivl, dog fattede hun sig nogen-lunde, og gik ind til Greven. Han smilte og rakte hende sin Haand. „Det vorder nok godt! sagde han kjærligt: Det var Hjelp herovenfra! Havde man ikke taget sig af mig, var jeg nu borte."

„Men hvo er vor gode Engel?" spurgte Ama-lia Greven, skjælvende og rødmende, — „Det veed Du ikke?" raabte han fyrigt, men strax sank han at-ter i Afmagt, og da han omsider kom til sig selv, førte Chirurgen Grevinden ind paa hendes Værelse, og bad hende indstændigt lade den Syge være ene for det første.

Klokken otte kom Opvarteren, at udbede sig hen-des Befalinger for Aftenbordet. „Jeg kan Intet nyde, sagde hun: jeg føler kun Tørst, og det pla-ger mig, at jeg er saa ledig."

Stiltiende gik Tjeneren hen til en Tapetdør, trykte paa Laasen, den sprang op, og Grevinden saae ind i to smuktoplyste Værelser. Her fandtes et Forte-piano, en Harpe, de nyeste Almanakker. „Behag at træde ind! sagde Opvarteren: Disse Værelser vare blevne Dem tidligere indrømmede, hvis de havde været i Orden." Stumsende saae Amalia paa ham, men han fjernede sig, og kom kort efter tilbage med en Sølvpræsenteertallerken fuld af Jis, Mandelmelk, Limonade og guldfunklende Sydfrugter, som han satte paa Bordet. „Ved hver Sopha er en Klokke, sagde han: ringes der eengang, saa kommer Deres Folk; togange, saa kommer jeg." Han gik.

Amalia saae sig om, saae et Blomsterbord, fyldt med exotiske Blomster af fortryllende Farvepragt, saae en Papegøie i funklende Buur — „Alt er jo forvandlet om mig! sagde hun: En overjordisk Magt har hørt og bønhørt mit stille Ønske, men, o Gud, for hvilken Priis! Grevens Blod har maattet flyde, og mit Hjertes Rolighed er borte, thi hvorledes skal jeg nogensinde kunne glemme ham, den Ubekjendte, den Ubegribelige?" Hun kastede sig paa en Sopha, og hulkede høit.

Da hun omsider havde fattet sig lidt, bestormedes hun af Længsel efter at komme ud af denne Uvished. Hun vilde vide, hvo den Ubekjendte var. Togange ringede hun, og Opvarteren stod for hende. Alt aabnede hun Munden: „Hvo er — — Da forstummede hun, thi hvad skulde det fremmede Menneske tænke om hende, naar hun ikke kjendte Den, som var hidkommen med hende? „Hvo er, spurgte hun fattet: den unge Chirurg, som sidder hos Greven?"

„Geheimeraadens Medhjelper, hans Neveu. Men — Forfriskningerne ere uberørte — Deres Naade skulde dog ikke forsmaae dem —

„Mig er Alt ligegyldigt! raabte Amalia: Jeg vilde ønske, jeg levede ikke mere!" tilføiede hun uvilkaarligt. Men selv forfærdet over det, hun havde sagt, gav hun ham et Vink at gaae. Han adlød, hun kastede sig paa Divanen, og Morgenen fandt hende i vaagne Drømme.

Hun besøgte Greven; han befandt sig nu meget bedre. „Gid vi dog vare hjemme! hviskede han: Mig pi-

ner den fremmede Omgivelse, mig piner denne Omhu for mig, denne Underdanighed, disse tjenende Sjele vise mig." Amalia rødmede; han saae det ikke, men trykte hendes bløde Haand, og sagde: „Jeg befinder mig nu ret vel." — „Tør Du tale saameget?" spurgte hun. — „Det gjør mig vel! yttrede Greven: Man har adskilt Dig fra mig, en lang Aften, en endnu længere Nat, og mit Hjerte har længtes saa usigeligt efter Dig. Nu kan jeg atter tale til Dig, nu er Alting godt." Inderligt trykte han hendes Haand.

Der kom Nogen, og deres fortrolige Samtale var forbi. Grevens Yttringer virkede forunderligt paa Amalia; hun bluedes ved sin begyndende Kjærlighed til den Ubekjendte, hun holdt den tilsidst selv for en Drom.

Da traadte den farlige Ubekjendte ind i Værelset — hendes Hjerte bævede, dog bevogtede hun sit Øie, og besluttede, med Standhaftighed og Værdighed at omgaaes den Gaadefulde. Hans Adfærd var saa indtagende, saa fortryllende, at hun ikke uden Møie blev sit Forsæt tro. Et Blik paa den syge Greve — og hun følte sig styrket.

„De har viist Dem meget ædel imod mig!" tilraabte den Syge den Ubekjendte. Amalia rødmede, thi et indvortes: jeg veed ei hvad, tilhviskede hende, at en stor Deel af denne ædle Adfærd kom paa det Indtryks Regning, hun havde gjort paa ham. Den unge Mand svarte ogsaa: „Tal ei derom, min Ven, det smerter mig kun; Menneskepligt! Vær rolig, kom

Dem snart, og sørg for Intet! Deres hele Skjebne vil tage en frydelig Vending, haaber jeg."

„Jeg er saa lykkelig! raabte den Syge høitideligt, med rørt Stemme: Gud har givet mig Meget. Erindringen om en hæderlig Ungdom og — denne Engel af en Qvinde, flittig, stille, kjærlig, tro." — Amalia's Øine bleve vaade ved denne Roes, hun drog hans Haand mod sine Læber, knælte ved hans Seng, og lod sine Taarer frit Løb.

„Kjære Ven, sagde den fremmede unge Mand: alligevel bør De ikke staae deres Befordring iveien." — „Min Befordring! mumlede Greven: fortjenstfulde Fædrelands-Forsvarere og udtrykte Citroner — det er saa temmelig eens!" — „Ingenlunde! tog Hiin Ordet: Længe har man seet paa Dem med opmærksomt Øie, længe har man tiltænkt Dem en værdigere Lod. Et Ord, jeg igaar talte hos min Bedstefader, har gjort Udslaget. Saasnart De er helbredt, kaldes De til, i et vigtigt Anliggende at foretage en Reise til B*****, og naar dette Hverv er fuldbragt, modtager De en Gesandtskabspost."

„Paa denne Maade, uden Ansøgning, uden Krybberie, blot fordi man ihukommer min Krigerbedrift?" hviskede Greven, rakte derpaa sin mægtige Ven Haanden og takkede med dyb Rørelse.

„Intet mere derom!" sagde den unge Fremmede, bukkede, paalagde de Omstaaende den ømmeste Ombu for den Syge, drog Amalia's Haand mod sine Læber, trykkede et Kys derpaa, og var forsvunden.

Amalia skjalv. Megen Kamp koſtede det hende, at ſtille den nye Storm; dog — hun ſeirede, og nu foreſatte hun ſig, at flye den Farlige. Hun aflukkede de Værelſer, ſom ſtødte nærmeſt til hendes og vare udſmykkede saa forføreriſk; hun gik ud af Grevens Værelſe saa ofte der nærmede ſig Beſøg. Mod ham var hun mild og opmærkſom, og tillod nu ingen Anden at pleie ham. Saaledes kom den Syge ſig, og Amalia's Hjerte ſyntes ogſaa helbredt. Den ſkjønne Fremmede ſørgede; hun følte det, hun mærkede det, men hans Elſkov ſyntes ei at være ſtørre, end hans Ærefrygt, thi hendes Rolighed blev uforſtyrret af ham. Efter nogle Ugers Forløb aandede hun friere, thi nu kunde hun forlade Staden med Greven, og vende tilbage til den huuslige Lykkes Paradiis.

Da Greven var fuldkommen helbredt, lavede han ſig til Reiſen til B*****. Her ſkulde han bringe en Arvesag til endelig Afgjørelſe. Det lykkedes ham at bringe den i fortræffelig Gang; efter faa Maaneders Forløb var den tilendebragt — Roſerne ſtode i fuldt Blomſter, da Greven, beæret med Tegn paa Hoffets Tilfredshed, tiltraadte Tilbagereiſen til ſine Fædres Slot.

Det var en ſmuk Juniusmorgen, da Grev Horſt, kun tre Stationer fra ſit Landgods, iilte hid, thi han vilde gjenſee ſin elſkte Viv, inden han drog til Reſidentſen, for at aflægge ſin Rapport. Paa Landeveien kom ham, under blid Muſik, et pragtfuldt Sørgetog imøde. Greven ſtudſede, Angſt og

bange Ahnelse gjennembævede hans Inderste — Toget kom nærmere, Greven spurgte — det var Julius, hans ophøiede, hans dyrebare unge Ven, som han skyldte sit Livs Redning, sin Befordring, sin Hæder og sin Lykke. Hvilken Smerte, hvilken grædselig Overraskelse, hvilket Mode, før han gjensaae det, der var ham kjærest paa Jorden. Hvor kunde Døden ramme en saa blomstrende Ungdom, tilintetgjøre saa skjønne Forhaabninger, som de vare, der knyttede sig til den ædle Julius's Tilværelse — han var en ophøiet Families Ætling, nærbeslægtet med Fyrstehuset, den regjerende Herres Yndling, hele Landets Kjærlighed og Glæde.

Paa Grevens stormende Begjering blev Kistelaaget aabnet, og for ham laae, med blegt og indfalden Ansigt, den ranke, modige, skjønne Yngling, i Døden skjøn endnu! Greven græd heftigt, og raabte: „Gid jeg var død i hans Sted!" Derpaa lod han sin Vogn vende, og fulgte Toget, for ogsaa at vise den Afsjelede den sidste Ære.

Greven var nu, imod sit tidligere Forsæt, i Residentsen. Da Julius var bisat, gik han til Fyrsten — Oldingen var dybtnedbøiet. Begge græd med hinanden.

Nu ilte han hjem, med oprørt Sjel. Synet af den Bortrevne havde rystet ham dybt, thi han havde kjendt ham alt som Barn, havde seet ham opblomstre, havde modtaget store Venskabsbeviser af ham.

Hastig traadte Amalia Greven imøde, hun var dødningbleg, forgrædt; hendes Haar omflagrede løst hendes Skuldre; hun var et levende Billed af den

frygteligste Smerte, og smiilte gjennem Taarer, som om hendes Hjerte skulde briste. Horst foer sammen — derpaa var han ikke beredt. Altsaa havde Amalia elsket den Døde, altsaa havde Døden robet, hvad Livet medynksfuldt havde skjult? Et græsseligt Lyn opklarede ham Fortiden — denne Omhu, denne Gavmildhed, denne Befordring, denne Reise — Alt var ham klart.

„O, du min Troes og Kjærligheds forlorne Paradiis!" raabte Horst, og stødte hende fra sig. Amalia, som forstod ham, blev blegere, hendes Læber bævede krampagtigt. I al Uskyldighedens Glorie stod hun for den Rasende, og sagde: „Jeg har ikke seet ham, siden vi forlode Staden."

Tvivlende saae Horst paa hende, hendes Bliks rolige Værdighed seirede — men denne frygtelige Smerte! Hun sørger anderledes end jeg; slige Taarer har kun Kjærligheden! Dog nei, Kjærlighed var det dog vist ikke, Medfølelse var det, om Deeltagelse. Han gik hende imøde, sluttede hende i Favn, og tørrede hendes Taarer. Heftigt kjæmpede Amalia med sit Hjerte — hun gjenvandt omsider Fatning og Kraft. Efter faa Timers Forløb var Alt paa den gamle Fod. Men henrykt følte Greven sig, da Amalia om Aftenen høitrødmende forkyndte ham, at hun haabede, snart at vorde Moder. Hellig syntes ham nu den søde Viv, og han priste den Allgode for sin Lykke.

Amalia sørgede, men i dybeste Lønsom. En Uge var henrunden — da kom en Stafet med et

Udtog af den saa tidligt bortrevne Julius's Testament. Til et Tegn paa sin ubegrændsede Høiagtelse og Hengivenhed, havde han testamenteret Amalia et kostbart Smykke, en meget anseelig Kapital og en Mængde Bøger, Meubler o. s. v. Arven indløb kort efter Budskabet derom. Som ved Trolddom fandt de Bedøvede sig, i deres simple Værelse, omduftede og omgivne af østerlandsk Glands og Pragt. Greven studsede, og et Uveir af Mistanke og Tvivl steeg op i hans Inderste. Amalia henflød i Taarer. Hun gjenkjendte adskillige af de Gjenstande, som i Gjæstgivergaarden havde smykket de for hende indrettede Værelser — kun altfor tro havde hendes Hjerte bevaret deres Billed. Dengang levede han endnu — dengang omgav han hende, øm og ærefrygtsfuld, med de huldeste Beviser paa sin Kjærlighed — og aldrig havde et Ord røbet denne Ild! Hvor rørende, hvor sønderrivende talte ud af Graven den stille, haabløse Elskov til hendes Hjerte, og forkyndte hende, at hans Hjerte var knust, fordi han havde elsket ulykkeligt! Det var formeget! Her kunde ingen menneskelig Styrke holde Stand. Amalia kastede sig ned, og overlod sig til en Smerte, hvis Heftighed og Trøstløshed standsede Grevens gjenvaagnende Skinsyge. Som en Broder stræbte han at styrke hende, men vel mærkende, at hans Kraft ei var tilstrækkelig til at stille disse Storme, sendte han et Ilbud til Amalia's Moder, og bad hende komme sit Barn til Hjelp ufortøvet. Allerede næste Aften kom den trofaste Moder, uden at ahne, hvad Smerte der ventede hende. Hun fandt Amalia i heftig Feber; bevidst-

løs, og kun saare langsomt vendte hendes nedbrudte Helbred tilbage. Da hun var uden Fare, reiste Moderen hjem igjen, uden at erfare Aarsagen til sin Datters Sorg. Dreven hartad til Vanvid af sine græsselige Tvivl, vovede Horst ikke at tale; men Amalia frygtede Intet saameget, som et nyt Udbrud af sin gruelige Smerte.

Skrækkeligere endnu blev hendes Tilstand, da hun engang, ved den Afsjeledes Skrivebord, tilfældigviis trykte paa en forborgen Fjer, en Dør sprang op, og hun indenfor fandt sit Portrait tilligemed hans. Nogle Blade laae hos, hvori han, i rørende Ord, havde nedlagt Mindet om sin omme og haabløse Kjærlighed. Og hende selv havde han aldeles gjennemskuet, hendes stille, mægtige Følelse havde han gandske forstaaet, og for hende var han død! Hun havde ikke skullet læse disse Blade, men begjærlig indsugede hun Ordenes søde Gift i sit Hjerte, og gjerne hvilte hendes Øine paa den elskede Skikkelses veltrufne Billed. Saasnart hun hørte Nogen nærme sig, skjulte hun sin Hemmelighed. Neppe var den bragt i Sikkerhed, for Greven, med mørkt Blik, indtraadte og meldte hende, han havde givet Befaling til at sælge alt det unyttige, glimrende Tant, som let kunde give Anledning til sælsomme Formodninger om hendes egentlige Forhold til Julius, og at sende Beløbet til Fattigkassen. Amalia gruede ved at høre disse Forholdsregler; det var jo ikke alle disse Herligheders Glands, det var den Afdødes kjærlighedsfulde Hensigt, som bestak hende! Hun bad, hun bønfaldt ham, at forandre denne Be-

slutning, eller idet mindste at opsætte dens Udførelse. „Uden Dit Samtykke kan jeg Intet gjøre! sagde Greven: Du skal beholde det Altsammen, naar Du vil kjøbe det for den Priis, jeg foreslaaer Dig — behold det, og lad mig sige Dig et evigt Farvel . .

Amalia foer gysende sammen. Det unge Liv rørte sig under hendes Hjerte. Dets sagte Røst lød til hende: „Moder, lad mig ikke miste min Fader!" — Hun stammede: „Tag det bort Altsammen, og bliv min!" Derpaa sank hun i Afmagt. — Greven, hvis Hjerte var forstenet af Mistanke, hidkaldte Kammerpigen, og gik bort, for strax at udføre sin Beslutning.

Amalia havde dog beholdt det Bedste — det rørende Mindesmærke om Julius's lønlige Lidenskab. Men omhyggeligere vaagede hun herefter over sine Følelsers Udbrud; men i Londom fortærede hun sig i Smerte. I denne Stemning nedkom hun med en Søn — tre Fjerdingaar efter at Greven var hjembredt og kommen tilbage med hende fra Residentsen. Barnet havde ubestemte Træk, men kun altfor snart udviklede sig i dem en dyrebar Liighed, som gjorde det til Amalia's Afgud, og overraskede Greven med frygtelig Smerte. — Var det muligt! Og kunde det ikke være? Den Ulykkelige begyndte at hade sit Barn: Tvivl og Græmmelse fortærede ham. Han vilde have Lys, Vished . . . hvad Lys kunde Graven give ham?

Et Budskab fra Residentsen udrev ham for kort Tid af denne Stemning. Han kaldtes som Gesandt til E., og maatte strax lave sig til Reisen. Gjerne

var Amalia bleven tilbage; hist var Alt hende fremmed, her havde Julius seet hende. Men hun maatte med, og faa Dage efter sad hun i sin Reisevogn med Kammerpigen, Barnet og dets Amme. Greven havde sin egen Vogn.

I den fremmede Residents kom de ikke hinanden nærmere. Hun levede for sin Smerte og for sit Barn, der stedse skjønnere opblomstrede i den meest paafaldende Liighed med den elskede Hedengangne. Greven bekjæmpede sin Skinsyge, sin Smerte, og levede kun for sin Stands Pligter. Amalia havde medtaget Julius's Portrait og Dagbog. En Dag overraskedes hun derved. Hun skjød i Hast Billedet og Bladene under Baand og Kniplinger, som laae paa hendes Toiletbord; men dog ikke saa hurtigt, at jo den indtrængende Greve bemærkede det. Han bevang sin Følelse, og sagde, han var kommen, at bringe hende en Logebillet — et Konstnersamfund fra Italien vilde just lade sig høre samme Aften. Hun takkede forvirret; samme Øieblik vaagnede den Lille i Sideværelset høitskrigende — Amalia ilte derind, og nu havde Greven Tid til at opløfte Kniplingerne, der laae over de sletskjulte Gjenstande. Bladene opdagede han ikke, fordi Synet af Julius's Billed forvirrede hans Sandser. Rasende af Smerte, med al Kraft kjæmpende efter Fatning, nedækkede han det igjen, og styrtede ud.

Saasnart Amalia havde beroliget den lille Carl, kom hun tilbage, og studsede, da hun ikke mere fandt Greven her. Dog ahnede hun ei, hvad der var skeet, men skyndte sig at skjule de elskede Reliqvier. Afte-

nen kom, hun kjørte i Operen. Othello blev given. Den rørende Desdemona overraskede Forsamlingen med sine Himmeltoner. Aldrig havde Hjerterne følt saadant Trylleri af Salighed og Smerte, som da hun sang:

Se'l padre m'abandona
Da chi sperar pieta?

Amalia græd uophørligt, thi hvor slige Toner finde Gjenlyd, der bløde alle Hjertevunder paany. Den hele Skabning har intet mere Rørende end disse Toner fra den Uforligneliges Læber, som i dette Harmoniens Blomsterfprog udtømmer alle Smertens Hemmeligheder, alle Salighedens og Vemodighedens Dybder. Hun har Taarer i Stemmen, hun er Sangens Nattergal.

Den tredie Act begyndte, denne vemodaandende Harmonie, denne ægteromantiske Hymne, saa høi og genial, saa inderlig og frisk. Den henrykkende Romanze, Gondelsangen, Vaabenbraget, Tordendronet, Desdemona's: muojo inocenta, og den rystende Slutning! I Amalia's Barm lod Romanzen endnu stedse igjen; hun lod sig den bringe, hun sang den, langt ud paa Natten — det var en maanelys Decembernat, hele Huset var stille, og den eensomme Have, som Amalia's Vinduer vendte ud til, skinnede klart i Fuldmaanelyset. Luften i Værelset var trykkende; Amalia aabnede et Vindue, og gik atter til Instrumentet, for at gjentage de henrykkende Toner, uden at ahne, at Nogen hørte derpaa. Just som hun sluttede det første Vers, formørkedes den klare Himmel, et frygteligt Lyn gjennemfløi Mul-

met, et høit Tordenslag drønede. Forfærdet, skrigende sprang hun op. Hendes første Tanke var, at ile til sit Barn, da hun, idet hun vendte sig, saae Greven, der stod for hende, mørk og maalløs, som et Phantom — hun havde ikke seet ham siden i Morges. Endnu et Lyn, endnu et Slag, grædseligere end det første; Amalia stod som tilintetgjort for den uheldbringende Skikkelse, hun bævede, dødningebleg, i den hvide Natdragt, med nedhølgende Haar. Stormen suste, Lysene sluktes.

Nu brød Greven Tausheden. „Du er en Forbryderske! raabte han i huul og frygtelig Tone: Din sidste Time slaaer, forson Dig med Gud!" En Dolk lynte i hans Haand, Amalia jamrede høit, hun bad ham om Forbarmelse, hun forsikkrede ham om sin Uskyldighed, hun havde saa gjerne levet for sit Barn. „Nei! raabte Horst: Du maa døe, hykkelske, frække Forræderske!" — og ved Lynets Glimt borede han sin Dolk i den Ulykkeliges Hjerte.

Han havde truffet sikkert — hun segnede tilbage med det Udraab: „Sørg for Din Søn — jeg er uskyldig!" Derpaa flyede hendes unge, Mistanken offrede Liv.

Hele Huset var stille endnu. Uveiret lagde sig efterhaanden. Greven følte sig uhyggeligt tilmode. Amalia's sidste Ord gjenlød i hans Inderste, han frygtede og haabede paa eengang, at have gjort hende Uret. Alt begyndte Angerens Slanger at nage ham; han vilde have Oplysning i sin dræbende Uvished.

Ved Kaminens Ild tændte han Lysene, og iilte at gjennemsøge Amalia's Skrivebord, for at finde

Vished — nær havde han ønsket, at finde hende skyldig.

Det Første, som faldt ham i Haanden, var Julius's Portrait — han kastede det langt bort. Derunder laae Dagbogen, han kjendte Haandskriften, han gjennemløb den, og hver Linie vidnede om den Myrdedes Uskyldighed.

Han tog Julius's Portrait og Dagbog til sig; derpaa ilte han tilbage til den Afsjælede, som han, under hede Taarer, lagde paa en Seng og bedækkede med et Purpurteppe. Endnu engang stirrede han paa det blege Ansigt, endnu engang kyssede han den kolde Haand; derpaa tog han det sovende Barn, for endnu i samme Stund, under Paaskud af hurtig Afreise, at overantvorde det til en anseet Familie, med hvem han stod i Venskabsforbindelse. Kort efter steeg han tilvogns, og tog Veien til Italien, for paa helligt Sted at bøde for sin Blodskaad.

Tre Aar vare forgangne; munter legede Carl paa sin fortræffelige Plejemoders Skjød. Da styrtede en bleg Mand, af vildt Udseende, ind i Værelset, løftede Drengen op, og trykte ham, under Kys og Klager, til sit Hjerte.

„Ulykkelige! tilraabte Baronessen ham: Er det Dem! Fly! Slip det uskyldige Barn!" — „O, nægt mig ikke denne sidste Fryd paa Jorden! sagde Grev Horst — thi ham var det — idet han satte Barnet ned: thi min Bod er tung!" Derpaa fortalte han den Studsende sin Historie, lagde Julius's Portrait og

Dagbog i hendes Haand, og sagde: „Moderens ubesmittede Ære er Drengens skjønneste Arvelod!" Derpaa trykte han ham til sit Bryst endnu engang, lydthulkende, som om hans Hjerte skulde briste, og flyede. Aldrig saae man ham siden. Man siger, han har endt sit Liv i et nordisk Bjergværk.

(Helmina von Chezy.)

Enken paa Waterloo's Valplads.

Efter Slaget ved Waterloo stod en preussisk Soldat om Natten paa Feltpiket, ikke langt fra Valpladsen. Han hørte blandt de Døde en Bevægelse, som nu og da blev afbrudt ved Sukken og Klynken. Tillige bemærkede han i Mørket noget Sort, som krøb omkring paa alle Fire blandt de Døde. Han nærmede sig Pladsen og spurgte: „Wer da?" — „Raade, Herre! raabte en qvindelig Stemme: Raade!" — „Hvo er Du?" spurgte Soldaten. — „Ak, jeg søger min Mand! Han er falden her. Siden imorges har jeg været Enke. Endnu engang vil jeg søge ham, og derpaa dø."

Soldaten havde ogsaa en elsket Hustru hjemme. Den Sørgendes Kjærlighed rørte ham. Han trøstede den Forladte med det Haab, at hendes Mand maaskee levede endnu. „Nei, nei! raabte hun hul-

kende: Han er død! Min Broder stod ved hans Side. Han saae min Hermann falde. Han bragte mig det sidste Afskedstryk af hans kolde Haand." — „Saa vent Morgenen her, Du arme Qvinde! svarte den rørte Soldat: Nu kan Du ikke finde den Faldne." Lilia segnede ned paa den blodige Jord, og ventede paa den oprindende Sol.

En skrækkelig Nat. Paa den store Dødningmark sov Tusinder den evige Søvn. Fjende og Ven, Mordere og Myrdet laae fredeligt sammen. Den hele Slette var stille, som en Grav. Med sin sorte Kaabe bedækkede Natten det frygteligste Myrderies grufulde Skueplads. Kun her og der lød en Døendes jamrende Stemme sig høre.

De hjertesønderrivende Toner naaede Lilia's Øre. Hun lyttede. „Gud, om Hermann endnu levede! Om denne Stønnen, denne Jamren lød fra hans Bryst!" Neppe havde hun vovet denne Tanke, før det Angstraab undfoer hende: „Hermann!" „Hermann!" lød det over den tause Blodmark, og hendes Røsts sagte Susen naaede den Døende langt borte. Han havde ikke Kraft til at svare, skjøndt han anstrengte sig derfor. „Hermann!" raabte den Trofaste endnu engang i smertelig Fortvivlelse ud i Rædselsnatten. Nu gjenkjendte den Døende tydeligt sin elskte Qvindes Røst. Han samlede alle sine Kræfter. „Li—la!" var Alt, hvad han formaaede at frembøre. Men Kjærligheds Engel bar begge den Lidendes Stavelser gjennem Luften over til Lilia. Hun havde hørt Hermann. Det var hans Tone, hans Stemme. Hun sprang op, hun raabte: „Hermann,

jeg kommer!" Hun styrtede fremad, efter Lyden. Men Natten var bælmørk; ved hvert Trin faldt hun paa kolde Døde. Hun raabte atter: „Hermann!" Han svarte ikke. Store Gud! Enten var han imidlertid død, eller hun havde fjernet sig fra ham, istedetfor at nærme sig ham. Hun hidkaldte Soldaten, og bad, han vilde hjelpe hende at søge. „Tov til Daggry, gode Kone! sagde Soldaten: Nu er al Din Leden forgjæves, og jeg tør ikke vige fra min Post. Min Søgen vilde heller ikke hjelpe Dig. Natten er jo saa fort, at man neppe kan see en Haand for sig." — „Gud, jeg kan ikke tøve! Min Mand lever. Jeg har hørt hans Stemme. Jeg maa til ham. Hvad er det for en Ild, hist brænder?" — „Det er Pigvetten, hvortil jeg hører." — „O, jeg vil derhen! Jeg vil hente mig en Brand, og saa søge alt hvad jeg kan. O, hellige, hellige Gud! Kun saalænge opholde Du Hermanns Liv!" — „Did kan Du ikke komme. Der staae Forposter trindtomkring. Hvo som bemærker Dig, skyder Dig ned paa Stedet."

Hun hørte ikke mere, hun var allerede ilet til Vagtilden. Forposterne raabte hende an; hun svarte ikke, hun havde intet Øre for deres skarptspørgende: Wer da? Hun hørte kun sin Mands Angstraab. To, tre Forposter lagde an paa hende, trykte af og feilede. De tæt paa hinanden faldende Skud bragte hele Pigvetten i Allarm. En af Forposterne foer imod hende, og hug skarpt ind paa hende. Sablen trængte tommedybt i den bløde Skulder.

Med et høit Skrig segnede hun til Jorden; da raabte hendes Mand igjen. Hun glemte sin Smerte,

foer op, og ilte til Piqvettens Officeer. Med to Ord fortalte hun sine Ønsker, hun besvor den unge Mand, at medgive hende en Veiviser og en tændt Brand, at hun kunde søge sin Hermann. Barbaren loe, og raadte hende, at udsøge sig en anden Hermann blandt hans Folk. Den Følelsløses raa Spog smertede den ømme Qvinde dybere end Sabelhugget. Hun vendte sig atter mod Valpladsen. Efterhaanden svandt hendes Kræfter. Hun havde mistet meget Blod. Afmægtig styrtede hun til Jorden.

Efter adskillige Timers Forløb vaagnede hun. Morgensolen belyste Liigmarken med sine første Straaler. Kjærlighed og Troskab havde ledt hendes Fjed. Hun laae tæt ved sin Mand. Han havde udstridt. Hun kysfede det kolde Bryst. Hendes Sandser omtaagedes. Krampagtigt favnede hun sin elskede Husbond, og fandt ved hans Hjerte den Død, hun ønskede sig.

Politiet i Wien.

Keiserstaden Wien var næsten overfyldt med høie og lave Fremmede, thi de høie Magthavere samledes der til en Congres. Fester og Lystigheder satte Enhver i munter Travlhed, indenlandske og fremmede Konstnere i største Virksomhed. Spekulationsaanden saae en ubegrændset Mark for sig, og Wienernes godmodige Munterhed steeg til Overgivenhed. I bedøvende Tummel iilte Tiden hen. I fem Theatre blev dagligen spillet, og hvert af dem var propfuldt af Tilskuere. Alleslags Ting bare Navnet; „Congres." Damer og Herrer bare Congres-Hatte, Kjoler, Støvler, endogsaa Congres-Handsker. Der spistes Congres-Posteier, Kager og Bonbons; der kjørtes Lysttoure i Congresvogne og Congreskaner. En vis Henkel komponerede endogsaa en Congresvals.

At der, ved saa stor en Conflux af Mennesker, har tildraget sig mangen mærkværdig Begivenhed, er let at begribe, og en af dem, som forsikkres at være tilforladelig passeret, meddeles her som et interessant Træk af det wienske Polities Opmærksomhed, Fiinhed og Virksomhed.

Det var en mørk Novemberaften, da en fiinklædt ung Mand kom ind i Restaurationen: „Zum blauen Igel" i Leopoldsforstaden, for at spise til Aften. Da dette var skeet, tog han af en meget zierlig Lommebog

en Hundredgylden-Seddel, for at betale, hvad han havde nydt. Tilfældigviis havde Opvarteren ikke saamange Smaasedler hos sig, og bad derfor Verten vexle den. Denne sad med en anden Gjæst ved et Bord i Nærheden. — Ved Vexlingen tillod sig den hos Verten siddende Gjæst, at besee Sedlen, som skulde vexles, og yttrede ved denne Leilighed det Ønske, ogsaa at have nogle Hundredgylden-Sedler. Han lod derfor den Fremmede bede ved Opvarteren, at disse behageligst maatte vorde ham overladt mod Smaasedler. Den Fremmede havde en betydelig Sum hos sig, og opfyldte med Fornøielse det Ønske, Gjæsten havde yttret. Strax derpaa fjernede sig Denne; kort efter gik ogsaa den sildigere komne unge Mand.

Paa Veien ind til Byen sluttede sig den Første til ham, som hændelsesviis, tilligemed nogle andre Mænd. Talen faldt paa Theatret og deslige; saaledes kom Selskabet til „schöner Wiener." Her vilde den unge Mand dreie om ad en anden Vei; men Selskabet bad ham gaae med nogle Skridt endnu, for, paa nogle Minuter, at træde indenfor hos sin nye Bekjendt. Det skeete, og kort efter befandt den unge Herre sig, næsten uden at vide hvorledes, paa — Politikammeret.

Her tog hans Ledsager Maasken af, bad den unge Mand, som vi fra nu af ville kalde Wilhelm, om hans Lommebog, og lod ham vide, at han var Politiets Arrestant.

Under en Strøm af Taarer afleverede Wilhelm sin Lommebog, og spurgte med bange Stemme, hvorfor.

Politicommisfairen havde nu undersøgt Lommebogen nøiere, og istedetfor Svar spurgte han den Grædende: „Men sig mig, unge Menneske, hvorledes kommer De til den Masse af falske Sedler?"

I de første Øieblikke var Wilhelm ikke istand til at frembringe et Ord, saa forundret var han. Omsider forsikkrede han, at han ikke havde gjort Sedlerne, ei heller vidste han, at de vare falske.

Stedse mere nærgaaende blev den spørgende Inspecteur, men forgjæves. Omsider sagde han, i fortrolig Tone, til Wilhelm: „Jeg beklager Dem, unge Mand, men kun Oprigtighed kan redde Dem. Sig mig aabenhjertigt: hvorledes kommer De til denne Lommebog?"

Da overfløi en dunkel Rødme den Spurgtes blege Ansigt, og med skjælvende Stemme bekjendte han: at han havde stjaalet Lommebogen fra en Herre i Theaterparterret i Leopoldstaden.

„Kan De gjenkjende den Bestjaalne?" spurgte Inqvirenten videre. — „Gandske vist!" svarte Wilhelm bestemt, og faa Minuter efter sad han med Politi-Inspecteuren og Nogle af hans Medhjelpere i en Fiaker, som førte dem til det nysnævnte Skuespilhuus. Man steeg ud, og traadte stille ind i Parterret. Snart fik Wilhelm Øie paa sin Mand. Han var af sat Alder, havde et interessant Physiognomie, sorte Haar, og mørke fyrige Øine. Han var fiint klædt og saae ud som en Standsperson. Wilhelm førtes ud igjen, og Politicommisfairen tog Plads i Nærheden af den Betegnede.

Kort efter rullede Teppet ned. Den listige Politikommissair havde imidlertid ladet Lommebogen glide sagte ned. Nu tog han den op, besaae den nysgjerrig, og spurgte dem, som stode nærmest: „Har ikke En af de Herrer tabt en Lommebog? Jeg finder i dette Øieblik denne paa Gulvet her." De Tilstedeværende følte til deres Lommer, og den af Wilhelm Betegnede sagde, ei uden Overraskelse: „Det er uden tvivl min, thi jeg savner den just."

Politikommissairen viste, hvad han foregav at have fundet; Hiin erkjendte det for sin Eiendom. „Det glæder mig særdeles, svarte Politikommissairen: at kunne overrække Dem det. Men tør jeg bede Dem give mig nogen Underretning om Bogens Indhold." — „Ret gjerne! var Svaret: Foruden tretusinde Hundredgyldensedler, findes deri et Damestportrait, nogle Breve fra U. og en Skræderregning."

Da Politikommissairen allerede kjendte Indholdet, kastede han kun et flygtigt Blik i Bogen, og idet han overrakte Eiermanden den, sagde Denne: „Min bedste Tak for Deres Opmærksomhed."

Men strax efter Forestillingen blev han arresteret, og siden dømt som Falskner. Wilhelm blev, som Tyv, straffet med et Aars Fængsel.

Forborgne Kræfter i Menneſket.

At der i den menneſkelige Sjel ſlumre mange forborgne Kræfter, ſom vel først naae deres Udvikling i en høiere Periode af vor Tilværelſe, lader ſig formode af enkelte Spor, ſom vise, at de virkeligen ere til. Saaledes ſynes Sjelen, blandt andet, at beſidde en vis Forudvidenhedsgave. Mange mærkelige, af troværdige Mænd ſtadfæſtede Erfaringer vidne derom. Maaſkee vil dette Anlæg, i en tilkommende Tilſtand, vorde uddannet i den Grad, at Sjelen, i en vis Afſtand, kan læſe i Fremtiden, ligeſom nu det legemlige Øie kan ſkue ud i det Fjerne. Hiint Anlæg yttrer ſig dog ikke hos Alle; det ſynes meget mere at udfordre en ſæregen Organiſation, og ſelv da ere diſſe Yttringer forſkjellige. Hos Nogle komme de i ſaakaldte Ahnelſer, hos Andre i Syner i vaagen Tilſtand, og atter hos Andre i Drømme. Jeg ſelv hører til det ſidſte Slags Begavede. Naar Søvnen om Natten lukker mine Øine, ſaa aabner ſig for min Aand en ny, fri Mark, en anden Verden, hvori den, befriet fra Legemets Tvang, ſaavelſom fra Ydre-Verdenens Forſtyrrelſer, ofte ſvinger ſig omkring i den behageligſte Flugt, hentende ſig forud mangen vigtig Notits for det ſædvanlige Liv. Hvor ofte glæder jeg mig forud til den Nydelſe, ſom venter mig i Drømmenes Rige, naar Søvnen lukker Døren for Virkelighedens.

Alt i min Barndom havde jeg ofte den levende Glæde, at see mangen tydelig Drøm gaae i fuldkommen Opfyldelse. Endnu husker jeg ret vel, hvorlunde jeg i Drømme tidt saae Fremmede eller Venner forud komme i Besøg, selv naar de slet ikke ventedes. Jeg gjorde mig ret til af, at jeg, til Andres Forundring, kunde sige sligt forud. Engang havde En i Huset tabt en kostbar Kniv, og Alle ledte derefter, men forgjæves. Natten efter drømte jeg, den laae under en Kuffert i et Hjørne paa Loftet — og da jeg om Morgenen fortalte det, gik man derop, søgte, og fandt Kniven. Jeg kunde anføre flere Tilfælde af samme Art, men vil hellere strax skride til de modnere Aar.

I en lille By opholdt jeg mig adskillige Aar som Candidat i Theologien, og hjalp undertiden Byens Præster med en Prædiken. Her vidste jeg det hvergang gandske bestemt 8 a 10 Dage forud, naar Nogen vilde bede mig prædike for sig. I Sovne blev det mig aabenbaret af min Genius. Jeg saae nemlig i Drømme mig selv paa Prædikestolen i fuld Action. Tilsidst blev dette mig saa vist et Tegn, at jeg strax efter begyndte at belave mig paa en Prædiken — det skuffede mig aldrig. Da jeg siden kom i andre Forhold, hørte ogsaa disse Drømme op. Endeligen, efter at jeg ikke i sex Aar havde befattet mig med at prædike, indfandt sig igjen engang en af de forrige Drømme. Jeg staaer paa Prædikestolen i en mig gandske fremmed Kirke, bemærker nøie Skriftestolens Beliggenhed, ad Siden bag Prædikestolen, og seer tillige

en Bekjendt deri, men hans Billed var jeg ikke istand til at gjenkalde mig, efter at jeg var vaagnet. Dennegang, tænkte jeg, vorder dog min Drømme-Genius tilskamme, thi der er jo ikke mindste Udsigt til, at jeg skulde komme til at prædike — desuden ligger jeg jo for en Reise. Paa denne Reise kommer jeg til en Ven, en Landsbypræst, og opholder mig hos ham nogle Dage. Han befandt sig ikke gandske vel, og bad mig derfor prædike næste Søndag. Jeg saae da, at jeg ikke kunde undgaae min Genius, thi hverken vilde eller kunde jeg afslaae min Vens Bøn. I Kirken fandt jeg Alt, som jeg havde seet det i Drømme, og var derfor strax hjemme deri, skjøndt det var førstegang i mit Liv, jeg var paa dette Sted. Fra den Tid, jeg, som ordineret Præst, maatte prædike hver Søndag, ophørte disse Drømme. De behøvedes heller ikke mere, thi nu vidste jeg mit bestemte Arbeide. Kun i et usædvanligt Tilfælde indfandt sig atter en saadan Drøm. Jeg seer mig nemlig hos en Ven paa Landet, med hvem jeg i adskillige Aar ikke havde staaet i Forbindelse; jeg er der, for at besørge en Embedsforretning, dog ikke i Kirken, men i en mig bekjendt Stue i Huset; jeg seer i denne Stue Familien forsamlet, og nogle Fremmede deriblandt. Dennegang meente jeg gandske vist, at Drømmen maatte lyve. Men strax efter faaer jeg fra hiin Ven et Brev, hvori han beder mig, at jeg, da Familiens Skriftefader for kort siden er død, midlertidigen vil træde i hans Sted, indtil hans Eftermand vorder udnævnt. Jeg kunde ikke sige Nei; strax tænker jeg derhos paa min

Drøm. Kun halvveis er den sand, siger jeg ved mig selv; thi i Kirken, ikke hjemme, maa den hellige Handling foregaae. Men ogsaa dette traf ind; thi da Familiefaderen var meget svag, blev Handlingen forrettet i Huset, og det i den samme Stue, Drømmen havde viist mig. Siden gjorde jeg ogsaa Bekjendtskab her med nogle til Familien hørende, mig hidtil ubekjendte Personer.

Men det er ikke blot i mit egentlige Forretningsfag, mine Drømme saaledes slaae ind, men tidt ogsaa i andre. Saaledes har jeg tidt i Drømme befundet mig paa Steder, som jeg aldrig havde seet før; men siden er jeg kommen did, og har da fundet Alt nøiagtigen, som jeg forud havde seet det. Hidtil har jeg ogsaa hvergang vidst det forud, naar noget ret Fortrædeligt eller Harmeligt vilde møde mig. Da saae jeg Slanger i mine Drømme, og det Onde, der forestod mig, stod gjerne i Forhold til deres Størrelse eller Mængde. Adskillige Gange har jeg da, for at gjøre slige Drømme til Tant, fattet mig iforveien, og belavet mig paa Alt, for ikke at ærgre mig; men forgjæves. Det kom fra en Kant og paa en Maade, som jeg ikke havde ventet, og det var mig umuligt, at undgaae min Skjebne.

Jeg maa iøvrigt bringe i Erindring, at jeg ingenlunde nærer nogen Forkjærlighed for Drømme, Ahnelser, og desl. Jeg optegner kun mine Søvnphantasier til eget Moerskab, stundom ogsaa til Advarsel, men altid til Bestyrkelse i min Overbeviisning om mange

endnu forborgne Sjelskræfter og Anlæg, som her kun ere istand til at udvikle sig høist ufuldkomment, og derfor kunne vente en bedre Dannelsessphære.

Ludwigslust, i det Mecklenburgske.

G. C. B. Ackermann,
hertugelig Hofpræst.

Iphigenia Desille.

I den franske Revolutions Rædselsperiode faldt ved Nancy den godmodige Desille. Han efterlod sig to Søstre, den Ene som Moder til fire Børn, den Anden endnu ugift. Vel elskede hun en vakker Yngling, og elskedes ømt af ham igjen, men hvo kunde dengang tænke paa en ægteskabelig Forbindelse? Hvo torde tale om Kjærlighed, hvor de løsladte Furier besmittede hvert Sted med Blod? Ei engang var det tilladt, med Rolighed at kaste det haabende Blik ud i kommende Dage, og at overlade sig til Følelser, som dengang maatte kjøbes saa dyrt. Nei, for vor Iphigenia var der heller ingen Rolighed.

Pludseligt kom den Befaling til Nancy, at tredive saa kaldte Mistænkelige skulde sendes til Paris og stilles for Blodtribunalet. Blandt dem var ogsaa Iphigenia. Hun blev slæbt til Paris og stillet for den skrækkelige Ret, hvis Bisiddere, selv i aabent

Forbund med alle Laster, vidste at stemple hver Dyd til Last, for at stille deres umættelige Blodtørst.

Et Brev forelagdes Iphigenia. Det var underskrevet „De-stille," og rørede Bekjendtskab med en Fjende af den saakaldte Republik. „Er sjernt Bekjendtskab Forræderie?" spurgte Iphigenia. — „Derom er ikke Talen her! svartes der: Spørgsmaalet er kun, om Du erkjender Brevet for Dit?" — „Vel kjender jeg Brevet, og min Dom er altsaa fældet, kjender jeg Eder ret. Men jeg beder om en Defensor."

Advokat Chaveau blev udnævnt til hendes Forsvarer, og besøgte hende næste Dag i Fængslet. Deeltagende underholdt han sig med hende om hendes Forsvarsgrunde. „Jeg tiltroer Dem, sagde Iphigenia: at De vil opfylde Alt, for at redde mig. De har læst Forhandlingerne. Hvad siger De dertil?" — „Der er slet Intet mod Dem, svarte han: uden det fatale Brev, hvis Underskrift De har vedkjendt Dem." — „Men Brevet indeholder dog slet Intet, som kunde kaste Mistanke paa Den, der har skrevet det." Chaveau trak paa Skulderen og tang. Hun vedblev: „Jeg forstaaer Dem. Min Beslutning er fattet. Forsvar mig, saa godt De kan. Jeg er uskyldig. Det vil ikke fattes Dem paa Grunde til at bevise det og at sjerne den Mistanke, Brevet har kastet paa mig. Men med endnu større Kraft vil De forsvare mig, naar jeg overbeviser Dem om, at jeg ei engang er skyldig i det jeg har vedkjendt mig. Men tilsværg mig først, at De ingen Brug vil gjøre af det, jeg betroer Dem."

„Jeg forstaaer Dem ikke, men jeg tilsværger Dem det." — „Nu, saa vidd da: ikke jeg, men min Søster, har skrevet Brevet." — „Hvorledes?" „Hun, den Ulykkelige, Moder til fire smaae Børn." — „Gud!" — „Fældes her en Dødsdom, saa gjælder den mig!" — „Hvad siger De? De vil —?" — „Jeg vil døe for hende. Hendes Børn maa ikke miste deres Moder, mindst i denne rædselsvangre Tid. Jeg døer for min Søster."

Chaveau stod for hende, fuld af Beundring. Han saae den agtværdige Piges sjeldne Bestemthed, og vovede hverken at overtale hende til at forandre sin Beslutning, ei heller at bryde sin Eed for Blodtribunalet. Den høie Følelse af Offerets Uskyldighed forsøgede hans Veltalenhed, men Iphigenia blev alligevel dømt til Døden. Hun hengav sit Liv med den største Rolighed.

Da Chaveau havde talt for stærkt og lidenskabeligt for den Uskyldige, blev han selv mistænkt af Dommerne, og maatte, faa Maaneder efter, selv bestige Retterstedet. Men sin Hemmelighed tog han med sig i Graven. Først kort før sin Hedengang meddeelte han en Ven den. „Bevar den — sagde han til ham: indtil bedre Tider tillade Dig at fortælle Verden dette sjeldne Exempel paa qvindelig Opofrelse."

Duellen.

Jeg laae i Garnison ikke langt fra Grændsen som Lieutenant ved Husarregimentet Prinds Carl. Staden var munter, havde en smilende Beliggenhed, maleriske Omgivelser, godmodige Beboere. Men hvad der gjorde den til et sandt Eden for os unge Officerer, vare de mange smukke Piger, som fandtes deri, og fremfor Alle Enkegeneralinde von Unstrutt's deilige Datter. Generalinden levede her i stille Indgetogenhed med to Døttre, af hvilke den Aldste for kort siden havde ægtet Ritmesteren i min Eskadron. Da den skjønne Frøken sjelden kom i Selskab, holdt det ikke let at komme hende nær.

Vi electriserede Lieutenanter og Cornetter havde altsaa ingen anden Tilflugt, end hver Dag at paradere tilhest forbi hendes Vinduer, for at erobre et venligt Nik eller Smiil, hvilket da naturligviis gjorde Den, som fik det, saare lykkelig. Enhver af os indbildte sig at have gjort et behageligt Indtryk paa Frøkenen, og Alle havde vi lige Ret til at troe det, thi hun var mod Alle lige huld, det vil sige: høflig — og intet Videre, kun med den Forskjel, at en smuk Piges Høflighed er tusindgange mere rørende og interessant, end enhver anden. Min gamle Fux gjorde sig udentvivl underlige Tanker, naar han, hvergang han nærmede sig Generalindens Huus, følte Sporerne i Siden, men snart vænte han sig til sin Herres Lune, og satte sig, naar han kom paa et vist Sted af Gaden, af sig selv i kort Gallop.

Som sagt: vi unge Mennesker vare Alle, mere eller mindre, trufne af Amors Pile; men da en nok saa heldig indledt Elskovsforstaaelse ikke kunde føre til noget Maal, blev det ved stille Ønsker. Man trøstede sig ved Haabet om et hurtigt Avancement ved Krig, Pestilents og deslige.

Paa denne Tid kom en ung Adelsmand fra Polen til vort Regiment og vakte almindelig Opsigt for sin sjeldne mandige Skjønhed. Ei engang de blyeste Pigesvine kunde afholde sig fra at see efter den ranke Rosowsky, naar han kom flyvende paa sin Skimmel, og, i Sandhed, al Forfængelighed og Egenkjærlighed til Trods, maatte vi bekjende, at han var den smukkeste Officeer i Regimentet. Uniformen sad som støbt paa ham, og Mand og Ganger vare Eet, naar han sad tilhest. Kun han selv syntes uvidende om de Fortrin, Naturen havde forlenet ham. Han var beskeden mod Foresatte, mild mod Undergivne, punktlig i Tjenesten. I Begyndelsen besøgte han vel Officerernes Forlystelsessteder, men snart trak han sig tilbage, og førte et meget stille Liv, hvormegen Leilighed man end gav ham til at komme i selskabelig Berørelse.

Naturligviis kunde nu Ingen begribe, hvorledes man kunde være ung og smuk og Lieutenant ved Husarerne, uden at tage Deel i Livets Glæder. At Rosowsky kunde tilbringe hele Aftener hjemme, i Selskab med en ordknap, gnaven Rideknegt, som han havde medbragt, eller sidde hos en gammel pensioneret Capitain, som for nogle Aar siden havde taget Bopæl her i Byen — det var Alle en Gaade.

En ulykkelig Lidenskab, gik Ordet omsider, var Skyld deri, og man fortalte underhaanden en saare tragisk Kjærlighedshistorie, som skulde være forefalden mellem ham og en ung Fyrstinde i hans Fædreland. Dens ulykkelige Udfald havde tvunget ham til Flugt, og ført ham i vor Tjeneste. Det Eventyrlige finder letteste Indgang, og saa maatte da den gode Rosowsky nolens volens have skudt En i Duel. Hvad der ikke let kunde overseés, det oversaae man, at nemlig Rosowsky saae saa blomstrende og munter ud, som man ikke kunde see ud, naar man havde havt en saadan Skjebne, forudsat, at man havde nogen Følelse. Jeg idet mindste kunde ikke rime hans Rolighed med hine Sagn; saaledes reiste sig da hos mig Tvivl om deres Sandhed og det Ønske, at vorde nøiere bekjendt med den nye Vaabenbroder, hvis hele Væsen syntes skabt for Venskab og Kjærlighed.

Et beslægtet Træk bragte os hinanden nærmere. Med al den Inderlighed, som er unge Hjerter egen, sluttede vi en Venskabspagt, som vedvarer endnu, skjøndt vi ere langt fra hinanden. Mange af mine Aftener tilbragte jeg nu, istedetfor paa Kaffehusene, hos min Ven, som ogsaa gjorde mig bekjendt med den gamle Capitain, en erfaren, kundskabsriig Krieger, der havde været en Ven af Rosowsky's Fader.

Der var, som jeg havde ahnet, ikke et sandt Ord i den ulykkelige Elskovshistorie. Rosowsky forsikkrede mig tvertimod, at han kun kjendte Kjærlighed af Navn. Tomme Galanterier afskyede han; at bedrage en lettroende Pige, ansaae han for nederdræg-

tigt, og, under de givne Omstændigheder, at tænke paa Giftermaal, for raabeligt.

„Men, kjære Rosowsky, sagde jeg en Dag, da der bragtes ham en Subskriptionsliste til et Gilde, som han vægrede sig ved at bivaane: hvorfor nægter Du Dig da alle Glæder? Jeg deler fuldkommen Din Mening, at man kan være glad, uden at svire og sværme, men stundom at samles i lystigt Lag med sine Venner, finder jeg dog ikke stridende selv mod de strengeste Grundsætninger."

„Jeg ikke heller! svarte han smilende: Men — jeg vil være gandske oprigtig — min Kasse strækker ikke til slige Udgifter." Og nu fortalte han mig aabenhjertigt, at hans Familie var kommen gandske tilbage ved de mange Uheld, som havde truffet hans Fædreland, og at han, naar han som ærlig Mand vilde komme ud med sin Gage, der var hans eneste Indtægt, maatte undgaae alle overflødige Udgifter. „Vær min Gjæst, kjæreste Broder!" sagde jeg, rækkende den ædle Yngling min Haand. — „Jeg er ikke glad paa Andres Bekostning, svarte han mig: mindst paa mine Venners. Du vil ikke kalde denne Grundsætning Stolthed, ei heller vil Du forraade min Hemmelighed."

Jeg fortsatte mit sædvanlige Paraderidt forbi Generalindens Huus, ofte ledsaget af Rosowsky, der snart kom efter dets Bevæggrunde. — Vi talte om Frøkenen, og jeg udgjød mig i Lovtaler over den herlige Skabning, saa han smilende rystede paa Hovedet med et: „Ei, ei!" og truede mig med Fingeren. „Frygt Intet! svarte jeg spøgende: Det er

en sjelden Blomst, som jeg tør beundre, skjøndt den ikke dufter for mig."

Men min gode Rosowsky begyndte efterhaands at dele min Beundring, og jeg bemærkede, at den skjønne Frøken skjenkede min Ven større Opmærksomhed, end der hidtil var bleven os Alle til Deel. Spøgende gjentog jeg hans: „Ei, ei!" Han faldt mig om Halsen, og sagde: „Broder! Hun er en Engel, og kun ti Minuter ønskede jeg at nyde den Salighed, at være hende nær!" — Jeg gjorde ham opmærksom paa Forholdene, og yttrede min Bekymring for hans Rolighed. „Jeg skal aldrig glemme, hvilket svælgende Dyb der er imellem os, sagde han: men kan man da vandre i denne Skjønheds Straale, uden at vorde varm?"

Generalinspecteuren bereiste just Grændsegarnisonerne i denne Tid. Officeerkorpset gav et Bal, hvori alle Byens og Omegnens adelige Familier toge Deel. Vi begave os did i de behageligste Forventninger. Ingen af os ahnede, hvilken usalig Begivenhed der lurede i Baggrunden.

Vi traadte ind i Balsalen. De tilstedeværende Damers Blomsterflor overstraaltes af den fortryllende Frøken von Unstrutt. Hun var omringet af unge Mænd, blandt dem den rige, ugifte Grev von Hainfels.

En herlig Vals bruste ned fra Orchestret; ved Grevens Arm fløi Frøken Mathilde gjennem Salen. „Den Lykkelige!" sukkede Rosowsky. — „Denne Lykke blomstrer ogsaa for Dig, min Ven! sagde jeg: Raske Dandsere ere velkomne overalt hvor der

dandses. Jeg skal foregaae Dig med et godt Exempel. Følg mig, og forsøg Din Lykke."

Jeg blandede mig i den muntre, brogede Vrimmel, og tabte en Tidlang Rosowsky af Syne, indtil jeg omsider saae ham med glædetindrende Aasyn ved Mathildes Side i Dandsernes Række. Med Beundring, maaskee ogsaa med Misundelse, fulgte Alles Øine det smukke Par, som let og saligt, syntes at svæve hen paa den reneste Glædes Vinger. Begge nøde Øieblikkets Gunst, og Rosowsky, som, efter at Dandsen var ude, blev hos Mathilde, syntes at have glemt Alt i hendes lykfaliggjørende Nærhed. Jeg kastede et Blik paa Generalinden, og bemærkede, at hun med alvorlig Mine holdt Øie med det unge Par. Grev von Hainfels gik forbi med langt Ansigt, og syntes at tage Lieutenantens Dristighed meget ilde op. Jeg mærkede ret vel, at han siden, i ivrig Tone, talte med vor Ritmester, Generalindens Svigerson, og at Denne ret alvorligt rynkede sine Bryn. Lad dem ærgre sig! tænkte jeg: Skjønhed blomstrer ikke blot for Rang og Rigdom. Opfordret af nogle Kammerater, begav jeg mig med dem ind i Skjenkeværelset, og drak nogle Glas Punsch. Da traadte Rosowsky, sagende mig, ind i Stuen, med et Ansigt, som ikke bebudede noget Godt.

„Hvad fattes Dig?" spurgte jeg ham sagte, idet jeg gik afsides med ham. — „Intet! svarte han: Jeg vilde kun sige Dig, at jeg gaaer hjem." — „Jeg følger med!" sagde jeg, og vi forlode Selskabet. Paa Gaden spurgte jeg ham, hvi han var saa forstemt. — „Jeg har udfordret ham!" svarte han.

— „Hvem? Greven?" — „Nei, Ritmesteren." — „Min Gud, hvorfor?" — „Han har krænket mig bittert, og han skal bøde derfor."

Nu fortalte han mig, at rimeligviis Mathildes uskyldige Velbehag i hans Selskab havde vakt Generalindens og Ritmesterens Stolthed, som syntes at have hemmelige Hensigter med Grev Hainfels; at Ritmesteren paa en anmassende Maade havde gjort sin Rang gjældende mod ham, og endeligen tilladt sig krænkende Yttringer om hans trange og dunkle Vilkaar. Det havde foranlediget Udfordringen.

Hvad nytte Ord, naar en Ting er skeet? Jeg selv havde ikke handlet anderledes i hans Sted; der var Intet videre ved at gjøre, end at lade Sagen have sit frie Løb. Dagen til Tvekamp paa Pistoler blev berammet. En Uge laae derimellem, at Begge kunde bringe deres Anliggender i Orden, thi blodig maatte Kampen vorde mellem Mænd, der saaledes, som de, forstode at føre deres Vaaben. Havde Rosowsky havt det første Skud, saa havde jeg ikke været bange for ham, men Ritmesteren var ogsaa en dygtig Skytte, og at han meente sin Modstander det alvorligt, kunne vi let tænke. Hvor lønligt man end, paa Grund af Duelforbudet, gik tilværks, kunde det dog ikke feile, at Sagen blev bekjendt for Generalinden og hendes Døttre. Man kan tænke sig, hvad Ritmesterens Kone maatte føle derved; i et halvt Aar havde hun været gift, og bar et født Haab under det ungdommelige Moderhjerte. Familien gjorde adskillige Skridt, for at bevirke en Forsoning, men de vare forgjæves, skjønt min Ven ikke var uvillig

dertil. Den bestemte Dag rykkede nærmere. Rosowsky var meget rolig.

„Her ligger et Brev til mine Forældre! sagde han til mig to Dage før Duellen: Du vil besørge det, naar jeg ikke kan besørge det mere. Mit Testament er ogsaa gjort. Min gamle Conrad arver mine to Heste med Sadel og Tilbehør; jeg kan ikke belønne den ærlige Karl, som han fortjener. Sog at skaffe ham i Brød igjen; han er tro som Guld. Min Gjeld er berigtiget; til min Begravelse har jeg lagt Saameget hen, som der behøves, for at skaffe en ærlig Mand i Jorden."

Jeg sluttede ham i Favn med grædende Taarer. „Tænk ikke det Yderste og Værste!" sagde jeg. — „Jeg tænker det Mulige! svarte han: og har afsluttet min Regning med Livet."

Den sidste Aften tilbragte vi hos vor Capitain, som bevertede os med Punsch. Vi havde givet hinanden Haanden paa, at tilbringe nogle Timer i rolig Munterhed, uden at tale et Ord om den kommende Dag. Men det Tilkommendes bange Forventning strøg, som Uglevinger, over vore Hoveder. Rosowsky var den Eneste af os, som beholdt sin Fatning. „Paa et frydeligt Gjensyn! raabte han, gribende et Glas: Her eller hist!" Jeg drak den dampende Punsch, medens det rislede mig koldt ned ad Ryggen. Mod Midnat skiltes vi fra den gamle Ven, som i stum Bedrøvelse rystede Rosowsky's Haand.

„Sov vel, Broder! sagde han ved Afskeden til mig: I Morgen ved denne Tid sover jeg udentviol den

sidste, lange Søvn." Maalløs trykte jeg ham til mit Bryst. „Imorgen tidligt Klokken fire venter jeg Dig! sagde han, vristende sig af min Favn: God Nat!"

Jeg kom aarle. Conrad, den redelige Tjener, sadlede Hestene. Hans Ansigt var blegt, hans Øine vaade. „Er Lieutenanten oppe?" spurgte jeg — „Han lader Pistolerne!" svarte han med dyb og dæmpet Røst.

Paa Grændsen skulde Duellen staae. Vi havde to gode Miil til Kamppladsen. Alt var beredt, vi stege tilhest. Vor Vei førte os forbi Ritmesterens Qvarteer. I Vinduet laae hans grædende Kone, og saae efter ham, som hun maaskee ikke skulde see levende igjen. Vore Hestes Trin gjorde hende opmærksom, og øieblikkeligen forsvandt hun. En Tjener stod i Døren; ham spurgte Rosowsky, om hans Herre alt var borte. „Nu reed han!" svarte Hiin.

„Broder! sagde Rosowsky: rid langsomt forud, her har jeg endnu Noget at besørge — eller: vil Du være Vidne, saa stig af." I et Øieblik vare vi af Sadlerne.

„Meld mig hos Fruen!" sagde Rosowsky til Tjeneren. — „Hvad vil Du gjøre?" spurgte jeg. — „Berolige mit Hjerte!" svarte han.

Tjeneren kom tilbage med den Efterretning, at Fruen ikke vilde see Nogen. „Ved Gud, jeg maa tale med hende! sagde Rosowsky: Min gode Villie maa undskylde, at jeg overtræder hendes Villie." Dermed sprang han op ad Trappen, og aabnede Døren.

Den arme Kone laae, hensynkende i Taarer, paa Sophaen. Hun syntes nedsjunken i fortvivlelsesfuld Sorg. „Naadige Frue! begyndte Rosowsky: Jeg kommer, at bringe Dem Trost.“ Hun vinkede ham bort med Haanden, uden at oplofte sine Øine. „Jeg besværger Dem, kun rolig at høre mig et Øieblik! vedblev han: De skylder Dem selv det. Vil De høre mig?“ Hun slog sine taarefulde Øine op. „Jeg kan ikke see Mathildes Søster græde, sagde Rosowsky dybt rørt: derfor giver jeg Dem, naadige Frue, mit Æresord paa, at De skal gjensee Deres Ægtefælle velbeholden.“ — Et studsende, tvivlende Blik faldt paa den Talende, som bøiede sig og gik. Rask tilhest, og afsted gik det, ud af Porten, i flyvende Fart. Intet Ord vexlede vi. Jeg formodede, hvad han vilde gjøre.

Vi naaede Pladsen, hvor vi traf Ritmesteren og hans Sekundant. Efter Duelreglerne bleve alle sædvanlige Foranstaltninger trufne; Vaabnene undersøgtes, Lys, Vind og Rum deeltes. De Kjæmpende holdt ligeoverfor hinanden. Bleg og mørk tog Ritmesteren sin Pistol og spændte. I rolig Fatning seende paa sin Modstander, stod Rosowsky med sin Hest som indmuret — et frygteligt Øieblik! Tænderne klapprede i den gamle Rideknægts Mund. Gud styre Kuglen! tænkte jeg, da Ritmesteren slog an, og — samme Øieblik dundrede Skuddet — Gud været lovet, Rosowsky var ikke saaret! Kuglen var neben ham tæt forbi. Nu tog han sin Pistol, spændte, sigtede, smilte, og affyrede den i Luften.

„Hvad er det?" spurgte Ritmesteren trodsig. — „Jeg skyder ikke paa Dem!" sagde Rosowsky. — „Skyd, eller jeg skyder andengang!" skreg Hiin, og foer med Haanden efter den anden Pistol.

„Touren er til Dem! svarte Rosowsky rolig: Skyd De! Men jeg gav mit Æresord, og skyder ikke paa Dem, saa sandt Gud lever!" — „Hvad er det? Hvem gav De Deres Æresord?" — „En jamrende Qvinde, af frivilligt Hjerte! svarte Rosowsky: Hun havde ingen Deel i vor Strid, hun vred fortvivlende sine Hænder for sin Ægtefælles Liv, og — kort, Hr. Ritmester, ingen Magt i Verden skal bevæge mig til at bryde mit Ord. De seer, jeg er belavet paa Alt. Skyd De!"

Et Øieblik betænkte Ritmesteren sig; hans Stolthed kjæmpede med bedre Følelser. Rask kastede han Pistolen bort, vendte sin Hest, og rakte den ædelmodige Modstander sin Haand. „Er De tilfreds med denne Satisfaction?" spurgte han. Og Begge favnedes, og dybtrystet sagde Ritmesteren: „De er en ædel Mand, som jeg har miskjendt. Nu beder jeg om Deres Venskab." Et Kys beseglede den nye Pagt.

„Nu hjemad, Hr. Ritmester! sagde Rosowsky: Bring Deres Gemalinde den bedste Trøst — Dem selv." Og nu gik det, i skarpeste Trav, tilbage til Staden.

Ved Porten vilde Rosowsky ride en anden Vei med mig. „Jeg vil ikke komme hjem uden Dem, min Ven! sagde Ritmesteren, gribende Rosowsky's

Haand: Min Amalia skal see, hvad Mand jeg havde til Fjende." — Det hjalp ikke, vi maatte med.

I Vinduet laae den Aengstligventende. Da hun saae os, vinkede hun henrykt med sit Torklæde, og fløi os imøde — i sin Mands Favn. Bag hende treen Mathilde, den himmelske Skikkelse, ud af Værelset, hvor hun havde trøstet den forsagende Søster, og et Blik fuldt af uendelig Taknemmelighed hviilte paa Rosowsky, der stod for hende, rødmende som en Jomfru.

Kort, Ritmesteren og Rosowsky bleve de oprigtigste Venner, og Mathilde har alt i nogle Aar været den Sidstes lykkelige Hustru.

(Carl Hanisch.)

De hellige tre Jomfruer.

Et jydsk Folkesagn.

Herresædet Calbyegaard, i Gjern Herred, Skanderborg Amt, skal i fordum Tid være samlet af nogle Bøndergaarde og Smaasteder samt af en nedlagt Bondeby, kaldet Calby; men fra ældgamle Dage af skal denne og flere Byer have udgjort et meget betydeligt Herresæde med anseeligt Bøndergods til, og være beboet engang af en saare gjæv Drot, hvis Navn, desværre, bortrullende paa Tidens Bover,

forlænge siden tabtes for Kroniken. Men Drotten efterlod sig trende Døttre, som erhvervede sig en vigtig Plads i den gamle Krønike, og bleve, ei allene af Samtidige, men endog af Efterslægten bag Seklers Flugt lige til Nutiden, anseete for hellige Personer. Sagnet om deres Bedrifter, fortalte blandt Tidskort og muntre Eventyr ved den blussende Arne, medens Vinteren med rasende Harme og gruelig Hyl hvirvlede Sneen samt de tørre Stubbe og visne Løv forbi de tilfrosne Vinduesruder, har troligen opbevaret os deres Navne lige til denne Dag: det er Jomfrue Linn, Jomfrue Bjart og Jomfrue Dall jeg mener, og hvorom det gamle Sagn beretter os Følgende:

Jfr. Linn, Jfr. Bjart og Jfr. Dall gjorde meget Godt, og anvendte deres betydelige Formue til gudeligt Brug; desaarsag var det, at de bleve anseete for hellige Personer. Jfr. Linn lod opbygge Linaae Kirke, der lige fra Christendommens første Tider indtil nu, har trodset Tidens Storme. Jfr. Bjart lod bygge Bjarup Kirke paa en meget høi Banke, eller, som det hedder i Provindsialsproget, paa et flyvend Bak. Men denne Kirke er, liig Drotens Navn, gaaet under i Tidens Strøm; dog ere Rudera deraf den Dag i Dag kjendelige nok i den store Dynge af Kalkgruus, omgivet af Ringmurens Grundstene; i de nærmest omgivne Landsbyer findes ogsaa anbragt endeel Qvaderstene, liig disse, der udgjøre Murene i vore gamle Kirker, og betyde os, at Bjarup Kirke ikke er bleven henflyttet og opbygget andensteds.

Jfr. Dall lod opbygge Dallerup Kirke, der end staaer ved Magt, og tjener fromme Christne til gudeligt Forsamlingssted, naar Sjelen trænger til Opbyggelse og det beklemte Hjerte higer efter Trøst. Da Jfr. Dall ahnende fornam, at Livets Fakkel snart vilde udslukkes for hende, befalede hun sin Kirke i Guds Varetægt og Beskjermelse, og, forinden Døden endnu lagde sin iskolde Haand paa det bristende Hjerte, anordnede hun: at man efter hendes Død skulde nedlægge hendes Støv til rolig Hvile i en liden Høi eller saakaldet Knold, tæt udenfor Dallerup Kirkes Ringmuur, og forsikkrede Dallerup Sogns Beboere, at ingen Smitsoet skulde hjemsøge deres Qvæg, saalænge de lode hendes Gravhøi grønnes i uforstyrret Fred og Ro, og ei berørte den enten med Spade eller Plov.

Hendes Samtidige indslumrede, nye Slægter fremstod og forsvandt, og end holdt man Jomfru Dalls Advarsel i friskt Minde; men ligesom Tiden omsider hensmuldrer det haarde Marmor, udsletter mange Spor af fordums Storhed, skriver dagligdags ædel bramfrie Daad i Glemmebogen og i Længden udslukker saa mangen hellig Lue, saa gik det ogsaa her: Eieren af den Jord, hvorpaa hiin Gravhøi fandtes, greb frækt til Spaden, og med forvoven Haand gravede et Hul paa hiin indviede Plet, hvortil fromme Christne i flere Menneskealdere andægtigen havde valfartet, for af Himlen at nedbede Held og Velsignelse. Men, hvad skete! Rygtet om Qvægsygen var neppe naaet til Dallerup, forend denne for Bonden saa rædsomme Landeplage

ogsaa der indfandt sig, og gjorde hver Mands Qvæg-stald tom; da mindedes man, desværre for sildigt, den begangne Udaad, hvortil Gridskhed efter Bytte, ifølge Nogles Formening, skal have forledet Manden; dog fortælle ogsaa Andre, at han blot opkaste-de en Braadegrav.

Ved Foden af den høie Bakke, hvorpaa Bjarup Kirke var opført, fandtes en hellig Kilde, som endelig ogsaa endnu findes der: denne Kilde blev ofte besøgt af de hellige tre Jomfruer. Men, som der mellem Herresædet og Kilden fandtes en betydelig Indsøe, havde de, for at spare en lang Omvei, ladet bygge en bequem Baad, der var malet saare deilig, og hvori den ved Søens Bredder boende Fisker, paa et givet Tegn, oversatte dem til den modsatte Bred. Ulykkeligviis hændte det sig engang, at Jomfru Bjarup paa slig en Tour mistede sin Guldring, som hun fuldt og fast troede at være hende berøvet ved Tyvehaand; hun var af et heftigere Temperament end hiin engleblide, fromme Jomfrue Dall, harmedes gruelig over slig Udaad, og i sin store Forbittrelse lyste hun Forbandelse over Den, der var fræk nok til, at stjæle Guldringen, der sad paa hendes Finger. Men see, midt i Søen fremkom en Øe, der hævede sig flux op over Vandfladen, udvidede sig til Siderne, og inden føie Tid naaede til Bredderne, hvorover Vandet steeg til en rødsom Høide, og udflød i stride, rivende Strømme, hvorsomhelst det flyde kunde. Over Ager og Eng, i Skov og Krat, sprællede de forvildede Fisk i Tusindtal: endeel deraf fangedes og bragtes til Herre-

gaarden, for at overantvordes til deres retmæssige Eier; men i Bugen af den første Fisk, som Kokkepigen skjar op, fandtes Jomfru Bjarups Guldring; og det Gaadefulde ved det uhørte Jertegn med Søen løstes nu saalunde, at Søen havde stjaalet den tabte Ring, og var Gjenstanden, hvorpaa hiin Forbandelse gik i Opfyldelse. Men Virkningen af hiin haarde Forbandelse viser sig end den Dag i Dag er; thi hvor forhen hiin mægtige Indsøe fandtes, forefindes nu en betydelig Torvemose, der til evig Amindelse om hiin vigtige Begivenhed, endnu kaldes Bjarup Mose. I bemeldte Mose over ved Mollerupsiden gives et meget rigt Kildevæld, der har en Aabning af tre til fire Alen i Gjennemsnit, og udgyder sig i tvende betydelige Bække, hvoraf den ene løber i Øster og den anden i Vester. Kildens Aabning kaldes ellers af Beboerne deromkring: Tyrens Hul, fordi en Tyr fordum skal være druknet deri, for hvis Aarsags Skyld der Tid efter anden er kastet en stor Mængde Steen deri.

Det Rædsomste ved hiin Begivenhed er ellers Følgende: Da den banlyste Søe steeg udenfor de vante Grændser og i rædsomt Buldr tog Afsked fra dens gamle Hjem, bortskylledes ogsaa den fattige Fiskers eensomme Hytte; men Fiskeren selv med samt hans trofaste Viv og en heel Flok af nogne Børn fandt Døden i den rivende Vandflod. Deres gruelige Jammerskrig i Nødens Time under Dødskampen skal af Forfædrene ofte været hørt i Midnattens alvorlige Time, ja, Nogle vil endog paastaae, at det ofte høres endnu, skjøndt den vantro Verden af vort

nymodens Old formene, at det blot er Vinden, der susende farer igjennem Træernes Toppe, der staae rundtomkring paa de høie Bakker.

Saavidt naaer Sagnet; men Følgende ere Kjendsgjerninger, bemærkede af mangfoldige Nulevende: I hiin betydelige Bjarup Mose gives herlige Tørv til en ualmindelig Dybde; men hvis man ved Tørvskjæringen gaaer for dybt, forefindes Tørvemassen saa blød, at Skjærerne synke ned som i et bundløst Morads, og med en Stage paa 4 a 5 Alen er Bunden paa de fleste Steder ei engang at naae; men ved at trække Stagen op igjen, fremsprudler Vandet med stor Force; og flere Gange ere baade Skaller og Aal komne sprællende frem med Vandet, der, fremtrængende fra Grunden af, i et Øieblik fyldte den aabne Tørvegrav, hvorved Skjærerne ikke sjeldent stode Fare for at miste Livet.

Sagen fortjente naaskee i videnskabelig Henseende en Undersøgelse, og man kunde let fristes til at opkaste følgende Spørgsmaal til Besvarelse af Naturkyndige: Hviler Tørvemassen i Bjarup Mose paa Vand? — Hvis ikke saa var, hvorledes kunne da Fisk, især Skaller, der ellers finde Næring og Livsophold? Hvorfra faae disse Fisk under Tørvemassen den fornødne Luft? Mon ikke gjennem hiint omtalte Tyrens Hul? — Mon dette Factum ikke tilkjendegiver, at foranførte Folkesagn har en historisk Tildragelse til Grund? — Og hvis saa var,

mon da ikke et Jordskred, dannet af Torvejord paa Søens høie og steile Bredder, der ere fulde af Kildevæld, er gledet ud i Søen, og borttrængt dens Vand?

(N. P. Schöler.)

Mindetale over Jean Paul.

En Stjerne er forsvunden, og Aarhundredets Øie vil lukke sig førend den igjen kommer tilsyne; en Krone er falden af en Konges Hoved, og et Sværd er brudt i Heltens Haand, og en høi Præst er død!

Ethvert Land blev for ethvert Savn tildeelt en venlig Oprejsning; Norden uden Hjerte har sin jernstærke Kraft; det skrantende Syden sin gyldne Sol; det mørke Spanien sin Troe; de flygtige Franskmænd qvæges ved spillende Vid, og Engellands Taage udvikler Frihed. Vi havde Jean Paul, men vi have ham ikke mere, og i ham tabte vi hvad vi kun i ham besadde: Kraft og Mildhed, Tro og munter Spøg og freidig Tale. Det er Stjernen, som er forsvunden: den himmelske Troe, som fra ham lyste for os. Det er Sværdet som er brudt i kraftig Haand, hvorfor saa Mange skjalv. Og det er den høie Præst som bad for os i Naturens Tempel — han er borte, og

vor Andagt har ikke mere nogen Tolk. Vi ville sørge over ham, vi som have tabt ham, og for dem der ikke have tabt ham. Ikke for Alle har han levet, men en Tid vil komme, da han vil være født for Alle, og Alle ville begræde ham.

Aarhundreder drage hen, Aarstiderne rulle forbi, Lykkens Veirligt afvexler, Alderdommens Trin stige op og ned, Intet er varigt uden Forgjængelighed, Intet bestandigt uden Døden. Ethvert Hjertets Slag slaaer os en Vunde, og Livet var en evig Forblødelse, naar ikke Digtekonsten var. Den skjænker os hvad Naturen forsager: en gylden Tid som ikke ruster, en Vaar som ei afkjøles, skyfrie Lykke og evig Ungdom. Digteren er Menneskehedens Trøster; han er det, naar Himlen selv giver ham Fuldmagt, naar Guddommen trykker Seglet paa hans Pande, naar han ikke for Gunst eller Gave bringer det himmelske Budskab. Saa var Jean Paul. Han var Menneskehedens Digter, de Fattiges Sanger, og hvor de Bedrøvede græd, der hørte man hans Harpes søde Toner. Yde vi end den stolte Klokke, der lyder paa sjeldne Festdage, vor Ærefrygt — vor Kjærlighed hænger ved det fortrolige Uhr, der ledsager hvert af vore Pulsslag, der hver Time toner vore Glæder, og Minut for Minut fratager os vore Smerter. Jean Paul var ingen Mængdens Smigrer, ingen Vanens Tjener. I Folket talte han Mennesker, i Stæderne talte han Tagene, og under hvert Tag hvert Menneske. Alle Aarstider blomstrede for ham, alle bragte ham Frugter. Ogsaa den fattigste Digter, og bævede

endog kun een eneste Streng paa hans kummerlige Lyre, har besjunget den første Kjærligheds Festdag. Jean Paul pleiede den hellige Flamme indtil den sluktes med Døden. Ved hvert Guldbryllup er han den viende Præst, der endnu engang lægger de gamle Hjerter til hinanden og sammenføier de zittrende Hænder, førend Døden skiller dem ad.

Saaledes var Jean Paul! — Spørge I, hvor han var født, hvor han har levet, hvor hans Aske hviler? Fra Himlen er han kommen, paa Jorden har han levet, i vore Hjerter er hans Grav. Hans Aand er vendt tilbage til sit Hjem, og i hvilken Himmel den end vandrer, paa hvilken Stjerne den nu boer, vil den aldrig glemme sin fortrolige Jord og sine kjære Mennesker.

(Dr. Börne.)

Ridderne af Lysekronen.

Det er bekjendt, at ved Theatrene i Paris betales Folk for at klappe ved Forestillingerne, især ved nye Stykker. Man paastaaer, at selv Talma aarligen betalte dertil 500 Fr., Demoiselle Mars offrer 300 Fr., og saaledes enhver Konstner eller Konstnerinde, der nogenlunde tør gjøre Fordring paa

Udmærkelse. Disse Chevaliers du Lustre eller Claquers, som man kalder dem, ere afdeelte i Compagnier, som hver har sin Anfører, der forestaaer Klapningen. Det Hele staaer under en Overchef, hos hvem de forskjellige Theatre eller Skuespillere gjøre deres Bestillinger. Klapperne rette sig nøie efter deres Anfører; klapper han, saa klapper det hele Compagnie. I Almindelighed sætte disse Klappere, for at være desto visere paa Udfaldet, sig midt i Parterret, lige under Lysekronen, hvorfor de ogsaa føre Navnet: Ridderne af Lysekronen. Naar ældre, berømte Stykker gives, saa er der ingen Klappere tilstede, thi saa ere de overflødige. Men om Huset da er nok saa propfuldt, er, til Fremmedes største Forundring, Pladsen i Parterret under Lysekronen tom, thi Ingen vil gjelde for Klapper.

(Jouy.)

Dukkernes Oprindelse.

Den gode Konge Carl den Sjette af Frankrige var, som bekjendt, sindssvag. En Tidlang fordrev man hans Kjedsomhed ved Opfindelsen af Spillekort, men snart blev han ogsaa kjed heraf, og forgjæves ponsede man paa nye Midler til at adsprede ham. Da hørtes Rygtet om et Menneskes Ankomst til Padua, som bragte med sig tredive Muulæsler, der bare lutter Kasser, og overalt vare behængte med Bjelder; han hedte Pufello, og havde ikke mindre end 96 romerske Keiserinder med sig, udskaarne i Træe efter Skuepenge eller Billedstøtter. Saaledes gjennemdrog han hele Europa, og samlede sig, nagtet den liden Skuepriis, dog en artig Summa sammen. Hans Rygte gjorde ham snart til den interessanteste Person for Qvinder, Børn og Hypochondrister. En kongelig Befaling kaldte ham øieblikkelig til Pariserhoffet, hvor han uden Forsømmelse indfandt sig med sine Muulæsler og Keiserinder og en allerkjæreste Abe, den Tids Orchester. I en stor Sal udbredte han sit hemmelige Cabinet, Kongen viste sig, Pufello begyndte sine Declamationer, det vil sige: fortalte noget om enhver især af sine Dukker. Deriblandt interesserede en Keiserinde Poppea's Historie Kongen saameget, at han forlangte Billedet til nærmere Besigtelse, og yttrede derpaa det Ønske at beholde det. Cantsleren maatte underhandle med Pufello, og kjøbte i Monarkens Navn Billedet for 50 Pariser Sols, nu 500 Francs. Som nu Hof-

fets Exempel, hvor det kun gaaer an, gjerne bliver efterfulgt af Andre, saa skete det ogsaa med dette Kjøb. Pufello saae inden faa Dage alle sine Keiserinder forvandlede i Penge. Ikke blot Hofbetjenterne, men ogsaa rige Borgere satte en Ære i at have et Billede, og da Kongens Billede hed Poppea, saa kaldte Enhver sit ligeledes en Poppea, hvoraf blev poppée, pouppée, og Puppe (Dukke). Efter at nu de Gamle vare kjede deraf, blev den overladt Børnene til Legetøi, og derved er det blevet indtil denne Dag.

Et afraget Skjægs vidunderlige Virkninger.

Alle Staters og Nationers Historie beviser, hvor ofte store Virkninger ere fremkaldte ved ringe Aarsager. Hvo skulde troe, at den franske Konge Ludvig den Syvendes afragede Skjæg har foranlediget trehundredaarige Krige? Sagen forholder sig saaledes: Nysnævnte Konge havde ladet 3500 Mennesker, som havde taget deres Tilflugt til Kirken i Vitry, levende brænde. Det varede ikke længe, inden han hjemsøgtes af en saa bitter Anger over denne Gjerning, at Pater Lombard, Biskop af Paris, ei vidste andet Middel til hans Beroligelse, end at foreskrive ham, han skulde til en Forsoning for sin Brøde, afrage sit smukke Skjæg. Kongen adlød, og Prælaten selv forrettede ved denne Leilig-

hed en Barbeers Tjeneste. Nu blev Hs. Majestæt fuldkommen beroliget. Men Dronning Eleonore af Guyenne fattede strax Lede til sin høie Gemal for hans skjæggeløse Hages Skyld; hun lod sig skille fra ham, og ægtede kort efter Henrik af Normandiet, som siden besteg den engelske Throne. Han bekrigede Frankrig, og var lykkelig. Under hans Efterm ænd fortsattes Krigen, som varede til Carl den Syvendes Tid, da Engellænderne aldeles bleve slagne.

Færgemandsdatteren i Montereau.

I den blodige Træfning 1814 i Nærheden af Broen ved Montereau fik en ung Officeer af Landsenererne, Hr. v. C.., et Skud og faldt af Hesten. Uagtet sin Vunde lykkedes det ham at slæbe sig hen til Yonnefloden, hvor en Færgemand, der selv havde været Soldat, saae ham, og ved sin fjortenaarige Datters Hjelp, fik ham lagt ned i Baaden, skjøndt de neppe troede at faae ham levende over paa den anden Brede, da Blodet meer og mere samlede sig ved Saaret, i hans venstre Side. Paa Veien fortalte Faderen, at hans Broder var død af ligesaadan et Saar. „Ak Gud! tilføiede han: havde En været saa medlidende at udsuge Blodet, da havde han levet end-

nu. Men, jeg maa nu hente Nogle til at hjelpe os. Pas vel paa ham, Marie."

Den arme Pige var nu allene med den unge Officeer, der laae som død i Baaden. Marie græd, hun tænkte paa sin Farbroder, rev den Saaredes Forbinding af, lagde sine Læber paa hans Vunde, og kaldte ham igjen til Livet. Der nærmede sig Nogen, og undseelig lod hun af fra sin heroiske Handling, sættende sig hen i den anden Ende af Baaden. Tre Soldater kom med Skipperen, der høilig blev forundret, da han fandt Officeren aabne sine Øine, og sige: „Ak, hvem var den Engel, som lindrede min Smerte?" Faderen saae hen til sin Datter, hvis Halstørklæde og Skjørt var farvet med Blod. Forgjæves søgte hun endnu at ville nægte sin skjønne Handling. Officeren erklærte, at hans Liv nu aldeles tilhørte hende. Ved hendes Pleie blev han fuldkommen helbredet, hvorpaa han tilmeldte sin Moder, der var en meget formuende Kone, Maries Opoffrelse. Hun kom ind til Paris, hvor hun tre Aar var i et Institut, og derpaa blev gift med ham, der havde hende gandske allene at takke for sit Liv.

Hun blev for denne sin Daad saa berømt i Frankrige, at Bouilly besang hende i en Romanze, Berton satte Musik dertil, og Vernet forevigede hende ved et herligt Kobberstik.

Noget for Gigtpatienter.

I Begyndelsen af Februarmaaned d. A. blev jeg, efter at jeg, allerede tilforn, stundom havde havt Anfald af Gigt, hjemsøgt af denne Sygdom i den Grad, at jeg laae tilsengs henved tre Maaneder, lam paa alle Lemmer, i de voldsomste Smerter. Forgjæves anvendtes mange med Indsigt valgte Lægemidler; jeg havde kun den sørgelige Udsigt, at lide længe endnu, og omsider at vorde gandske kontrakt.

Imidlertid havde To af mine gigtsyge Ulykkesstaldbrødre, Begge Læger selv, med største Held underkastet sig den Vandkuur, som den i den literaire Verden hæderligst bekjendte Pariser-Læge Cadet de Vaux, efter mangfoldige Erfaringer, anbefaler som et Radikalmiddel mod Gigt. Tænkte jeg end i Begyndelsen: „Hvorledes kan Vand udrette saa store Ting!" saa bevægedes jeg dog, saavel ved min Tilstand, som ved Lægernes Raad, til at følge hine Herrers Exempel.

Den 24de April om Morgenen Kl. tre, begyndte jeg, hvert Qvarteer at drikke otte Unzer brændende hedt Flodvand, og blev ved dermed, til den foreskrevne Masse var tagen 48gange. Da jeg begyndte denne Kuur, var jeg, med Undtagelse af den høire Haand, ikke istand til at røre noget Lem, men befandt mig, under de heftigste Smerter, i en saa hjelpløs Tilstand, at jeg maatte bæres af og i Sengen. Efterhaanden fornam jeg, under Kuren selv,

at Smerterne lindredes paa en mærkelig Maade; de lammede og sammentrukne Lemmer fik deres forrige Smidighed og Form igjen, og da jeg, henimod Kl. tre om Eftermiddagen, havde taget den sidste Portion, samt derpaa, som Følge af en usædvanlig Mathed, sovet omtrent en Time, kunde jeg, som nyfødt, uden Andres Hjelp, fri for alle Smerter, staae op af Sengen, klæde mig selv paa, og gaae muntert omkring.

Næste Nat sov jeg adskillige Timer, og følte mig saameget mere styrket derved, som jeg, under min langvarige Sygdom, havde maattet savne Søvnens Velgjerning. De næstfølgende Dage var jeg saa rask og munter, at kun det raa Veir afholdt mig fra at gaae ud.

Imidlertid havde jeg dog begaaet en Forseelse ved Kuren, thi idet jeg stedse førte Koppen til Munden med den høire Haand, blev denne kold, medens alle mine øvrige Lemmer vare i den stærkeste Uddunstning. Følgen deraf viste sig den 27de April ved en stærk Hævelse, hvormed der, i den paafølgende Nat, forenede sig nye og heftige Smerter.

Den 28de April lod jeg mig derpaa give 24 Portioner Vand endnu, indhyllede, medens jeg drak, den lidende Haand i Gigttaft og Uld, og havde den Glæde, derved at vorde Smerterne qvit. Hævelsen aftog efterhaands, og er nu gandske forsvunden.

Siden den Tid har jeg, en dagligen aftagende Mathed i Legemet fraregnet, befundet mig fuldkommen vel, og ønsker alle Gigtpatienter samme Vel-

gjerning af et saa simpelt Middel, som det anvendte er.

Düsseldorf, den 12te Mai 1826.

J. F. Wilhelmi.

I fem Aar havde Gigten, den onde, menneskefjendske Dæmon, forfulgt og forstyrret mit ellers kraftige Legeme; sidstafvigte Efteraar var jeg saa tilredt deraf, at jeg endogsaa mistvivlede om, længere at kunne forvalte mit kongelige Embed. Jeg ansøgte derfor om min Afsked.

Den 27de December f. A. fik jeg heel pludseligt atter et saadant Anfald. Min venstre Side, fra Bækkenet til Skulderbladet, men især Rygmusklerne, vare afficerede, og kun et horizontalt Leie paa den høire Side kunde lindre mine Smerter.

Alle indvortes og udvortes Midler, selv Akupunkturen ikke undtagen, bleve forgjæves anvendte under frygtelige Smerter og søvnløse Nætter. I Februar fik jeg et Besøg af Dr. Bonörden, som overrakte mig Cadet de Vaux's Skrift.

Jeg maa tilstaae, at de deri anførte Kjendsgjerninger gjorde mig tilbøielig til at anvende det af ham anbefalede hede Vand. Dog opsatte jeg denne Beslutnings Udførelse af den simple Grund, at jeg, efter saa langvarige Lidelser, maatte forudsætte, at dette Anfald snart vilde være forbi. Men uforudseete, ved min Pensionsakt bevirkede, moralske Lidelser forenede sig med indeværende Aars fjendtlige Veirligt, og det saa nøie, at min Sygdom snarere tog til end af. Jeg be-

sluttede altsaa, ufortsvet at benytte den franske Læges heroiske Middel.

Den 20de April nedsvælgede jeg altsaa, fra om Morgenen Kl. 5 til om Eftermiddagen Kl. 5, 48 Bægre, hvert Qvarteer 8 Unzer, koghedt Vand. I dette Tidsrum sporede jeg en hyppig Afsondring af Urinen og en stærk Udsommelse gjennem Hud-Organet. Ved det sidste Bæger var jeg i samme Tilstand, som et Menneske, der er angreben af en heftig Inflammation i Hjernen, Vel mærkede jeg mine Venners Bekymring derover, men lod ingen Hjelp bringe i Anvendelse derimod, fordi jeg troede, at denne Tilstand vilde ophøre, naar jeg ophørte med Vanddrikningen. Hele Dagen havde jeg ikke spiist noget; ogsaa nu tilbageviste jeg den for mig tillavede Suppe, og drak blot en Slurk koldt Vand. Til Kl. 3 laae jeg vaagen, og havde en utaalelig Hovedpine. Kl. 5 vaagnede jeg efter en kort Søvn. Hovedpinen fornam jeg ikke mere, drak, som jeg pleiede, mine tre Kopper Thee, og forholdt mig gandske lidende i horizontalt Leie. Om Middagen nød jeg en Bouillon, og blev fra Time til Time muntrere. Mod Aften sporede jeg en behagelig Mødighed, lod Natten begynde Kl. 7, sov strax ind, og vaagnede Kl. 2, uden at vide, om jeg befandt mig i Paris eller i Berlin.

Da jeg var kommen ret til Besindelse, og i Erindringen havde tilbagekaldt de sidstforlobne Dage, kunde jeg bevæge mig frit til alle Sider, uden mindste Smerte, Jeg var ude af mig selv af Glæde, og kunde saalidet dølge den, at jeg tvang adskillige Personer, som fandt deres Morgensøvn meget sød, til at

høre paa min Fortælling om Vandkurens beundringsværdige Udfald.

Kun med megen Møie kunde man holde mig hjemme. Saa ugunstigt end Veiret var, gik jeg dog ud næste Dag, og besøgte mine Venner, hvilket jeg endnu hver Dag gjentager. Mit Legeme, som før lignede et Skelet, tiltager sienfynligt i Styrke.

Hil være Cadet de Vaux! Gid han maa lægge idetmindste endnu ti glade Aar til sine 90! Skade, at jeg ikke fik hans Skrift at læse 8 til 10 Maaneder før. Saa kunde jeg maaskee have beklædt mit Embed en lang Række af Aar endnu.

Düsseldorf, den 6te Mai 1826.

Jost,
pens. Regimentslæge.

Mode-Daarskab.

Moden har ofte forledt Menneskene til de største Daarskaber og Latterligheder. Mange blandt os huske endnu de høie Hæle under Skoene; men Faa vide maaskee, at de, nemlig Hælene, hos de venetianske Damer var $3\frac{1}{2}$ Fod, skriver tre og en halv Fod høie. Man kan altsaa ikke undres over deres hyppige Feiltrin. Under Philip den Skjønnes Regjering i Frankrig forlængede Mændene Spidserne paa deres Skoe gandske overordentligt. Der udfør-

digedes i den Anledning et særeget Dekret, ifølge hvilket det kun var Prindserne af Blodet tilladt, at lade Spidsen paa deres Skoe naae til Tippen paa deres Næse. De Adeliges maatte ikke være over to Fod, og de Borgerliges ikke over en halv Fod lange. Disse Skoespidser vare bedækkede med allehaande udskjaaret Stads, uden al Smag. Damerne gjorde det allerværst; de stak Blomster, eller hang smaae Bjelder derpaa. Geistligheden kom i stor Hede over dette Uvæsen, og ekkommunicerede alle dem, der bare slige Skoe. Derved blev da ogsaa Moden afskaffet langt om længe. Men en anden kom i dens Sted. Istedetfor at Skoene før var to Fod lange, bleve de nu over to Fod brede. Saa sandt er det, at man ei maa modsætte sig den offentlige Mening, naar man ei vil gjøre det herskende Uvæsen endnu værre, end det er.

Pudseerlige Dods-Anmeldelser.

(Ordret aftrykte.)

Den 18de dennes, Klokken fire, ved Morgenrødens første Skjær svæver i tryllende Drømme min Tanke, har det behaget det høitbydende Forsyn, fra denne Planets Tummel at bortkalde vores evigelskte Mand og Fader, Herrn Herrn Johan Wedel & Compagnie, desværre først i sin Alders 66de Aar og

endnu deſtoværrere i vores venlige Ægteſkabs 38te. Sødt var hans Kald herneden! Sødere endnu var hans Bortgang, efter at han, i 11 Maaneder, havde været totaliter lam, ſaavel paa Legemets Dele, ſom paa Gemyttets Indre. Ak, nu er han borte: Han, vort Jordelevnets Glæde og Stolthed, udruſtet med en Kraft for Evigheden! Han er død, død! Hvo kan fatte det? Lukket er den driſtige Purpurmund, kold den varme Haand, ſlukt den Ild, ſom ulmede under hans Dielaag! Ved hans Liig ſtode To af hans umyndige Døttre med deres Ægtefælder, og blandede deres Taarer med mine i det Uendelige. Jeg maa afbryde paa Rørelſens Vegne. Frabedende al Condolence, anbefaler jeg mig med en god Bedſtemoder og benævnte umyndige Døttre ſamt deres Ægtefælder, ſom ogſaa med Fortſættelſe af Kukkenbageriet til de billigſte Priſer.

Chriſtiane ſal. Wedels
med ſine to Døttre og
deres Ægtefælder.

Det har behaget Skjebnens Raad, fra min Side, at bortrive min i en Række af tyve Aar i Amerika etablerede, forhen ved Kjøbenhavns Univerſitet ſtuderende, ſiden ſig efter Skriveriet læggende, og derfra til formelig Kjøbmandshandel overgangne Broder. Hvor i den hele vide Verden finder jeg Ord til at ſkildre dette mig ſaa nærgaaende Dødsfald, der, ifølge Efterretninger fra Boſton, indtraf for to Maaneder ſiden, ſom Følge af en meget gunſ Feber. Hvad ſtaaer nu tilbage for mig, uden det hede Ønſke, at

jeg efter halvtredsindstyve Aars Forløb maa vorde gjenforenet med denne kjære Broder, der i sin Tid har ligget under samme Moders Hjerte som jeg udi min spæde Barndom har hvilet under, ukjendt med Livets Sorger, tilfreds med det Nærværende, uden ængstelig Frygt for det Tilkommende! Den Tid vender aldrig mere tilbage! I denne sørgelige Følelse har jeg den Ære at undertegne mig ærbødigst

v. Lunau,
Geh. Hofraad.

Barneglæde i Julen.

Engle smaae i Uskylds Dragt,
Leger, synger, dandser, springer,
Julen kom paa lette Vinger,
Har saa kjært et Budskab bragt.

See, et lidet Barn er født:
Venligt det til Eder smiler;
Mens det som en Engel hviler
I den ømme Moders Skjød.

Eder Smaae det har saa kjær,
Bringer Eder Gaver skjønne,
Vil saa herligt Eder lønne,
Naar I fromme, gode er.

Barnet kom til Jorden ned,
Eder Glæde at berede;
Thi dets Hjem er ei hernede,
Men i Himlens Herlighed.

O saa glæder Jer, I Smaae!
See de mange skjønne Sager,
Legetøi og Peberkager,
Dette Alt af det I faae.

Lykkelige Smaae, i Fred
I endnu kan Eder glæde;
Mens den Voxne tit maa græde
Bittert ved sin tabte Fred.

Leger da i Glædens Hjem,
Nyder Himmelbarnets Gaver,
Og for Øie stedse haver,
At I kan fortjene dem.

Søger kun med freidigt Mod,
Plukker Rosen, som I finde;
Men bevarer og i Minde:
Glad er kun Den som er god.

(H. A. Bjerregaard.)

Aftenvandring.

Saa stille jeg ganger
Paa Skovveien ængstlig og ene,
Mens Skovenes Sanger
Sørgmodigen qvidrer paa Grene,
Mens Solen neddaler med rødlige Skjær,
Mens Frøerne qvække i Kjær.

Jeg grunder saa saare
Paa Tidernes vexlende Rade,
Mens duggende Taare
Neddrypper paa Buskenes Blade;
Ak her, hvor blandt eenlige Stammer jeg gaaer,
Stod Skove for hundrede Aar.

Saa vexle sig sage
O Jord, dine Former i Tider;
Med kommende Dage
Nye Egne og Syner fremskrider;
Saa vexler sig Alt, og den Vei, som jeg gaaer,
Forandres om hundrede Aar.

Til venlige Bolig
Jeg vandrer sørgmodig i Sinde;

Mit Bryst slaaer urolig,
Og Taarerne voldsomme rinde:
Ak her, hvor den tegllagte Bolig nu staaer,
Stod Mure for trehundred Aar.

Her lød da Sange
Guds hellige Moder til Ære,
I hvælvede Gange
De Nonner forsamlede ere;
Hvor Overtroe fordum bodfærdigen stod,
Grøer Vantroe af knusede Rod.

Ja Slægterne svinde,
Og Skikke og Levnet og Sæder;
Mens Aarene rinde
Nye Slægter paa Gravene træder;
Og Alting paa Jorden omvexler, forgaaer,
Og Intet og Intet bestaaer.

Jeg kasted mit Øie
Omkring i den blomstrende Have,
Og Dale og Høie
Mig syntes som græsklædte Grave;
Da saae jeg — idet jeg saa langsom fremtreen —
En mægtig og mosdækket Steen.

Saa randt mig i Sinde
Om Stenen et urgammelt Sage;
Det opvakte Minde
Mig trylled i Hedenolds Dage.
Da raabte jeg glad, mens paa Stenen jeg saae:
Du ældgamle Steen skal bestaae!

Og staae skal de Minder
Om henrundne Slægter og Tider;
Skjøndt Aarene rinder,
Ei Mindet med Seklerne skrider,
Men fast i de vexlende Tider det staaer,
Som Stenen, og aldrig forgaaer.

(M. C. Hansen.)